

De aanwijzing van een gebouw als ‘Monument light’ betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Akerkhof 3
Nevenadres:	Stoeldraaijerstraat 2c, 2d
Architect:	Architectenbureau Klein, Groningen
Bouwjaar:	1948-1949
Oorspronkelijke functie:	Winkel met bovenwoning
Huidige bestemming:	Winkel (samengevoegd met die van Akerkhof 5)

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Akerkhof 3/Stoeldraaijerstraat 2c, 2d is gesitueerd op de noordwestelijke hoek van het Akerkhof en de Stoeldraaijerstraat en bestaat uit drie bouwlagen met een zadeldak met de nok haaks op het Akerkhof.

Het pand werd in het kader van de Wederopbouw gebouwd in 1948-1949 op deze markante hoek tegenover de Vismarkt na de verwoesting van de Stoeldraaijerstraat als gevolg van een ontploffende munitiewagen in 1945. Het naastgelegen pand op nr. 5 kon door ingrijpen van de eigenaar grotendeels gespaard worden door het constant nathouden van de vloeren. Bureau Klein ontwierp zes jaar later ook de aansluitende, westelijke gevelwand van de Stoeldraaijerstraat in opdracht van het Philips Pensioenfonds. De winkelpui aan de zijde van het Akerkhof is later gemoderniseerd en inmiddels samengevoegd met die van nr. 5. Alle architectonische details zoals de klauwstukken en afdekking van de halsgevel, de hoekblokken en het gevelmuurwerk op de begane grond van de zijgevel zijn witgeschilderd (niet origineel, oorspronkelijk onbehandeld).

De plint onder de etalageramen bestond uit tegelwerk van gele en grijze verblendsteen en gebakken tegels in sierverband; deze plint is later overgepleisterd.

De originele bewaard gebleven bestektekeningen geven veel informatie over de diverse materialen en hun afwerking!

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Hoofdropzet en geleding van de drielaags halsgevel uit 1949 met in- en uitspringende delen zoals de brede erker en loggia daarboven en voorzien van de hoek omlopende brede stalen winkelpuien
- Het gevelmuurwerk van genuanceerde lichtkleurige rode Groninger handvormsteen, gemetseld in klezorenverband en voorzien van lichtkleurige voegen; opvallend zijn de brede, iets terugliggende lintvoegen en het bijzondere steenformaat
- De stalen erkerpartij op de eerste verdieping waarvan de voet (onder) en borstwering van het balkon (boven) zijn samengesteld uit stalen panelen, voorzien van kruisende roeden en in het midden versierd met rozetjes
- Het sierlijk bewerkte smeedijzeren balkonhek, voorzien van bollen
- Het gekleurde glas in lood in antieke stijl in de bovenlichten van de etalageramen in de zijgevel met afbeeldingen van Hollandse steden Leerdam, Maastricht en Gouda
- Het gekleurde glas in lood in de trappenhuisvensters
- De klauwstukken en afdekking van de halsgevel van puinbeton evenals de hoekblokken
- De houten hijsbalk in de halsgevel

Zijgevel (oost)

- Hoofdropzet met brede etalagevensters en achtergelegen trappenhuis van de bovenwoning en asymmetrische verdeling van de reeksen vensters over het geveloppervlak van de eerste en tweede verdieping
- Het gevelmuurwerk van voetgesorteerde rode Groninger steen, voorzien van lichtkleurige voegen
- De boogvullingen boven de verdiepingsvensters van siermetselwerk (keperverband)
- De muizentandlijst boven de etalagevensters
- De gele raamdorpelstenen

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Het stalen erkervenster met zijlichten met fijnmazige, originele roedenverdeling en uitzetramen in de zijlichten
- De stalen deurpartij in de loggia
- Het stalen venster in de hals met kruisende roeden
- De stalen etalageramen in de zijgevel met zevendelige bovenlichten en valramen
- De stalen vensters met roeden op de verdiepingen
- De stalen balkondeur met roedenverdeling
- De houten ramen in de dakkapellen met kruisende roeden

Gevelbeëindiging

- Geprofileerde houten bakgoot, ondersteund door een reeks geprofileerde houten klossen

Dakvorm en bedekking

- Zadeldak met de nok haaks op het Akerkhof, gedekt met zwart gesmoorde pannen
- De houten dakkapellen in het zijdakvlak met flauw geknikte daklijsten

Overig:

- In zijgevel eerste steen: 'Deze steen is gelegd door Ada M.v.Dijk-Copinga-Wollerich 18 FEBR: 1949'.

Indifferente monumentwaarden:

- De gemoderniseerde winkelpui aan de zijde van het Akerkhof

WAARDERING

Het exterieur van het pand Akerkhof NZ 3, Stoeldraaierstraat 2c, 2d is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als beeldbepalend en opvallend onderdeel van de hoekbeëindiging Akerkhof/Stoeldraaierstraat, ontstaan in het kader van de Wederopbouw als gevolg van verwoestingen door oorlogsgeweld; vanwege de relatie die het gebouw aangaat met de omgeving en vanwege de wijze waarop het gebouw is ingebed in de omringende historische bebouwingsstructuur aan het Akerkhof, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdopzet en geleiding van de wederopbouwgevels waarbij moderne materialen als beton en stalen raamkozijnen en stalen erker zijn gecombineerd met een traditionele baksteenarchitectuur in de trant van de Delftse School, voorzien van een historiserende halsgevel, de bijzonder verfijnde kwaliteit van de stalen roedenvesters, de ambachtelijke kwaliteit van het metselwerk en de toegepaste materialen als Groninger handvormsteen, puinbeton, staal, gele raamdorpelsteen, antiek behandeld glas in lood en de zorgvuldige detaillering van de diverse architectonische onderdelen; het gebouw vormt een belangrijk onderdeel in het vroege werk uit de Wederopbouwperiode van architectenbureau Klein;
- vanwege de uitzonderlijke gaafheid van het exterieur (uitgezonderd de gemoderniseerde winkelpui in de voorgevel);
- vanwege de zeldzaamheid van het ontwerp waarin traditie met moderne materialen op harmonieuze wijze met elkaar zijn gecombineerd.

De aanwijzing van een gebouw als ‘Monument light’ betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Akerkhof 5
Nevenadres:	
Architect:	P.M.A. Huurman
Bouwjaren:	1897
Oorspronkelijke functie:	Winkel met bovenwoning
Huidige bestemming:	Winkel (samengevoegd met die van nr. 3)

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Akerkhof 5, is gesitueerd in de gesloten noordelijke gevelwand van het Akerkhof en bestaat uit vier bouwlagen met een plat dak. De winkelpui is diverse malen gemoderniseerd, onder andere in 1963 en later en is samengevoegd met die van Akerkhof 3. Het pand werd opgehoogd in 1897 en van een nieuwe voorgevel voorzien. Het gebouw kon tijdens oorlogsgeweld in 1945 door ingrijpen van de eigenaar gespaard worden door het constant nathouden van de vloeren.

De kunststenen architectonische details zijn in de loop der tijd witgeschilderd evenals de houten erker, die oorspronkelijk blank gelakt was en voorzien was van extra horizontale roeden onder de middendorpel en een vijfzijdig tentdakje.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Hoofdropzet vierlaags lijstgevel met een indeling in twee venster(erker) assen met gevarieerde venstervormen op de verdiepingen
- Het gevelmuurwerk van orangerode verblendsteen, gemetseld in koppenverband met bijbehorend donkerkleurig voegwerk

- De kunststenen geprofileerde omlijstingen en borstweringen van de verdiepingsvensters en de geprofileerde cordonlijst tussen de eerste en tweede verdieping

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De vijfzijdige houten erker over twee bouwlagen met lijstwerk
- Het H-venster met geprofileerd lijstwerk met verhoogd vlak, versierd met rankwerk (eerste verdieping)
- Het spitse hoefijzerboogvormige venster met houten stolpraam en twee houten roeden in het bovenlicht (tweede verdieping)
- De gekoppelde ongedeelde venstertjes met rondboogvormige bovenlichten en het hoefijzerboogvormige venster rechts (derde verdieping)

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst en kunststenen boogfries, versierd met knopen en geprofileerde bakgoot, ondersteund door een reeks geprofileerde consoles

Dakvorm en bedekking

- Plat dak

Indifferente monumentwaarden:

- De moderne winkelpui
- De schrotenbetimmering boven de winkelpui en van de erkervoet

WAARDERING

Het exterieur van het pand Akerkhof 5, is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als beeldbepalend en opvallend onderdeel van de historische gevelwand aan de noordzijde van het Akerkhof, bestaande uit gevarieerde bebouwing; het pand past qua schaal en maat goed in de gevelwand, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de originele hoofdropzet en indeling en decoratieve vormgeving met gevarieerde venstervormen, kenmerkend voor de eclectische architectuur kort voor 1900 met onder meer Moorse elementen zoals de hoefijzerboogvormen van de vensters, de toegepaste decoraties in kunststeen en de decoratieve kroonlijst met rondboogfries;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur;
- vanwege de zeldzaamheid van het ontwerp.

De aanwijzing van een gebouw als ‘Monument light’ betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Akerkhof 8, 8a, 8-1 t/m 3
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	15 ^e /16 ^e eeuws (casco-onderdelen); circa 1882 (voorgevel)
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis
Huidige bestemming:	Bedrijfspand met wonen

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Akerkhof 8 bestaat uit een voorhuis, achterhuis en een magazijn, gelegen op een diep perceel aan de zuidzijde van het Akerkhof. Rechts van het pand (westzijde) bevindt zich een gang met poortje uit 1683 (Rijksmonument) dat aan de rechterzijgevel vastzit. Het van oorsprong eenlaagse voorhuis dateert uit de late middeleeuwen (15^e/16^e eeuw). Bij een ingrijpende verbouwing omstreeks 1882 werd het huis met twee verdiepingen verhoogd en van een nieuwe voorgevel voorzien met op de begane grond een gevelbrede houten winkelpui. In 1968 kreeg de begane grond een horeca-functie. De bewerkte paneeldeur met gietijzeren rooster (nog aanwezig in 1996) als toegang naar de bovenwoning is in de loop der tijd verwijderd en vervangen door een modern exemplaar. Ook de winkeldeur is vernieuwd. Het oude muurwerk in onregelmatig verband op de begane grond van de zijgevel is recent bepleisterd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Representatieve drielaagse gevel in sobere neoclassicistische trant uit het laatste kwart van de 19^e eeuw met op de begane grond gevelbrede houten winkelpui met versierde houten pilasters, architraaf, geplaatst op een hardstenen borstwering
- De indeling van de gevels hierboven met drie vensterassen
- De gepleisterde omlijsting van het middenvenster op de verdieping met architraaf en accoladevormig paneel aan de onderzijde
- Het gevelmuurwerk, gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De etalagevensters met houten kozijnen met afgeronde bovenhoeken en ventilatieopeningen aan zowel de onder- als bovenkant van de etalageramen
- De drie vensters op de eerste verdieping met houten T-schuiframen met geaccentueerd middenvenster

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst met tandlijst

Bouwhistorische elementen/waardevolle casco-onderdelen:

- De beide zijmuren van de begane grond en de balklaag boven de begane grond

Dakvorm en bedekking

- Het schilddak (voorhuis), voor circa $\frac{1}{3}$ deel gedekt met zwarte Friese golfpannen en voor $\frac{2}{3}$ gedekt met hergebruikte zeldzame rode Hildesheimer pannen.

WAARDERING

Het exterieur alsmede enkele bouwhistorisch waardevolle onderdelen van het pand Kerkhof 8, 8a, 8- 1 t/m3 zijn van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de redelijk goed bewaard gebleven laatmiddeleeuwse percelerings- en bebouwingsstructuur ter plaatse. De gevel past qua schaal en maat goed in de historische zuidwand van het Akerkhof, die onderdeel is van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdpzet en gevelindeling, kenmerkend voor de architectuur uit het laatste kwart van de 19^e eeuw met bijbehorende, goed bewaard gebleven houten winkelpui; de rode Hildesheimer dakpannen van het schilddak maken deel uit van het historische gevelbeeld en hebben waarde als historische dakbedekking;
- vanwege de bouwhistorische waarden, tot uiting komend in de beide zijmuren van de begane grond en de balklaag boven de begane grond uit de late middeleeuwen;

- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur;
- vanwege de uiterst zeldzame, hergebruikte Hildesheimer dakpannen die in de stad Groningen op slechts vijf daken voorkomen.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Akerkhof 20, 20a, 20b
Nevenadres:	Schoolholm 2, 2a
Architect:	
Bouwjaren:	Vermoedelijk oudere kern; 19 ^e eeuws (gevels)
Oorspronkelijke functie:	Dubbel woonhuis
Huidige bestemming:	Kantoor met wonen

Inleiding

Akerkhof 20/Schoolholm 2, 2a, genaamd 'Hof van Holland', gelegen op een breed diep perceel aan de zuidzijde van het Akerkhof op de hoek met de Schoolholm. Het is een L-vormig huis, bestaande uit een dwarsvoorhuis (11,5 x 8m) van twee bouwlagen met een schilddak. Het pand bestond in de 17^e eeuw oorspronkelijk uit twee aparte bouwdelen, die in latere tijd werden samengevoegd. In de tweede helft van de 19^e eeuw zijn de gevels van een identieke, gepleisterde afwerking voorzien. Omstreeks 1960 werd het gebouw grondig verbouwd toen de begane grond in gebruik werd genomen als benzinestation, autogarage en showroom. Hiertoe werden de gevels van de begane grond bijna volledig gesloopt om grote etalages mogelijk te maken. In 1989 werd het pand door woningstichting Patrimonium verbouwd tot de bedrijfsruimten en appartementen op de verdieping. De begane grond werd aan de buitenzijde weer in ere hersteld naar de 19^e-eeuwse vorm; de etalages werden weer dichtgemetseld en de vensters en deuren weer teruggebracht op de plekken waar ze vroeger ook zaten. In de tweede en derde travee van de zijgevel op de begane grond kwamen vensters waar voorheen blindvensters zaten. Op het voordakschild werd een nieuwe dakkapel aangebracht die er vroeger niet heeft gezeten.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Hoofdropzet van de tweelaagse lijstgevel met een indeling in vijf vensterassen
- De omlijste ingang (reconstructie)
- De ritmische vensterverdeling over het geveloppervlak
- De gepleisterde afwerking van de gevel in blokpleister met deels grijs geverfde plint.

Zijgevel

- Hoofdropzet tweelaags lijstgevel met een indeling van acht vensterassen
- De ritmische vensterverdeling over het geveloppervlak
- De gepleisterde afwerking van de gevel in blokpleister met deels grijs geverfde plint

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De verdeling van de vensters over het geveloppervlak
- De vorm van de (vernieuwde) vensters
- In de voorgevel vier houten H-vensters met geprofileerde omlijste ingang in het midden met pilasters en bovenliggend balkon (beide gereconstrueerd in 1988)
- In de zijgevel (van voor naar achteren): vijf houten H-vensters, vervolgens een breed kozijn, waarin twee deuren met bovenlichten zijn gevat en twee H-vensters
- Drie houten H-vensters en drie houten T-vensters met in de tweede en derde travee een blind venster (verdieping).

Gevel beëindiging

- Doorgaande gootlijst

Dakvorm en bedekking

- De schilddaken van voor- en zijgevel met bijbehorende helling van de daken, gedekt met grijze verbeterde Hollandse pannen (vernieuwd)
- De dakkapel in het zijdakschild

Positieve monumentwaarden:

- De kozijnen en het raamhout, hoewel vernieuwd, maar passend bij de gevels.

Indifferente monumentwaarden:

De toegevoegde dakkapel in het voordakschild

WAARDERING

Het exterieur van Akerkhof 20, 20a, 20b / Schoolholm 2, 2a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als hoekpand omdat de 19^e-eeuwse bouwmassa met een vermoedelijk oudere kern onderdeel is van een bouwblok met een redelijk goed bewaard gebleven laatmiddeleeuwse percelerings- en bebouwingsstructuur. Bovendien zijn de gevels door hun hoekligging een belangrijk onderdeel van de historische zuidwand van het Akerkhof met de hoek van het Schoolholm; onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege de straatbeeldkwaliteit
- vanwege de architectuurhistorische waarden, omdat de gevels een goede representant zijn van eind 19^e eeuwse lijstgevels; bovendien sluiten beide gevels architectonisch op elkaar aan en zijn zij op dezelfde wijze vormgegeven. Door zijn bouwmassa en karakteristieke gevelindeling is het gebouw een typerend voorbeeld van een voornaam, klassiek vormgegeven herenhuis in de binnenstad van Groningen;
- vanwege de relatieve gaafheid van een dergelijk voornaam opgezet herenhuis uit de tweede helft van de 19^e eeuw in de binnenstad van Groningen

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Akerkhof 27
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	Eind 19 ^e eeuw
Oorspronkelijke functie:	Winkel met bovenwoning
Huidige bestemming:	Winkel met wonen

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Akerkhof 27 is gelegen op een diep perceel aan de noordzijde van het Akerkhof en het resultaat van een verbouwing in de late 19^e eeuw waarbij een bestaand gebouw (voor- en achterhuis) grotendeels zijn vernieuwd. Waarschijnlijk zijn alleen delen van de oude zijgevels hergebruikt. Het voorhuis bestaat uit twee bouwlagen met een zadeldak, voorzien van een topgevel in neorenaissancestijl. In de 20ste eeuw hebben diverse verbouwingen plaatsgevonden, voornamelijk aan de winkel; de winkelpui is daarbij diverse malen verbouwd en gemoderniseerd, in 1958, 1968, 1984, 1994 en nog later (huidige pui). Hierbij is de pui wat verlaagd en de brede zone hierboven en onder de vensters met nieuw metselwerk ingeboet.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Tweelaagse bakstenen gevel met hoge begane grond, symmetrische hoofdopzet met drie vensterassen en topgevel in neorenaissancestijl (circa 1890) waarvan de aanzetten en de punt zijn voorzien van trappen.
- De hoge begane grond met winkelpui die in zijn structuur de bovenliggende gevel ondersteunt
- Het gevelmuurwerk, opgetrokken van machinale baksteen met bijbehorend voegwerk
- De drie bewerkte ijzeren sierankers in de topgevel

- Restanten van siermetselwerk onder de verdiepingsvensters en de afdekking van de vensters met lateien, opgenomen in horizontale, witgeschilderde banden van de gevel.
- De met aanzetblokken en sluitstenen versierde ontlastingsbogen boven de vensters met terugliggende boogvelden in siermetselwerk

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De vorm van de drie gelijke vensters op de verdieping, waarvan de houten kozijnen H-schuiframen bevatten (oorspronkelijk T-schuiframen) met glas in lood in de bovenlichten in Art Deco-stijl en het venster in de zolderverdieping, ook voorzien van een H-schuifraam (oorspronkelijk T-schuifraam).

Gevelbeëindiging

- De samengestelde vorm van de geveltop, bestaande uit onder meer enkele trappen, versierd met profiellijstjes, voluten en vazen, een schuine lijst, geprofileerde dekplaten, voluten en een driehoekig fronton en de afwerking in (wit)geschilderde kunststeen.

Dakvorm en bedekking

- Zadel dak met de nok haaks op de rooilijn (het voorhuis), belegd met zwarte geglazuurde, gegolfde Friese pannen.

Indifferente monumentwaarden

- De invulling van de gemoderniseerde winkelpui

WAARDERING

Het exterieur van het pand Akerkhof 27 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden; als onderdeel van de historische gevelwand van het Akerkhof tegenover de middeleeuwse Der Aa-kerk is de voorgevel van belang voor de stedenbouwkundige ontwikkelingsgeschiedenis van de binnenstad van Groningen en kenmerkend voor de 19^e eeuwse verstedelijking hiervan. Qua schaal en maat past de gevel goed in deze gevelwand, die onderdeel is van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de sobere, doch karakteristieke hoofdopzet en indeling van de gevel met hoge begane grond die herinnert aan de middeleeuwse situatie met gedecoreerde topgevel, kenmerkend voor de neorenaissancestijl uit het laatste decennium van de 19^e eeuw;
- vanwege de relatieve gaafheid van de gevel.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Akerkhof 28
Nevenadres:	
Architect:	Y. van der Veen
Bouwjaar:	1911
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis
Huidige bestemming:	Woonhuis

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Woonhuis, gesitueerd in de gesloten, zuidelijke gevelwand van het Akerkhof, gebouwd in 1911 naar ontwerp van architect Y. van der Veen in een van de Vernieuwingsstijlen van rond de eeuwwisseling. Het pand bestaat uit een souterrain met twee bouwlagen onder een schilddak met de nok haaks op de straat. De ingang bevond zich oorspronkelijk in een portiek met bordestrap, een smeedijzeren hekwerk en een trap naar het souterrain. In de jaren '80 van de vorige eeuw is dit portiek dichtgemaakt en is de voordeur naar voren geplaatst.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Vorgevel

- De hoofdopzet van de tweelaagse lijstgevel en bijbehorende indeling: op de begane grond met een deur- en raamtravee en op de verdieping 3 vensterassen.
- Het gevelmuurwerk in rode perssteen en de strook gesinterde steen als omlijsting van het souterrain en met strekken boven de verdiepingsvensters
- Het originele voegwerk
- De kunststenen dorpelbanden en sluitstenen boven de vensters (witgeschilderd)
- De hardstenen lateien (witgeschilderd)

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Bewerkte houten voordeur met zijlichten en driedelige bovenlichten met gekleurd glas in lood en bewerkte houten kalf en middenstijlen en zesruits deurvenster
- De driezijdige houten erker met houten onderpanelen in het midden van de eerste verdieping
- Het driedelige venster van het souterrain met gekleurd glas in lood
- Het driedelige venster met gekleurd glas in lood in de bovenlichten op de bel etage
- De verdiepingsvensters met houten H-ramen en gekleurd glas in lood

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst met consoles

Dakvorm en bedekking

- Schilddak met de nok haaks op de straat, gedekt met zwart geglazuurde gegolfde Friese pannen (voordakschild). De houten dakkapel in het midden van het voordakschild met gebogen daklijst

Indifferente monumentwaarden:

- Het nieuwe metselwerk naast de voordeur

WAARDERING

Het exterieur van het pand Akerkhof 28 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische gevelwand ten zuiden van het Akerkhof tegenover de middeleeuwse Der Aa-kerk en van belang voor de stedenbouwkundige ontwikkelingsgeschiedenis van de binnenstad van Groningen. Qua schaal en maat past de gevel goed in de gevarieerde gevelwand ter plaatse, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in zijn vroeg 20ste-eeuwse hoofdopzet en gevelindeling met karakteristiek materiaalgebruiken bijbehorende decoraties;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Akerkhof 35, 35a, 35b
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	1891
Oorspronkelijke functie:	Winkelwoonhuis
Huidige bestemming:	Winkel met wonen

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Akerkhof 35, 35a, 35a is gesitueerd in de gesloten noordelijke gevelwand van het Akerkhof en bestaat uit drie bouwlagen met een zolderverdieping onder een steil zadeldak. Het pand werd in 1891 gebouwd als winkelwoonhuis ter vervanging van een ouder pand. Aan de oostzijde bevindt zich een smalle steeg. De winkelpui werd in 1931 gemoderniseerd. Later volgden nog aanpassingen in 1937 en in 1975.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Vorgevel

- Drielaagse neorenaissancegevel met hoge topgevel en op de verdiepingen een indeling in drie vensterassen
- De winkelpui die in zijn structuur de bovenliggende gevel ondersteunt
- Het gevelmuurwerk van rode baksteen met bijbehorend voegwerk
- De architectonische details in kunststeen zoals de omkadering van de gevel, cordonlijst, speklagen, sluitstenen en de afdekking van de topgevel met zwaar uitgevoerde aanzetstenen op de hoeken
- De gemetselde segmentbogen en rondbogen van de vensters met gepleisterde boogvullingen

- De invulling van de verdiept liggende velden onder de vensters van de tweede verdieping met siermetselwerk in gele en rode bakstenen
- De houten hijsbalk in de topgevel
- De drie sierlijk bewerkte smeedijzeren muurankers in de topgevel

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- H-vensters en bovenlichten met ongekleurd glas in lood en kruisvenster in de topgevel

Gevelbeëindiging

- Kunststenen afdekking met aanzetstenen

Dakvorm en bedekking

- Steil zadeldak met de nok haaks op de straat, gedekt met lichtgrijze gesmoorde platte Friese pannen.

Indifferente monumentwaarden:

- De invulling van de moderne winkelpui

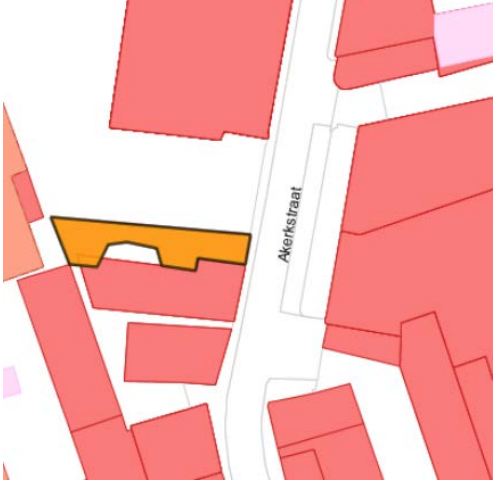
WAARDERING

Het exterieur van het pand Akerkhof 35, 35a, 35b is van algemeen belang voor de gemeente Groningen

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische perceels- en bebouwingsstructuur. In dit kader is de steeg aan de oostzijde van belang. Door zijn steile topgevel met pannendak vormt het pand een opvallend accent in de historische gevelwand ter plaatse tegenover de middeleeuwse Der Aa-kerk, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de karakteristieke hoofdopzet van de gevel met opvallend steil zadeldak met een helling van circa 75° en architectonische details in kunststeen/pleisterwerk die kenmerkend zijn voor de neostijlen aan het einde van de 19^e eeuw; de pannen hebben waarde als historische dakbedekking;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Akerkstraat 18
Nevenadres:	
Architect:	H.H. Bol
Bouwjaren:	Circa 1895; 1925 (winkelpui)
Oorspronkelijke functie:	Werkplaats met bovenwoning
Huidige bestemming:	Winkel met wonen

Afbeelding:	Situering
	

Inleiding

Akerkstraat 18 is gesitueerd in de oorspronkelijk gesloten westelijke gevelwand van de Akerkstraat en bestaat uit twee bouwlagen met een zadeldak met de nok haaks op de straat.

Tot het einde van de 19^e eeuw bevond zich op de plaats van het gebouw en links van het gesloopte brede pand op nr. 20 - een gang die naar een grote binnentuin leidde, behorend bij het imposante middeleeuwse pand Akerkhof 37. De noordelijke zijgevel van Akerkstraat 18 is de voormalige zijgevel van het gesloopte, veel oudere pand op nr. 20.

In 1925 wordt het pand verbouwd in opdracht van opticien A. Kollee en krijgt de voorgevel een nieuwe winkelpui. Vrij recent is het raamhout van de verdiepingsvensters vernieuwd. Ook zijn de karakteristieke naamletters L. KOLLEE in Amsterdamse Schoolstijl op de puibalk verwijderd evenals het glas in lood in het bovenste paneel van de winkel deur.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Hoofdropzet en indeling met bijbehorende houten winkelpui
- De gepleisterde afwerking op de verdiepingen, voorzien van een patroon van schijnblokken met hanekammen

- De asymmetrische hoofdopzet van de houten winkelpui met portiek
- De betegelde portiekvloer van zeshoekige rode en witte tegels
- Het houten plafond in het portiek
- De zwartgranieten borstwering van de winkelpui
- De houten pilasters hierboven
- Het fijnmazige gekleurde glas in lood in de bovenlichten
- De bewerkte houten puibalk
- De sgraffito decoraties met rankwerk en engelenkop in de boogvullingen en in de architraaflijst boven de houten puibalk

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Dubbel vensterkozijn met T-stolpramen
- Stolpraam in topgevel
- Gebogen etalagevenster met afgeronde hoek en gebogen bovenlicht, door houten horizontale roede in twee stroken verdeeld en aan de onderzijde van ventilatie-spleten voorzien
- Bewerkte houten voordeur met twee glspanelen en bovenlicht

Gevelbeëindiging

- Zinkafdekking

Dakvorm en bedekking

- Zaddak met de nok haaks op de straat, gedekt met nieuwe zwarte golfpannen

Indifferente monumentwaarden:

- De zinken afdekking en zinken bollen op de schouders
- De hanglamp in het portiek
- De betegelde lambrisering van de portiekwand (vernieuwd)

WAARDERING

Het exterieur van het pand Akerkstraat 18 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de nog herkenbare en herleidbare historische percelering; het smalle perceel, waarop Akerkstraat werd gebouwd was lange tijd een gang die pas eind 19^e eeuw werd bebouwd; het pand maakt onderdeel uit van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en is van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de karakteristieke eind 19^e-eeuwse hoofdopzet en bewaard gebleven houten winkelpui uit 1925 met bijbehorend portiek, gebogen glazen etalagevenster, granieten borstweringen, bovenlichten met fijnmazig glas in lood en vanwege de detaillering en de ambachtelijke kwaliteit van de toegepaste materialen;
- vanwege de gaafheid en relatieve zeldzaamheid van een houten winkelpui uit 1925 waarvan er in Groningen niet zoveel exemplaren bewaard zijn gebleven.
- vanwege de zeldzaamheid van een dergelijke goed bewaard gebleven winkelpui uit 1925.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Akerkstraat 24
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	1868 (voorgevel); winkelpui (1906)
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis met winkel
Huidige bestemming:	Horeca met wonen

Afbeelding:	Situering
	

Inleiding

Het pand Akerkstraat 24 is gesitueerd in de westelijke gevelwand nabij de knik waar de Akerkstraat overgaat in de Grote Kromme Elleboog; links van het pand bevindt zich het Lamme Huininge Gasthuis dat tot 1884 eigenaar was van Akerkstraat 24.

Het pand bestaat uit een kelder met twee bouwlagen en een kap met plat en schilden en is ontstaan uit verbouwingen van oorspronkelijk eenlaagse huizen die in 1785 door het Gasthuis werden aangekocht voor uitbreiding. Door de driehoekige vorm van het perceel is de voorgevel aanmerkelijk breder dan de achtergevel. In 1906 volgde een verbouwing van de voorgevel waarbij twee puikozijnen werden geplaatst. In 1980 werd de bedrijfsruimte op de begane grond verbouwd tot restaurant. Het raamhout is vernieuwd evenals de invulling van de deurkozijnen. In 1998 is tijdens een ontleistering de voorgevel nader onderzocht en gedocumenteerd. De bepleistering is nieuw aangebracht naar 19^e-eeuwse opzet.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Vorgevel

- De tweelaags lijstgevel met een vernieuwde gepleisterde afwerking in 19^e-eeuwse trant. Het gevelmuurwerk hieronder, grotendeels bestaand uit in 1868 hergebruikte 15^e-eeuwse bakstenen.

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Vensters met houten T-ramen op de verdieping) met zware 18^e-eeuwse houten kozijnen
- Het houten puikozijn op de begane grond met strook ventilatiespleten aan de onderzijde
- De oude deurkozijnen

Gevelbeëindiging

- Geprofileerde houten gootlijst

Dakvorm en bedekking

- Plat dak met schilden, gedekt met nieuwe zwarte golfpannen

Overig:

- Het gevelsteentje rechts in de gevel met de inscriptie AHS (Armhuissittend) als herinnering aan het feit dat het pand tot 1868 deel uitmaakte van het Armhuiszittend Convent

Indifferente monumentwaarden:

- De invulling van de deurkozijnen en de twee verticale roeden in het puikozijn

WAARDERING

Het exterieur van het pand Akerkstraat 24 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische parcelerings- en bebouwingsstructuur die ter plaatse intact is gebleven, als beeldbepalend onderdeel van de gevelwand en de ensemblewaarden met het naastgelegen Armhuiszittend Convent, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de 19^e-eeuwse hoofdopzet van de gevel met karakteristieke gepleisterde afwerking en puikozijn uit 1906 en zware 18^e-eeuwse kozijnen;
- vanwege de historisch-ruimtelijke relatie met het naastgelegen Armhuiszittend Convent waaraan het gevelsteentje nog herinnert.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Astraat 1, 1a
Nevenadres:	Lage der A 1, 1a
Architect:	A.Th. Van Elmpt (?); Willem Haver (beeldhouwwerk ramskop)
Bouwjaar:	1915-1916
Oorspronkelijke functie:	Wolwinkel met magazijn en bovenwoningen
Huidige bestemming:	Horeca met wonen (kamerverhuur)

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Astraat 1, 1a en Lage der A 1, 1a is gesitueerd op een markante plek aan de westelijke rand van de binnenstad van Groningen op de hoek van de Astraat en de Lage der A tegenover de Abrug. Het pand werd gebouwd in 1915-1916 als wol- of manufacturenzaak op de plaats van een ouder hoekpand en bestaat uit een kelder met drie bouwlagen onder een omlappend schilddak. De in natuursteen uitgevoerde sluitsteen van het ingangsportiek met ramskop is vervaardigd door beeldhouwer Willem Haver. In de tweede helft van de 20ste eeuw heeft het pand diverse functies gehad waarvan de afgelopen decennia als restaurant. De houten hijsdeuren aan de zijde van de Lage der A zijn in de loop der tijd vervangen door ramen.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevels

- Drielaagse, asymmetrisch ingedeelde gevels met pilasters als scheiding tussen het woon- en bedrijfsgebied en een smal afgeschuind hoekrisaliet met hoofdentree in een ondiep portiek met ronde erker en balkon hierboven en hijsdeuren- risaliet aan de zijde van de Lage der A, bekroond met rondboogvormige topgevels en diverse architectonische details zoals rondboogfriesjes, tandlijsten en een afdekking van natuursteen (of kunststeen?), bekroond met bolornamenten

- De vorm en omlijsting van het ingangsportiek onder een forse, uitkragende rondboog met speklagen van baksteen en natuursteen
- Het gevelmuurwerk in roodbruine baksteen met bijbehorend voegwerk
- De strekken en segmentbogen boven de diverse vensters met aanzet- en sluitstenen in kunststeen of natuursteen
- De hardstenen onderdorpels van vensters en de erker
- Het houten trijshuisje in de rondboogtopgevel in de zijgevel aan de Lage der A
- De natuurstenen ramskop boven het portiek

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De rondboogportieken
- De rondboogvensters op de begane grond van wisselend formaat, voorzien van houten ramen met aan de onder- en bovenzijde ventilatieopeningen, onderpanelen en bovenlichten met middenroeden.
- H-vensters op de verdiepingen, voorzien van houten schuiframes en stolpramen met roedenbovenlichten (4x 2; 3 x 2 en 6 x 2), al naar gelang de breedte van de vensters

Gevelbeëindiging

- Houten bakgoten

Dakvorm en bedekking

- Omlopend schilddak, belegd met grijze Hollandse pannen
- De twee stroken vierdelige dakkapellen met lessenaarsdaken in de voordakschilden

Indifferente monumentwaarden:

- De invulling van de dichtgezette onderpanelen van de rondboogvensters op de begane grond
De nieuwe raamkozijnen in de voormalige hijsdeurtraveeën

WAARDERING

Het exterieur van het pand Astraat 1, 1a en Lage der A 1, 1a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, tot uiting komend in de beeldbepalende hoekligging van de bouwmassa op een prominente plek in de historische binnenstad van Groningen nabij het water van het Lage en Kleine der A tegenover de Abrug, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit. Het pand markeert bovendien met zijn 19^e-eeuwse overbuurman de entree van de Astraat en sluit qua schaal en maat goed aan op de aangrenzende historische bebouwing;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de asymmetrische hoofdopzet, vormgeving en indeling in overeenstemming met de diverse functies die in de gevels zijn benadrukt zoals scheiding tussen wonen en een magazijnachtig pakhuisdeel, de verzorgde detaillering van allerlei architectonische details zoals rondboogfriezen, reliëfmetselwerk, die de verschillende verdiepingen accentueren en de toegepaste onderdelen in natuursteen zoals afdekkingen, ornamenten, speklagen en dergelijke;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Astraat 4
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	19 ^e -eeuws (voorgevel)
Oorspronkelijke functie:	Winkel met bovenwoning
Huidige bestemming:	Winkel met wonen

Afbeelding (linker pand):	Situering
	

Inleiding

Astraat 4 is gesitueerd in de gesloten zuidelijke gevelwand van het smalle gedeelte van de Astraat ter plaatse van de in 1818 gesloopte binnen- Apoort binnen de voormalige 17^e-eeuwse omwalling waar de oude perceelstructuur goed bewaard is gebleven. Het pand bestaat uit twee bouwlagen met een mezzanine-verdieping met een afgeknot zadeldak met lessenaarsdak. De originele winkelpui is deels vernieuwd (winkeldeur en beplating). Achter de beplating kunnen delen van de originele pui bewaard zijn gebleven. Oorspronkelijk bevatte de gevel op de verdieping zesruitsvensters.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Hoofdropzet van de tweelaagse lijstgevel met een mezzanine-verdieping en een indeling in drie vensterassen
- De gepleisterde afwerking van de verdiepingen, voorzien van een patroon van schijnblokken en de vensteromlijstingen
- De symmetrische opzet van de winkelpui met ingangsportiek

- De bewerkte hardstenen pilasters en de hardstenen borstwering van de winkelpui

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- H-vensters: bovenlichten hiervan en mezzanine-vensters met houten middenroede
- Middelste venster met T-stolpramen
- Houten etalageramen winkelpui

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst met gepleisterd fries en architraaf en een console ter plaatse van de scheiding tussen nr. 4 en 6

Dakvorm en bedekking

- Lessenaarsdak met een plat

Indifferente monumentwaarden:

- De moderne winkeldeur
- De beplating boven de winkelpui

WAARDERING

Het exterieur van het pand Astraat 4 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische zuidelijke gevelwand in het smalle gedeelte van de Astraat, waar de oude perceelstructuur goed bewaard is gebleven en vanwege zijn ensemblewaarden met het buurpand Astraat nr. 6, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de klassieke 19^e-eeuwse hoofdopzet van de tweelaags lijstgevel met een mezzanine-verdieping en kroonlijst, voorzien van een kenmerkende blokpleister, houten winkelpui met hardstenen borstwering en versierde pilasters, kenmerkend voor de verstedelijking van de binnenstad van Groningen;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Astraat 6
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	19 ^e eeuw (voorgevel)
Oorspronkelijke functie:	Winkel met bovenwoning
Huidige bestemming:	Winkel met wonen (kamerverhuur)

Afbeelding (rechter pand):	Situering:
	

Inleiding

Astraat 6 is gesitueerd in de gesloten zuidelijke gevelwand van het smalle gedeelte van de Astraat binnen de voormalige 17^e-eeuwse omwalling waar de oude perceelstructuur goed bewaard is gebleven. Ter plaatse van de knik in de zuidelijke rooilijn stond tot 1828 de middeleeuwse binnen-Apoort. Het pand bestaat uit twee bouwlagen met een mezzanine-verdieping met een plat dak. In 1962 werd de bestaand kap gesloopt.

De winkelpui is vernieuwd. Oorspronkelijk bevatte de gevel op de verdieping zesruitsvensters.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Hoofdropzet van de tweelaagse lijstgevel met een mezzanine-verdieping en een indeling in twee vensterassen
- De gepleisterde afwerking van de verdiepingen, voorzien van een patroon van schijnblokken en de vensteromlijstingen

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Vensters met T-stolpramen (raamhout vernieuwd) en bovenlichten hiervan en mezzanine-vensters met houten middenroede

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst met gepleisterd fries en architraaf en een console ter plaatse van de scheiding tussen nr. 6 en 4

Dakvorm en bedekking

- Plat dak

Indifferente monumentwaarden:

- De moderne, betegelde winkelpui

WAARDERING

Het exterieur van het pand Astraat 6 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische zuidelijke gevelwand in het smalle gedeelte van de Astraat, waar de oude perceelstructuur goed bewaard is gebleven en vanwege zijn ensemblewaarden met het buurpand Astraat nr. 4, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de klassieke 19^e-eeuwse hoofdopzet van de tweelaags lijstgevel met een mezzanine-verdieping en kroonlijst, voorzien van een kenmerkende blokpleister, kenmerkend voor de verstedelijking van de binnenstad van Groningen;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur (verdiepingen).

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Astraat 7, 7a, 7b
Nevenadres:	
Architect:	N.W. Lit (winkelpui)
Bouwjaar:	19 ^e -eeuws; 1902 (winkelpui)
Oorspronkelijke functie:	Winkel met bovenwoning
Huidige bestemming:	Winkel met wonen (kamerverhuur)

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Astraat 7, 7a, 7b is gesitueerd op de hoek van het smalle gedeelte van de Astraat met de Sledemenerstraat en bestaat uit twee bouwlagen met een schilddak met de nok evenwijdig aan de straat. Aan de achterzijde bevindt zich een historische steeg die nu overbouwd is en als entree van de nieuwbouw fungeert. Bij een verbouwing in 1902 werd het pand voorzien van een winkelpui naar ontwerp van architect N.W. Lit. In 1955 werden de pilasters en afsluitende lijst voorzien van een afwerking in sierbeton. De brede dakkapel in het voordakschild is aangebracht in de tweede helft van de 20ste eeuw.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voor- en zijgevel (west)

- Hoofdropzet van de tweelaags lijstgevel met een indeling in vijf vensterassen (voorgevel) en één vensteras (zijgevel west)
- Het gevelmuurwerk van rode baksteen, gemetseld in kruisverband
- De winkelpui over de volle breedte van de gevel met hardstenen borstwering en basementen van de pilasters
- De afwerking van pilasters en afsluitende strook van sierbeton (1955)

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Vensters met houten T-schuiframen en afgeronde bovenhoeken
- Houten etalageramen
- Deurkozijnen met kalf en bovenlicht
- Liggend kelderraam in de zijgevel

Gevelbeëindiging

- Houten gootlijst

Dakvorm en bedekking

- Schilddak met de nok evenwijdig aan de straat, gedekt met grijze opnieuw verbeterde Hollandse pannen (vernieuwd)

Indifferente monumentwaarden:

- De brede houten dakkapel in het voordakschild
- De houten dakkapel in het zijschild
- De vernieuwde deuren

WAARDERING

Het exterieur van het pand Astraat 7, 7a, 7b is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische noordelijke gevelwand in het smalle gedeelte van de Astraat met een goed bewaard gebleven perceelstructuur en beeldbepalende hoekligging, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdopzet en gevelindeling, de afgeronde hoeken en rollagen van de verdiepingsvensters, kenmerkend voor de architectuur uit de jaren '60/'70 van de 19^e eeuw en de opzet en indeling van de winkelpui uit 1902 met bewerkte hardstenen borstwering en basementen en een karakteristieke afwerking van sierbeton uit 1955;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Astraat 9 (achter)
Nevenadres:	voorheen Sledemennerstraat 2
Architect:	
Bouwjaar:	1786
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis
Huidige bestemming:	Onderdeel horeca

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Het pand Sledemennerstraat 2 ligt in het bouwblok, dat wordt omsloten door de Sledemennerstraat (begrenzing aan de oostzijde), Astraat (zuidzijde), Westerbinnensingel (westzijde) en Verlengde Visserstraat (noordzijde). Sledemennerstraat 2 is een rechthoekig eenlaags gebouw met een zadeldak. Tegen de achtergevel staat een tweelaags aanbouw met een plat dak.

Het pand Sledemennerstraat is in 1786 gebouwd, vermoedelijk als een symmetrische dubbelwoning met een (apart verhuurde?) opslagzolder. Op de zandstenen schouders van de topgevel staat het bouwjaar vermeld ('anno' en '1786'). Deze datering wordt bevestigd door de bouwmassa en kapvorm van het huis, de architectuur van de voorgevel en de aard van het metselwerk. Het huis was verdeeld in twee spiegelsymmetrische woningen, elk met een deur en een venster.

In de loop van de 20ste eeuw hebben diverse verbouwingen plaatsgevonden waardoor de oude indeling met tussenmuur niet meer bestaat. Wellicht is hiervan op de verdieping nog iets bewaard gebleven. Het pand hoort al geruime tijd bij het hoekhuis Astraat 9 en is nu onderdeel van het daar gevestigde restaurant. In de tweede helft van de 20ste eeuw zijn de deur, het merendeel van de vensters en alle ramen gewijzigd.

De voorgevel van Sledemennerstraat 2 is een brede eenlaags topgevel met schouders en een top, geheel uitgevoerd in handvormbaksteen gemetseld in kruisverband. De deuren en vensters zijn

voorzien van anderhalfsteens strekken. De randen van de topgevel zijn afgedekt door middel van een halfsteensrollaag. Aan linkerzijde heeft deze rollaag een breedte van één steen (onderste deel) en anderhalve steen (bovenste deel), aan de rechterzijde anderhalve steen (volle hoogte). De schouders en top zijn afgedekt met geprofileerde zandstenen dekljsten. De dekljsten van de schouders zijn bovendien versierd met overhangende 'doeken', waarop de tekst 'anno' en '1786'. De begane grond van de gevel had oorspronkelijk een spiegelsymmetrische indeling met twee deuren (buitenste venster-assen) en twee vensters (middelste venster-assen). De linkerdeur is ingekort tot een venster, na samenvoeging van de beide woningen. De twee oorspronkelijke vensters in het midden zijn eveneens ingekort. In de huidige toestand is dus sprake van drie (ingekorte) vensters, waarvan de zware kozijnen zich kenmerken door de kwartronde profilering (1786). De kozijnen zijn onderverdeeld door een (secondair aangebracht) kalf, waaronder een dicht paneel en waarboven een valraam. De entredeur aan de rechterzijde heeft een soortgelijk kozijn met een kwartrond profiel, zoals ook de vensters. Ook dit kozijn heeft een kalf, waarboven een dicht paneel en waaronder een glasdeur van tamelijk recente datum. De zolderverdieping bevat twee gelijke vensters, bestaande uit zware kozijnen met een kwartrond profiel (1786), zware vensterbanken (1786?) en ramen van recente datum. De enkelvoudige vensteropening in de geveltop is ingevuld met een (dun) vensterkozijn met een vierruitsraam, vermoedelijk uit de late 20ste eeuw.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De eenlaagse voorgevel met driehoekige top, voorzien van rollagen gemetseld van handvormstenen en het metselwerk met bijbehorend deels origineel voegwerk
- De versierde zandstenen dekljsten met tekst 'anno' en '1786' en de dekplaat van de geveltop
- De gevelindeling waaraan de oorspronkelijke opzet van de indeling met twee (spiegelsymmetrische) woningen met opslagruimte nog herkenbaar is.
- De muurankers waarbij het grote anker in het midden de positie van de vroegere scheidingsmuur aangeeft.

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De voor een belangrijke deel behouden originele venster- en deurkozijnen die zijn gemaakt van zwaar kozijnhout met een kwart holle profilering

Dakvorm en bedekking

- Het zadeldak dat aansluit op de geveltop

Bouwhistorische elementen/waardevolle casco-onderdelen

- De gevels en de balklaag boven de begane grond

WAARDERING

Het exterieur van het pand Astraat 9 (achter; voorheen Sledemennerstraat 2) alsmede enkele bouwhistorisch waardevolle onderdelen zijn van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden als onderdeel van de 16^e-/17^e-eeuwse perceelsstructuur ter plaatse die deels in tact is gebleven. Het pand past qua maat en schaal goed in de gevelwand van deze straat, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;

- vanwege de architectuurhistorische waarden van een laat 18^e eeuws eenlaags huis met driehoekige geveltop. De architectuur van deze gevel is kenmerkend voor de late 18^e eeuw (hoofdopzet, detaillering en metselwerk). Het huis is van groot belang vanwege de zeldzame typologie. Er is sprake van een 18^e-eeuws diephuis, dat oorspronkelijk was verdeeld in twee (spiegelsymmetrische) woningen met opslagruimte;
- vanwege de bouwhistorische waarden van de constructie: de gevels en de balklaag boven de begane grond hebben hoge monumentwaarden als wezenlijk onderdeel van de oorspronkelijke opzet.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Astraat 9
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	Laat 19 ^e -eeuws (gevels en kap); casco ouder
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis
Huidige bestemming:	Horeca

Inleiding

Astraat 9 is gesitueerd op de hoek van de Astraat met de Sledemenerstraat en bestaat uit twee bouwlagen met lijstgevel onder een schilddak. Ondanks het 19^e-eeuwse gevelbeeld heeft het pand een veel oudere geschiedenis. Al in de 16^e eeuw heeft hier bebouwing gestaan maar over de vorm en opzet ervan is niets bekend. Het oudst herkenbare onderdeel van het huidige pand is de kelder onder het voorste deel van het huis, overkluisd met een gedrukt tongewelf. Op grond van de vorm en opzet lijkt deze kelder niet ouder dan de 17^e eeuw. De kadastrale minuut van circa 1830 toont het pand Astraat 9 in een kortere vorm dan de kaart van Hauboïs. Kennelijk is het achterste deel van dit pand gesloopt ten behoeve van de bouw van Sledemenerstraat 2 (1786).

In de late 19^e eeuw is het pand grotendeels vernieuwd, waarschijnlijk slechts met behoud van de oude kelders(s) en delen van de gevels. Zeker is dat het pand vanaf dat moment bestond uit twee bouwlagen met een kap. In 1928 werd de bestaande winkelpui vernieuwd. In 1932 is al sprake van samenvoeging met het pand Sledemenerstraat 2. Later volgden nog meer modernisering, onder andere in 1983 en in de jaren '90 van de 20ste eeuw toen het pand een functie kreeg als restaurant. Hierbij werd de winkelpui geheel vernieuwd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Hoofdropzet laat 19^e-eeuwse lijstgevel met een indeling in drie vensterassen (verdieping)
- De pui die in zijn structuur de bovenliggende gevel ondersteunt
- Het gevelmuurwerk van rode baksteen, gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk
- De gepleisterde spekbanden en hanekammen boven de verdiepingsvensters met hoek- en sluitstenen

Zijgevel

- De gepleisterde afwerking van de tweelaags gevel, voorzien van een patroon van schijnvoegen

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Vensters met houten H-schuiframen en bovenlichten met glas in lood (1928?)
- De vensters in de zijgevel (verdieping met laat 19^e eeuwse kozijnen)
- Het stolpraam van de kajuit

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst (bovenste deel vernieuwd)

Dakvorm en bedekking

- Schilddak, gedekt met grijze betonpannen (vernieuwd)
- De gemetselde dakkapel met plat dak

Indifferente monumentwaarden

- De invulling van de moderne restaurantpui

WAARDERING

Het exterieur van het pand Astraat 9 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, omdat de verkaveling, bouwmassa en kapvorm goed passen bij het historische karakter van de binnenstad; qua schaal, maat en architectuur passen de gevels goed in de gevarieerde gevelwanden ter plaatse, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdropzet van de laat 19^e-eeuwse architectuur met kenmerken van de neorenaissance en het verschil in opzet tussen voor- en zijgevel die een veel soberder opzet kent en van een gepleisterde afwerking is voorzien;
- vanwege de relatieve gaafheid van het gevelbeeld.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Astraat 14
Nevenadres:	Westerhavenstraat 2
Architect:	
Bouwjaar:	1889
Oorspronkelijke functie:	Winkelwoonhuis
Huidige bestemming:	Horeca met wonen

Inleiding

Astraat 14/Westerhavenstraat 2 is gesitueerd op de hoek van de Astraat met de Westerhavenstraat en bestaat uit twee bouwlagen onder een afgeknot schilddak. Het pand werd gebouwd als winkelbehuizing met bovenwoning in 1889. De plek lag tot de ontmanteling van de 17^e-eeuwse vestingwerken net binnen de Apoort en dus nog binnen de oude stad.

De winkelpui in de zijgevel werd in 1906 aangebracht en qua opzet aangepast aan de bestaande in de voorgevel. Nadien zijn beide puien gemoderniseerd; de plint is vervangen door een betegeling van zwarte vierkantje tegeltjes; de hoekpilasters/penanten en afsluitende architraaf zijn omtimmerd met houten schroten; niet duidelijk is of deze originele elementen hier nog achter zitten. De hoofdopzet en indeling van de etalageruiten is nog wel herkenbaar. In de jaren '20/'30 van de 20ste eeuw werd het gevelvlak tussen de voorste twee zijvensters op de verdieping beschilderd met een grote muurreclame. Het voegwerk op de verdieping van de zijgevel is deels vernieuwd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Tweelaagse eind 19^e-eeuwse lijstgevel met een indeling van drie vensterassen op de verdieping
- De symmetrische opzet van de winkelpui met ondiep ingangsportiek met mogelijk bewaard gebleven onderdelen van hoekpilasters en architraaf onder de later aangebrachte omtimmering
- Het gevelmuurwerk in schoon metselwerk van bruinrode baksteen met bijbehorend voegwerk
- De gebosserde hoekblokken in imitatie natuursteen als omkadering van de voorgevel
- De stuc sluitstenen van de verdiepingsvensters met facetten

Zijgevel

- Tweelaagse eind 19^e-eeuwse lijstgevel
- De pleisterde plint naast de winkelpui
- Het gevelmuurwerk en gedeeltelijk origineel voegwerk
- De nog zichtbare restanten van een geschilderde, historische muurreclame tussen de voorste vensters op de verdieping in de zijgevel

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De houten etalageramen met afgeronde bovenhoeken
- De lichtgetoogde verdiepingsvensters met houten T-stolpramen
- Het bovenlicht van de winkel deur in de voorgevel met afgeronde bovenhoeken

Gevelbeëindiging

- De omlopende en omgetrokken houten gootlijst met geprofileerde bakgoot

Dakvorm en bedekking

- Afgeknot schilddak, gedekt met zwart geglazuurde platte Friese pannen en houten daklijst
- De houten dakkapel in het midden van het voorschild met 19^e-eeuwse vormgeving zoals rondboog op pilasters en gebogen fronton
- De dakkapel in het zijdakschild.
- De hoekschoorstenen

Indifferente monumentwaarden:

- De zwarte tegels op de plint van de winkelpuien
- De met schroten omtimmerde onderdelen van de winkelpuien (hoekpilasters en architraaf)
- De vernieuwde voordeur in de voorgevel

WAARDERING

Het exterieur van het pand Astraat 14, Westerhavenstraat 2 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, vanwege zijn hoekligging precies op de plaats waar de rooilijn van de Astraat een herkenbare sprong maakt als gevolg van het doortrekken van het nieuwe bredere gedeelte (buiten de Apoort) na de ontmanteling van de 17^e-eeuwse vestingwerken. Het pand is gelegen in een belangrijke zichtas vanuit de Westerhaven richting de oude binnenstad en is onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn markante hoekligging en straatbeeld kwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de herkenbare 19^e-eeuwse hoofdropzet van een winkelwoonhuis met bewaard gebleven onderdelen van de oorspronkelijke winkelpui (indeling en opzet), en kenmerkende architectonische details zoals onder meer de gebosseerde stucblokken als omkadering van de gevel (s) uitgevoerd in imitatie natuursteen en de 19^e-eeuwse dakkapel; het pand vormt een belangrijk onderdeel op de hoek van de gevelwanden;
- vanwege de relatieve gaafheid;
- vanwege de relatieve zeldzaamheid van de deels nog aanwezige sporen van een oude geschilderde muurreclame, waarvan er in Groningen niet veel van bewaard zijn gebleven.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Astraat 18
Nevenadres:	
Architect:	Onbekend
Bouwjaren:	1885/1886
Oorspronkelijke functie:	Herenhuis
Huidige bestemming:	Winkel

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Astraat 18 is gebouwd in 1885/1886 als herenhuis in opdracht van J.B. Jager in een eclectische bouwstijl. Het pand telt drie bouwlagen met kap. Dit gedeelte van de Astraat werd destijds Nieuwe Astraat genoemd omdat het kort daarvoor was aangelegd in het verlengde van de bestaande Astraat (binnen de voormalige poort) als gevolg van de ontmanteling van de 17^e-eeuwse vestingwerken. Recent (circa 2010) is de deur links verplaatst naar de middentravee door de borstwering en penant te slopen en is het kozijn- en raamhout verwijderd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Representatieve bakstenen gevel in 19^e-eeuwse eclectische trant.
- Hoofdopzet met een driedelige gevelindeling en een naar verhouding lage begane grond
- De gepleisterde afwerking van de begane grond in natuursteenimitatie.
- Het gevelmuurwerk op de verdiepingen in schoon metselwerk van bruinrode baksteen met hierin aangebrachte imitatie spekbanden en bijbehorend origineel voegwerk.

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De verdeling van de vensters over het geveloppervlak
- De vorm van de vensters: houten H-vensters op de eerste verdieping en houten T-vensters op de tweede verdieping, allen met een eveneens natuursteenimitatie omkadering en getrapte hanekammen aan de bovenzijde.

Gevel beëindiging

- Klassiek uitgevoerd hoofdgestel met bloktandlijst.

Dakvorm en bedekking

- Haaks op de rooilijn geplaatst zadeldak met voordakschild, gedekt met grijze Friese golfpannen (voordakschild) en deels rode pannen (oostelijk dakvlak).

Indifferente monumentwaarden:

- De nieuwe kozijnen op de begane grond

WAARDERING

Het exterieur van Akerkstraat 18 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, omdat het pand qua schaal en maat een belangrijk onderdeel vormt van de straatwand in dit gedeelte van de Astraat zuidzijde, tot stand gekomen na de ontmanteling van de 17^e-eeuwse vestingwerken, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in zijn karakteristieke hoofdopzet en gevelindeling, typerend voor de architectuur uit het laatste kwart van de 19^e eeuw met een relatief lage begane grond en hogere verdiepingen; vanwege de kwaliteit van de gepleisterde afwerkingen (begane grond en vensteromlijstingen) uitgevoerd in imitatie natuursteen;
- vanwege de relatieve gaafheid van de gevel met bijbehorend dak (zadeldak met voorschild) en kroonlijst met bloktand.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Astraat 23
Nevenadres:	Westersingel 1, 1a
Architect:	
Bouwjaar:	Circa 1885
Oorspronkelijke functie:	Winkelwoonhuis
Huidige bestemming:	Horeca met wonen

Inleiding

Astraat 23, Westersingel 1, 1a is gesitueerd op de hoek van de Astraat en de Westersingel en bestaat uit twee bouwdelen:

- 1) het hoofdgebouw van drie bouwlagen onder een zadeldak met schildeind (met de nok evenwijdig aan de straat) en een smalle zijgevel van een één venstertravee breed
- 2) een aanluitende, tweelaagse lijstgevel aan de Westersingel met een indeling van drie vensterassen met een zadeldak (met de nok evenwijdig aan de straat) waarvan de achterbeuk later plat is uitgebouwd.

Dit gedeelte van de Astraat werd destijds Nieuwe Astraat genoemd omdat het kort daarvoor was aangelegd in het verlengde van de bestaande Astraat (binnen de voormalige poort) als gevolg van de ontmanteling van de 17^e-eeuwse vestingwerken. Oorspronkelijk vormde het pand een eenheid met zijn buurman op nr. 21 onder een schilddak; na sloop van dit pand kreeg de nieuwbouw op nr. 21 een zadeldak. De begane grond van het bouwdeel aan de Westersingel was oorspronkelijk woonhuis en bezat eveneens drie T-vensters op de begane grond. Later werd deze aangepast ten behoeve van een nieuwe functie (cafetaria). In 1958 werd de dakkapel aan de westzijde vergroot.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Drielaagse 19^e-eeuwse lijstgevel met een indeling in drie vensterassen op de verdiepingen en kenmerkende lagere tweede verdieping en afgeronde hoek met de Westersingel
- Het gevelmuurwerk op de verdiepingen in schoon metselwerk van bruinrode baksteen met bijbehorend voegwerk
- De symmetrische opzet van de winkelpui aan de zijde van de Astraat
- De karakteristieke hoekblokbepleistering (natuursteenimitatie) als omkadering van de voorgevel en van de afgeronde hoek met de Westersingel
- De gepleisterde afwerking van de plint
- De gepleisterde negblokken en sluitstenen boven de vensters

Zijgevels

- Drielaagse en aansluitende tweelaagse lijstgevel, respectievelijk één en drie venstertraveeën breed
- Het gevelmuurwerk in schoon metselwerk in bruinrode baksteen met bijbehorend voegwerk
- De gepleisterde negblokken en sluitstenen boven de verdiepingenvensters

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Lichtgetoogde vensters met houten T-schuiframes (eerste verdieping) en vensters met houten middenroede op de tweede verdieping
- Het rondvenster van het trappenhuis in de voorste zijgevel (verdieping)

Gevelbeëindiging

- Hoofdgestel voorste bouwdeel en geprofileerde gootlijst (achterste bouwdeel)

Dakvorm en bedekking

- Zadeldak met schildeind en zadeldak (Westersingeldeel, gedekt met zwarte golfpannen (vernieuwd))

Indifferente monumentwaarden:

- De invulling van de moderne winkelpui aan de Westersingel
- De later toegevoegde dakkapel in het voorschild van het bouwdeel aan de Westersingel

WAARDERING

Het exterieur van het pand Astraat 23/Westersingel 1, 1a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, omdat het pand qua schaal en maat en vanwege zijn hoekligging een belangrijk onderdeel vormt van de straatwanden ter plaatse, tot stand gekomen na de ontmanteling van de 17^e-eeuwse vestingwerken, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in zijn karakteristieke hoofdopzet en gevelindeling, typerend voor de architectuur uit het laatste kwart van de 19^e eeuw, met kenmerkende accentuering en omkadering van de voorgevel in de vorm van gepleisterde hoekblokken uitgevoerd in imitatie natuursteen en afsluitende kroonlijst;
- vanwege de relatieve gaafheid.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Broerstraat 1
Nevenadres:	
Architect:	J.A. Vrijman (rijksbouwmeester)
Bouwjaar:	1909
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis van de pedel van de Rijksuniversiteit
Huidige bestemming:	Toekomstige horeca

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Broerstraat 1 is gesitueerd aan de oostzijde van de pleinvormige ruimte van het Broerplein, gelegen voor het monumentale Academiegebouw en springt naar voren ten opzichte van de achtergevel van het hoekpand Boteringestraat 26 (zuidelijke deel). Het pand staat in het verlengde van de achterbouw van Boteringestraat 26 (noordelijke deel) en bestaat uit twee bouwlagen met trapgevels en een zadeldak.

Onderdeel van het ensemble van het Academiegebouw van de rijksuniversiteit aan de noordzijde van de Broerstraat/Broerplein, gerealiseerd in 1909 naar ontwerp van rijksbouwmeester J.A. Vrijman. De rechter voordeur was oorspronkelijk een venster. Het pand wordt momenteel verbouwd tot horeca.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voor- en zijgevel (zuid)

- De hoofdopzet met kopse trapgevels, de geleiding van de gevels door middel van korfboogvormige nissen over twee bouwlagen waarin de vensteropeningen zijn geplaatst (drie in de voorgevel en vier in de zuidelijke zijgevel)
- Het gevelmuurwerk van rode baksteen, gemetseld in kruisverband
- De bewerkte smeedijzeren muurankers

- De zandstenen onderdorpellijst en zandstenen lateien
- Het zandstenen cartouche met wapenschild in de top
- Hardstenen stoepen (1 trede) voor de ingangen met neuten met kapellen in gotische trant
- Het glas in lood in de roedenramen

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Kruisvensters met roedenramen (elk 2 x 3)
- De houten voordeur links (noordzijde) met geprofileerde houten stroken in gotische trant
- De roedenramen in de dakkapel met kruisende roeden
- De glas- in- loodramen boven de voordeur

Gevelbeëindiging

- Zandstenen afdekkingen van de trap(gevels) met zandstenen driehoekige frontons
- Gemetselde uitkragende lijst met rollaag ter ondersteuning van de houten bakgoot op klossen

Dakvorm en bedekking

- Zadeldak met de nok evenwijdig aan het Broerplein, gedekt met leien in maasdekking
- Brede houten dakkapel met hol gebogen lessenaarsdak met leidekking

WAARDERING

Het exterieur van het pand Broerstraat 1 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als beeldbepalend, ruimtelijk en functioneel onderdeel van de hoogwaardige stedelijke ruimte van het Broerplein, in de 19^e eeuw aangelegd vóór het Academiegebouw; het pand ligt in een belangrijke zichtas vanuit het westen en is onderdeel van de oostelijke afsluiting/begrenzing van dit plein, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in zijn hoofdopzet, de geleding van de gevels in historiserende trant met elementen van de neo-rennaissance en de gotiek zoals onder meer de toepassing van zandsteen en hardsteen, de korbogvormige vensternissen met kruisvensters, smeedijzeren muurankers, trapgevels met driehoekig fronton, vanwege de detaillering van de architectonische details en het leien dak als waardevolle dakbedekking;
- vanwege de uitzonderlijke gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Brugstraat 2
Nevenadres:	
Architect:	G. Nijhuis
Bouwjaar:	1914
Oorspronkelijke functie:	Winkel met bovenwoningen
Huidige bestemming:	Winkel met wonen (?)

Inleiding

Brugstraat 2 is gesitueerd op de hoek van de Brugstraat en de westzijde van het Akerkhof, schuin tegenover de Der Aa-kerk en bestaat uit drie bouwlagen met een afgeknot schilddak. Het pand is tegelijk met het pand Brugstraat 6 ontworpen en vertoont grote gelijkenis qua opzet, architectuur en detaillering. De ingangspui op de hoek is omstreeks 2000 gemoderniseerd waarbij de bestaande entree en etalagevensters aan weerszijden werden verwijderd en verbouwd tot een ingangsportiek met een nieuwe pui achter de gevel(s).

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voor- en zijgevel (oost)

- De hoofdopzet met een indeling in drie vensterassen (Brugstraat), afgeschuinde hoek met hierboven overhoeks aangebrachte erkerpartijen en drie vensterassen aan de zijde van het Akerkhof
- Het gevelmuurwerk van bruinrode baksteen, gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk
- De gepleisterde plint
- De stalen puibalken

- De zandstenen cordonlijst, onderdorpels van de vensters, lateien en zwaar uitgevoerde consoles als ondersteuning van de erker
- De zandstenen wapenstenen met afbeelding van een leeuw en krans van (eiken)bladeren (beide gevels)

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Kruisvensters met bewerkte houten middenstijl en bovenlichten met een roedenverdeling (elk 3x3); erkervensters met houten roedenramen en bovenlichten
- De ongedeelde etalagevensters met bovenlichten met elk drie bewerkte houten middenstijlen

Gevelbeëindiging

- De omlopende houten gootlijst met houten klossen als ondersteuning van de bakgoot

Dakvorm en bedekking

- Afgeknot schilddak, gedekt met zwarte platte Friese pannen

Overig:

- De zinken vergaarbak aan de zijde van het Akerkhof met opgesoldeerde wrongen

Indifferente monumentwaarden:

- De vernieuwde ingangspui op de hoek
- De dakramen in de zijschilden

WAARDERING

Het exterieur van het pand Brugstraat 2 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als beeldbepalende beëindiging van de zuidelijke gevelwand van de Brugstraat en accentuering van de hoek met de monumentale korte gevelwand van het Akerkhof westzijde, onderdeel van de goed bewaard gebleven perceelstructuur ter plaatse. Hoewel een latere toevoeging uit 1914 vormt de bouwmassa een karakteristiek hoekaccent, nog versterkt door de overhoeks geplaatste erkers, qua schaal, maat en architectuur goed passend in het historische gevelbeeld, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de klassieke hoofdopzet en indeling, de verzorgde architectuur en toegepaste materialen en de detaillering van de architectonische details; bovendien van belang vanwege zijn samenhang en ensemblewaarden met de identieke architectuur van Brugstraat 6;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Brugstraat 6
Nevenadres:	
Architect:	G. Nijhuis
Bouwjaar:	1914
Oorspronkelijke functie:	Winkel met bovenwoning
Huidige bestemming:	Horeca met wonen

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Brugstraat 6 is gesitueerd in de gesloten zuidelijke gevelwand van de Brugstraat en bestaat uit drie bouwlagen met een afgeknot schilddak. Het pand is met het hoekpand Brugstraat 2/Akerkhof ontworpen en vertoont dezelfde architectuur en detaillering. De pui is na 2000 gedeeltelijk gemoderniseerd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Symmetrische hoofdopzet met een indeling in drie vensterassen waarvan de middelste bestaat uit brede gemetselde erkers op de verdiepingen
- Het gevelmuurwerk van bruinrode baksteen, gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk
- De stalen puibalk
- De zandstenen cordonlijst en onderdorpels

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- H-vensters met bovenlichten met een roedenverdeling (3x5)
- De strook bovenlichten boven de vernieuwde pui
- De bovenlichten boven de deuren op de hoeken met houten middenroede
- Het gele kathedraalglas in de roedenbovenlichten

Gevelbeëindiging

- De omlopende houten gootlijst met houten klossen als ondersteuning van de bakgoot

Dakvorm en bedekking

- Afgeknot schilddak, gedekt met zwarte platte Friese pannen

Indifferente monumentwaarden:

- De invulling van de deurkozijnen (moderne glaspuien)
- De invulling van de moderne pui (onderste gedeelte midden)

WAARDERING

Het exterieur van het pand Brugstraat 6 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de nagenoeg gaaf bewaard gebleven oude perceelstructuur aan de zuidkant van de Brugstraat; hoewel een latere toevoeging uit 1914 past de gevel qua schaal, maat en architectuur goed in de historische zuidelijke gevelwand van de Brugstraat, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in zijn symmetrische hoofdopzet en indeling, de verzorgde architectuur en toegepaste materialen en de detaillering van de architectonische details; bovendien van belang vanwege zijn samenhang en ensemblewaarden met de identieke architectuur van het hoekpand Brugstraat 2/Akerkhofwestzijde;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Brugstraat 15, 15a t/m 15d
Nevenadres:	
Architect:	Jan van Teeffelen, Rotterdam
Bouwjaren:	16 ^e -eeuws (casco-onderdelen); 1913/1914 (voorgevel)
Oorspronkelijke functie:	Winkel met wonen
Huidige bestemming:	Winkel met wonen

Inleiding

Het pand Brugstraat 15 bevat een oudere kern, die in aanleg 16^e eeuws of ouder kan zijn. Aan weerszijden bevindt zich een drup wat wijst op een oude verkaveling. Het voorhuis bestaat uit drie bouwlagen met een plat dak. In 1913/1914 volgde een grote verbouwing in opdracht van de Fa. Jüncker & Co. waarbij het huis met een verdieping werd verhoogd naar drie lagen en van een plat dak werd voorzien. Ook kreeg het pand een nieuwe voorgevel naar ontwerp van de Rotterdamse architect Jan van Teeffelen (1877-1935) in een eclectische trant met neo-romaanse en Jugendstilelementen.¹

De bestaande zijmuren tot en met de eerste verdieping bleven hierbij vermoedelijk gehandhaafd. Naderhand volgden diverse verbouwingen, voornamelijk aan de winkel; de winkelpui is daarbij diverse malen verbouwd en gemoderniseerd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De hoofdopzet met gemetselde hoekpenanten en de indeling van de verdiepingen met drie raamtraveeën

¹ Jan van Teeffelen (1877-1935) is vooral bekend vanwege zijn ontwerpen voor twee villaparken in Rotterdam: Villapark Wagnerhof en het Villapark bij station Noord, in de villabebouwing invloeden van de Art Nouveau of Jugendstil.

- Het gevelmuurwerk, inclusief de hoekpenanten, die uitlopen op pijlers, opgemetseld van gele verblendsteen met bijbehorend voegwerk
- De hardstenen onderdelen, zoals de onderdorpellijst en een horizontale sierlijst op de tweede verdieping ter hoogte van de kapiteeltjes van de vensterzuiltjes
- De drie verdiept liggende spaarvelden tussen de verdiepingsvensters van gele verblendsteen.

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De drie rechtgesloten vensters op de eerste verdieping, voorzien van hardstenen onderdorpels en hardstenen lateien. De ramen hebben bovenlichten met een roedenverdeling (2x4), ingevuld met kleurig glas in lood. Het middelste venster bevat een houten stolpraam.
- De onderdorpels, opgenomen in de horizontale hardstenen lijst over de breedte van de gevel.
- De vorm van de drie vensters op de tweede verdieping, uitgevoerd als rondboogvormige dubbelvensters met bewerkte hardstenen middenzuiltjes. H-vensters met rondboogvormige bovenlichten.

Gevelbeëindiging

- De houten gootlijst met fors overstek, geflankeerd door de pijlers van de penanten, voorzien van hardstenen versieringen met een halve bol.

Dakvorm en bedekking

- Het platte dak

Bouwhistorische elementen/waardevolle casco-onderdelen

- De laatmiddeleeuwse zijmuren van het voorhuis tot en met de eerste verdieping

Indifferente monumentwaarden:

- De moderne winkelpui

WAARDERING

Het exterieur alsmede enkele bouwhistorisch waardevolle onderdelen van het pand Brugstraat 15, 15a t/m 15d zijn van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, vanwege zijn situering in een bouwblok met een laatmiddeleeuwse percelerings- en ontwikkelingsgeschiedenis die redelijk intact is gebleven. De voorgevel voegt zich qua schaal en maat goed in de omringende historische bebouwing van de noordelijke gevelwand van de Brugstraat, gelegen in het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad. De voorgevel is van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdropzet van de gevel, de symmetrische indeling van de gevel met drie venstertraveeën en de ambachtelijke kwaliteit van de bewerkte hardstenen onderdelen, kenmerkend voor de architectuur van kort na de eeuwwisseling. Bovendien is het ontwerp een van de weinige gebouwen die de architect buiten Rotterdam ontwierp;
- vanwege de bouwhistorische waarden van de laatmiddeleeuwse zijmuren;

- vanwege de relatieve gaafheid en zeldzaamheid van een dergelijke gevel met invloeden van de neostijlen van kort na de eeuwwisseling, waarvan er in de binnenstad van Groningen betrekkelijk weinig voorbeelden bewaard zijn gebleven.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Brugstraat 28
Nevenadres:	
Architect:	K.H. en T. Holthuis (voorgevel)
Bouwjaren:	Kern voorhuis laat middeleeuws; voorgevel 1913
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis
Huidige bestemming:	Winkel met wonen

Inleiding

Het voorhuis van het pand Brugstraat 28 dateert in oorsprong uit de late middeleeuwen en is opgezet als een diep, onderkelderd eenlaags huis. Mogelijk heeft het huis bij Brugstraat 26 gehoord en is hier later van afgesplitst. Vermoedelijk in de 18^e eeuw kreeg het huis een achterhuis. In de 19^e eeuw (voor 1868) werd het voorste gedeelte van het voorhuis met een verdieping verhoogd. In de late 19^e eeuw volgde de verbouw van de voorgevel tot lijstgevel en werd het achterste gedeelte van het voorhuis eveneens met een verdieping verhoogd. Bij een verbouwing in 1913 kreeg het pand een nieuwe voorgevel en kwam het afgeknotte tentdak op het voorste gedeelte van het voorhuis tot stand. De winkelpui is in de 20ste eeuw diverse malen gemoderniseerd. Van de oorspronkelijke pui resteren onder meer de hardstenen beëindigingen van de verdwenen hoekpilasters. In 2014 is het achterhuis gesloopt en vervangen door nieuwbouw.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De opzet van de voorgevel, bestaande uit twee bouwlagen met een gemetselde kajuit (dakkapel), geplaatst tegen het midden van het voordakschild van het afgeknotte tentdak met een indeling van twee vensterassen op de verdieping
- De penanten van de winkelpui die in zijn structuur de bovenliggende gevel ondersteunt
- Het gevelmuurwerk van de verdieping en de kajuit, opgetrokken in witte verblendsteen in kruisverband
- De architectonische details, uitgevoerd in hardsteen zoals de spekband, lateien en negblokken en pilaster- beëindigingen
- De opzet van de kajuit met gebogen beëindiging en opgebogen rollaag van rode perssteen

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De twee houten H-vensters op de verdieping
- Het houten H-venster in de kajuit met schuifraam en driedelig bovenlicht met ongekleurd glas in lood

Gevelbeëindiging

- De geprofileerde houten gootlijst met overstek op klossen aan weerszijden van de kajuit

Dakvorm en bedekking

- De vorm van het afgeplatte tentdak op het voorhuis met steile zijschilden en lessenaarsdak op het voorhuis. Het achterste gedeelte bezit nog de eind 19^e-eeuwse kap (zadeldak). Oorspronkelijk was het voordakschild bekleed met platte Friese pannen.

-

Bouwhistorische elementen/waardevolle casco-onderdelen

- Het casco van het voorhuis omdat hierin restanten van middeleeuwse zijmuren bewaard zijn, te weten de mandelige 14^e-eeuwse muur (wellicht 1320) aan de oostzijde die er op kan duiden dat Brugstraat 28 ontstaan is uit Brugstraat 26 en daarmee onderdeel van een belangrijk middeleeuws gebouwencomplex (Canterhuis en omgeving).
- De oude begane grondmuur van de rechterzijgevel (west)
- De eikenhouten balken van de verdiepingsbalklaag van het voorhuis (vermoedelijk 16^e eeuws).

Indifferente monumentwaarden

- De invulling van de moderne winkelpui
- De shingle bekleding op het voordakschild (lessenaarsdak) uit het laatste kwart van de 20ste eeuw
- Het achterhuis

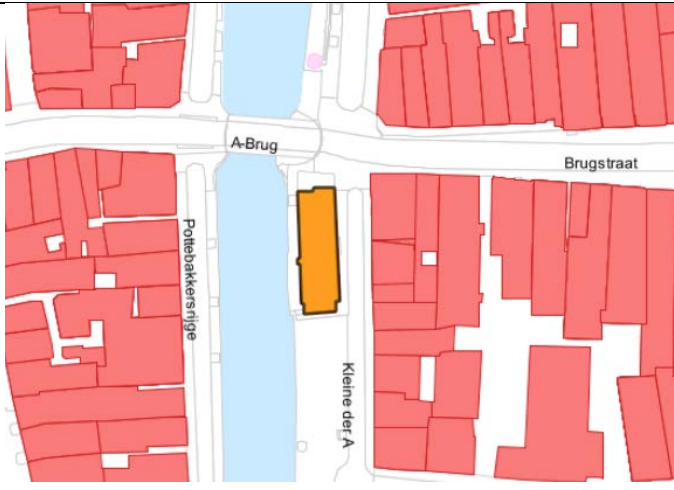
WAARDERING

Het exterieur alsmede enkele bouwhistorisch waardevolle onderdelen van het pand Brugstraat 28 zijn van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, omdat de bouwmassa van het voorhuis onderdeel is van een bouwblok met een laatmiddeleeuwse parcellerings- en bebouwingsstructuur die vrij goed intact is gebleven. In dit verband is de drup rechts (west) van belang, die duidt op een oude verkaveling. Voorts is het exterieur van belang omdat het pand onderdeel vormt van de historische straatwand van de Brugstraat waarin het ritme en de schaal van de middeleeuwse panden goed bewaard is gebleven en gelegen in het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad. De voorgevel is van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de gevelcompositie, typerend voor de Overgangsarchitectuur van rond 1900, zoals het brede, iets teruggellegde spaarveld met penanten op de hoeken, de zorgvuldige toepassing en detaillering van de architectonische details in hardsteen;
- vanwege de bouwhistorische waarden, tot uiting komend in de laat middeleeuwse zijgevels en verdiepingsbalklaag van het voorhuis. De linker zijgevel is een gemeenschappelijke zijmuur met nr. 26, de rechter zijmuur is een eigen muur, geflankeerd door een drup; de verdiepingsbalklaag bestaat uit eikenhouten balken uit vermoedelijk de 16^e eeuw.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Brugstraat 34 /Kleine der A 1/1 tot en met 1/7
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	1889 (verbouwing)
Oorspronkelijke functie:	Winkels met bovenwoningen
Huidige bestemming:	Winkel met wonen (appartementen)

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Brugstraat 34, Kleine der A 1/1 t/m 1/7 is gesitueerd op een zeer prominente en bijzondere plek op de hoek van het einde van de Brugstraat met de Kleine der A en ten westen van de Abrug. Aan de westzijde grenst het lange pand aan een smalle, via een trap naar beneden te bereiken lager gelegen kade langs het water van de Kleine der A. Het pand bestaat uit een souterrain met drie bouwlagen onder een schilddak met de nok haaks op de Brugstraat/Abrug en evenwijdig aan de Kleine der A.

Al sinds vermoedelijk de 15^e eeuw staat op deze plaats bebouwing als tegenhanger van soortgelijke bebouwing aan die andere kant van de Abrug waardoor het landhoofd van deze brug aan de stadzijde werd geflankeerd door huizen. Vermoedelijk stond aan deze kant van de brug de eerste stadspoort uit de 13^e eeuw waarop de stadsmuur aansloot. Er zijn archeologische aanwijzingen dat tussen beide huizen een stadspoort heeft gelegen. Het tegenwoordige pand Brugstraat 34 werd aan de westkant tegen de stadsmuur en poort aangebouwd, langs het water bleef nog een smal strookje grond over. Het is goed mogelijk dat van deze stadsmuur nog een deel aanwezig is onderin de oostmuur van Brugstraat 34. Een bouwtekening uit 1899 lijkt dit aan te geven. Te zien is dat de oostelijke kelder muur van Brugstraat 34 bijzonder dik is. De Apoort ten oosten van de Abrug werd vermoedelijk tussen 1511 en 1534 afgebroken.

In 1766 werd de bebouwing aan de kant van de Hoge der A gesloopt voor het verbreden van de Brugstraat.

Tijdens de verbouwing in 1889 van Brugstraat werd het pand voor een belangrijk deel vernieuwd en met een verdieping verhoogd. Aan de voorzijde werden drie winkels in ondergebracht, één in het voorste deel van het souterrain en twee aan de voorkant op de begane grond. Tegen de

noordwestelijke hoek van de zijgevel op één lijn met de voorgevel kwam een rechthoekige aanbouw met balkon aan het water.

Het pand heeft in de loop van de 20ste eeuw diverse verbouwingen ondergaan; in 1951 werd de bestaande winkelpui in de noordgevel vervangen door vier H-vensters (drie in de voorgevel en één in de voorgevel van de uitbouw). Het pand werd toen in gebruik genomen als bankgebouw met conciërgewoning. In 1973 bestond een plan om de gevel aan de waterkant ter hoogte van de begane grond te voorzien van een langgerekte uitbouw met ramen en aluminiumbeplating maar dit plan is niet uitgevoerd. Bij een volgende verbouwing ten behoeve van een volgende bank werd de gevel aan de noordzijde voorzien van een diep ingangsportiek en voorzien van een natuursteenbekleding, evenals de langsgevel aan het water. De uitbouw aan het water werd gesloopt. Omstreeks 2000 is de begane grond weer dichtgezet en voorzien van een nieuwe winkelpui naar klassiek model, dubbele deur met aan weerszijden ramen; het omringende gevelmuurwerk kreeg een gepleisterde afwerking in de trant van de zijgevels. Het raamhout en de kozijnen van de vensters zijn vernieuwd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De hoofdopzet van de langgerekte, geheel vrijstaande rechthoekige bouwmassa met drie en vierlaags (waterkant) lijstgevels met een regelmatige verdeling van de vensters over de geveloppervlakken en een indeling in drie vensterassen (voorgevel), acht in de zijgevel van de Kleine der A en twaalf vensterassen aan de zijde van het water
- Het gevelmuurwerk van genuanceerde rode baksteen, gemetseld in kruisverband
- De rode profielstenen als omlijsting van de verdiepingsvensters in de voorgevel
- De gepleisterde hoekblokken, voorzien van bossering, de dorpelbanden, de aanzet en sluitstenen van de vensteropeningen met diamantkoppen
- De sgraffitto decoraties in de boogvullingen van de vensters in de noordgevel (o.a. gevleugelde Mercuriusstaf, scheepsanker)

Zijgevels

- De gepleisterde afwerking, voorzien van schijnvoegen in lagen

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Vensters met houten T-stolpramen

Gevelbeëindiging

- Geprofileerde gootlijst

Dakvorm en bedekking

- Schilddak met de nok haaks op de straat en evenwijdig aan de Kleine der A, gedekt met grijze/zwarte golfpannen (vernieuwd)
- De van een gepleisterde afwerking voorziene hoge schoorsteen in het midden van de westelijke zijgevel

Indifferente monumentwaarden:

- De vernieuwde en omlijste deur aan de zijde van het Kleine der A in 19^e-eeuwse trant, maar wel passend bij de gevel
- De natuurstenen bekleding van het souterrain langs de kade van de A (west)
- De vensters in het souterrain langs het water
- De strook dakkapellen in het westelijke zijdakvlak
- De aanbouw aan de achterzijde met de vluchttrappen

WAARDERING

Het exterieur van het pand Brugstraat 34 / Kleine der A 1/1 t/m 1/7 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als waardevol onderdeel van de historische en intact gebleven perceelstructuur ter plaatse, in het bijzonder zijn bijzondere vrijstaande situering op deze plek, nabij de Abrug, oorspronkelijk waarschijnlijk deel uitmakend van de 13^e-eeuwse Apoort; vanwege zijn zeer beeldbepalende ligging tegenover de Abrug en in belangrijke zichtassen vanuit Astraat, Brugstraat en het water van de Lage en Hoge der A, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de herkenbare laat 19^e-eeuwse hoofdopzet van de vrijstaande blokvormige bouwmassa, het verschil in hoogte aan stads- en waterkant met ritmische verdeling en indeling van de vensters over de langsgevels, de gepleisterde afwerking hiervan en de bakstenen voorgevel met gevarieerde ontlastingsbogen en boogvullingen met graffito-decoraties in neo-renaïssancestijl en de gepleisterde architectonische details;
- vanwege de zware oostelijke keldermuur die wellicht een restant is van de middeleeuwse stadsmuur;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur (bouwmassa).

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Burchtstraat 6
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	Oudere kern; 19 ^e eeuws (voorgevel)
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis
Huidige bestemming:	Wonen

Inleiding

Burchtstraat 6 is een vrijstaand huis, gesitueerd aan de noordzijde van de Burchtstraat en bestaat uit twee bouwlagen met een kapverdieping met een plat dak en lessenaarsdak als voordakschild. Van oorsprong was de Burchtstraat een straat 'Achter de (stads) Muur'; in tegenstelling tot de zuidkant staan aan de noordkant enkele huizen die onderling door in de rooilijn gemetselde tuinmuren zijn verbonden. Aan de westzijde van het pand bevindt zich een vernieuwde tuinmuur; aan de oostzijde gemetselde poort met inrit naar parkeerterrein en aansluitende oude tuinmuur van Burchtstraat 8. Oorspronkelijk was Burchtstraat 6 een eenlaags pand dat in de 19^e eeuw werd opgehoogd en van een nieuwe voorgevel werd voorzien.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Hoofdpopzet tweelaags lijstgevel met een indeling in drie vensterassen
- De gepleisterde afwerking van de voorgevel, voorzien van een patroon van schijnblokken; op de verdieping voorzien van frijnslag-imitatie
- De smeedijzeren muurankers

Zijgevel (oost)

- Rode baksteen in halfsteens verband met daarin de bouwsporen van het oorspronkelijke eenlaagse huis

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Zesruits-schuifvensters met afgeronde bovenhoeken; op de verdieping voorzien van duimen voor de persiennes (verdwenen)
- Openslaande ramen met horizontale middenroede in dakkapel
- Houten deurkozijn

Gevelbeëindiging

- Houten gootlijst

Dakvorm en bedekking

- Plat dak met lessenaarsdak (voor), gedekt met rode oud-Hollandse pannen
- Houten dakkapel in voorschild

Indifferente monumentwaarden:

- De vernieuwde voordeur

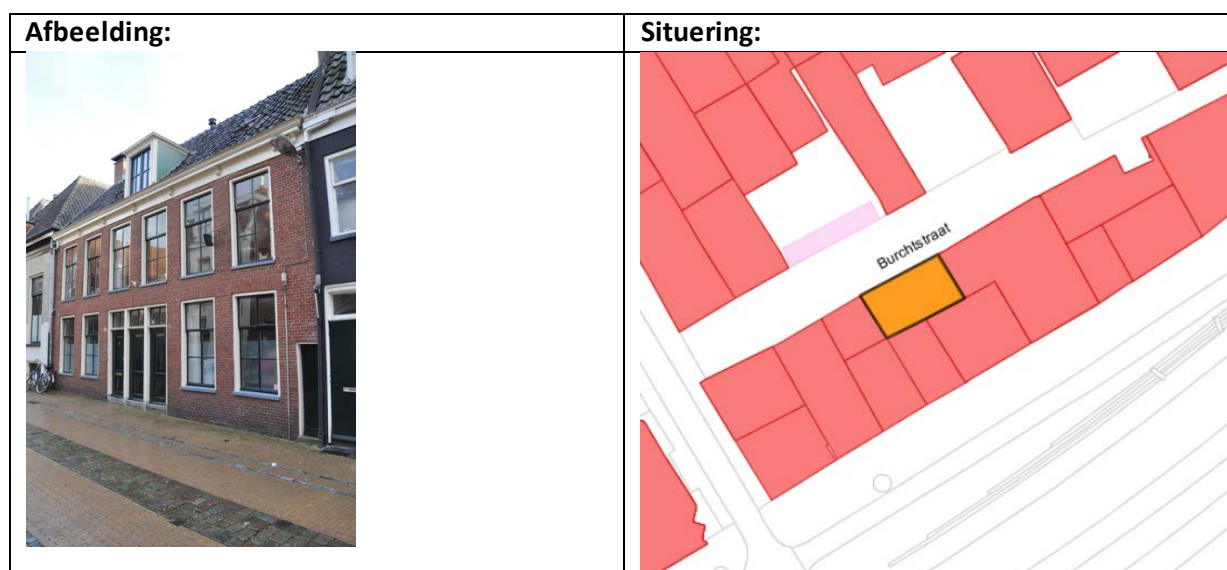
WAARDERING

Het exterieur van het pand Burchtstraat 6 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische bebouwing- en perceleringstructuur aan de noordzijde van de Burchtstraat, van oorsprong een straat Achter de stadsmuur, aan de noordzijde gekenmerkt door de karakteristieke afwisseling tussen bebouwde en onbebouwde percelen, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de 19^e-eeuwse hoofdopzet en indeling van de gevel met een bijbehorende bepleisterde afwerking in schijnblokken en de vrijnslag-imitatie van de verdieping en de zesruitsschuifvensters met afgeronde bovenhoeken;
- vanwege de bouwhistorische waarden, tot uiting komend in de beide zijgevels waarin de contouren zichtbaar zijn van het oorspronkelijke eenlaagse huis;
- vanwege de relatieve gaafheide van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Burchtstraat 9
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	1 ^{ste} helft 19 ^e eeuw (verbouw)
Oorspronkelijke functie:	Drie woningen
Huidige bestemming:	Horeca (B.&B.) met wonen

Inleiding

Burchtstraat 9 is gesitueerd in de gesloten zuidelijke gevelwand van de Burchtstraat en bestaat uit twee bouwlagen onder een zadeldak met de nok evenwijdig aan de straat. In het rechterdeel van de voorgevel bevindt zich een smal houten deurtje. De Burchtstraat was van oorsprong een straat 'achter de (stads) muur'. Het gedeelte ten oosten van de Gelkingestraat heeft aan de zuidkant aaneengesloten historische bebouwing die voor een deel tegen de middeleeuwse stadsmuur is aangebouwd.

Het huis heeft een oude kern en is wellicht tegen de stadsmuur aangebouwd. Op de kaart van Haubois is op deze plek een eenlaags pand te zien met de nok evenwijdig aan de straat. Het huis kreeg in de eerste helft van de 19^e eeuw zijn huidige voorgevel. Onder het linker deel bevindt zich een kelder van het buurpand. Het gebouw verkeerde omstreeks de jaren '70 van de 20ste eeuw in zeer bouwvallige staat waarna restauratie volgde [Beeldbank Groningen 1785_21796].

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De symmetrische hoofdropzet en indeling van zes vensterassen en de plaatsing van de deuren
- Het gevelmuurwerk van rode baksteen, gemetseld in kruisverband met neggeklezoren en rollagen boven de gevelopeningen en bijbehorend voegwerk
- De hardstenen onderdorpels

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Vensters met houten zesruits schuiframen
- Houten paneeldeuren, voorzien van onderpanelen met kussens en bovenlichten met houten middenroede
- Het lage houten deurtje rechts (gangpoortje/berging?)

Gevelbeëindiging

- Houten gootlijst met consoles ter ondersteuning van de goot

Dakvorm en bedekking

- Zadeldak met de nok evenwijdig aan de straat, gedekt met zwart geglazuurde oud-Hollandse pannen
- De houten dakkapel in het midden van het voorschild

Positieve monumentwaarden:

- De hoekschoorstenen, hoewel vernieuwd, maar wel passend bij het pand

Indifferente monumentwaarden:

- De dakramen in het voordakschild

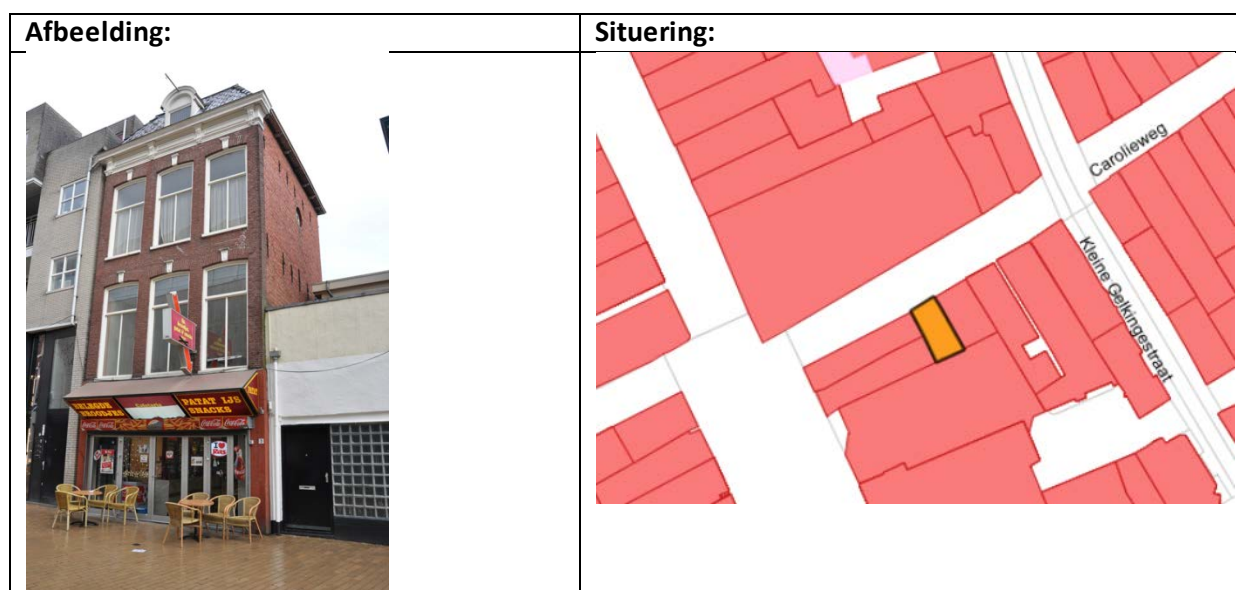
WAARDERING

Het exterieur van het pand Burchtstraat 9 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, door zijn brede voorgevel een opvallend onderdeel van de historische bebouwing- en perceelstructuur van de zuidelijke gevelwand van de Burchtstraat waar de bebouwing voor een deel tegen de middeleeuwse stadsmuur is aangebouwd, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad Groningen en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdpzet en symmetrische indeling van de lijstgevel, uitgevoerd in schoon metselwerk met toepassing van neggeklezoren bij de vensteropeningen, kenmerkend voor de architectuur uit de eerste helft van de 19^e eeuw met bijbehorende zesruits schuifvensters en paneeldeuren;
- vanwege de relatieve gaafheid en zeldzaamheid van de in schoon metselwerk uitgevoerde gevel uit de eerste helft van de 19^e eeuw.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Carolieweg 3
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	1883
Oorspronkelijke functie:	Bedrijfspannd met bovenwoning; vanaf 1929 winkel
Huidige bestemming:	Horeca met wonen

Inleiding

Carolieweg 3 is gesitueerd aan de zuidzijde van de Carolieweg en bestaat uit een drielaags lijstgevel met een afgeknot schilddak met de nok haaks op de straat. De Carolieweg is een secundaire middeleeuwse straat en kent een gevarieerd bebouwingsbeeld met relatief veel 19^e-eeuwse bebouwing. Oorspronkelijk bevatte de begane grond een dubbele bedrijfsdeur met aan weerszijden smalle rondboogvensters en een toegang naar de bovenwoning rechts. De verdieping had in het midden een balkon. Bij een verbouwing in 1929 werd de begane grond ingericht als winkel en van een winkelpui voorzien. Deze winkelpui is nadien nog diverse malen gemoderniseerd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Vorgevel

- Hoofdropzet drielaags lijstgevel met kroonlijst en een indeling van drie vensterassen
- Het gevelmuurwerk van de verdiepingen van bruinrode baksteen, gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk
- De gepleisterde sluitstenen van de verdiepingsvensters met diamantkop

Zijgevel (west)

- Rode baksteen

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Licht getoogde vensters met houten T-schuiframen
- Kozijnen met kraalprofilering

Gevelbeëindiging

- Kroonlijst met spiegelvelden en bewerkte consoles

Dakvorm en bedekking

- Afgeknot schilddak met de nok haaks op de straat, gedekt met zwartgeglazuurde Lucas IJsbrandsz pannen
- Dakkapel met gebogen kapje en geprofileerde lijst

Indifferente monumentwaarden:

- De moderne winkelpui en luifel

WAARDERING

Het exterieur van het pand Carolieweg 3 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als bewaard gebleven onderdeel van de gevarieerde gevelwand en bebouwingsstructuur in dit gedeelte van de Carolieweg. De gevel past qua schaal en maat goed in de gevelwand, die onderdeel is van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de klassiek opgebouwde 19^e-eeuwse lijstgevel met bijbehorende gevelindeling, in hoogte afnemende verdiepingen, rijk uitgevoerde kroonlijst en dakbedekking van Lucas IJsbrandsz pannen, kenmerkend voor de architectuur uit het laatste kwart van de 19^e eeuw;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur (verdiepingen);
- vanwege de relatieve zeldzaamheid van de zwartgeglazuurde Lucas IJsbrandsz pannen, die deel uitmaken van het historische gevelbeeld.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Carolieweg 16-1
Nevenadres:	Gelkingestraat 64, 64a, 64b
Architect:	
Bouwjaren:	19 ^e eeuws
Oorspronkelijke functie:	Winkel met woningen
Huidige bestemming:	Horeca met wonen

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Carolieweg 16-1/Gelkingestraat 64, 64a, 64b is gesitueerd op de noordoosthoek van de Carolieweg met de Gelkingestraat en bestaat uit een souterrain met twee bouwlagen met een schilddak met de nok haaks op de Carolieweg. De Carolieweg is een secundaire middeleeuwse straat en kent een gevarieerd bebouwingsbeeld. Oorspronkelijk was in het souterrain een werkplaats gevestigd (voorste gedeelte) met een achterliggende woning. De winkelpui is in de loop der tijd gemoderniseerd ten behoeve van een horeca functie.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Vorgevel

- Hoofdropzet met opvallend hoog souterrain en twee bouwlagen met een indeling in twee brede vensterassen (vorgevel) en 7 vensterassen in de westelijke zijgevel waarvan 2 blind zijn uitgevoerd
- De gepleisterde afwerking van het souterrain met zware gebosseerde imitatie rustica-blokken (donkergrijs geschilderd)
- Het gevelmuurwerk op de verdiepingen van rode baksteen, gemetseld in kruisverband
- De gepleisterde dorpelbanden, boogvullingen, versierde aanzet- en sluitstenen en diamantkoppen in de borstweringen onder de vensters

Zijgevel (west)

- De gepleisterde afwerking van het souterrain met zware gebosseerde imitatie rustica-blokken (donkergrijs geschilderd)
- De gepleisterde afwerking van de gevel met dorpelbanden, boogvullingen, hanekammen met versierde aanzet- en sluitstenen en diamantkoppen in de borstweringen onder de vensters
- De hardstenen trap (8 treden) in het ingangsportiek

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Vensters met houten T-stolpramen (zijgevel)
- Vensters met houten kruiskozijsen (verdieping voorgevel) met bewerkte houten middenstijl
- Rijk gedecoreerde voordeuren met bovenlicht in neo-renaïssancestijl met bewerkt onderpaneel en kalf met tandlijstjes en sierlijke smeedijzeren deurroosters (de deur in de voorgevel is grijs geschilderd)

Gevelbeëindiging

- Gepleisterd fries

Dakvorm en bedekking

- Schilddak met de nok haaks op de Carolieweg, gedekt met rode opnieuw verbeterde Hollandse pannen (vernieuwd)
- Dakkapel met wangen, voorzien van een gepleisterde afwerking (zijdakschild) en geknikte geprofileerde lijst
- Houten dakkapel in voorschild
- Schoorsteen van rode baksteen op zijdakvlak voor

Indifferente monumentwaarden:

- De invulling van de moderne pui
- De nieuwe ramen in het souterrain

WAARDERING

Het exterieur van het pand Carolieweg 16-1/Gelkingestraat 64, 64a, 64b is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als beeldbepalend en waardevol onderdeel van de grotendeels 19^e-eeuwse bebouwing van de Carolieweg, waar het pand qua schaal en maat goed in past en als afsluiting van de noordelijke gevelwand; het pand ligt in een belangrijke zichtas van de Carolieweg/Gelkingestraat, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de klassieke hoofdropzet en indeling, kenmerkend voor de eclectische architectuur uit het laatste kwart van de 19^e eeuw met invloeden van de neo-renaïssance zoals onder meer de gepleisterde afwerkingen en het in zware imitatie-rusticablokken uitgevoerde souterrain, de bewaard gebleven rijk gedecoreerde voordeuren, de detaillering van de verdiepingsvensters (voorgevel) en de ritmische plaatsing van de verdiepingsvensters in de zijgevel;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Carolieweg 31, 31a
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	1907
Oorspronkelijke functie:	Kantoorboekhandel met bovenwoning
Huidige bestemming:	Horeca met wonen

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Het pand Carolieweg 31, 31a ligt in het bouwblok Carolieweg (noordzijde), Kleine Gelkingestraat (westzijde), Burchtstraat (zuidzijde) en Oosterstraat (oostzijde). Het pand heeft een L-vormige plattegrond waarvan het voorste gedeelte bestaat uit twee bouwlagen met een plat dak en een voorschild (lessenaarsdak). Het pand is gebouwd als kantoorboekhandel in opdracht van de Fa J. Hiddema Jr. in 1907 in Overgangsstijl. De architect is onbekend. Omstreeks de jaren '30 van de 20ste eeuw kreeg het pand een horecabestemming. Latere verbouwingen betroffen vooral voorzieningen voor horeca en reclame.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Vorgevel

- De tweelaags langsgewel waarvan de begane grond grotendeels wordt ingenomen door een symmetrisch opgezette winkelpui met links hiervan de toegang naar de bovenwoning.
- De hoofdopzet van de gevel
- De indeling van de begane grond met symmetrische winkelpui en toegangsdeur links voor de bovenwoning
- De indeling van de verdieping met twee brede venster traveeën. Voorts van belang de pilasters op de hoeken van de begane grond van geprofileerde baksteen en het materiaal van het gevelmuurwerk op de verdieping, uitgevoerd in witte verblendsteen met versieringen in rode baksteen in de hoeken van de gevel (hoekkettingen), de onderdorpels, de neggen en ontlastingsbogen van vensters, nissen en de gootlijst.

Gevel beëindiging

- De houten goot met overstek op sierlijk geprofileerde houten klossen.

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De winkel- en bovenwoningdeur met hoge bovenlichten, door roeden in drieën gedeeld (witgeschilderd)
- De houten etalagevensters aan weerszijden van de winkeldeur met hoge, halfronde bovenlichten met roedenverdeling in de onderste zone, ingevuld met Jugendstilachtige afbeeldingen (niet origineel)
- De stalen balk als afsluiting van de begane grond
- De twee vensters op de verdieping met samengestelde houten kozijnen met onder meer stolpramen. De ramen hebben allen bovenlichten met ongekleurd glas in lood.
- De met rode profielstenen omlijste naamsplaquette (oorspronkelijk met de tekst 'In 't vergulde boek') tussen de vensters met een witte betegeling als ondergrond

Dakvorm en bedekking

- Het platte dak
- Het voordakschild (lessenaarsdak), gedekt met rode (?) shingles (niet origineel)

Indifferente monumentwaarden:

- De Jugendstilachtige afbeeldingen in de rondboogvensters van de etalageruiten (laatste kwart 20ste eeuw)
- De shingle bekleding van het voorschild en plaatmateriaal (indien aanwezig)
- De ventilatieroosters

WAARDERING

Het exterieur van het pand Carolieweg 31, 31a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, omdat het pand qua opzet en vormgeving een karakteristiek en opvallend element vormt in de zuidwand van de Carolieweg en gelegen in het Beschermd Stadsgezicht Groningen en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdopzet, indeling en vormgeving van de voorgevel, de karakteristieke winkelpui, het toegepaste materiaalgebruik zoals witte verblendsteen, rode baksteen voor de decoratieve versieringen aan de gevel en de stalen puibalk.
- vanwege de relatieve gaafheid en zeldzaamheid van de gevel met bijbehorende winkelpui.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Coehoorsingel 26, 26a, 26b
Nevenadres:	
Architect:	Joan Nieuwenhuis
Bouwjaren:	1888
Oorspronkelijke functie:	Coöperatieve Bakkerij en vergaderzaal 'De Toekomst'
Huidige bestemming:	Wonen (kamerverhuur)

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Voormalig gebouw van de Coöperatieve Productie- en Verbruiksvereniging 'De Toekomst', gesitueerd in de gesloten zuidelijke gevelwand van de Coehoorsingel. Het forse, deels onderkelderde pand heeft twee bouwlagen en een kapverdieping. Het gebouw kwam tot stand in 1887-1888 in opdracht van de Groninger Arbeiders Maatschappij. Het gebouw bestond oorspronkelijk uit twee woningen met elk twee vertrekken waarvan één keldervertrek met hierachter gelegen magazijnen, een bakkerij en kantoor. Op de eerste verdieping bevonden zich een grote vergaderzaal van 160 m², een leeszaaltje, een toneel en een bestuurs- en kleedkamer. In 1938 werd de kap gewijzigd en van een zinken dak voorzien; tegelijk werd de topgevel met trap in het midden ingekort en vlak afgedekt (de huidige vorm). Omstreeks 2007 - 2010 werd het pand verbouwd en heringericht ten behoeve van kamerverhuur; ook werd de kap vernieuwd en de gevel schoongemaakt; hierbij kwamen de geschilderde afbeeldingen in de boogvullingen weer tevoorschijn. De ingang deur in het midden is nieuw gemaakt naar 19^e eeuwse model. De deuren en het raamhout zijn vernieuwd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De 19^e-eeuwse symmetrische hoofdopzet met ingangstravee in het midden met omlijst ingangsportaal en topgevel (vernieuwd in 1938) en aan weerszijden een indeling van drie vensterassen (verdieping) en de geleding van de gevel met diverse nisvormen

- Het gevelmuurwerk van rode baksteen, gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk
- Het (kunst)stenen ingangsportaal met gebroken fronton en wereldbol hiertussen, ondersteund door ronde zuilen met forse consoles op hoge postamenten
- De stalen lateien boven de vensters van de begane grond
- De ontlastingsbogen van afwisselen gele en rode bakstenen
- De trap met ijzeren treden (midden)
- De diverse architectonische details als hoekblokken en sluitstenen, versierd met diamantkoppen
- De geschilderde en ingekraste voorstellingen in de gepleisterde boogvullingen
- De gekleurde en ongeglazuurde vierkante tegels in de boogvullingen boven de verdiepingsvensters in diverse patronen (dambord)
- Het gepleisterde veld met de naam 'De Toekomst'

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De gevelopeningen van de begane grond met 19^e-eeuwse kozijnen, geplaatst op een geprofileerde (kunst)stenen lijst
- De 19^e-eeuwse deurkozijnen (midden en links)
- De 19^e-eeuwse kozijnen van de verdiepingsvensters
- De rondvensters boven de deuren op de hoeken

Gevelbeëindiging

- Gemetseld fries van rechthoekige velden tussen bewerkte houten consoles, die de bakgoot ondersteunen van gekleurde bakstenen in diverse siermetselverbanden

Dakvorm en bedekking

- Plat dak met voor- en zijschilden van zink (vernieuwd)

Indifferente monumentwaarden:

- De vernieuwde deuren en het raamhout
- De invullingen van de vensters op de begane grond (oorspronkelijk ongedeeld)
- De vernieuwde kap

WAARDERING

Het exterieur van het pand Coehoornsingel 26, 26a, 26b is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de cultuurhistorische waarden, vanwege zijn sociaal-maatschappelijke betekenis omdat het gebouw 'De Toekomst' een roemruchte geschiedenis kent als ontmoetingsplaats en Coöperatieve Broodbakkerij van de Groninger arbeidersbeweging tussen 1888 en 1938 en daarom van belang voor de politieke geschiedenis van de arbeidersbeweging in de stad Groningen;
- vanwege de stedenbouwkundige waarden, door zijn schaal, maat en bijzondere architectuur een opvallend onderdeel in de gevelwand van de zuidzijde van de Coehoornsingel, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de symmetrische, herkenbare opzet en indeling van de voorgevel met geaccentueerd ingangsportaal met zuilen en fronton met wereldbol, de toegepaste decoraties in eclectische stijl, kenmerkend voor de architectuur uit het laatste kwart van de 19^e eeuw zoals de gepleisterde/ kunststenen architectonische details, de

geschilderde voorstellingen in de gepleisterde boogvelden (begane grond), de gekleurde tegels in dambordpatroon als boogvulling op de verdieping en het decoratieve fries onder de goot van velden met diverse siermetselwerkverbanden van gekleurde bakstenen evenals de ontlastingsbogen van gekleurde bakstenen;

- vanwege de relatieve gaafheid en zeldzaamheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Coehoorsingel 46
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	Circa 1885
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis
Huidige bestemming:	Woonhuis

Inleiding

Coehoorsingel 46 is een vrijstaand woonhuis en gesitueerd in de overwegend naar het oosten toe gesloten zuidelijke gevelwand van de Coehoorsingel en schuin gelegen tegenover de Driemolendrift die doodliep op een dwinger in de vestingwal waar ooit drie molens stonden. Het huis bestaat uit één bouwlaag onder een dwarsgeplaatst schilddak met de nok evenwijdig aan de straat. Op de kadastrale Minuut van circa 1830 staat op het linker gedeelte van het huis al bebouwing aangegeven. De Coehoorsingel was toen een pad langs de 17e-eeuwse vestingwallen. Dit pad werd na de ontmanteling van de vestingwerken in 1876 aangelegd als achtersingel van de Ubbo Emmiusingel. Wellicht kende het huis een relatie met een van de herenhuisen aan deze singel. Opvallend is het afwijkende formaat van het venster links van de hoofdingang en de asymmetrische indeling.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Hoofdropzet en een indeling van zes assen en asymmetrische plaatsing van de hoofdingang
- Het gevelmuurwerk van helderrode baksteen, gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk en bakstenen pilasters op de hoeken
- De gepleisterde plint

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Lichtgetoogde vensters met houten H-ramen waarvan twee met houten middenroede in de bovenlichten
- Dubbele ingang met getoogd bovenlicht met geprofileerd kalf en twee middenroeden
- Het venster in de kajuit (zesruits) met geprofileerd stuc lijstwerk en versierd met kuif

Gevelbeëindiging

- Geprofileerde houten gootlijst
- De gemetselde kajuit met driehoekige geveltop, voorzien van een (cement)gepleisterde afwerking met aan de voorzijde ingekraste sierlijke decoraties met siervaas en rankwerk en voorzien van gecanneleerde hoekpilasters met kapitelen

Dakvorm en bedekking

- Schilddak met de nok haaks op de straat, gedekt met gesmoorde zwarte verbeterde Hollandse pannen (vernieuwd)
- Kajuit met plat dak

Indifferente monumentwaarden:

- De moderne dakramen in het voordakschild
- De vernieuwde (?) dubbele houten voordeur

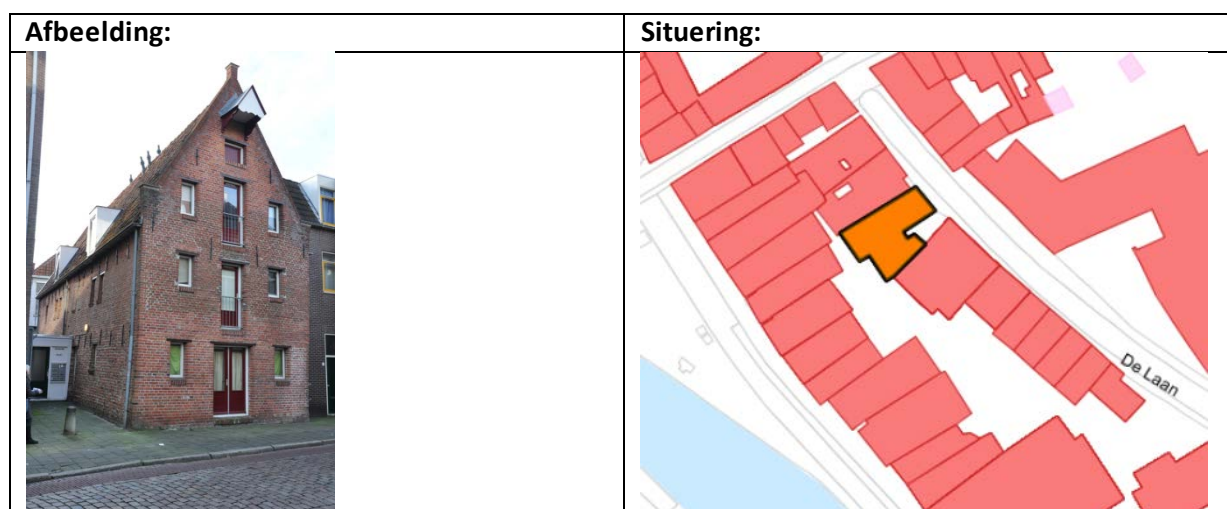
WAARDERING

Het exterieur van het pand Coehoornsingel 46 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de 19^e-eeuwse bebouwingsstructuur aan de Coehoornsingel, overwegend kleinschalig van karakter en onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de eenlaagse hoofdopzet met bijbehorende indeling met pilastergeleding en kajuit en de toegepaste decoraties in de top hiervan met bloemenvaas en rankwerk;
- vanwege de relatieve gaafheid en zeldzaamheid van dit type vrijstaand en eenlaags woonhuis in de binnenstad van Groningen.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	De Laan 26 a t/m 26 g
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	17 ^e -eeuws, mogelijk oudere kern?
Oorspronkelijke functie:	Pakhuis
Huidige bestemming:	Wonen (jongerenhuisvesting)

Inleiding

De Laan 26 a t/m g is gesitueerd in de westelijke, grotendeels gesloten gevelwand van De Laan en is een voormalig pakhuis, bestaande uit twee bouwlagen onder een steil zadeldak, met de nok haaks op de straat. Als laatste van de oorspronkelijke (pakhuis)bebouwing aan de westzijde van De Laan, bestaande uit opslag en pakhuizen behorend bij en samengeklonterd met de grote huizen aan de Hoge der A gespaard gebleven bij een groot saneringsproject/renovatie/ restauratie, sloop en nieuwbouw, uitgevoerd in 1983-1984. Het pand is daarna gerestaureerd en verbouwd. Bij de verbouwing is de voorgevel ontleisterd, de top herbouwd (waarbij vlechtingen uit kostenbesparing niet zijn hersteld) en de grote ingangspartij op de begane grond is verkleind tot een dubbele deur met twee ramen. De oorspronkelijke eikenhouten lateien boven de vensters zijn vervangen, evenals de vloeren. Waarschijnlijk zijn delen van de balklagen nog intact.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel en zijgevel zuid

- De bouwmasa, hoofdopzet (gedeeltelijke vormreconstructie van de voorgevel) en klassieke pakhuisindeling met delen van de hijsdeurtravee, geflankeerd door zijvenstertjes
- Het gevelmuurwerk van rode baksteen, waarvan het merendeel gemetseld in kruisverband met kenmerkende klezoren aan de zijkanten
- Het driehoekige houten trijshuis aan de voorgevel (vernieuwd naar oude vorm)
- De reeksen muurankers

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De vorm van de gevelopeningen, voorzien van hoekklezoren

Dakvorm en bedekking

- Zadeldak met de nok haaks op de straat, gedekt met rode oud-Hollandse pannen

Bouwhistorische elementen/waardevolle casco-onderdelen

- De vensters op de begane grond en verdiepingen in de voorgevel en de opzet van de voorgevel met aanzetstenen en bekroning
- De zijgevels met vensters en (deels? oorspronkelijke) balklagen

Indifferente monumentwaarden:

- De nieuwe ramen en deuren
- De twee dakkapellen met wangen in het zuidelijke zijdakschild
- De geborstelde cementvoegen in de zijgevel
- De aangebouwde entree aan de zuidgevel

WAARDERING

Het exterieur alsmede enkele bouwhistorisch waardevolle onderdelen van het pand De Laan 26 a t/m g zijn van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als enig bewaard gebleven onderdeel van de vrijwel geheel verdwenen/gesloopte historische parcelering met bijbehorende bebouwing aan de westzijde van de De Laan, grotendeels bestaande uit pakhuizen en opslag, behorende bij de middeleeuwse huizen aan de Hoge der A, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de bouwhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdopzet van de voorgevel met aanzetstenen en bekroning en de bijbehorende vensters in voor- en zijgevels en deels (?) oorspronkelijke balklagen, de dakhelling en de historische dakbedekking;
- vanwege de relatieve zeldzaamheid van een 17^e-eeuws pakhuys waarvan de bouwmassa en hoofdvorm goed bewaard zijn gebleven.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Eerste Drift Gedempte Zuiderdiep 3
Nevenadres:	
Architect:	G. Nijhuis
Bouwjaar:	1905
Oorspronkelijke functie:	Pakhuis
Huidige bestemming:	Bedrijf met wonen

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Het pand Eerste Drift Gedempte Zuiderdiep 3 is samen het pand op Eerste Drift Gedempte Zuiderdiep 5, 5a gesitueerd aan de westzijde van de Eerste Drift aan weerszijden van een grote binnentuin, die zich uitstrekt achter de panden Herestraat 88 en 90. Beide panden grenzen aan de tuin met een in de rooilijn staande tuinmuur. Beide panden zijn gebouwd in 1905 naar ontwerp van de Groninger architect G. Nijhuis gelijktijdig met de nieuwbouw van het drukkerij/kantorencomplex van het Dagblad van het Noorden schuin tegenover. Nr. 3 bestaat uit twee bouwlagen met een plat dak. Een ijzeren hijsbalk met katrol boven de bedrijfsdeur op de verdieping is in de loop van de tijd verwijderd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De symmetrische hoofdropzet en indeling van de gevel in drie vensterassen en uitgemetselde lisenen op de verdieping
- Het gevelmuurwerk van rode baksteen
- Het originele voegwerk van gesneden voegen
- De plint met trasraam van donkerbruine baksteen en afdekking met geglazuurde oranjerode profielstenen
- De hardstenen lateien en negblokken

- De orangerode geglazuurde raamdorpelstenen
- Het glas in lood in de bovenlichten met roedenverdeling (verdieping)
- Het siermetselwerk in keperverband van de rondboogvormige ontlastingsbogen (begane grond)
- De natuurstenen pinakels

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Dubbele houten bedrijfspaneeldeur, voorzien van vellingen en roedenramen
- Kruisvensters met bovenlichten met roedenverdeling (2 x 3)

Gevelbeëindiging

- Bakstenen fries met lijst van profielsteen waarop houten consoles als ondersteuning van de houten daklijst

Dakvorm en bedekking

- Plat dak

WAARDERING

Het exterieur van het pand Eerste Drift Gedempte Zuiderdiep 3 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, door hun architectuur en vormgeving opvallende gebouwen (met nr. 5, 5a) in de westelijke gevelwand van de Eerste Drift, van elkaar gescheiden door een grote achtertuin, behorend bij panden aan de Herestraat, met tuinmuur aan de straat, vanwege hun ensemblewaarden en hun ruimtelijk-functionele relatie met het kantoorgebouw van het Dagblad van het Noorden aan de overzijde van de straat, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de esthetische kwaliteiten van het ontwerp in sobere Jugendstilvormen, de zorgvuldige detaillering en de gevarieerde toepassing van diverse materialen als onder meer perssteen, hardsteen, natuursteen en orangerode profielstenen en glas in lood. De panden zijn als onderdeel van het gebouwencomplex van het Dagblad van het Noorden belangrijk voor het oeuvre van architect G. Nijhuis;
- vanwege de gaafheid van het goed bewaard gebleven exterieur;

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Eerste Drift Gedempte Zuiderdiep 5, 5a
Nevenadres:	
Architect:	G. Nijhuis
Bouwjaar:	1905
Oorspronkelijke functie:	Pakhuis met bovenwoning
Huidige bestemming:	Bedrijf met wonen

Inleiding

Het pand Eerste Drift Gedempte Zuiderdiep 5, 5a is samen het pand Eerste Drift Gedempte Zuiderdiep 3 gesitueerd aan de westzijde van de Eerste Drift aan weerszijden van een grote binnentuin, die zich uitstrekt achter de panden Herestraat 88 en 90. Beide panden grenzen aan de tuin met een in de rooilijn staande tuinmuur. Beide panden zijn gebouwd in 1905 naar ontwerp van de Groninger architect G. Nijhuis gelijktijdig met de nieuwbouw van het drukkerij/kantorencomplex van het Dagblad van het Noorden schuin tegenover.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De symmetrische hoofdropzet en indeling van de gevel in drie vensterassen (verdieping)
- Het gevelmuurwerk van rode baksteen
- De meanderende cordonlijst, samengesteld uit grijze hardsteen en orangerode geglaazuurde profielstenen
- Het originele voegwerk van gesneden voegen
- De plint met trasraam van donkerbruine baksteen en afdekking met orangerode profielstenen
- De hardstenen lateien en negblokken
- De orangerode geglaazuurde raamdorpelstenen
- Gekleurd glas in lood in de roedenbovenlichten (begane grond)

Zijgevel (noord)

- De gepleisterde (onbeschilderde) afwerking, voorzien van een patroon van schijnblokken

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Dubbele houten bedrijfspaneeldeur, voorzien van vellingen
- Vensters met houten T-stolpramen en bovenlichten met roedenverdeling (2 x 4)
- Het venster van de dakkapel met bovenlicht, door roeden in vieren gedeeld

Gevelbeëindiging

- Bakstenen fries met lijst van profielsteen waarop houten consoles als ondersteuning van de bakgoot

Dakvorm en bedekking

- Afgeknot schilddak, gedekt met oranje-rode Tuiles du Nord dakpannen en pironnen
- Dakkapel met lessenaarsdak met oranje-rode Tuiles du Nord dakpannen

WAARDERING

Het exterieur van het pand Eerste Drift Gedempte Zuiderdiep 5, 5a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, door hun architectuur en vormgeving opvallende gebouwen (met nr. 3) in de westelijke gevelwand van de Eerste Drift, van elkaar gescheiden door een grote achtertuin, behorend bij panden aan de Herestraat, met tuinmuur aan de straat, vanwege hun ensemblewaarden en hun ruimtelijk-functionele relatie met het kantoorgebouw van het Dagblad van het Noorden (Rijksmonument) aan de overzijde van de straat, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de esthetische kwaliteiten van het ontwerp in sobere Jugendstilvormen, de zorgvuldige detaillering en de gevarieerde toepassing van diverse materialen als onder meer perssteen, hardsteen, natuursteen en oranje-rode profielstenen, glas in lood en de Tuiles du Nord dakpannen als waardevolle historische dakbedekking; de panden zijn als onderdeel van het gebouwencomplex van het Dagblad van het Noorden belangrijk voor het oeuvre van architect G. Nijhuis;
- vanwege de gaafheid van het goed bewaard gebleven exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Folkingestraat 9, 9 a t/m c
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	Circa 1895 (voorste gedeelte)
Oorspronkelijke functie:	Schoolgebouw
Huidige bestemming:	Winkelatelier met wonen (voor)

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Voormalig schoolgebouw, gesitueerd in de overwegend gesloten westelijke gevelwand van de Folkingestraat, bestaande uit twee bouwlagen met een afgeknot schilddak met steile schilden. Aan de linkerzijde bevindt zich een brede gang die naar een binnenterrein leidt. Rechts bevindt nog een restant van een oude smalle gang (voorste gedeelte). Het gebouw werd gebouwd als Gemengde Christelijke school voor Lager Onderwijs en ULO; in 1904 werd de school aan de achterzijde uitgebreid. Het dubbele achtruits schoolvenster op de begane grond rechts is omstreeks 1993 vervangen door een moderne glaspui. Het raamhout en de balkondeuren zijn vernieuwd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Eind 19^e-eeuwse, asymmetrische hoofdropzet en geleding van de voorgevel in neo-renaïssancestijl met een indeling in vier vensterassen waarvan de twee rechter risalieren en bekroond zijn met een gedecoreerde topgevel
- De hoge begane grondverdieping als herinnering aan de schoolfunctie
- De geleding van de topgevel met een vijfpaasboog
- De gepleisterde plint
- Het gevelmuurwerk van bruinrode baksteen, gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk
- De geprofileerde kunststenen onderdorpellijst, de geprofileerde lateien, bovendorpellijst (verdieping) en overige architectonische details (witgeschilderd)

- Het brede houten balkon ter breedte van twee vensters op de verdieping, ondersteund door forse, kunststenen consoles, versierd met koppen en acanthusbladeren en aan de onderzijde voorzien van houten kraaldelen
- De omlijsting van de gevelopeningen van rode profielstenen
- De siervelden in de borstweringen en de vullingen van de boogtrommels van gekleurde bakstenen in siermetselwerk van rode en gele bakstenen met diamantkopjes)
- De hardstenen stoep (1 trede)

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Vensters met houten T-ramen met uitzetramen in de bovenlichten en geprofileerde kunststenen lateien (witgeschilderd)
- De hoge dubbele houten paneeldeur links met onder- en bovenpanelen, glaspanelen met smeedijzeren roosters
- Het achtruitsvenster op de begane grond

Gevelbeëindiging

- De kunststenen afdekking van de topgevel met pinakels met ballen, rolwerk en bekroond met een tympaan (witgeschilderd)
- Gemetseld fries met profielstenen links ter ondersteuning van de houten bakgoot

Dakvorm en bedekking

- Afgeknot schilddak, gedekt met grijze pannen (vernieuwd)
- De houten dakkapel links in het voordakschild

Indifferente monumentwaarden:

- De invulling van de moderne pui op de begane grond

WAARDERING

Het exterieur van het pand Folkingestraat 9, 9 a t/m c is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische percelerings- en bebouwingsstructuur ter plaatse die in tact is gebleven; in dit kader zijn de gangen links en rechts (voorstede gedeelte) van belang omdat zij wijzen op een oude verkaveling, als onderdeel van de historische gevelwand met een overwegend en gevarieerd 19^e-eeuws gevelbeeld, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdropzet van de voorgevel met risalerend rechterdeel en bekroond met een rijk gedecoreerde topgevel in neo-Renaissancestijl, de gevarieerde toepassing van gekleurde bakstenen en siermetselwerk in de boogvullingen en borstweringen, de rijk decoreerde consoles van het balkon en de detaillering van de overige architectonische details, kenmerkend voor de architectuur van kort voor 1900;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur (voorgevel);
- vanwege de typologische zeldzaamheid van dit type binnenstadschool in neo-renaïssancestijl.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Folkingestraat 18, 18a
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	Oudere kern voor 1830; laat 19 ^e -eeuws (voorgevel)
Oorspronkelijke functie:	Winkel met bovenwoning
Huidige bestemming:	Winkel met wonen (kamerverhuur)

Inleiding

Folkingestraat 18, 18a is gesitueerd in de gesloten oostelijke gevelwand van de Folkingestraat en bestaat uit twee bouwlagen met een schilddak met de nok haaks op de straat. Mogelijk heeft het pand een oudere kern, gezien de plaats van het huis op een eeuwenoud kavel en de drup aan de rechterzijde. De deuren zijn gemoderniseerd evenals het raamhout van de etalage.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Hoofdropzet tweelaags lijstgevel met een indeling in drie vensterassen
- De symmetrische hoofdropzet en indeling van de houten winkelpui met houten pilasters en architraaflijst (deels vertimmerd)
- De gepleisterde plint (witgeschilderd) en borstwering van de winkelpui
- De afwerking van de hoekpilasters in blokkepleister en met spiegels op de verdieping
- Het gevelmuurwerk van bruinrode baksteen
- De gepleisterde speklagen en borstweringen onder de verdiepingsvensters

Gevolopeningen (vensters en deuren)

- T-vensters met uitzetramen in de bovenlichten
- Het houten raamkozijn van de etalage
- De kalven van de deuren

Gevelbeëindiging

- Kroonlijst met dubbele consoles

Dakvorm en bedekking

- Schilddak met de nok haaks op de straat, gedekt met grijze golfpannen (vernieuwd)
- De houten dakkapel

Indifferente monumentwaarden:

- De vernieuwde winkeldeuren
- Het nieuw aangebrachte raamkozijn van het etalage venster

WAARDERING

Het exterieur van het pand Folkingestraat 18, 18a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als herkenbaar onderdeel van de historische bebouwings- en perceelstructuur; in dit verband is de drup aan de rechterzijde van belang. De voorgevel past qua schaal en maat goed in het gevelbeeld ter plaatse met een kleinschalig karakter, kenmerkend voor de Folkingestraat, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdropzet en bewaard gebleven indeling met winkelpui, als karakteristiek voorbeeld van een laat 19^e-eeuwse lijstgevel;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Folkingestraat 25
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	16 ^e -eeuws; 19 ^e -eeuws (voorgevel); 1911 (fragmenten van de winkelpui)
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis
Huidige bestemming:	Winkel met wonen

Inleiding

Folkingestraat 25 is gesitueerd in de gesloten, westelijke gevelwand van de Folkingestraat en bestaat uit een twee tot drie bouwlagen hoog voorhuis met lijstgevel en een drielaags dwarsgeplaatst achterhuis. Aan de rechterkant van het voorhuis bevindt zich een ozendrup, wat duidt op een historische verkaveling. De begane grond van het voorhuis dateert in aanleg al uit de 16^e eeuw (circa 1560). In de 19^e eeuw is het pand met een verdieping opgehoogd en van een nieuwe voorgevel voorzien. In 1911 werd het pand van een winkelpui voorzien. In 1983 is de pui gemoderniseerd. In 2011 is het grootste, achterste gedeelte van het schilddak vervangen door een doosachtige opbouw en werd het dwarsgeplaatste achterhuis gebouwd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN

Voorgevel

- Lijstgevel van twee bouwlagen met een indeling van drie vensterassen
- De omlijsting van de winkelpui die in zijn structuur de bovenliggende gevel ondersteunt
- De bewaarde gebleven houten penanten en architraaf van de winkelpui uit 1911 met sobere decoraties
- De gepleisterde afwerking van de verdieping, voorzien van een patroon van schijnblokken en hanekammen boven de vensters

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De drie relatief smalle en lichtgetoogde H-vensters op de verdieping met dunne houten kozijnen met duivejagerprofilering. De aangebrachte glaslatten dateren uit 2011.

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst

Dakvorm en bedekking

- Schilddak, voorste bewaard gebleven deel, gedekt met zwartgeglazuurde verbeterde Hollandse pannen (vernieuwd)

Bouwhistorische elementen/waardevolle casco-onderdelen

- De 16^e-eeuwse zijmuren van de begane grond
- De eikenhouten verdiepingsbalklaag uit circa 1560

Indifferente monumentwaarden:

- De invulling van de gemoderniseerde winkelpui
- Het dwars geplaatste achterhuis
- De zware glaslatten en ventilatieroosters van de ramen op de verdieping

WAARDERING

Het exterieur alsmede enkele bouwhistorisch waardevolle onderdelen van het pand Folkingestraat 25 zijn van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als herkenbaar onderdeel van de laatmiddeleeuwse perceels- en bebouwingsstructuur. In dit verband is de drup aan de rechterkant van belang. De voorgevel voegt zich qua schaal en maat goed in de kleinschalige gevelwand van de Folkingestraat, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de 19de eeuwse hoofdropzet en indeling van de lijstgevel met een kenmerkende bepleisterde afwerking en bewaard gebleven onderdelen van de winkelpui uit 1911 zoals de pilasters en de afsluitende architraaf;
- vanwege de bouwhistorische waarden, als voorbeeld van een voor de binnenstad karakteristiek diephuis met een 16^e-eeuwse kern en 19de-eeuwse ophoging; van belang zijn onder meer zijmuren met daarin 16^e-eeuwse metselwerk (begane grond) en de oude eikenhouten balklaag van de verdiepingsvloer uit circa 1560;

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Folkingestraat 27, 27a
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	19 ^e -eeuws (voorgevel)
Oorspronkelijke functie:	Winkel met bovenwoning
Huidige bestemming:	Winkel met wonen

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Folkingestraat 27, 27a is gesitueerd in de gesloten westelijke gevelwand van de Folkingestraat en bestaat uit twee bouwlagen met een schilddak met de nok haaks op de straat). Recent is het grootste deel van het dak naar achteren toe uitgebreid, opgetopt en van een plat dak voorzien. Het etalagevenster is vernieuwd en naar onderen toe verlengd en aan de onderzijde van een strook nieuwe tegels voorzien. Het pand staat op een eeuwenoud perceel en kan daarom een oude kern hebben.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Hoofdopzet eind 19^e-eeuwse tweelaags lijstgevel met een indeling in twee venster-assen
- De symmetrische houten winkelpui
- Het gevelmuurwerk van de verdieping van bruinrode baksteen, gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk
- De hardstenen stoepen (1 trede) en neuten van de voordeuren

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Vensters met houten T-stolpramen, kalven en getoogde bovenlichten (verdieping)
- De symmetrische winkelpui met smalle pilasters en deuren op de hoeken en ongedeeld etalageraam met bovenlichten en afsluitende houten architraaf

- Het gekleurde glas in lood in de bovenlichten van de verdiepingsvensters
- Het kathedraalglas in het bovenlicht van de deur links

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst (hoofdgestel)

Dakvorm en bedekking

- Schilddak met de nok haaks op de straat (voorste gedeelte), gedekt met zwart geglazuurde verbeterde Hollandse pannen (vernieuwd)
- De gemetselde dakkapel met geknikte, geprofileerde houten lijst (venster vernieuwd)

Indifferente monumentwaarden:

- De gemoderniseerde invulling van het etalageraam

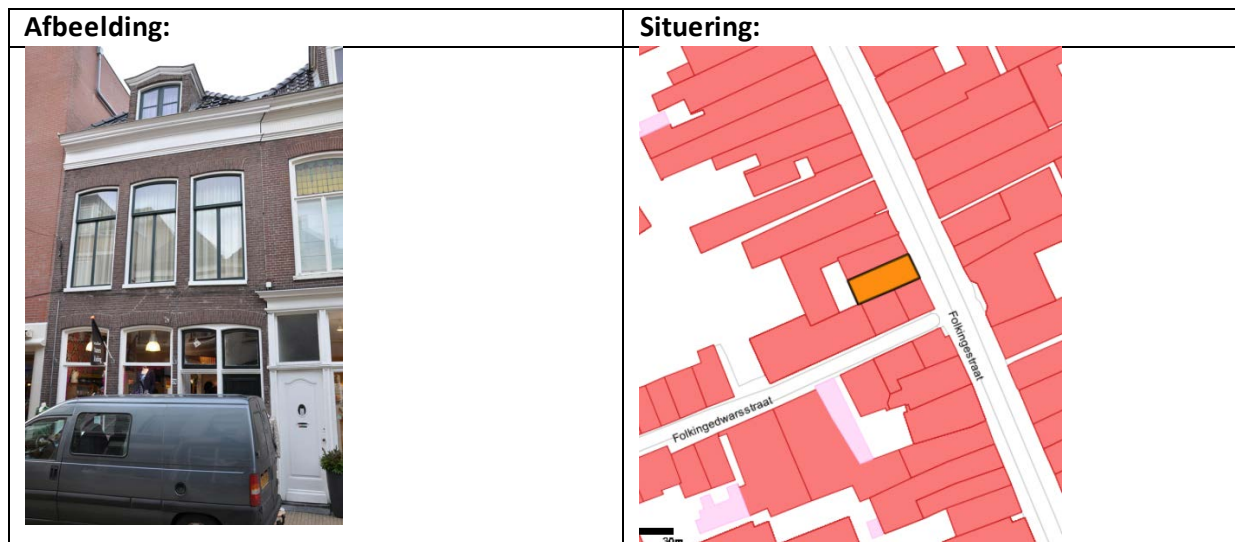
WAARDERING

Het exterieur van het pand Folkingestraat 27, 27a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als herkenbaar onderdeel van de historische bebouwings- en perceelstructuur; de voorgevel past qua schaal en maat goed in het gevelbeeld ter plaatse met een kleinschalig karakter, kenmerkend voor de Folkingestraat, onderdeel van het beschermd Stadsgezicht binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdropzet en bewaard gebleven indeling van de winkelpui als karakteristiek voorbeeld van een 19^e-eeuwse lijstgevel;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Folkingestraat 29, 29a
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	Wellicht een oude kern; 19 ^e -eeuws (voorgevel)
Oorspronkelijke functie:	Beneden- en bovenwoning
Huidige bestemming:	Winkel

Inleiding

Folkingestraat 29, 29a is gesitueerd in de gesloten westelijke gevelwand van de Folkingestraat en bestaat uit twee bouwlagen met een schilddak met de nok haaks op de straat. Dit is het resultaat van een verbouwing uit het laatste kwart van de 19^e eeuw. Mogelijk bezit het pand een oudere kern (na het midden van de 17^e eeuw). Omstreeks 1990 werd de begane grond ingericht als winkel en is de paneeldeur links vervangen door een glasdeur. Ook de onderramen op de begane grond zijn vernieuwd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Hoofdropzet tweelaags lijstgevel met een indeling in drie venster-assen
- Het gevelmuurwerk van bruinrode baksteen, gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk
- De gepleisterde plint

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- H-schuiframen met originele bovenlichten (begane grond)
- Het dubbel deurkozijn met de oorspronkelijke tweepaneelsdeuren, kalven en getoogde bovenlichten
- Indeling van de vensters met T-schuiframen (verdieping)
- Het vierruitsstolpraam van de dakkapel

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst (hoofdgestel)

Dakvorm en bedekking

- Schilddak met de nok haaks op de straat, gedekt met zwartgeglazuurde platte Friese pannen (voorschild) en verglaasde zwart verbeterde Hollandse pannen (vernieuwd)
- Gemetselde dakkapel, voorzien van een geknikte, geprofileerde lijst

Bouwhistorische elementen/waardevolle casco-onderdelen

- Mogelijk bewaard gebleven restanten van oudere bebouwing in de zijgevels

Indifferente monumentwaarden:

- De moderne glasdeur van de winkel

WAARDERING

Het exterieur alsmede enkele bouwhistorisch waardevolle onderdelen van het pand Folkingestraat 29, 29a zijn van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als herkenbaar onderdeel van de historische bebouwings- en perceelstructuur met een gaaf bewaard gebleven bouwmassa en voorgevel; deze past qua schaal en maat goed in het gevelbeeld van de Folkingestraat ter plaatse, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komen in de hoofdropzet en bewaard gebleven indeling van beneden- en bovenwoning, kenmerkend voor de architectuur uit het laatste kwart van de 19^e eeuw;
- vanwege de relatieve gaafheid van de bouwmassa en de voorgevel; het pand is een van de weinige panden in de Folkingestraat, waarvan de begane grond zijn woonhuiskarakter heeft behouden.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Folkingestraat 48, 48a, 50, 50a
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	1878
Oorspronkelijke functie:	Dubbel bedrijfspand met bovenwoningen
Huidige bestemming:	Winkels met wonen (kamerverhuur)

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Het dubbelpand Folkingestraat 48, 48a, 50, 50a is gesitueerd in de gesloten oostelijke gevelwand van de Folkingestraat en bestaat uit twee bouwlagen met een schilddak met de nok haaks op de straat. Het pand beslaat twee percelen plus een gang. In hoeverre nog delen van de oude huizen in het huidige pand zijn opgenomen is onbekend. Aan de rechterkant bevindt zich een overbouwde gang met gangpoortje. Opvallend is wel dat de begane grond nog steeds bestaat uit twee naast elkaar gelegen winkels. In 1945 werden rolluiken voor de pui-openingen op de begane grond aangebracht, waarvan de rechter nog aanwezig is? Het middelste venster op de verdieping is in de loop der jaren dichtgezet. Omstreeks 2005 werd een nieuw raamkozijn aangebracht in het linker gedeelte van de pui.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Hoofdropzet tweelaags lijstgevel met een indeling van vijf vensterassen (verdieping) en een gemetseld gangpoortje aan de rechterzijde
- Het gevelmuurwerk van rode baksteen, gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk
- De geleiding van de gevel met ingangsportiek en deuropeningen opzij
- De winkelpuien met houten pilasters, voorzien van spiegels en afsluitende architraaflijst
- De hardstenen borstwering (grijs geschilderd)

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Het gemetselde gangpoortje met rondboog op bewerkte consoles
- Het oude deurkozijn in het gangpoortje rechts
- De voordeur in het ingangsportiek in het midden met bovenlicht
- De verdiepingsvensters met houten T-stolpramen

Gevelbeëindiging

- Houten gootlijst

Dakvorm en bedekking

- Schilddak met de nok haaks op de straat, gedekt met grijze Hollandse golfpannen (vernieuwd)
- De houten dakkapel in het voordakschild

Indifferente monumentwaarden:

- De betegelde portiekvloer
- De houten deur in het gangpoortje rechts

WAARDERING

Het exterieur van het pand Folkingestraat 48, 48a, 50, 50a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische percellerings- en bebouwingsstructuur die grotendeels bewaard is gebleven en als onderdeel van het grotendeels 19^e-eeuwse gevarieerde bebouwingsbeeld. In het oude verkavelingspatroon neemt dit pand een bijzondere plaats in. Hoewel de voorgevel een breed huis aangeeft is in de plattegrond van de winkels met de overbouwde gang de laatmiddeleeuwse verkaveling herkenbaar. Met nrs. 56, 56a is het pand een karakteristiek voorbeeld van de bredere bebouwing in de oostelijke gevelwand ter plaatse, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdopzet en indeling van een dubbel bedrijfspand, voorzien van een 19^e-eeuwse lijstgevel en karakteristieke houten winkelpuien (onderdelen) en gangpoortje aan de rechterkant;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Folkingestraat 52, 52a, 52b
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	1850
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis met winkel (eind 19 ^e -eeuws)
Huidige bestemming:	Winkel met wonen (kamerverhuur)

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Folkingestraat 52 is gesitueerd in de gesloten oostelijke gevelwand van de Folkingestraat en bestaat uit twee bouwlagen onder een zadeldak met de nok haaks op de straat en met schild eind aan de voorzijde. Omdat het pand past op de oude verkavelingsstructuur kan een oude kern niet uitgesloten worden. Eind 19^e-eeuw werd de voorgevel van een winkelpui voorzien met symmetrische hoofdropzet. In 1956 werd het rechter etalageraam ingekort om plaats te maken voor een deur naar de bovenwoning.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De hoofdropzet van de tweelaags lijstgevel met een indeling in drie vensterassen (verdieping)
- De hoofdropzet en indeling van de houten winkelpui
- De gepleisterde borstwering
- Het gevelmuurwerk van de verdieping (witgeschilderd)
- De gevelsteen met jaartal 1850 en de naam I.P.H. Hildesheim
- De hardstenen stoep

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Hoofdropzet en indeling van de vensters met houten T-stolpramen (verdieping)
- Houten etalageramen (links oorspronkelijk)
- Deuren met bovenlichten (valramen)

Gewelbeëindiging

- Hoofdgestel waarvan de houten kroonlijst later is vervangen door een geprofileerde gootlijst, voorzien van drie verdiepte velden

Dakvorm en bedekking

- Zadel dak met schildeind aan de voorzijde, met de nok haaks op de straat, gedekt met zwarte pannen
- De houten dakkapel met geknikte en geprofileerde houten lijst

WAARDERING

Het exterieur van het pand Folkingestraat 52 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische percelerings- en bebouwingsstructuur die grotendeels bewaard is gebleven; de voorgevel past qua schaal en maat goed in het gevelbeeld ter plaatse met een kleinschalig karakter, karakteristiek voor de Folkingestraat, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdopzet en indeling van de bakstenen lijstgevel uit het midden van de 19^e eeuw met eind 19^e-eeuwse, goed bewaard gebleven houten winkelpui met versierde hoekpilasters en afsluitende architraaflijst;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Folkingestraat 54, 56, 56a
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	1878 (wellicht oude kern met twee huizen)
Oorspronkelijke functie:	Dubbel winkelwoonhuis
Huidige bestemming:	Winkels met wonen (kamerverhuur)

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Folkingestraat 54, 56, 56a is gesitueerd in de gesloten oostelijke gevelwand van de Folkingestraat en bestaat uit twee bouwlagen met een schilddak. Het pand omvat twee historische percelen met oorspronkelijk op elk perceel een zelfstandig huis. In 1878 vond een ingrijpende verbouwing dan wel vernieuwing plaats en kwam de huidige brede voorgevel tot stand. In hoeverre nog delen van de oude huizen bewaard zijn gebleven is onbekend. Opvallend is wel dat op de begane grond twee winkels naast elkaar liggen; dit refereert aan de laatmiddeleeuwse verkaveling. Omstreeks 2000 is de gemetselde kajuit vervangen door een houten dakkapel en zijn de oude pannen vervangen. De winkelpuien zijn in de loop der tijd enigszins aangepast; de hoekpilasters zijn afgevlakt en de invulling vernieuwd evenals de deuren.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN

Voorgevel

- Hoofdropzet tweelaags lijstgevel met dubbele winkelpui en kroonlijst en een indeling in vier vensterassen (verdieping)
- Het gevelmuurwerk van bruinrode baksteen, gemetseld in kruisverband
- De hoofdropzet en indeling van de dubbele houten winkelpui
- De gepleisterde plint
- De hardstenen basementen van de pilasters

- De gepleisterde afwerking van het geprofileerde lijstwerk en de kuiven van de verdiepingsvensters

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De getoogde vorm van alle gevelopeningen
- Vensters met houten T-stolpramen op de verdieping (hoofdropzet en indeling)
- De hoofdropzet en indeling van de winkelpuien
- De kozijnen en bovenlichten van de winkelpuien

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst

Dakvorm en bedekking

- Schilddak met de nok haaks op de straat, gedekt met grijze opnieuw verbeterde Hollandse pannen (vernieuwd)

Overig:

- Eerste steen: PH.M(?) en jaartalsteen 1878

Indifferente monumentwaarden:

- De vernieuwde deuren
- De houten dakkapel in het voordakschild
- De invulling van de winkelpuien

WAARDERING

Het exterieur van het pand Folkingestraat 54, 56, 56a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische percellerings- en bebouwingsstructuur die grotendeels bewaard is gebleven en als onderdeel van het grotendeels 19^e-eeuwse gevarieerde bebouwingsbeeld. In het oude verkavelingspatroon neemt dit pand een bijzondere plaats in. Hoewel de voorgevel een breed huis aangeeft is in de plattegrond van de winkels de laatmiddeleeuwse verkaveling herkenbaar. Met nrs. 48, 50 is het pand een karakteristiek voorbeeld van de bredere bebouwing in de oostelijk gevelwand ter plaatse, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdropzet en indeling van een dubbel winkelwoonhuis met een lijstgevel, kenmerkend voor de architectuur uit het laatste kwart van de 19^e eeuw, voorzien van karakteristieke houten winkelpuien en reeksen licht getoogde gevelopeningen die de gevel geleiden;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Folkingestraat 63, 63a t/m 63c
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	Circa 1875
Oorspronkelijke functie:	Winkel met bovenwoning
Huidige bestemming:	Winkel met wonen (kamerverhuur)

Inleiding

Folkingestraat 63, 63 at/m c is gesitueerd op de hoek van de Folkingestraat met de Nieuwstad en bestaat uit twee bouwlagen met een zadeldak met schildeind aan de voorzijde (Nieuwstad). Rechts van het pand (zijde Nieuwstad) bevindt zich een smalle gang. Omdat dit pand past op de oude verkavelingsstructuur kan het oudere onderdelen bevatten. De opzet en indeling van de begane grond is in de loop van de jaren geheel gewijzigd en voorzien van nieuwe puien; ook de afgeschuinde hoek is later aangebracht. De huidige puien zijn gereconstrueerd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel en zijgevel (oost)

- De hoofdropzet van de tweelaags lijstgevel met een indeling in drie vensterassen (verdieping voorgevel) en vijf (verdieping zijgevel)
- Het gevelmuurwerk van rode baksteen, gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De verdiepingvensters met houten zesruits schuiframen en afgeronde bovenhoeken
- Het deurkozijn in de zijgevel
- Imitatie glas in lood in de bovenlichten op de verdieping (geschilderd)

Gevelbeëindiging

- Hoofdgestel (architraaf en fries); de kroonlijst is in gewijzigde vorm vernieuwd

Dakvorm en bedekking

- Zadel dak met schildeind aan de voorzijde, gedekt met zwarte pannen (vernieuwd)

Indifferente monumentwaarden:

- De vernieuwde puien in voor- en zijgevel
- De houten dakkapellen in het zijdakschild
- Het vernieuwde metselwerk van de begane grond (zijgevel)
- De nieuwe voordeuren
- Het moderne dakraam in het voordakschild

WAARDERING

Het exterieur van het pand Folkingestraat 63, 63 a t/m c is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als herkenbaar onderdeel van de historische percelerings- en bebouwingsstructuur; de gang aan de westzijde is hierbij van belang en vanwege zijn beeldbepalende hoekligging op de kruising van de Folkingestraat en de Nieuwstad, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdopzet en indeling van de tweelaags lijstgevel uit het laatste kwart van de 19^e eeuw en de verzorgde kwaliteit van het metselwerk op de verdiepingen en de karakteristieke vorm van de zesruits schuifvensters met afgeronde hoeken en gemetselde rollagen;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur (verdieping).

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Ganzevoortsingel 2, 2a
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	1896
Oorspronkelijke functie:	Pakhuis met knechtenwoning
Huidige bestemming:	Kerkgebouw (Russisch Orthodoxe kerk)

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Ganzevoortsingel 2, 2a is gesitueerd in het laatste gedeelte van de gesloten zuidelijke gevelwand van de Ganzevoortsingel, bestaande uit woonhuizen. Dit voormalige pakhuis uit 1896 bestaat uit vier bouwlagen onder een plat dak boven de twee linker traveeën en met een tuitgevel boven het hijsdeurentravee (voorbeuk); de achterbeuk is een pakhuisdeel met een flauw knikte mansardekap. In de gevel bevindt zich een hardstenen jaartalsteen (verweerd). In 1974-1975 is het pakhuis verbouwd en in gebruik genomen als kerkgebouw voor de Russisch Orthodoxe parochie en zijn de houten hijsdeuren vervangen door openslaande vensters. Ook de voordeuren zijn vernieuwd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De asymmetrische hoofdopzet met rechts het risalerende pakhuisdeel met hijsdeuren, een indeling in drie vensterassen en een tuitgevel en links vm. magazijn/woningdeel (?) met een indeling in twee vensterassen
- Trasmaam van bruine baksteen
- Gevelmuurwerk van helderrode baksteen in staand verband met grotendeels origineel voegwerk
- Boogvullingen van rode en gele baksteen
- Hardstenen onderdorpels van de deuren en raamdorpelsteen

- De gepleisterde afdekking van de tuitgevel
- De smeedijzeren windvaan
- De twee houten hijsbalken in de tuitgevel

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Houten zesruitsvensters met uitzetraam en ijzeren (?) vensters met kruisende roeden in de kleine boogramen

Gevelbeëindiging

- Houten gootlijst

Dakvorm en bedekking

- Zadeldak met eindschild aan de achterzijde van de voorbeuk (westelijk deel), gedekt met zwarte Friese gegolfde pannen en plat dak (oostelijk deel)

Indifferente monumentwaarden:

- De vernieuwde voordeuren
- De glasdeuren in de hijsopeningen

WAARDERING

Het exterieur van het pand Ganzevoortsingel 2, 2a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, tot uiting komend in zijn situering als oorspronkelijke beëindiging van de zuidelijke gevelwand van de Ganzevoortsingel, aangelegd op de terreinen van de voormalige 17^e-eeuwse vestingwerken; het pand vormt een beeldbepalend accent ter plaatse, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de karakteristieke en herkenbare hoofdopzet van een gecombineerd bedrijfspand met herkenbaar pakhuisdeel en aansluitend magazijndeel, de geleiding van de gevels met rondbogen en de geveldetailering met hijsdeurtraveeën en flankerende boogvenstertjes en boogvullingen van gekleurd baksteenmateriaal;
- vanwege de relatieve gaafheid en herkenbaarheid en de typologische zeldzaamheid vanwege de gecombineerde hoofdopzet van een pakhuis met magazijn/woongedeelte.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Ganzevoortsingel 53, 53a
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	Circa 1893
Oorspronkelijke functie:	Beneden- en bovenwoning
Huidige bestemming:	Wonen

Afbeelding (rechter pand):	Situering:
	

Inleiding

Ganzevoortsingel 53, 53a vormt samen met het buurtpand nr. 55, 55a een als eenheid ontworpen dubbele beneden- en bovenwoning, gesitueerd in de gesloten noordelijke gevelwand van de Ganzevoortsingel, gebouwd rond 1900 in een traditioneel- ambachtelijke bouwtrant met elementen van de neorenaissance. De noordwand van de Ganzevoortsingel vormde tot de slechting van de 17^e- eeuwse vestingwallen de rand van de bebouwing. De panden werden gerenoveerd in ...?.. waarbij het raamhout van de T-vensters werd vernieuwd met wijziging van de detaillering, evenals de beide voordeuren.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Tweelaagse tuitgevel met een indeling in vier (begane grond) en drie (verdieping) vensterassen
- Het gevelmuurwerk in bruinrode machinale baksteen en het originele voegwerk
- De gepleisterde en doorlopende onderdorpel-, tussendorpel- en bovendorpellijsten, cordonlijsten en gebosseerde negblokken
- De met kopjes versierde sluitstenen boven de vensters
- Het van een gepleisterde afwerking voorziene tympaan en afdekking van de tuit

- De boogvullingen boven de vensters (begane grond en topgevel) met vlechtwerk van rode, bruine en gele baksteen

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- T-vensters (hoofdopzet en indeling, het raamhout is vernieuwd)
- Gepaarde voordeuren met bovenlicht

Gevelbeëindiging

- Gepleisterde afwerking

Dakvorm en bedekking

- Zadeldak met de nok haaks op de straat, gedekt met zwarte pannen

Indifferente monumentwaarden:

- De vernieuwde voordeuren

WAARDERING

Het exterieur van het pand Ganzevoortsingel 53, 53a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als karakteristiek onderdeel van de waardevolle noordelijke gevelwand van dit gedeelte van de Ganzevoortsingel, met een karakteristieke afwisseling in geleding en detaillering, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in zijn sobere, doch kenmerkende opzet en architectuur, representatief voor de woonbebouwing van de middenstand achter de luxe bebouwing aan de hoofdsingel (Praediniussingel);
- vanwege zijn ensemblewaarden met Ganzevoortsingel 55, 55a.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Ganzevoortsingel 55, 55a
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	Circa 1893
Oorspronkelijke functie:	Beneden- en bovenwoning
Huidige bestemming:	Wonen

Afbeelding (linker pand):	Situering:
	

Inleiding

Ganzevoortsingel 55, 55a vormt samen met zijn belender nr. 53, 53a een als eenheid ontworpen dubbele beneden- en bovenwoning, gesitueerd in de gesloten noordelijke gevelwand van de Ganzevoortsingel, gebouwd rond 1900 in een traditioneel- ambachtelijke bouwtrant met elementen van de neorenaissance. De noordwand van de Ganzevoortsingel vormde tot de slechting van de 17e-eeuwse vestingwallen de rand van de bebouwing. De panden werden gerenoveerd in circa 1995 (?) waarbij het raamhout van de T-vensters werd vernieuwd met wijziging van de detaillering.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Vorgevel

- Tweelaagse tuitgevel met een indeling in vier (begane grond) en drie (verdieping) vensterassen
- Het gevelmuurwerk in bruinrode machinale baksteen en het originele voegwerk
- De gepleisterde en doorlopende onderdorpel-, tussendorpel- en bovendorpellijsten en gebosseerde negblokken
- De met kopjes versierde sluitstenen boven de vensters
- Het van een gepleisterde afwerking voorziene tympaan en afdekking van de tuit
- De boogvullingen boven de vensters met vlechtwerk van rode, bruine en gele baksteen

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- T-vensters (hoofdopzet en indeling)
- Bewerkte houten voordeuren met frontons in neorenaissancestijl met bovenlicht

Gevelbeëindiging

- Gepleisterde afwerking

Dakvorm en bedekking

- Zadeldak met de nok haaks op de straat, gedekt met zwarte pannen

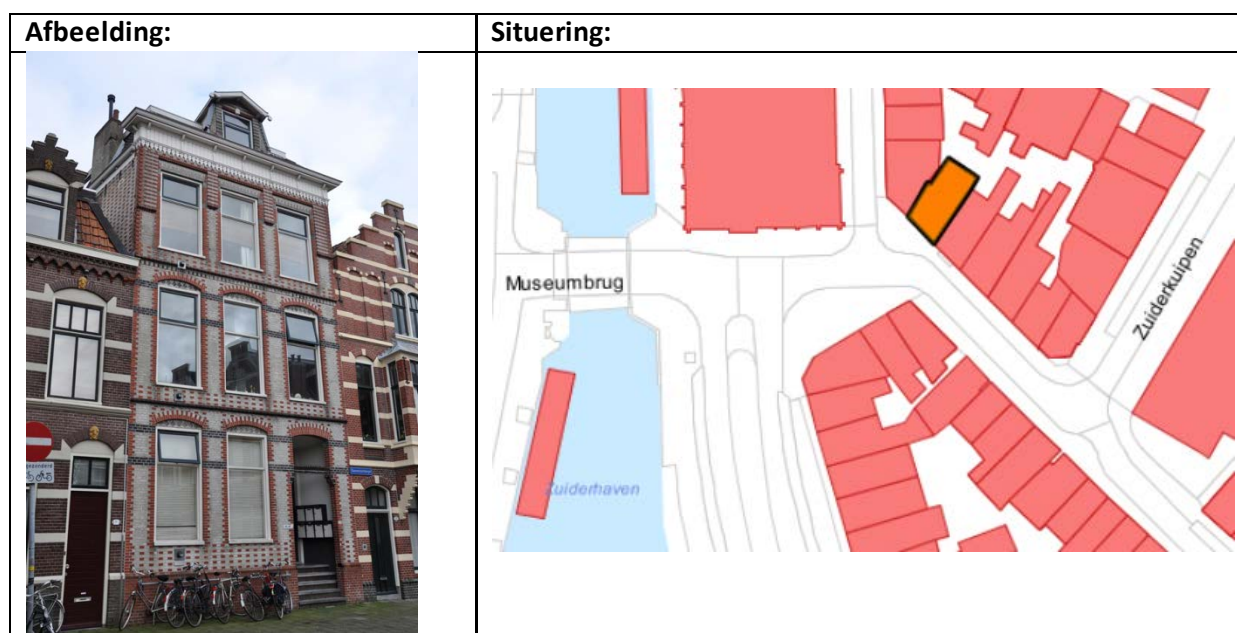
WAARDERING

Het exterieur van het pand Ganzevoortsingel 55, 55a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als karakteristiek onderdeel van de waardevolle noordelijke gevelwand van dit gedeelte van de Ganzevoortsingel, met een karakteristieke afwisseling in geleding en detaillering, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in zijn sobere, doch kenmerkende opzet en architectuur, representatief voor de woonbebouwing van de middenstand achter de luxe bebouwing aan de hoofdsingel (Praediniussingel);
- vanwege zijn ensemblewaarden met Ganzevoortsingel 53, 53a.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Ganzevoortsingel 61, 61a t/m 61f
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	1905
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis
Huidige bestemming:	Wonen (kamerverhuur)

Inleiding

Ganzevoortsingel 61, 61 a t/m g is gesitueerd in de gesloten noordelijke gevelwand van de Ganzevoortsingel en is gelegen in een belangrijke zichtas vanaf de Praediniussingel en de Museumbrug. Het pand bestaat uit een souterrain met drie bouwlagen met een afgeknot schilddak met de nok haaks op de straat en werd gebouwd in 1905 in een ambachtelijk-traditionele bouwtrant. Echter, opvallend modern is het materiaalgebruik van afwisselend kalkzandsteen en baksteen. Oorspronkelijk bevatte de gevel T-vensters en een balkon in het midden van de eerste verdieping. Het raamhout is vernieuwd na 1988 en later (H-vensters met uitzetramen) evenals de rechter voordeur).

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De drielaagse opzet met een indeling in drie vensterassen en ingangsportiek rechts en decoratieve gootlijst
- Het gevelmuurwerk van de hoge borstwering in rode baksteen met roodbruin geglazuurde profielstenen

- Het overige gevelmuurwerk van grijze kalkzandsteen, versierd met decoratieve accenten en patronen op de hoeken, in de segmentbogen van de vensters en onder de vensters van orangerode baksteen en donkergrijze baksteen
- Het bijbehorende voegwerk
- De midden- en bovendorpelbanden van zwart geteerde baksteen of zwarte kalkzandsteen (?)
- De stoep, voorzien van hardstenen treden (5x)

Zijgevel

- Het voorste uitstekende gedeelte van de bovenste verdieping van de noordelijke zijgevel, voorzien van een blokachtig patroon van grijze en rode baksteen

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Vensters met H-vormige indeling met uitzetramen (detaillering dateert uit 1988)
- De linker voordeur met onderpaneel, decoratief gietijzeren deurrooster en bovenlicht

Gevelbeëindiging

- Houten gootlijst, samengesteld uit parelschroten met sierrand aan onderzijde van driehoekige vormen

Dakvorm en bedekking

- Afgeknot schilddak, met steile voor-, achter-, en zijschilden, voorschild gedekt met zwarte betonpannen (vernieuwd)
- Gemetselde kajuit

Indifferente monumentwaarden:

- De vernieuwde rechter voordeur in het portiek

WAARDERING

Het exterieur van het pand Ganzevoortsingel 61, 61 a t/m f is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, door zijn opvallend materiaalgebruik en gelegen in een belangrijke zichtas vanaf de Museumbrug/Praediniussingel een beeldbepalend accent in de waardevolle noordelijke gevelwand van dit gedeelte van de Ganzevoortsingel, met een karakteristieke afwisseling in geleiding en detaillering van de architectuur, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdopzet en indeling van de gevel, kenmerkend voor de architectuur van kort na 1900 en met name vanwege de toegepaste materialen als grijze kalkzandsteen en de gevarieerde toepassing van patronen in combinatie met rode baksteen voor de diverse architectonische details zoals dagkanten, vensterbogen en pilaster- en hoekomkaderingen;
- vanwege de grote zeldzaamheid van dergelijke, bijna geheel uit kalkzandsteen opgetrokken gevels (s), een materiaal dat in Groningen maar weinig werd toegepast (uitgezonderd een complex herenhuizen aan de Korreweg noordzijde en enkele oudere panden elders).

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Gasthuisstraatje 1, 1 a t/m f
Nevenadres:	
Architect:	J.A. Boer
Bouwjaren:	1940
Oorspronkelijke functie:	Gasthuis 'Weldadige Stichting Ketelaar-Bos
Huidige bestemming:	Wonen (studentenhuisvesting)

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Gasthuisstraatje 1, 1 a t/m f is gesitueerd op de kruising van de Visserstraat, het smalle Gasthuisstraatje en De laan en bestaat uit drie bouwlagen onder een steil opgaand zadeldak met de nok haaks op de (hoofd)straat). Het pand werd in 1940 gebouwd als Gasthuis ter vervanging van een bouwvallige voorganger op dezelfde plaats. Plannen van de gemeente om de rooilijn toen recht te trekken om het Gasthuisstraatje te verbreden konden om juridische redenen en vanwege eigendomsverhoudingen niet gerealiseerd worden. In 1976 werd het gebouw bestemd voor studentenhuisvesting.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Gevels

- Asymmetrische hoofdopzet van de gevels met sprong aan de zijde van de Visserstraat met vooruitspringende raampartij over twee bouwlagen, gevat in een betonnen omkadering met een indeling in drie vensterassen en soortgelijke met beton omkaderde ingangspartij met hoog trappenhuisvenster aan de zijgevel (Gasthuisstraatje) en in indeling van vier vensterassen
- Het gevelmuurwerk van helderrode baksteen, gemetseld in halfsteensverband met bijbehorend, iets terugliggend voegwerk
- De geprofileerde betonnen omkadering van de grote raampartijen in voor- en zijgevel met rondboogafsluitingen

- Het siermetselwerk in de borstweringen onder de verdiepingsvensters in blokverband
- Het muurwerk van het ingangsportiek met betonnen luifel en betonnen kolommen
- De met graniet verstevigde hoeken
- De metalen schotelankers

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De stalen H-ramen en rondboogramen met gemetselde rollagen en raamdorpelstenen
- De stalen rondvensters in de topgevel met kruisende roeden en in de korte zijgevel van de vooruitspringende gevelpartij
- Het stalen trappenhuisvenster met rondboog en bijbehorende stalen roedenverdeling
- De in stroken bewerkte houten voordeur met zijlichten

Gevelbeëindiging

- Topgevels voorzien van vlechtingen

Dakvorm en bedekking

- Zadeldaken met de nok haaks op de Visserstraat, gedekt met zwarte Gotisch/Romaanse (?) pannen

Overig:

- J.A. BOER ARCHITECT B.N.A (voorgevel)
- Eerste steen: 10.9 '40 H.Smit (zijgevel naast ingang)

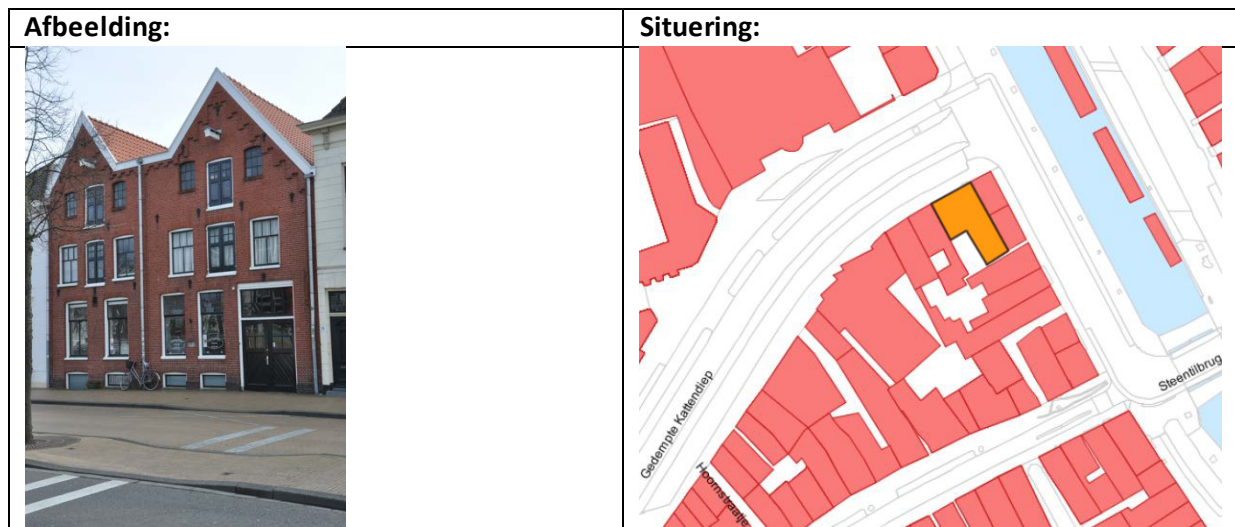
WAARDERING

Het exterieur van het pand Gasthuisstraatje 1, 1 a t/m f is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, vanwege zijn markante en door zijn opzet en architectuur zeer beeldbepalende situering op een kruising van smalle en bredere straten, met een sprong aan de kant van de Visserstraat, onderdeel van de historische percelering, gelegen in een belangrijke zichtas vanuit De Laan en de Visserstraat, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in het curieuze en eigenzinnige ontwerp uit 1940, met een mengeling van moderne zakelijke elementen als beton en stalen ramen in een traditionele bakstenen hoofdvorm, de verfijnde detaillering van onder andere de stalen ramen en de plaats die het gebouw inneemt in het oeuvre van de architect;
- vanwege de uitzonderlijke gaafheid van het exterieur, waaronder de stalen ramen;
- vanwege de relatieve zeldzaamheid van het ontwerp.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Gedempte Kattendiep 37
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	19 ^e eeuw; verbouwing omstreeks 1917
Oorspronkelijke functie:	Dubbel pakhuis
Huidige bestemming:	Galerie

Inleiding

Gedempte Kattendiep 37 is een dubbel bedrijfspand, gesitueerd in de gesloten zuidelijke gevelwand van het Gedempte Kattendiep en bestaat uit een gedeeltelijk onderkelderd dubbelpand van twee bouwlagen en een kapverdieping. In 1917 werd een deel van de gevels aangepast en werd de brede houten deuren rechts aangebracht. Tevens werden de houten hijsdeuren op de verdiepingen vervangen door deuren met glaspanelen en bovenlichten. Later (?) is een plat aangebracht tussen de beide zadeldaken.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN

Vorgevel

- Hoofdropzet tweelaags dubbel pakhuis met elk een indeling van drie vensterassen op de verdieping
- Het gevelmuurwerk van rode baksteen, gemetseld in kruisverband en trasraam van bruine baksteen met bijbehorend voegwerk
- De smeedijzeren muurankers (een anker ontbreekt)
- De houten hijsbalkjes in de topgevels in de vorm van trijshuisjes

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Lichtgetoogde vensters met houten T-ramen en H-ramen; kozijnen voorzien van duivejagersprofiel
- De bovenlichten met twee verticale houten roeden

- De liggende keldervensters met betonnen onderdorpels
- De gietijzeren boogramen in de kapverdieping
- De dubbele deuren rechts met diagonale schroten en vierruits getoogde ramen en roeden bovenlicht
- De zinken strips in de bovenlichten van de twee vensters in het rechter pand op de begane grond (gelijkend op glas in lood)

Gevelbeëindiging

- Gemetseld klimmend fries onder de windveren

Dakvorm en bedekking

- Zadeldaken met de nok haaks op de straat, met plat er tussen.

Positieve monumentwaarden:

- Hoewel de oranjekleurige verbeterde Hollandse pannen vrij recent zijn aangebracht, passen ze goed bij de architectuur van het pand

WAARDERING

Het exterieur van het pand Gedempte Kattendiep 37 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als restant van de historische bebouwingsstructuur die samen met de hoekbebouwing aan het Schuitendiep ter plaatse nog bewaard is gebleven en vanwege zijn ensemblewaarden met de hoekbebouwing aan het Schuitendiep, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de nagenoeg symmetrische hoofdozet en de gespiegelde indeling van de gevels, de detaillering van de gevelopeningen en de kwaliteit van het metselwerk en de waardevolle oranjekleurige pannendaken;
- vanwege de hoge mate van gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Gedempte Zuiderdiep 13
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	19 ^e -eeuws; 1932 (winkelpui)
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis
Huidige bestemming:	Horeca

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Gedempte Zuiderdiep 13 is gesitueerd in de noordelijke gevelwand van het Gedempte Zuiderdiep en bestaat uit twee bouwlagen met een zadeldak met schildeind aan de voorzijde. Het pand dateert hoofdzakelijk uit de 19^e eeuw en staat achter tegen de stadsmuur. Bij een verbouwing in 1932 werd de begane grond van een winkelpui voorzien waarbij de twee middenvensters werden veranderd in een breed raamkozijn. Een deur op de begane grond is nieuw evenals het raamhout beneden. Van de deur links (west) is een raam gemaakt. Oorspronkelijk bevatten de vensters zesruits roedenramen. De houten dakkapel is vernieuwd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Het hoofdropzet van de tweelaags lijstgevel met een indeling in drie assen (begane grond) en vier vensterassen (verdieping)
- Het gevelmuurwerk (donkergrijs geschilderd)
- De borstwering van de voormalige winkelpui met bijzondere decoraties in kunststeen (?): putti's op de basementen en rond medaillon met gereedschap en ovaal medaillon met muziekinstrumenten (later witgeschilderd)
- De houten pilasters van de winkelpui, bestaande uit bolle houten betimmeringen (1932)

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- H-vensters op verdieping
- 19^e eeuwse deurkozijn rechts met zandstenen onderdorpel

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst met gesneden consoles op de hoeken als ondersteuning van de bakgoot

Dakvorm en bedekking

- Zaddak met schildeind aan de voorzijde
- De dakkapel

Indifferente monumentwaarden:

- De vernieuwde deuren
- De bedekking van het dak in de vorm van metalen platen met 'dakpanlook'

WAARDERING

Het exterieur van het pand Gedempte zuiderdiep 13 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de noordelijke gevelwand van het Gedempte Zuiderdiep tussen de Kleine Gelkingestraat en de Oosterstraat, bestaande uit overwegend 19^e-eeuwse lijstgevels en oudere pakhuisbebouwing, waar de gevel qua schaal en maat goed in past, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdropzet en indeling van de tweelaags lijstgevel en latere toegevoegde winkelpui uit 1932 (onderdelen);
- vanwege de zeldzaamheid van de stucwerkdecoraties in de borstwering van de winkelpui met in reliëf 19^e eeuwse voorstellingen van putti's, gereedschap en muziekinstrumenten in ronde en ovale medaillons;
- vanwege de relatie met de middeleeuwse stadsmuur aan de achterzijde.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Gedempte Zuiderdiep 26, 26a t/m 26c
Nevenadres:	
Architect:	P. Belgraver
Bouwjaren:	1895
Oorspronkelijke functie:	Café met beneden- en twee bovenwoningen
Huidige bestemming:	Horeca en praktijk met wonen

Inleiding

Gedempte zuiderdiep 26, 26 a t/m c is gesitueerd op de hoek van het Gedempte Zuiderdiep met de 1ste Drift van het Gedempte Zuiderdiep en bestaat uit drie bouwlagen met een afgeknot schilddak en een afgeschuinde hoek ter breedte van 1 raamtravee met een balkon en topgevel. Het pand werd gebouwd in 1895 na sloop van drie oude huizen als café met beneden- en twee bovenwoningen. In de tweede helft van de 20ste eeuw werd de oorspronkelijke pui met pilasters op de begane grond gemoderniseerd. Omstreeks 2002 kreeg het pand een nieuw gereconstrueerde pui naar historisch model. De al eerder wit geschilderde zijgevel werd opnieuw beschilderd, incl. de gekleurde bakstenen vullingen van de boogtrommels.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Drielaagse, eind 19^e-eeuwse lijstgevel met afgeschuinde hoek, balkon en topgevel en een indeling in 3 (voorgevel), 1 (hoek) en 5 vensterassen (zijgevel)
- Het gevelmuurwerk van rode baksteen met bijbehorend voegwerk
- Gemetselde segmentbogen boven de gevelopeningen met sluitstenen van kunststeen
- Boogtrommels, gevuld met maas/vlechtwerk in gele en rode bakstenen
- De structuur van de gereconstrueerde pui die de bovenliggende gevel ondersteunt
- Hardstenen stoep
- De twee rijk bewerkte kunststenen consoles die het houten balkon ondersteunen

Zijgevel (oost)

- Drielaagse lijstgevel met een indeling in 6 vensterassen (begane grond) en 5 op de verdiepingen waarvan de 2 noordelijke als blindvensters zijn uitgevoerd

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Vensters met houten T-stolpramen (verdiepingen)
- Rondvenster met gietijzeren rozetraam in de zijgevel (trappenhuis)
- De blindvensters op de verdiepingen (zijgevel)
- Rijk bewerkte houten paneeldeur met driehoekig fronton en bol en ijzeren deurrooster (voorgevel) en paneeldeur met fronton in zijgevel. Deuren met bovenlichten.

Gevelbeëindiging

- Gemetseld fries van gekleurde bakstenen en bakgoten

Dakvorm en bedekking

- Afgeknot schilddak met steile voor- en zijschilden, gedekt met zwarte oud-Hollandse pannen

Indifferente monumentwaarden:

- De dakramen in voor- en zijschild van de kap
- Het schilderwerk op de zijgevel

WAARDERING

Het exterieur van het pand Gedempte Zuiderdiep 26, 26 a t/m c is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als waardevol onderdeel in de deels bewaard gebleven, 19^e-eeuwse gevelwand van dit gedeelte van het Gedempte Zuiderdiep tussen de Eerste Drift en de Herestraat, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad. Het pand accentueert met zijn afgeschuinde hoek, balkon en tuitgevel de beëindiging van de gevelwand en is van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdropzet en indeling, de ritmische plaatsing van de vensters, de benadrukte afgeschuinde hoek met bewerkt balkon en tuitgevel, de gekleurde boogvullingen en rijk bewerkte houten paneeldeuren in neorenaissancestijl, kenmerkend voor de architectuur uit het laatste decennium van de 19^e eeuw;
- vanwege de relatieve gaafheid.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Gedempte Zuiderdiep 63, 63a
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	1872 (voorgevel); 1924 (winkelpui)
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis met winkel (1924)
Huidige bestemming:	Horeca

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Gedempte Zuiderdiep 63, 63a is gesitueerd in de gesloten noordelijke gevelwand van het Gedempte Zuiderdiep en bestaat uit een tweelaags lijstgevel met een schilddak. Mogelijk heeft het pand een oudere kern van vóór 1850 maar hier zijn geen concrete aanwijzingen voor. In 1872 werd het pand verbouwd en voorzien van een nieuwe voorgevel. In 1901 werd in de voorgevel een portiek aangebracht met toegang naar de bovenwoning. Bij een volgende verbouwing in 1924 kreeg het pand een nieuwe winkelpui.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Opzet van de in oorsprong 19^e-eewse lijstgevel met een indeling in drie vensterassen (verdieping)
- Het gevelmuurwerk van bruinrode baksteen (verdieping) en het originele voegwerk
- De houten winkelpui met asymmetrische opzet, afgeronde etalagehoeken, ingangsportiek en glazen etalagekast tegen de westwand van het portiek
- De gepleisterde borstwering van de pui
- De betegelde portiekvloer in gele en zwarte tegels
- Het fijnmazige en gekleurde glas in lood in de bovenlichten van de etalageramen en in de bovenlichten van de voordeuren
- Het plafond van het portiek met een gepleisterde afwerking in geometrische vormen

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Vensters met houten T-stolpramen, afgeronde bovenhoeken en bovenlichten met middenroede (verdieping)
- De gebogen etalagevensters, ventilatiespleten aan de onderzijde en bovenlichten met roedenverdeling (horizontaal en verticaal)

Gevelbeëindiging

- Geprofileerde houten lijst met bakgoot (hoofdgestel)

Dakvorm en bedekking

- Schilddak met de nok haaks op de straat, gedekt met zwarte verbeterde Hollandse pannen (vernieuwd) en gemetselde schoorsteen

Indifferente monumentwaarden:

- De houten voordeuren (vernieuwd)
- Het vernieuwde houten plaatmateriaal van hoekpilasters en afsluitende lijst aan de bovenzijde van de pui
- Het dakraam in het voordakschild

WAARDERING

Het exterieur van het pand Gedempte zuiderdiep 63, 63a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als waardevol onderdeel van de noordelijke gevelwand van het Gedempte Zuiderdiep, bestaande uit een mix van zeer gevarieerde bebouwing (19^e eeuws/vroeg 20ste eeuws en Interbellum). Qua schaal en maat past de gevel goed in de gevelwand ter plaatse, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de sobere 19^e-eeuwse opzet en indeling van de lijstgevel (verdieping), de opzet en vorm van de 20ste-eeuwse houten winkelpui met etalages met gebogen glazen ramen, portiek met tegelvloer en vanwege de ambachtelijke kwaliteit van het fijnmazige gekleurde glas in lood in de bovenlichten van etalageramen en voordeuren;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur, in het bijzonder van de winkelpui uit circa 1925;
- vanwege de relatieve zeldzaamheid van een dergelijke goed bewaard gebleven winkelpui in Art Déco-stijl, waarvan er in Groningen niet veel voorbeelden van zijn.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Gedempte Zuiderdiep 79, 79a
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	1910
Oorspronkelijke functie:	Winkel met werkplaats en bovenwoning
Huidige bestemming:	Winkel met wonen

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Gedempte Zuiderdiep 79, 79a is gesitueerd in de gesloten noordelijke gevelwand van het Gedempte Zuiderdiep en werd met het buurtband op nr. 81 gebouwd in 1910 ter verving van oude bebouwing als driedaags winkelpand met bovenwoning met een plat dak in sobere Jugendstil vormen. Aan de rechterkant (oostzijde) bevindt zich een met een poortje afgesloten gang. Oorspronkelijk bevatte het pand een gemetselde dakrand waarbij de penanten iets boven de dakrand waren uitgemetseld. Het balkonhek was oorspronkelijk van hout en is later vervangen door een ijzeren exemplaar met sobere Jugendstilvormen.

[Foto beeldbank Groninger Archieven: 2138_3929]

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Hoofdropzet van de drielaagse gevel met op de verdiepingen een indeling in drie vensterassen waaronder een balkon
- Het gevelmuurwerk van de verdiepingen en de penanten van de begane grond in witte verblendsteen en het originele voegwerk
- Hanekammen in gele perssteen boven de verdiepingsvensters
- De hoofdropzet van de houten winkelpui in Jugendstilvormen met versierde hoekpenanten en afsluitende architraaflijst

- De hardstenen plint van de winkelpui en de hardstenen sokkels en kapitelen van de penanten op de hoeken, versierd met zonnebloemen
- De hardstenen nekblokken en vensterdorpels
- De houten penant tussen winkelruit en -deur met kapiteel, versierd met florale motieven
- Het houten balkon op bewerkte houten consoles
- Het ijzeren balkonhek

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De brede korfboogopening boven etalage en winkel deur
- Het houten etalagevenster met korfboogvormige bovendorpel en bijbehorende roedjes
- De houten winkel deur met glasruit met gesneden kalf, gebogen roede en rondboogvormig bovenlicht
- Vensters met houten H- en T-ramen
- De openslaande glasdeuren naar het balkon

Dakvorm en bedekking

- Plat dak

Indifferente waarden:

- De daklijst
- De huidige kleurstelling van het houtwerk

WAARDERING

Het exterieur van het pand Gedempte Zuiderdiep 79, 79a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als karakteristiek onderdeel van de noordelijke gevelwand, bestaande uit een mix van zeer gevarieerde bebouwing (19^e-eeuws/vroeg 20ste eeuws en Interbellum) waar het pand samen met zijn buurman op nr. 81 als ensemble qua architectuur, schaal en maat goed in past, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdropzet met bijbehorende houten winkelpui en hardstenen en houten decoraties in sobere Jugendstilvormen en vanwege zijn ensemblewaarden met het buurtpand, als karakteristiek voorbeeld van de Vernieuwingsstijlen rond 1900 en de verstedelijking van dit gedeelte van de Groninger binnenstad;
- vanwege de relatieve gaafheid van de decoratieve houten winkelpui met decoraties in hardsteen en hout;
- vanwege de zeldzaamheid van een dergelijke goed bewaard Jugendstil winkelpui.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Gedempte Zuiderdiep 81
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	Circa 1905
Oorspronkelijke functie:	Winkel met bovenwoning
Huidige bestemming:	Winkel met wonen

Inleiding

Gedempte Zuiderdiep 81 is gesitueerd in de gesloten noordelijke gevelwand van het Gedempte Zuiderdiep en werd met het buurtpand op nr. 79 gebouwd circa 1905 ter vervanging van oude woonhuizen als driedaags winkelpand met bovenwoning met een plat dak in sobere Jugendstil vormen. Het oorspronkelijke houten balkonhek op de tweede verdieping is in de tweede helft van de 20ste eeuw vervangen door een metalen exemplaar. Ook de winkelpui is in die periode vervangen – vermoedelijk jaren '50) door een soberder exemplaar, wel volgens het oorspronkelijke stramien met winkel deur rechts van het brede etalageraam links. De muurdammen op de hoeken zijn voorzien van steenstrips in gebroken wit.

[Foto beeldbank Groninger Archieven: 2183_3929]

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Hoofdropzet van de drielaagse gevel met op de verdiepingen een indeling in drie vensterassen waaronder een houten erker met bovenliggend balkon
- Het gevelmuurwerk van de verdiepingen in witte verblendsteen met bijbehorend voegwerk
- De natuurstenen lateien, versierd met geometrische motieven boven de verdiepingervensters en de vensterdorpels

- De trapeziumvormige houten erker, voorzien van kraalschroten delen en afsluitende houten kroonlijst
- De sobere winkelpui met bijzondere borstwering van veelkleurige, geglazuurde bolle keramische tegels in staand verband in 'gevlochten' patroon (jaren '50)

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Het ongedeelde rechthoekige etalageraam en bijpassende winkeldeur met glasruit en bewerkte metalen stang (koper?) met krul (jaren '50)
- De verdiepingsvensters met houten H-schuiframen en houten roedenverdeling van elkaar kruisende roeden in de bovenlichten; idem die van de erker

Gevelbeëindiging

- Afsluitende daklijst van houten kraalschroten en consoles als ondersteuning van de bakgoot

Dakvorm en bedekking

- Plat dak

Indifferente monumentwaarden:

- Het metalen balkonhek

WAARDERING

Het exterieur van het pand Gedempte Zuiderdiep 81 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als karakteristiek onderdeel van de noordelijke gevelwand, bestaande uit een mix van zeer gevarieerde bebouwing (19^e-eeuws/vroeg 20ste eeuws en Interbellum) waar het pand samen met zijn buurman op nr. 79 als ensemble qua architectuur, schaal en maat goed in past, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdropzet en indeling met houten erker en balkon in sobere Jugendstilvormen en een gemoderniseerde houten winkelpui uit de jaren '50 met bijbehorende bijzondere borstwering van veelkleurige bolle keramische tegels in 'gevlochten' patroon en vanwege zijn ensemblewaarden met het buurtpand, als karakteristiek voorbeeld van de Vernieuwingsstijlen rond 1900 en de verstedelijking van dit gedeelte van de Groninger binnenstad;
- vanwege de zeldzaamheid van de veelkleurige en betegelde borstwering van de winkelpui uit de jaren '50, voor zover bekend enig in zijn soort in de stad Groningen.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Gedempte Zuiderdiep 85
Nevenadres:	Folkingestraat 62
Architect:	
Bouwjaren:	19 ^e eeuws (casco 17 ^e eeuws)
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis (met winkel)
Huidige bestemming:	Horeca

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Het pand Gedempte Zuiderdiep 85/Folkingestraat 62 is gesitueerd op de noordoostelijke hoek van het Gedempte Zuiderdiep en de Folkingestraat en bestaat uit twee bouwlagen onder een schilddak. Aan de rechterzijde bevindt zich een door een houten poortje afgesloten gang.

Het pand is een in aanleg 17^e-eeuws eenlaags dwarshuis dat bij een grote verbouwing in de 19^e eeuw met een forse verdieping werd verhoogd. In de eerste helft van de 20ste eeuw kreeg het gebouw een winkelfunctie en werd de voorgevel voorzien van een winkelpui (breed raamkozijn) in het linker deel van de voorgevel. Eind 20ste eeuw is deze weer verwijderd en zijn hier twee nieuwe T-vensters aangebracht, die beter passen bij het historische gevelbeeld. Ook de twee rechtse vensters en deur zijn vernieuwd maar wel op de oorspronkelijke plek. Aan de ongepleisterde rechter zijgevel is te zien dat de begane grond 17-eeuws muurwerk bevat. Aan de westelijke zijgevel is hier bij strijklicht nog een aftekening van de oude driehoekige geveltop te zien.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel en zijgevel (west)

- Tweelaagse lijstgevel(s) in 19^e-eeuwse trant met een indeling in vier vensterassen (verdieping) en vijf vensterassen op de begane grond
- Het verschil in hoogte tussen de begane grond en de in de 19^e eeuw toegevoegde verdieping en het verschil in aantal gevelopeningen tussen begane grond en verdieping

- De gepleisterde afwerking van de gevels in een regelmatig patroon van smalle en bredere stroken en een grijs geschilderde plint
- Het geprofileerde stuc lijstwerk om de verdiepingsvensters en rijk versierde kuiven met palmetten
- De smeedijzeren muurankers in de westelijke zijgevel

Bouwhistorische elementen/waardevolle casco-onderdelen

- De muren van de begane grond, bestaande uit 17^e-eeuws muurwerk en vermoedelijk ook de verdiepingsbalklaag

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De vensters met afgeronde bovenhoeken en houten T-stolpramen op de verdieping (bovenramen origineel)
- De (weliswaar gereconstrueerde) nieuw aangebrachte gevelopeningen in de voorgevel
- De vensters en deuropening in de westelijke zijgevel
- Het tweedelig venster in de kajuit

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst met bakgoot

Dakvorm en bedekking

- Schilddak met de nok evenwijdig aan het Gedempte Zuiderdiep, gedekt met zwart geglazuurde opnieuw verbeterde Hollandse pannen (vernieuwd)
- Kajuit met geknikte houten lijst

WAARDERING

Het exterieur alsmede enkele bouwhistorisch waardevolle onderdelen van het pand Gedempte Zuiderdiep 85/Folkingestraat 62 zijn van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, vanwege zijn markante en zeer beeldbepalende ligging in een belangrijke zichtas op de hoek van het Gedempte Zuiderdiep en de Folkingestraat, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad; samen met het tegenoverliggende hoekpand markeert het gebouw een belangrijke entree vanuit het zuiden naar de binnenstad, nog versterkt door de versmalling en het oplopende straatniveau van de Folkingestraat en het achterliggende oprijzende silhouet met koepels van de synagoge;
- vanwege zijn bouwhistorische waarden, tot uiting komend in onderdelen van het 17-eeuwse casco zoals het muurwerk van de begane grond;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in zijn hoofdvorm en indeling met opvallend verschil in hoogte tussen de lagere begane grond en de in de 19^e eeuw toegevoegde hogere verdieping met een kenmerkende gepleisterde afwerking in stroken en karakteristiek 19^e-eeuws geprofileerd lijstwerk om de verdiepingsvensters en kuiven met palmetten.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Gedempte Zuiderdiep 87, 87a
Nevenadres:	Folkingestraat
Architect:	
Bouwjaren:	Circa 1860-1870
Oorspronkelijke functie:	Dubbel woonhuis
Huidige bestemming:	Winkel met wonen (kamerverhuur)

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Gedempte Zuiderdiep 87, 87a is gesitueerd op de noordwesthoek van het Gedempte Zuiderdiep en de Folkingestraat en bestaat uit twee bouwlagen met een schilddak met de nok haaks op de straat (Zuiderdiep); halverwege de Folkingestraat maakt de zijgevel een lichte knik. Het gebouw bestaat uit twee aansluitende bouwdelen: voor- en achter de knik; ter plaatse hiervan sluit het achterste deel van het schilddak iets lager aan bij het voorste deel. Oorspronkelijk bevatten de gevels zesruitsschuiframes; van sommige vensters is het raamhout vernieuwd. Wellicht ten behoeve van de plaatsing van een dubbele voordeur is de begane grond aan het eind van de 19^e eeuw opnieuw ingedeeld en zijn tevens de vensters verbreed en het middelste venster verplaatst.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Vorgevel

- Hoofdropzet van de tweelaagse lijstgevel(s) in 19^e-eeuwse trant met een indeling in drie vensterassen (vorgevel) en 6 vensterassen, waarvan 1 blindvenster (zijgevel)
- Het gevelmuurwerk van rode baksteen in schoon metselwerk in stand verband en bijbehorend voegwerk
- De reeksen gietijzeren muurankers (2 x 4) in rozetvorm
- Het glas in lood (jaren '30) in de bovenlichten (verdieping)
- Strekken boven de gevelopeningen

Zijgevel (oost)

- Het gevelmuurwerk in schoon metselwerk van rode baksteen
- De twee blindvensters
- De knik halverwege de gevel
- De reeksen gietijzeren muurankers in rozetvorm

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Licht getoogde vensters; 19^e-eeuwse raam- en deurkozijnen met duveljager profilering en houten H-ramen (hoofdropzet en indeling, voor zover niet vernieuwd in de 20ste eeuw)
- Bovenlichten met middenroeden (voorgevel begane grond)
- Gekoppelde dubbele deur in voordeur onder gemeenschappelijke strek
- Het gietijzeren rozetvenster op de verdieping (zijgevel)

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst met bakgoten (voorgevel)

Dakvorm en bedekking

- Geknikt schilddak met de nok haaks op de straat, gedekt met zwarte opnieuw verbeterde Hollandse pannen (vernieuwd)
- Gemetselde schoorsteen op de voorste nok
- Twee vernieuwde houten dakkapellen in het zijschild met houten hijsbalkjes

Indifferente monumentwaarden:

- Het dakraam in het voordakschild

Overig:

In de zijgevel is nabij de hoek met het Zuiderdiep een bronzen paneeldeur geplaatst met hardstenen stoepje als onderdeel van het kunstproject 'Verbeeld verleden. Kunst in de Folkingestraat' uit 1997 van de hand van de Groninger kunstenaar Gert Sennema.

WAARDERING

Het exterieur van het pand Gedempte Zuiderdiep 87, 87a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de gevarieerde gevelwand van het Gedempte Zuiderdiep tussen de Folkingestraat en de Schoolholm, waarvan een deel nabij de Folkingestraat nog grotendeels bestaat uit 19^e-eeuwse bebouwing; vanwege de markante en beeldondersteunende ligging op de hoek met de Folkingestraat, een belangrijke entree vanuit het zuiden naar de binnenstad, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de 19^e-eeuwse hoofdropzet en indeling van deze sobere, maar goed gelede bakstenen lijstgevel die met het tegenovergelegen hoekpand de entree van de Folkingestraat markeert;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur, geheel uitgevoerd in (rode) baksteen.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Gedempte Zuiderdiep 88, 88a (linker, oostelijke deel)
Nevenadres:	(voorheen Gedempte Zuiderdiep 86)
Architect:	
Bouwjaar:	19 ^e -eeuws
Oorspronkelijke functie:	Dubbel woonhuis met winkel
Huidige bestemming:	Winkel met wonen

Inleiding:

Gedempte Zuiderdiep 86 (nu 88, 88a oostelijk deel) is gesitueerd in de gesloten korte gevelwand van het gedeelte van het Gedempte Zuiderdiep tussen de Ubbo Emmiusstraat en de Ruitersstraat, wat bijna geheel wordt gedomineerd door de grootschalige nieuwbouw van de Pathé bioscoop. Het pand is het laatst overgebleven restant van de 19e-eeuwse en oudere bebouwing hier. Mogelijk heeft het gebouw een oudere kern van vóór 1830 maar hiervoor zijn geen concrete aanwijzingen. De contour van het pand komt overeen met de weergave op de kadastrale minuut van circa 1830. In 1988 (tweede fase, eerste deel) zou het pand worden aangewezen als Gemeentelijk monument maar vanwege planvorming voor een groot hotelcomplex ter plaatse is dit niet doorgegaan.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Vorgevel

- Tweelaagse lijstgevel met 19e-eeuwse hoofdropzet en indeling in vier vensterassen
- De gepleisterde afwerking van de gevel, voorzien van een patroon van schijnblokken en gepleisterde plint
- De rijk versierde kuiven, het geprofileerde stuc lijstwerk om de gevelopeningen en de cordonlijst
- De verdeling van de openingen over het geveloppervlak en het verschil in afmetingen

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De afgeronde bovenhoeken
- H-vensters begane grond en houten T-stolpramen (verdieping)
- Houten paneeldeuren met bovenlichten waarvan de meest oostelijke met gietijzeren rooster

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst met bakgoot (hoofdgestel)

Dakvorm en bedekking

- Zadeldak met de nok evenwijdig aan de straat, gedekt met grijze kruispannen
- De gepleisterde kajuit met geknikte daklijst en geprofileerd lijstwerk
- Het houten hijsbalkje

WAARDERING

Het exterieur van het pand Gedempte zuiderdiep 86 (nu 88, 88a oostelijk deel) is van algemeen belang voor de gemeente Groningen

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als laatst overgebleven restant van de 19^e-eeuwse bebouwing langs dit gedeelte van het Gedempte Zuiderdiep, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdropzet en indeling, de gepleisterde afwerkingen, de gevelopeningen met afgeronde bovenhoeken en bijbehorend geprofileerd lijstwerk en versierde kuiven, kenmerkend voor de architectuur uit het laatste kwart van de 19^e eeuw;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Gedempte Zuiderdiep 100, 100a
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	1890
Oorspronkelijke functie:	Winkel met wonen
Huidige bestemming:	Winkel met wonen

Inleiding

Gedempte Zuiderdiep 100, 100a is gesitueerd in de gesloten zuidelijke gevelwand van het Gedempte Zuiderdiep en bestaat uit twee bouwlagen met een zadeldak met eindschild aan de voorzijde.

Het pand dateert uit de late 19^e eeuw. De contour van het bebouwde oppervlak komt overeen met de weergave op de kadastrale minuut van circa 1830. Daarom kan niet uitgesloten worden dat het pand een oudere kern heeft. Het voegwerk is vernieuwd (geknipte voegen). De latei van het etalagevenster is met plaatmateriaal afgedekt.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Hoofdopzet van de tweelaags lijstgevel met winkelpui en een indeling van drie vensterassen
- Het gevelmuurwerk van bruinrode baksteen
- De gepleisterde plint, dorpelbanden, negblokken en sluitstenen met diamantkoppen

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Vensters met houten T-stolpramen op de verdieping (hoofdopzet en indeling)
- Ongedeeld houten etalageraam met ventilatieopeningen aan de bovenzijde
- Voordeuren met gesneden kalf en bovenlicht; winkel deur rechts met onderpaneel en glasruit

Gevelbeëindiging

- Houten gootlijst met bakgoot (hoofdgestel)
- Gemetselde dakkapel met driehoekige geprofileerde afsluiting, wangen en dorpelbanden

Dakvorm en bedekking

- Zadeldak met eindschild aan de voorzijde, gedekt met zwarte oud-Hollandse pannen

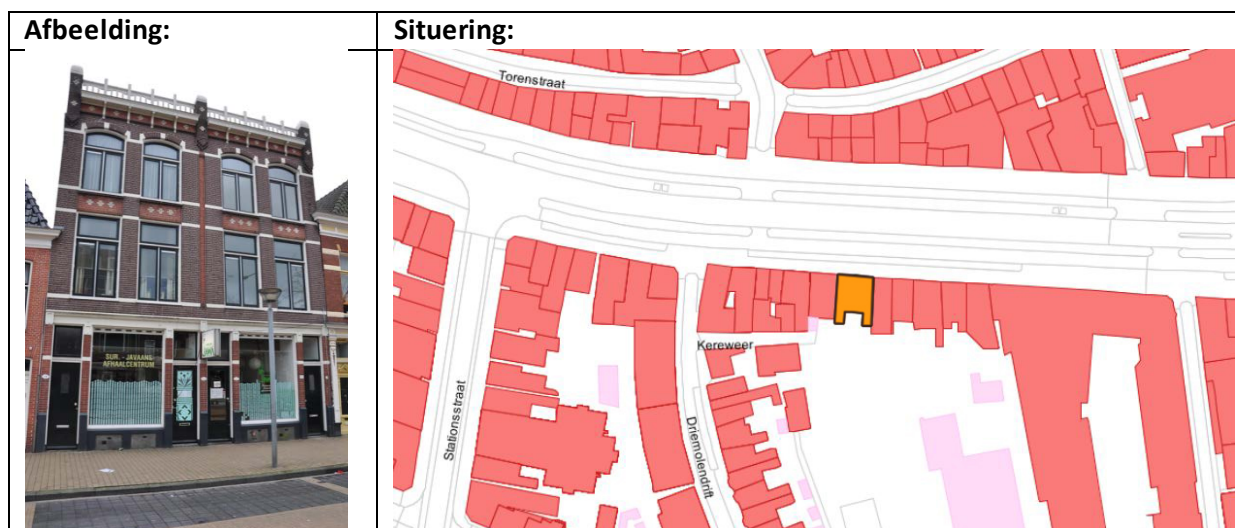
WAARDERING

Het exterieur van het pand Gedempte Zuiderdiep 100, 100a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de zuidelijke gevelwand van het Gedempte Zuiderdiep tussen de Ubbo Emmiusstraat en de Stationsstraat, bestaande uit een mix van gevarieerde, overwegend tweelaagse (winkel)bebouwing van rond 1900, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de traditionele hoofdopzet en indeling van de tweelaags lijstgevel, karakteristiek voor de architectuur van rond 1900;
- vanwege de relatieve gaafheid.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Gedempte Zuiderdiep 110, 110a; 112, 112a
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	1908
Oorspronkelijke functie:	Dubbel winkelpand met bovenwoningen
Huidige bestemming:	Horeca met wonen

Inleiding

Het dubbelpand Gedempte Zuiderdiep 110, 110a en 112, 112a is gesitueerd in de gesloten zuidelijke gevelwand van het Gedempte Zuiderdiep en bestaat uit drie bouwlagen met een plat dak en werd gebouwd in 1908 in een van de Overgangsstijlen van kort na 1900. De contour van het bebouwde oppervlak komt overeen met de weergave van de kadastrale minuut van circa 1830.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De symmetrische en gespiegelde hoofdopzet met een indeling van twee winkelpuien op de begane grond, toegangen naar de bovenwoningen op de hoeken, vier vensterassen op de verdiepingen en afsluitende lijst met sierlijk bewerkte balustrade tussen pilasterachtige pijlers
- Het gevelmuurwerk van de verdiepingen van bruine baksteen met bijbehorend voegwerk en rode baksteen (penanten begane grond), de terugliggende borstweringen tussen de verdiepingsvensters en de verticale terugliggende smalle strook als scheiding tussen de beide bovenwoningen
- De gespiegelde opzet van de winkelpuien en toegangen naar de woningen over de volle breedte
- De gepleisterde borstweringen van de winkelpuien en penanten hiertussen met uitsparingen van keldervensters

- De stalen lateibalk boven de puien, de onder- en bovendorpelbanden en aanzet- en sluitstenen

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Houten voordeuren met bewerkt houten kalf en bovenlichten
- Vensters met houten T-ramen op de verdiepingen (hoofdropzet en indeling)
- Rechthoekige en ongedeelde houten etalageramen met ventilatieopeningen aan de bovenzijde

Gevelbeëindiging

- Fries van rode baksteen met kruismotieven in gele baksteen, bewerkte houten consoles als ondersteuning van de bakgoot met bovenliggende, uit boogjes samengestelde houten balustrade tussen gemetselde pilasterachtige hoekpijlers

Dakvorm en bedekking

- Plat dak

WAARDERING

Het exterieur van het dubbelpand Gedempte Zuiderdiep 110, 110a; 112, 112a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als karakteristiek onderdeel van de zuidelijke gevelwand van dit gedeelte van het Gedempte Zuiderdiep, bestaande uit een mix van gevarieerde (winkel)bebouwing (laat 19^e -eeuws/vroeg 20ste-eeuws en Interbellum); het drielaagse pand heeft wel een forsere maat dan zijn belenders, maar vormt een beeldbepalend ensemble met de aangrenzende panden met op dezelfde hoogte doorlopende houten gevelbrede winkelpuien. Het pand is onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdropzet en indeling, met een sobere, maar goed bewaard gebleven architectuur, die kenmerkend is voor de Vernieuwingsstijlen rond 1900 en de verstedelijking van dit gedeelte van de Groninger binnenstad, met bijbehorende houten winkelpui, stalen lateibalk, de met ornamenten versierde hoekpilasters en architraaf en bepleisterde architectonische details;
- vanwege de gaafheid van het exterieur met bijbehorende winkelpuien en in het bijzonder de met een houten balustrade versierde afsluitende daklijst.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Gedempte Zuiderdiep 113 (zuidelijke deel)
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	wellicht tweede helft 17 ^e eeuw (casco-onderdelen), 19 ^e eeuw en 20 ^{ste} eeuw (1983)
Oorspronkelijke functie:	Dubbel woonhuis
Huidige bestemming:	Wonen met kantoor

Inleiding

Het pand Gedempte Zuiderdiep 113 ligt op het noordelijke uiteinde van een langgerekt bouwblok dat omsloten wordt door het Gedempte Zuiderdiep (zuidzijde), Folkingestraat (oostzijde), Nieuwstad (noordzijde) en Schoolholm (westzijde). Het pand vormt de zuidelijke helft van twee naast elkaar gebouwde huizen waarvan de daknokken evenwijdig aan het Gedempte Zuiderdiep liggen. De noordelijke helft is in 1983 in historiserende vorm geheel nieuw gebouwd en valt daarom buiten de bescherming.

Het zuidelijke huis op de hoek van de Schoolholm met het Gedempte Zuiderdiep heeft een rechthoekige plattegrond en telt twee bouwlagen met schilddak waarvan de nok evenwijdig aan het Gedempte Zuiderdiep ligt. Het huis ligt aan het tracé van de vroegere middeleeuwse stadsmuur. Tot in de 15e eeuw was dit de zuidelijke grens van de stad. Wellicht liep de muur ter plaatse van de scheidingsmuur tussen het noordelijke en het zuidelijke pand. Een aanwijzing hiervoor is het niveauverschil in de vloeren van de twee huizen. In de 15e eeuw werd de stad naar het zuiden vergroot en verloor de muur met de wallen en grachten haar functie. In de 17^e eeuw werden de verwaarloosde restanten vergraven tot het Zuiderdiep. De Nieuwstad was van oorsprong een straat 'achter de muur' en hier stond in ieder geval al in de 16^e eeuw aan beide zijden bebouwing. Het Zuiderdiep heeft het lang zonder aaneengesloten bebouwing moeten doen vanwege de vele tuinen die ooit het beeld bepaalden. Pas na de demping van deze gracht aan het eind van de 19^e eeuw ontstond er aaneengesloten bebouwing.

Het zuidelijke pand moet gebouwd zijn na het ontstaan van de kaart van Haubois (circa 1643). Immers, op deze kaart staat ter plaatse nog een klein eenlaags huisje met de nok haaks op het Zuiderdiep getekend. Het is niet ondenkbaar dat het pand gezien de onregelmatige vensterindeling en de onregelmatige plaatsing van de muurankers aanvankelijk een eenlaags pand is geweest dat later met een verdieping is opgehoogd. Ook de hoofdropzet van het pand met het vrij steile dak en het tamelijk zware kozijnhout van de nog originele deurkozijnen wijst in deze richting. Het huis werd in 1983 ingrijpend verbouwd en gerehabiliteerd nadat het lange tijd met sloop was bedreigd. Bij de verbouwing zijn de meeste vensters vernieuwd en van een nieuwe indeling voorzien, veelal naar historisch model. Aan de zijde van het Gedempte Zuiderdiep zijn op de verdieping enkele vensters verplaatst (linker gedeelte). Aan de zijde van het Schoolholm heeft de deur in het midden plaats gemaakt voor een venster; op de verdieping is de indeling gehandhaafd. Alle vensters zijn vernieuwd, veelal naar bestaand historisch model. Ter verfraaiing van het historische straatbeeld kreeg het huis een hoekschoorsteen met schoorsteenbord.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN

Voorgevel

- De voorgevel aan de Schoolholm
- De muurankers

Zijgevel

- De zuidelijke zijgevel aan het Gedempte Zuiderdiep
- De muurankers

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De vensters en deuren in de gevels aan de twee straten. Hoewel veelal vernieuwd in 1983 passen deze onderdelen goed in het historische gevelbeeld en vanwege de kwaliteit van de detaillering.

Gevelbeëindiging

- De geprofileerde bakgoten aan de zijgevel

Dakvorm en bedekking

- Het schilddak met de verplaatste en gereconstrueerde schoorsteen met schoorsteenbord op het dak.

De bescherming geldt tot en met de hoogte van de nok.

Bouwhistorische elementen/waardevolle casco-onderdelen:

- Wellicht bevat de in de 20ste eeuw doorgebroken muur tussen het noordelijke en zuidelijke huis nog restanten van de middeleeuwse stadsmuur.

Indifferente monumentwaarden

- Het platte dak tussen de daken van beide huizen

WAARDERING

Het exterieur van het pand Gedempte Zuiderdiep 113 (zuidelijke deel) is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden als markante beëindiging van het langwerpige bouwblok ten oosten van de Schoolholm tussen de Nieuwstad en het Gedempte Zuiderdiep, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege de straatbeeldkwaliteit. In bouwmassa en oriëntering is het huis karakteristiek voor een straat 'achter de muur';
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de karakteristieke 19^e-eeuwse architectuur waarbij de opzet een oudere oorsprong doet vermoeden. Tot de 19^e-eeuwse architectuur behoren de (gereconstrueerde) vierruits en zesruits vensters, het pleisterwerk op de buitenmuren en de geprofileerde houten bakgoten. De gereconstrueerde hoekschoorsteen met schoorsteenbord is van belang in het gevelbeeld ter markering van de straathoek als krachtige beëindiging van het schilddak;
- vanwege de mogelijke aanwezigheid van bewaard gebleven restanten van de middeleeuwse stadsmuur in de noordelijke scheidingsmuur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Gedempte Zuiderdiep 114, 114a
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	Circa 1895
Oorspronkelijke functie:	Winkel met bovenwoning
Huidige bestemming:	Winkel met wonen

Inleiding

Het pand Gedempte Zuiderdiep 114, 114a is gesitueerd in de gesloten zuidelijke gevelwand van het Gedempte Zuiderdiep en bestaat uit twee bouwlagen met een schilddak met kajuit. Aan de rechterzijde bevindt zich een drup wat wijst op een oude verkaveling. De contour van het gebouwde oppervalk komt overeen met de weergave op de kadastrale minuut van circa 1830

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De hoofdopzet van de bakstenen lijstgevel met een indeling in drie vensterassen (verdieping), gemetselde kajuit en een houten winkelpui over de volle breedte van het pand
- Het gevelmuurwerk van de verdieping en kajuit in rode baksteen met bijbehorend voegwerk
- De gepleisterde plint, dorpelbanden met bosseringen en wangen van de kajuit
- De asymmetrische hoofdopzet van de houten winkelpui met woningtoegang links, versierde houten pilasters met blokkapitelen en afsluitende houten architraaflijst, waarvan de onderzijde en het fries in veldjes zijn ingedeeld

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Vensters met houten T-stolpramen (verdieping)
- De houten winkel deur met glas en onderpaneel

- De houten etalagevensters (rechts: ongedeeld met bovenlicht, door roeden in vieren gedeeld; links: met middenroede en bovenlicht, door roeden in zessen gedeeld)
- De bewerkte houten woningvoordeur met bovenlicht, glaspaneel, houten onderpaneel en driehoekig fronton met bollen in neorenaissancestijl

Gevelbeëindiging

- Houten lijstgoot waarvan het fries met veldjes is versierd

Dakvorm en bedekking

- Schilddak, met de nok haaks op de straat, gedekt met zwarte opnieuwverbeterde holle pannen (vernieuwd)
- Vlak afgedekte gemetselde kajuit met wangen in het voordakschild (met uitzondering van de gemoderniseerde daklijst)

WAARDERING

Het exterieur van het pand Gedempte Zuiderdiep 114, 114a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als karakteristiek onderdeel van de zuidelijke gevelwand van dit gedeelte van het Gedempte Zuiderdiep, bestaande uit een mix van gevarieerde (winkel)bebouwing (laat 19^e -eeuws/vroeg 20ste -eeuws en Interbellum); de gevel vormt een beeldbepalend ensemble met de aangrenzende panden met op dezelfde hoogte doorlopende houten gevelbrede winkelpuien. De drup aan de rechterkant is onderdeel van de oude verkaveling en daarom van belang. Het pand is onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdropzet en indeling van de tweelaags lijstgevel, met bijbehorende decoratieve houten winkelpui over de volle breedte met versierde pilasters, architraaflijst en paneeldeuren in neorenaissance vormen, kenmerkend voor de verstedelijking van dit gedeelte van de Groninger binnenstad;
- vanwege de gaafheid van het exterieur, in het bijzonder de bijbehorende decoratieve houten winkelpui en rijk versierde voordeur;
- vanwege de relatieve zeldzaamheid van een dergelijke goed bewaard gebleven laat 19^e-eeuwse houten winkelpui.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Gedempte Zuiderdiep 116, 116a t/m 116c
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	Circa 1895
Oorspronkelijke functie:	Winkel met bovenwoning
Huidige bestemming:	Kantoor (?) met wonen (kamerverhuur)

Inleiding

Gedempte Zuiderdiep 116, 116 a t/m c is gesitueerd in de gesloten zuidelijke gevelwand van het Gedempte Zuiderdiep en bestaat uit een tweelaags lijstgevel met houten winkelpui. De contour van het gebouwde oppervlak komt overeen met de weergave op de kadstrale minuut van circa 1830. Omstreeks 2000 of later is de winkelpui gemoderniseerd waarbij het ingangsportiek rechts is verdwenen en de pui een nieuwe, symmetrische invulling kreeg binnen de bestaande omlijsting van pilasters en afsluitende architraaflijst.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Hoofdropzet van de bakstenen lijstgevel met opgemetselde tuitgevel in het midden, een houten winkelpui over de volle breedte en een indeling in drie vensterassen (verdieping)
- Het gevelmuurwerk (verdieping en tuitgevel) in orangerode baksteen met beschilderde bakstenen dorpelbanden
- De houten winkelpui die in zijn structuur de bovenliggende gevel ondersteunt
- De bewaard gebleven onderdelen van de pui zoals de versierde houten hoekpilasters en afsluitende houten architraaflijst (hoofdgestel)
- De baksteenvulling van de boogtrommels

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Vensters met houten T-stolpramen en bovenlichten, door twee roeden in drieën gedeeld
- De loden randen voorlangs de bovendorpels - gesneden in een blokrand - van de vensterkozijnen op de verdieping

Gevelbeëindiging

- Fries van siermetselwerk met rechthoekige velden, gevuld met maaswerk en bakgoten aan weerszijden van de tuitgevel
- Tuitgevel met bakstenen pinakel, gepleisterde afdekking en knopvormig ornament

Dakvorm en bedekking

- Plat dak met steil voorschild, gedekt met zwarte oud-Hollandse pannen

Indifferente monumentwaarden:

- De moderne dakramen in het voorschild
- De invulling van de vernieuwde winkelpui

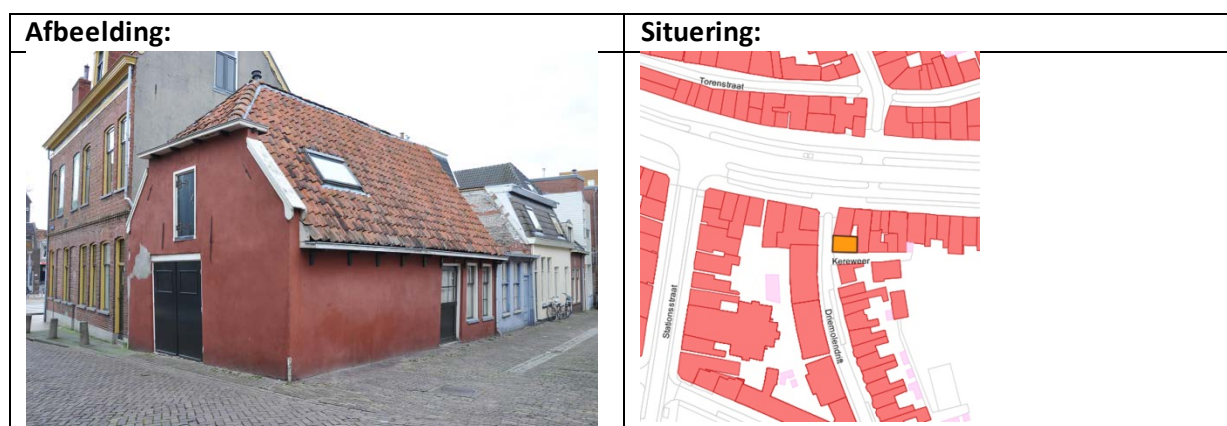
WAARDERING

Het exterieur van het pand Gedempte Zuiderdiep 116, 116 a t/m c is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als karakteristiek onderdeel van de zuidelijke gevelwand van dit gedeelte van het Gedempte Zuiderdiep, bestaande uit een mix van gevarieerde (winkel)bebouwing (laat 19^e -eeuws/vroeg 20ste -eeuws en Interbellum); de gevel vormt een beeldbepalend ensemble met de aangrenzende panden met op dezelfde hoogte doorlopende houten gevelbrede winkelpuien. De drup aan de linkerzijde is van belang als verwijzing naar de oude verkaveling. Het pand is onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdozet en indeling van de tweelaags lijstgevel met opgemetselde tuitgevel, de zorgvuldige detaillering van het toegepaste siermetselwerk en vanwege de bewaard gebleven onderdelen van de houten winkelpui zoals de versierde pilasters en afsluitende architraaflijst;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Gedempte Zuiderdiep 124 (achterzijde, Keerweer)
Nevenadres:	Driemolendrift 2/1 en 2a (niet meer in gebruik)
Architect:	
Bouwjaar:	17 ^e eeuw
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis/opslag
Huidige bestemming:	Opslag

Inleiding

Het pand Driemolendrift 2 ligt op de noordelijke hoek van de Driemolendrift en Keerweer, een doorlopend steegje achter het Gedempte Zuiderdiep. Het bouwblok wordt omsloten door de Driemolendrift (begrenzing aan de westzijde), het Zuiderdiep (noordzijde), de Ubbo Emmiusingel en de Coehoorsingel.

Driemolendrift 2 is een eenlaags diephuis met een zadeldak met schildeind (voorgevelzijde), gelegen op de achterterreinen van Gedempte Zuiderdiep 122 en 124. Aan die zijde bevindt zich een klein binnenplaatsje, waar een deel van de zijgevel te zien valt. Op het noordelijke dakschild staat een brede dakkapel.

De Driemolendrift ligt in de vroeg-16^e -eeuwse stadsuitbreiding van Groningen ten zuiden van het Gedempte Zuiderdiep. De Driemolendrift of -drift lijkt te zijn aangelegd als een ontsluiting van het bastion terwijl de Keerweer wellicht een restant is van een (prestedelijk?) pad. Aanvankelijk was dit gebied nauwelijks bebouwd, maar dat veranderde in de 17^e eeuw. Op de kaart van Haubois uit 1643 is meer bebouwing herkenbaar, inclusief een eenlaags diephuis op de hoek van de Driemolendrift en het Keerweer. In bouwmassa komt dit diephuis overeen met het huidige pand. Het pand Driemolendrift 2 dateert uit de 17^e eeuw, maar lijkt gezien de karakteristiek van de balklaag boven de begane grond en de naaldhouten sporenparen in de kapconstructie eerder uit de tweede helft van de 17^e eeuw te dateren. Wellicht dateren delen van het muurwerk wel uit de eerste helft van de 17^e eeuw. Het pand is in de jaren '80 van de 20ste eeuw ingrijpend gerestaureerd waarbij de kapconstructie werd vernieuwd. Aan het uiterlijk veranderde weinig.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel (Driemolendrift)

- De gepleisterde en rood geverfde voorgevel met afgeknotte driehoekige geveltop

Zijgevel (Keerweer)

- De gepleisterde en rood geverfde eenlaagse zijgevel

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De centraal geplaatste dubbele deuren van respectievelijk de begane grond en de zolder in de voorgevel
- De deuren twee vensters achteraan in de zijgevel aan de Keerweer

Gevelbeëindiging

- De houten bakgoten en de waterborden met windveren van de afgeknotte topgevel

Dakvorm en bedekking

- Het zadeldak met schildeind, belegd met oud-Hollandse dakpannen

Bouwhistorische elementen/waardevolle casco-onderdelen

- De oude zijmuren en de balklaag boven de begane grond

WAARDERING

Het exterieur van het pand Driemolendrift 2 (als achterhuis van Gedempte Zuiderdiep 124) alsmede enkele bouwhistorisch waardevolle onderdelen zijn van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden als markering van de hoek van de Driemolendrift en de Keerweer. Het Keerweer is hoogstwaarschijnlijk een restant van een prestedelijk wegenpatroon ten zuiden van het Zuiderdiep, de Driemolendrift vormde sinds het midden van de 16^e eeuw een toegangsweg tot een bastion. Als gevolg van grootschalige stadsvernieuwingsactiviteiten na de Tweede Wereldoorlog is Driemolendrift 2 een van de weinige historische gebouwen die het historische stratenpatroon en de resten van de oude verkaveling ondersteunt. Van belang is hierbij de bouwmassa en zijn oriëntatie. Het pand is onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden als een eenvoudig eenlaags huis uit de 17^e eeuw dat als een van de weinig overgebleven panden in dit gebied oude en grotendeels verdwenen karakter van de bebouwing vertegenwoordigt. Van belang in dit verband zijn de gevels met slanke, langgerekte ankers en de bouwmassa met zijn steile (gesloten) kap die getuigen van een hoge ouderdom;
- vanwege de bouwhistorische waarden van de oude zijmuren en de balklaag boven de begane grond;
- vanwege de zeldzaamheid van dit historische gebouwtype in het gebied ten zuiden van het Gedempte Zuiderdiep.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Gedempte Zuiderdiep 124
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	1884
Oorspronkelijke functie:	Winkel /Café? met twee bovenwoningen
Huidige bestemming:	Winkel met wonen

Inleiding

Gedempte Zuiderdiep 124 is gesitueerd op de hoek van het Gedempte Zuiderdiep en de Driemolendrift en bestaat uit een tweelaags lijstgevel met bijbehorende winkelpui met een zadeldak met de nok haaks op de straat (Gedempte Zuiderdiep) en schildeind aan de voorzijde.

De contour van het gebouwde oppervlak komt overeen met de kadastrale minuut van circa 1830. De afsluitende architraaflijst van de winkelpui is deels aangepast/gereconstrueerd en voorzien van niet oorspronkelijke kapitelen op de hoeken. Het raamhout van de T-vensters op de verdieping is vernieuwd. De twee blindvensters op de verdieping in de zijgevel zijn voorzien van gemarmerd beschilderde panelen (niet oorspronkelijk). In verband met de grondslag is de stoep voor de winkel in de loop van de tijd (wanneer?) opgehoogd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Laat 19^e-eeuwse hoofdopzet met bijbehorende winkelpui en indeling in drie vensterassen (voorgevel) en 8 en 6 (zijgevel)
- Het gevelmuurwerk van rode baksteen, opgemetseld in kruisverband
- De hoofdopzet en indeling van de houten winkelpui met houten pilasters, voorzien van spiegels en kapiteeltjes
- De hardstenen borstwering van de winkelpui
- Gecementeerde (gepleisterde) plint en velden boven de borstwering
- De gekleurde tegeltableaus met slangenmotief onder de verdiepingsvensters
- De hardstenen stoep (1 trede) (opgehoogd)

Zijgevel (west)

- Het gevelmuurwerk van rode baksteen, opgemetseld in kruisverband
- De cordonlijst van siermetselwerk in rode en gele baksteen

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De ongedeelde houten onderramen, bewerkte kalven en bovenlichten van de winkelpui
- Lichtgetoogde vensters met houten T-ramen en H-ramen op de verdieping (hoofdopzet en indeling)
- , waarvan sommige met gekleurd glas in lood in de bovenlichten
- De blindvensters in de zijgevel
- De voordeur in de zijgevel met kalf en glas in lood in het bovenlicht

Gevelbeëindiging

- Houten gootlijst

Dakvorm en bedekking

- Zadeldak met de nok haaks op de straat en schildeind aan de voorzijde, gedekt met zwarte gegolfde Friese pannen
- De gemetselde kajuiten in het zijschild met plat dak en voorzien van houten pilasters
- Gemetselde hoge schoorsteen

Indifferente monumentwaarden:

- De afsluitende architraaflijst/kroonlijst van de winkelpui met beplating en forse kapitelen met uitstek (niet oorspronkelijk)
- De brede houten dakkapel in het voordakschild
- De beplating voor de blindvensters in de zijgevel
- De winkel deur (niet oorspronkelijk)

WAARDERING

Het exterieur van het pand Gedempte zuiderdiep 124 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, passend in de oude verkaveling en als karakteristiek onderdeel van de zuidelijke gevelwand van het Gedempte Zuiderdiep, bestaande uit een mix van gevarieerde (winkel)bebouwing (laat 19^e-eeuws/vroeg 20ste eeuws en Interbellum) en vanwege zijn hoekligging, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de laat 19^e-eeuwse hoofdopzet en indeling van de gevels met bijbehorende karakteristieke houten winkelpui met harstenen borstweringen en houten pilasters;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur;

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Gedempte Zuiderdiep 131
Nevenadres:	Torenstraat
Architect:	
Bouwjaren:	19 ^e -eeuws (voorgevel); mogelijk ouder casco
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis
Huidige bestemming:	Winkel met wonen?

Afbeelding voorgevel Gedempte Zuiderdiep	Afbeelding achtergevel Torenstraat
	
Situering:	
	

Inleiding

Gedempte Zuiderdiep 131 is gesitueerd in de gesloten noordelijke gevelwand van het Gedempte Zuiderdiep en is gelegen in een zeer ondiep bouwblok tussen het Gedempte Zuiderdiep en de Torenstraat en vormt één doorlopend perceel tot aan de Torenstraat. Het pand bezit samen met het buurpand op nr. 133 een gemeenschappelijke lijstgevel van twee bouwlagen met schiddaken met de nok haaks op de beide straten. De contour van het bebouwde oppervlak komt overeen met de weergave op de kadastrale minuut van circa 1839; mogelijk heeft het pand een oud casco. In de jaren '20 van de vorige eeuw werd de voorgevel voorzien van een winkelpui. Deze is in de tweede helft van de 20ste eeuw vervangen door een nieuwe indeling met twee vensters en een deur

waarbij het gevelmuurwerk is vernieuwd/aangevuld. De kozijnen en het raamhout op de verdieping van de achtergevel is vernieuwd.

Opvallend is het verschil in hoogte tussen de Torenstraat, een middeleeuwse straat 'Achter de muur' en het Gedempte Zuiderdiep

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel (Gedempte Zuiderdiep)

- Hoofdropzet tweelaags eind 19^e-eeuwse lijstgevel met een indeling van drie vensterassen op de verdieping
- Het gevelmuurwerk op de verdieping van rode baksteen, gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk

Achtergevel (Torenstraat)

- Hoofdropzet tweelaags lijstgevel met authentieke indeling (twee vensterassen en een deur begane grond en twee vensterassen (verdieping))
- De gepleisterde afwerking, voorzien van een patroon van schijnblokken

Gevelopeningen (vensters en deuren)

Voorgevel:

- Vensters met houten H-ramen op verdieping met rollagen en middenroeden in de bovenlichten

Achtergevel:

- Vensters met oude kozijnen en houten zesruitsramen met uitzetramen op de verdieping (hoofdropzet en indeling)
- De houten tweepaneelsdeur

Gevelbeëindiging

- Houten gootlijst (voorgevel)

Dakvorm en bedekking

- Schilddak met de nok haaks op de straat, gedekt met zwarte golfpannen voor en grijs gesmoorde Hollandse golfpannen achter (beide vernieuwd)

Indifferente monumentwaarden:

- De vernieuwde onderpui voor
- Het dakraam in het voordakschild
- De dakkapel in het westelijke zijdakvlak

WAARDERING

Het exterieur van het pand Gedempte Zuiderdiep 131/Torenstraat is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische percelerings- en bebouwingsstructuur die ter plaatse in tact is gebleven; beide gevels zijn een waardevol onderdeel in de gevarieerde gevelwand ter plaatse; ook is de knik van belang tussen de gevels van 131 en 133 aan de Torenstraat, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege hun straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdropzet van de tweelaags lijstgevels waarvan de voor- en achtergevel geheel van elkaar verschillen qua opzet, indeling en afwerking en karakteristiek zijn voor een hoofdstraat en een achterstraat 'Achter de muur'; vanwege de ensemblewaarden van Gedempte Zuiderdiep 131 en 133 aan zowel de voor- als achterzijde.
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als ‘Monument light’ betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Gedempte Zuiderdiep 133
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	19 ^e -eeuws (voorgevel); jaren '20 (winkelpui); mogelijk ouder casco
Oorspronkelijke functie:	Winkel met woning
Huidige bestemming:	Kantoor

<p>Afbeelding voorgevel Gedempte Zuiderdiep</p> 	<p>Afbeelding achtergevel Torenstraat</p>
<p>Situering:</p> 	

Inleiding

Gedempte Zuiderdiep 133 is gesitueerd in de gesloten noordelijke gevelwand van het Gedempte Zuiderdiep en is gelegen in een zeer ondiep bouwblok tussen het Gedempte Zuiderdiep en de Torenstraat en vormt één doorlopend perceel tot aan de Torenstraat. Het pand bezit samen met het buurpand op nr. 131 een gemeenschappelijke lijstgevel van twee bouwlagen met schilddaken met de nok haaks op de beide straten. De contour van het bebouwde oppervlak komt overeen met de weergave op de kadastrale minuut van circa 1830; mogelijk bezit het pand een oud casco.

In de jaren '20 van de vorige eeuw werd de voorgevel voorzien van een winkelpui. Opvallend is het verschil in hoogte tussen de Torenstraat, een middeleeuwse straat 'Achter de muur' en het Gedempte Zuiderdiep.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel (Gedempte Zuiderdiep)

- Hoofdropzet tweelaags eind 19e-eeuwse lijstgevel met een indeling van drie vensterassen op de verdieping
- Het gevelmuurwerk op de verdieping van rode baksteen, gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk
- De winkelpui met teakhouten omkadering en betegeling van zwarte tegels
- De schade aan het metselwerk als gevolg van de Tweede Wereldoorlog

Achtergevel (Torenstraat)

- Hoofdropzet tweelaags lijstgevel met authentieke indeling (twee vensterassen en een deur begane grond en twee vensterassen (verdieping))
- De gepleisterde afwerking, voorzien van een patroon van schijnblokken; hoewel vernieuwd, goed passend bij de gevel

Gevelopeningen (vensters en deuren)

Voorgevel:

- Vensters met houten H-schuiframen op verdieping met rollagen en gekleurd glas in lood in de bovenlichten (jaren '20)
- Het teakhouten etalagevenster met driedelig bovenlicht
- De teakhouten winkel deur met bovenlicht

Achtergevel:

- Zesruitsvensters (19^e-eeuws) met 18^e-eeuwse kozijnen (begane grond)
- De houten tweepaneelsdeur

Gevelbeëindiging

- Houten gootlijst (voorgevel)

Dakvorm en bedekking

- Schilddak met de nok haaks op de straat, gedekt met zwarte golfpannen (vernieuwd)

Indifferente monumentwaarden:

- Het dakraam in het voordakschild
- De dakkapel in het westelijke zijdakvlak
- De deur in de achtergevel

WAARDERING

Het exterieur van het pand Gedempte Zuiderdiep 133/Torenstraat is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische percelerings- en bebouwingsstructuur die ter plaatse in tact is gebleven; beide gevels zijn een waardevol onderdeel in de gevarieerde gevelwand ter plaatse; ook is de knik van belang tussen de gevels van 131 en 133 aan de Torenstraat, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege hun straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdozet van de tweelaags lijstgevels waarvan de voor- en achtergevel geheel van elkaar verschillen qua opzet, indeling en afwerking en karakteristiek zijn voor een hoofdstraat en een achterstraat 'Achter de muur'; vanwege de ensemblewaarden van Gedempte Zuiderdiep 131 en 133 aan zowel de voor- als achterzijde. Ook de winkelpui uit de jaren '20 van nr. 133 is van belang;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Gedempte Zuiderdiep 135
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	Circa 1890
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis
Huidige bestemming:	Wonen met kantoor

Inleiding

Het pand Gedempte Zuiderdiep 135 is gesitueerd in de gesloten noordelijke gevelwand van het Gedempte Zuiderdiep en bestaat uit een tweelaagse lijstgevel met een indeling in twee vensterassen. De contouren van het bebouwde oppervlak komen overeen met de weergave op de kadastrale minuut van circa 1830. De raamindeling van het brede kozijn op de begane grond (oorspronkelijk driedelig) is in de loop van de tijd gemoderniseerd evenals de voordeur.

Beeldbank Groninger Archieven: 1785_21067

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Hoofdropzet van de tweelaagse lijstgevel met een indeling in twee vensterassen en gemetselde dakkapel met trapgeveltje
- Het gevelmuurwerk in bruinrode baksteen met bijhorend voegwerk en helderrode baksteen als omlijsting van de gevelopeningen
- De vulling van de boogtrommels in maaswerk van gekleurde bakstenen en de gekleurde segmentbogen

- De gepleisterde en gedecoreerde borstwering op de begane grond in sierlijke accoladevormen en de in kunststeen uitgevoerde negblokken en sluitstenen, dorpelbanden en afdekking van en decoraties aan het trapgeveltje.
- De hardstenen stoep (2 treden)
- Het gekleurde glas in lood in de bovenlichten van de verdiepingsvensters

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Vensters met houten H-schuiframen

Gevelbeëindiging

- Fries van gekleurde baksteen onder geprofileerde bakgoot

Dakvorm en bedekking

- Schilddak met de nok haaks op de straat, gedekt met zwarte gegolfde Friese pannen

Indifferente monumentwaarden:

- De vernieuwde voordeur
- De indeling van het brede raamkozijn op de begane grond

WAARDERING

Het exterieur van het pand Gedempte Zuiderdiep 135 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, passend in de oude verkaveling en als karakteristiek onderdeel van de gevarieerde en overwegend laat 19^e-eeuwse en kleinschalige bebouwing langs dit gedeelte van het Gedempte Zuiderdiep waar de gevel qua schaal en maat goed in past; bovendien ligt het pand in een belangrijke zichtas vanuit de Stationsstraat en in het Beschermd Stadsgezicht binnenstad; van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdropzet, kenmerkend voor de eclectische architectuur uit het laatste decennium van de 19^e eeuw met bijpassende detaillering, bepleisterde decoraties en de afwisseling en toepassing van gekleurde bakstenen voor vensteromlijstingen, boogvullingen en fries;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Gedempte Zuiderdiep 137, 137a
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	1899
Oorspronkelijke functie:	Winkel met bovenwoning
Huidige bestemming:	Horeca met wonen

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Het pand Gedempte Zuiderdiep 137, 137a is gesitueerd in de gesloten noordelijke gevelwand van het Gedempte Zuiderdiep en bestaat uit een twee laags lijstgevel uit 1899 met een schilddak. De contour van het bebouwde oppervlak komt overeen met de weergave op de kadastrale minuut van circa 1830.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Hoofdropzet van een tweelaags lijstgevel met een indeling in drie vensterassen met asymmetrische houten winkelpui over de volle breedte met portiekingang links en gemetselde dakkapel
- Het gevelmuurwerk van rode baksteen met bijbehorend voegwerk
- De gepleisterde borstwering met dichtgezette kelderopeningen
- De houten winkelpui met houten hoekpilasters met spiegels en ornamenten op hardstenen basement en afsluitende kroonlijst
- De betegelde portiekvloer van kleurige cementtegels
- Gepleisterde dorpelbanden en aanzet- en sluitstenen met bosseringen en wangen van de dakkapel
- Ongekleurd glas in lood in de bovenlichten

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Het tweedelige houten venster van de winkelpui
- Vensters met houten T-vensters op verdieping (hoofdropzet en indeling)
- Portiekdeuren met bovenlichten

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst, voorzien van spiegels

Dakvorm en bedekking

- Schilddak met de nok haaks op de straat, gedekt met zwarte gegolfde Friese pannen
- Gemetselde kajuit met driehoekig fronton

Indifferente monumentwaarden:

- De vernieuwde deur van de winkelpui

WAARDERING

Het exterieur van het pand Gedempte Zuiderdiep 137, 137a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, passend in de oude verkaveling en als karakteristiek onderdeel van de gevarieerde en overwegend laat 19^e-eeuwse en kleinschalige bebouwing langs dit gedeelte van het Gedempte Zuiderdiep waar de gevel qua schaal en maat goed in past; bovendien ligt het pand in een belangrijke zichtas vanuit de Stationsstraat en in het Beschermd Stadsgezicht binnenstad; van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdropzet, kenmerkend voor de eclectische architectuur uit het laatste decennium van de 19^e eeuw met bijbehorende houten winkelpui, de met ornamenten versierde hoekpilasters en architraaf en bepleisterde architectonische details;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur met bewaard gebleven houten winkelpui.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Gedempte Zuiderdiep 138
Nevenadres:	Stationsstraat 2
Architect:	
Bouwjaar:	Circa 1890
Oorspronkelijke functie:	Café (?) met bovenwoning
Huidige bestemming:	Horeca

Inleiding

Gedempte Zuiderdiep 138 is gesitueerd op de zuidoostelijke hoek van het Gedempte Zuiderdiep met de Stationsstraat (nr. 2) en bestaat uit twee bouwlagen met afgeschuinde hoek onder een plat dak met steile zijschilden. De Stationsstraat werd aangelegd in 1880 na de ontmanteling van de 17e-eeuwse vestingwerken.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voor- en zijgevel (west)

- Hoofdropzet tweelaags lijstgevel met afgeschuinde hoek (ter breedte van één vensteras) met balkon, een indeling in vier en vijf vensterassen (Stationsstraat) en twee vensterassen aan het Gedempte Zuiderdiep.
- Het gevelmuurwerk van rode baksteen, gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk
- De hoofdropzet van de pui (winkel/café) met gepleisterde omkadering van de etalages
- De bepleisterde afwerkingen van de architectonische details zoals geprofileerde cordonlijst, dorpelbanden met gebosseerde hoekblokken, sluitstenen, borstweringen onder de vensters met diamantkoppen en gepleisterde plint
- Het balkon op de hoek met bewerkte consoles
- Het gekleurde glas in lood in de bovenlichten van de twee vensters aan de Stationsstraat
- De boogvullingen van de verdiepingsvensters van rode en gele bakstenen

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- H-vensters met uitzetramen in de bovenlichten (hoofdopzet en indeling)
- De gevelopeningen van de cafépui
- De ingang op de hoek met bovenlicht

Gevelbeëindiging

- Houten gootlijst (hoofdgestel)

Dakvorm en bedekking

- Schilddak, gedekt met gesmoorde grijze Hollandse golfpannen (vernieuwd)
- De houten dakkapel op de hoek

Indifferente monumentwaarden:

- De vernieuwde balkondeuren
- De kleinere dakkapellen

WAARDERING

Het exterieur van het pand Gedempte Zuiderdiep 138 / Stationsstraat 2 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, vanwege zijn beeldbepalende ligging in een belangrijke zichtas op de hoek van het Gedempte Zuiderdiep en de Stationsstraat; samen met het tegenoverliggende hoekpand op nr. 140 markeert het gebouw de entree van het Gedempte Zuiderdiep met de Stationsstraat met qua schaal, maat en architectuur samenhangende bebouwing uit het laatste kwart van de 19^e eeuw, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de eind 19^e-eeuwse hoofdopzet en indeling van de tweelaags lijstgevel met decoratief balkon op de hoek en vanwege zijn ensemblewaarden met Gedempte Zuiderdiep 140;
- vanwege de relatieve gaafheid van het gevelbeeld.

De aanwijzing van een gebouw als ‘Monument light’ betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Gedempte Zuiderdiep 140, 140a
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	1885
Oorspronkelijke functie:	Wonen
Huidige bestemming:	Horeca met wonen (kamerverhuur)

Inleiding

Gedempte Zuiderdiep 140, 140a is gesitueerd op de zuidwestelijke hoek van het Gedempte Zuiderdiep met de Stationsstraat en bestaat uit twee bouwlagen met een schilddak. De Stationsstraat werd aangelegd in 1880 na de ontmanteling van de 17^e-eeuwse vestingwerken. De voor- en achterdakvlakken zijn in later tijd voorzien van een dakkapel en een forse uitbouw; het raamhout is vernieuwd evenals enkele voordeuren.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voor- en zijgevel (oost)

- Hoofdropzet tweelaags lijstgevel met afgeschuinde hoek (ter breedte van één vensteras) met balkon, een indeling in vijf vensterassen (Stationsstraat) en drie vensterassen aan het Gedempte Zuiderdiep.
- Het gevelmuurwerk van bruinrode baksteen, gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk
- Het balkon op de hoek met bewerkte consoles en gietijzeren hekwerken
- De hardstenen stoepen (1 trede)
- Eerste steen: F. Koning 1885

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Lichtgetoogde T-vensters met 19^e-eeuwse kozijnen (hoofdropzet van de indeling)
- De bewerkte houten paneeldeur met kalf en bovenlicht aan het Gedempte Zuiderdiep

Gevelbeëindiging

- Houten gootlijst

Dakvorm en bedekking

- Schilddak, gedekt met grijze betonpannen (vernieuwd)

Indifferente monumentwaarden:

- De dakkapel op het voordakvlak (Stationsstraat)
- De moderne uitbouw op het achterdakvlak
- De deur op de hoek en aan de zijde van de Stationsstraat

WAARDERING

Het exterieur van het pand Gedempte Zuiderdiep 140, 140a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, vanwege zijn beeldbepalende ligging in een belangrijke zichtas op de hoek van het Gedempte Zuiderdiep en de Stationsstraat; samen met het tegenoverliggende hoekpand op nr. 138 markeert het gebouw de entree van het Gedempte Zuiderdiep met de Stationsstraat met qua schaal, maat en architectuur samenhangende bebouwing uit het laatste kwart van de 19^e eeuw, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de eind 19^e-eeuwse hoofdropzet en indeling met decoratief balkon op de hoek en vanwege zijn ensemblewaarden met Gedempte Zuiderdiep 138.
- vanwege de relatieve gaafheid van het gevelbeeld.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Gedempte Zuiderdiep 141, 141a
Nevenadres:	
Architect:	Architectenbureau Klein (winkelpui uit 1947)
Bouwjaren:	Circa 1885; 1947 (winkelpui)
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis met winkels, kantoor en werkplaats
Huidige bestemming:	Kantoor met wonen

Inleiding

Gedempte Zuiderdiep 141, 141a is gesitueerd op de hoek van het Gedempte Zuiderdiep met de Munnekeholm en de Torenstraat en bestaat uit een tweelaags lijstgevel, voorzien van een afgeschuinde hoek, van twee bouwlagen met een schilddak. Opvallend is dat de contour van het bebouwde oppervlak redelijk goed overeenkomt met de weergave op de kadastrale minuut van circa 1830. In 1936 krijgt de winkel op de begane grond een nieuwe ingang/winkeldeur in de afgeschuinde hoek (architect G. Saville); de zijgevel aan de Munnekeholm bezat toen een symmetrisch opgezette winkelpui. Bij een volgende verbouwing in 1947 wordt de winkelpui aan de zijde van de Munnekeholm verbouwd (Architectenbureau Klein) met een etalage om de hoek aan de Torenstraat. De deur in de pui is later dichtgezet; ook het raamhout van de vensters is vernieuwd. Het metselwerk van de penant op de verdieping van de zijgevel is later vernieuwd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Vorgevel

- De symmetrische hoofdopzet van de tweelaags lijstgevel met een indeling in vijf vensterassen (vorgevel), 1 vensteras (afgeschuinde hoek) en drie vensterassen, (verdieping zijgevel Munnekeholm)
- Het gevelmuurwerk van orangerode baksteen, gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk
- De gepleisterde plint en hoekpilasters, op de verdieping voorzien van spiegels

- De gepleisterde omlijste ingang in de voorgevel met blindvenster hierboven, voorzien van een gepleisterde afwerking met rolwerk
- De travertijnbekleding van de hoek op de begane grond uit 1947 (overgeschilderd)
- De hardstenen stoep (1 trede)

Zijgevel

- De opzet van de winkelpuien in de zijgevel en om de hoek in de achtergevel aan de Torenstaat met geprofileerde architraaflijst en strook bovenlichten met ongekleurd glas in lood (8, resp. 3 stuks)

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Lichtgetoogde vensters met houten T- en H-ramen met de originele houten kozijnen (hoofdopzet van de raamindeling)
- Ongedeelde etalagevensters met strook bovenlichten
- De omlijste ingang in de hoek met ovaalvormige decoratie hierboven (schild)

Gevelbeëindiging

- Geprofileerde gootlijst

Dakvorm en bedekking

- Schilddak, gedekt met zwarte oud-Hollandse pannen; achterdakvlak rode verbeterde Hollandse pannen

Indifferente monumentwaarden:

- De vernieuwde etalagevensters
- De vernieuwde deuren
- Het dakraam in het voordakschild

WAARDERING

Het exterieur van het pand Gedempte Zuiderdiep 141, 141a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische percelerings- en bebouwingsstructuur, die ter plaatse goed bewaard is gebleven en als waardevolle afsluiting van de gevelwanden van de noordzijde van het Gedempte Zuiderdiep, de Munnekeholm en de Torenstraat; bovendien ligt het gebouw in een belangrijke zichtas vanuit het zuidwesten, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdopzet van de tweelaags 19^e-eeuwse gevel met symmetrische, klassieke voorgevelindeling, de bijbehorende gepleisterde decoraties en de in 1947 aangebrachte winkelpuien waarvan de hoofdopzet bewaard is gebleven en de verfijnde kwaliteit van het gevelmuurwerk in oranje- en rode baksteen;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Gedempte Zuiderdiep 142
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	Circa 1880
Oorspronkelijke functie:	Winkel met wonen
Huidige bestemming:	Wonen

Inleiding

Winkelwoonhuis, gesitueerd in de gesloten zuidelijke gevelwand van het Gedempte Zuiderdiep, bestaande uit één bouwlaag onder een afgeknot schilddak. De contour van het bebouwde oppervlak komt overeen met de weergave op de kadastrale minuut van circa 1830. In 1921 werd de voorgevel gewijzigd; vermoedelijk betrof dit een wijziging aan de dakkapel. De lijst van de etalage is later vernieuwd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Hoofdropzet met symmetrisch opgezette en ingedeelde houten winkelpui
- Houten pilasters met kapitelen
- Hardstenen borstwering

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Etalagevensters met afgeronde bovenhoeken
- Dubbele houten toegangsdeur met bewerkte onderpanelen en bovenlicht

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst, ondersteund door houten pilasters met kapitelen

Dakvorm en bedekking

- Afgeknot schilddak, gedekt met rode golfpannen
- Houten dakkapel met geknikte houten lijst en (vernieuwde) houten wangen

Indifferente waarden:

- Het kozijn in de dakkapel
- Latere toevoegingen aan de winkelpui

WAARDERING

Het exterieur van het pand Gedempte Zuiderdiep 142 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als waardevol onderdeel van de gevelwand waar het pand een van de laatst overgebleven eenlaagse panden is, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdopzet en indeling van de decoratieve 19^e-eeuwse houten winkelpui en als representant van de oorspronkelijke lage bebouwing langs dit gedeelte van het Gedempte Zuiderdiep;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur;

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Gedempte Zuiderdiep 148, 148a
Nevenadres:	Jonkerstraat 2/1
Architect:	
Bouwjaar:	Circa 1900
Oorspronkelijke functie:	Winkel met wonen
Huidige bestemming:	Horeca met wonen (kamerverhuur)

Inleiding

Gedempte Zuiderdiep 148, 148a is gesitueerd in de korte gesloten zuidelijke gevelwand van het Gedempte Zuiderdiep tussen de Stationsstraat en de Jonkerstraat en bestaat uit een tweelaags lijstgevel onder een plat dak met steile voor- en zijschilten. De contour van het bebouwde oppervlak komt overeen met de weergave op de kadastrale minuut van circa 1830.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Vorgevel

- Hoofdropzet en indeling van de tweelaags lijstgevel met balkon met pilasters op de hoeken en een indeling in drie vensterassen (vorgevel) en zes vensterassen (waarvan 1 als blindvenster uitgevoerd) in de westelijke zijgevel
- Gepleisterde plint
- Gevelmuurwerk van rode baksteen en bijbehorend voegwerk
- Gepleisterde afwerking van dorpelbanden, negblokken en sluitstenen en boogvullingen met bossing (witgeschilderd)
- De indeling van de voormalige (winkel)pui die in zijn structuur de bovenliggende gevel ondersteunt
- Gekleurd glas in lood in de bovenlichten
- Balkon op bewerkte consoles met balustrade

Zijgevel

- Hoofdropzet en indeling van zes vensterassen waarvan 1 als blindvenster is uitgevoerd
- De gepleisterde plint en afwerkingen van dorpelbanden etc. als in de voorgevel

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Vensters met houten H-stolpramen op verdieping (met uitzondering van de voorzetbeglazing en de ventilatieroosters)
- De bewerkte houten markiesrand als zonwering bovenin het voorste zijvenster

Gevelbeëindiging

- Houten gootlijst

Dakvorm en bedekking

- Plat dak met steile voor- en zijschilden (met de nok haaks op de hoofdstraat), gedekt met betonpannen (vernieuwd)
- Gemetselde kajuiten met driehoekig fronton

Indifferente monumentwaarden:

- De vernieuwde houten afwerking van de onderpui
- De vernieuwde voordeur links (oostzijde) en de deur in de zijgevel
- Het dakraam in het voordakschild
- De ventilatieroosters
- De voorzetbeglazing

WAARDERING

Het exterieur van het pand Gedempte Zuiderdiep 148, 148a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de zuidelijke gevelwand van het gedeelte van het Gedempte Zuiderdiep tussen de Stationsstraat en de Jonkerstraat, zijn ensemblewaarden met het gelijksoortige en tegenovergelegen hoekpand als accentuering van de hoekligging en de entree van de Jonkerstraat, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdropzet en indeling, kenmerkend voor de architectuur van rond 1900 met bijbehorende architectonische details en afwerkingen;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Gelkingestraat 28, 28a
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	17 ^e /18 ^e -eeuws (voorgevel); 19 ^e -eeuws (winkelpui)
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis
Huidige bestemming:	Winkel met wonen

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Gelkingestraat 28, 28a is gesitueerd in de gesloten oostelijke gevelwand van de Gelkingestraat en bestaat uit een tweelaags huis met een zadeldak met schildeind aan de voorzijde. Aan weerszijden bevinden zich ozendruppen wat duidt op een oude verkaveling. In aanleg 17-eeuws pand dat in de 18^e-eeuw een nieuwe voorgevel kreeg. Eind 19^e-eeuw werd de begane grond ingericht tot winkel en van een winkelpui voorzien. Eind 20ste eeuw werd het pand ingrijpend verbouwd (interieur, achtergevel en kapconstructie).

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Tweelaags lijstgevel uit de 18^e-eeuw, uitgevoerd in schoon metselwerk
- De eind 19^e-eeuwse houten winkelpui met bijbehorende omlijsting (de bovenlijst is later versoberd)
- De gepleisterde plint en gedecoreerde hoekpilasters van de winkelpui
- De 17^e-eeuwse sierankers boven de verdiepingsvensters

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De 18^e-eeuwse kozijnen met T-stolpramen (kozijnen 18^e-eeuws, raamhout circa 1900)
- De bovenlichten met glas in lood

- De venster- en deuropeningen met bovenramen met afgeronde bovenhoeken van de winkelpui

Gevelbeëindiging

- De lijst bovenlangs de gevel in de vorm van een hoofdgestel, bestaande uit een architraaf, fries en kroonlijst

Dakvorm en bedekking

- Zadeldak met schildeind aan de voorzijde, gedekt met zwart geglazuurde oud-Hollandse pannen

Bouwhistorische waarden/casco-onderdelen:

- De zijgevels en de balklagen

Indifferente monumentwaarden:

- De dakkapel uit circa 1983
- De vernieuwde dubbele entree deur van de winkel

WAARDERING

Het exterieur van het pand Gelkingestraat 28, 28a alsmede enkele bouwhistorisch waardevolle casco-onderdelen zijn van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als herkenbaar onderdeel van de historische perceels- en bebouwingsstructuur ter plaatse. In dit verband zijn de beide ozendruppen aan weerszijden van belang omdat zij duiden op een oude verkaveling. De gevel past qua schaal en maat goed in de historische gevelwand, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de bouwmassa, de kap en de voorgevel met eind 19^e-eeuwse winkelpui;
- vanwege de bouwhistorische waarden, tot uiting komend in de zijgevels en balklagen als dragers van historische informatie;
- vanwege de relatieve zeldzaamheid van de 18^e-eeuwse tweelaags lijstgevel.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Grote Kromme Elleboog 5, 5a
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	Circa 1905
Oorspronkelijke functie:	Winkel met bovenwoning
Huidige bestemming:	Winkel met wonen

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Winkelpand, gesitueerd op de hoek waar de noordelijke gevelwand van de Grote Kromme Elleboog een scherpe knik maakt en gelegen tegenover de Akerkstraat, bestaande uit twee bouwlagen met een ingang op de afgeschuinde hoek met topgevel onder een plat dak met steile schilden aan de voorzijde. De contour van het bebouwde oppervlak komt overeen met de situatie op de kadastrale minuut van circa 1830.

De indeling van de winkelpui is omstreeks 2005 vernieuwd waarbij de kalven werden verhoogd. Daarvoor was in de jaren '70/'80 van de 20ste eeuw houten beplating aangebracht boven de bovenlichten van de pui en ingangen, die nu weer verwijderd is; vermoedelijk is de oorspronkelijke leidekking ook ergens in de tweede helft van de 20ste eeuw vervangen door shingles. Het raamhout is vernieuwd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevels

- De symmetrische hoofdropzet met afgeschuinde hoek, hoekerker en topgeveltje en een indeling in vijfvensterassen
- De bijbehorende winkelpuien

- Het gevelmuurwerk van rode perssteen met bijbehorend voegwerk en geledingen
- De boogvulling in sierverband (keperverband)
- De hardstenen borstwering van de winkelpuien en hardstenen (of kunststenen?) architectonische details zoals de negblokken boven de rondboog van de hoofdingang en de middendorpelbanden (okerkleurig geschilderd)
- De stalen puibalken
- De glazuurde raamdorpelstenen
- De hardstenen stoepen (1 treden)

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- H-vensters (verdieping) en rondboogvenster met houten T-stolpraam in de topgevel
- De bewerkte houten woningvoor deur met roedenraampjes (2 x 4) bovenlicht
- De dubbele houten/glazen winkeldeur met onderpaneel
- De etalageramen en de houten ventilatiestroken aan de bovenzijde van de bovenlichten (met uitzondering van de latere wijzigingen aan dit raamhout)
- De houten hoekerker met afwerking van houten kraaldelen (onder en boven)

Gevelbeëindiging

- Fries van houten kraaldelen en consoles ter ondersteuning van de bakgoot

Dakvorm en bedekking

- Plat dak met steile voorschilden, gedekt met shingels (vernieuwd)
- De houten dakkapellen met platte daken

Indifferente monumentwaarden:

- De shingles-bedekking van de voorschilden
- De indeling van de etalageramen met de omhoog gebrachte kalven en aluminium ventilatieroosters
- Het ontbreken van raamhout in de onderramen van de etalages

WAARDERING

Het exterieur van het pand Grote Kromme Elleboog 5, 5a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische parcelerings- en bebouwingsstructuur ter plaatse die in tact bewaard is gebleven, vanwege zijn hoekligging op de plaats waar de Grote Kromme Elleboog een scherpe knik maakt en tegenover de Akerkstraat, geaccentueerd door de architectuur met afgeschuinde hoek met hoekerker en topgevel, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdropzet, architectuur en indeling van de gevels met afgeschuinde hoek en topgevel, met bijbehorende hoofdropzet van de winkelpuien, de toegepaste materialen en diverse architectonische details, kenmerkend voor de Vernieuwingsstijlen van rond de eeuwwisseling;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Grote Kromme Elleboog 13, 13a
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	1882
Oorspronkelijke functie:	Winkel met bovenwoning
Huidige bestemming:	Horeca met wonen (Kamerverhuur)

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Grote Kromme Elleboog 13, 13a is gesitueerd in de gesloten noordoostelijke gevelwand van de Grote Kromme Elleboog en bestaat uit een brede tweelaags lijstgevel uit 1882 die in drie delen is opgezet met een indeling op de verdieping in 3x 2 vensterassen. Het pand beslaat twee historische percelen, zichtbaar op de kadastrale minuut van circa 1830. Het gevelmuurwerk is in de loop van de tweede helft van de 20ste eeuw witgeschilderd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Vorgevel

- De hoofdopzet en indeling van de gevel, met een geleiding in drie delen door middel van gemetselde pilasters, voorzien van gepleisterde speklagen, waarvan het rechterdeel met toegangen voor de woningen risaleert; elk geveldeel is twee traveeën breed.
- Het gevelmuurwerk (nu witgeschilderd) met bijbehorend voegwerk
- Gepleisterde plint, speklagen en aanzet- en sluitstenen, versierd met florale motieven en diamantkoppen (nu witgeschilderd)
- Gepleisterde en geprofileerde cordonlijst boven de begane grondverdieping

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Vensters met houten T-schuiframen (6) op de verdieping
- H- vensters (2) begane grond

- Winkelpui met deurkozijn en tweedelig etalagevenster met pilasters en bovenlichten (identiek vormgegeven als het deurkozijn met toegangen voor de woningen)
- Deurkozijn met versierde rechthoekige middenpilaster, voorzien van cannelures, kapiteeltjes, diamantkopjes en afsluitende architraaflijst, voorzien van geprofileerd lijstwerk en kapiteeltjes versierd met rankwerk.
- Houten paneeldeuren met bovenlichten

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst, waarvan het fries - uitgezonderd het middenstuk - is voorzien van triglifien

Dakvorm en bedekking

- Schilddak met de nok evenwijdig aan de straat, gedekt met zwarte pannen
- Gemetselde kajuit met driehoekig fronton (nu witgeschilderd muurwerk)

Positieve monumentenwaarden:

- Het gekleurde glas in lood in de bovenlichten, hoewel vernieuwd, maar wel passend bij de gevel

Overig:

- Eerste steen: 1882 G.G. F.M.

Indifferente monumentwaarden:

- De twee dakramen in het voordakschild

WAARDERING

Het exterieur van het pand Grote Kromme Elleboog 13, 13a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische en evenwichtige gevelwand aan de noordoostzijde van de Grote Kromme Elleboog, waar de gevel qua schaal en maat goed in past, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de goed bewaard gebleven hoofdopzet en geleding en indeling van de brede, 19^e-eeuwse lijstgevel met bewaard gebleven voormalige houten winkelpui en bijbehorende detaillering en decoraties in eclectische stijl zoals onder meer de bewerkte pilasters van de winkelpui en het deurkozijn, de kroonlijst en de detaillering hiervan;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur;
- vanwege de relatieve zeldzaamheid van de voormalige winkelpui en het identiek vormgegeven deurkozijn.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Grote Kromme Elleboog 20, 20a, 20b
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	Circa 1880
Oorspronkelijke functie:	Café met bovenwoning
Huidige bestemming:	Wonen

Inleiding

Grote Kromme Elleboog 20, 20a, 20b is gesitueerd in de gesloten korte zuidwestelijke gevelwand van de Grote Kromme Elleboog en bestaat uit twee bouwlagen met een zadeldak met schildeind aan de voorzijde. De contour van het bebouwde oppervlak komt overeen met de weergave op de kadastrale minuut van circa 1830. Bij een verbouwing in 1910 werd de gevel van de begane grond gewijzigd en voorzien van de huidige gepleisterde afwerking en een dubbel deurkozijn, ingevuld met drie-paneelsdeuren, rechts van de toegang tot de bovenwoning. Ergens in de tweede helft van de 20ste eeuw is het raamhout van de verdiepingsvensters vernieuwd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Hoofdropzet van de tweelaags 19^e-eeuwse lijstgevel met een indeling in drie vensterassen (verdieping)
- De gepleisterde afwerking van de begane grond met gebosseerde zware imitatie-rusticablokken
- De gepleisterde afwerking van de verdieping, voorzien van een patroon van schijnblokken
- Het gepleisterde geprofileerde lijstwerk om de verdiepingsvensters met kuiven

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- H-vensters met afgeronde bovenhoeken
- De bewerkte houten kalven van de toegangsdeuren
- Houten paneeldeur met bovenlicht
- Het bovenlicht van de dubbele deur met houten middenroede

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst (hoofdgestel)

Dakvorm en bedekking

- Zadeldak met schildend aan de voorzijde, gedekt met zwarte pannen

Indifferente monumentwaarden:

- De vernieuwde dubbele deur op de begane grond

WAARDERING

Het exterieur van het pand Grote Kromme Elleboog 20, 20a, 20b is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische bebouwings- en perceelstructuur ter plaatse, die redelijk goed bewaard is gebleven. De gevel past qua schaal en maat goed in de evenwichtige gevelwand van de Grote Kromme Elleboog, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de 19^e-eeuwse hoofdopzet en indeling van de gevel, voorzien van een karakteristieke gepleisterde afwerking en gevelopeningen met afgeronde bovenhoeken en kuiven, kenmerkend voor de architectuur uit het laatste kwart van de 19^e eeuw;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Grote Markt 46, 46a
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	Middeleeuws
Oorspronkelijke functie:	Wonen, werken en vermoedelijk ook opslag
Huidige bestemming:	IJssalon met bovenwoning

Inleiding

Grote Markt 46, 46a maakt onderdeel uit van de zuidelijke gevelwand van de Grote Markt en is een huis dat uit meerder bouwdelen bestaat die achter elkaar zijn gelegen op een zeer diep en smal perceel. Het huis heeft een lange bouwgeschiedenis die in de middeleeuwen begint. Dit kan geconcludeerd worden uit de situering van het huis met aan de linkerkant een ozendrup en de hoofdopzet van het pand met een hoge begane grond en de bijzonder dikke zijmuren, gemetseld van kloostermoppen die in de kelder zichtbaar zijn. In de volgende eeuwen is het pand meermalen uitgebreid en verbouwd.

Gezien de plaats in de stad aan het belangrijkste marktplein is het waarschijnlijk dat het huis direct bij de bouw als tweelaags pand met een steile kap is opgezet. In de 18^e of de 19^e eeuw werd de voorgevel vermaakt tot lijstgevel. In de tweede helft van de 19^e eeuw werd de voorgevel gemoderniseerd in neo-renaïssancestijl. De drie vensters brede en 2,5 bouwlaag hoge gevel werd een vrij zware blokbepleistering voorzien met naar voren springende hoekblokken. De gevel werd van diverse kunststenen ornamenten voorzien zoals een cordonlijst ter hoogte van de tweede verdiepingvloer, geblokte hanenkammen met sluitstenen boven de vensters en lambrekijns onder de vensters van de eerste verdieping. Opvallend zijn verder de liggende en naar voren springende velden met schuine vlakken boven de winkelpui, aangebracht in het ritme van de vensters erboven. In 1923 werd de voorgevel verhoogd toen het voorste deel van het voorhuis een volwaardige verdieping kreeg ten koste van de zolder met steile kap. De aanwezige lage vensters in de voorgevel

ter verlichting van de zolder (mezzanino-vensters) werden verhoogd en de kroonlijst werd weer aangebracht op de hoger gemaakt gevel. De gevelafwerking werd geheel in stijl bijgewerkt. De vensters op de 2e verdieping kregen een T-vormige indeling, gelijk aan de vensters op de eerste verdieping. De winkelpui wordt verschillende malen vernieuwd, onder andere in 1917, 1949 en 1985.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De met blokpleister afgewerkte voorgevel met kunststenen ornamenten zoals de cordonlijst en de sluitstenen boven de vensters

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De T-vensters op de 1^e en 2^e verdieping

Gevelbeëindiging

- De lijst bovenlangs de gevel in de vorm van een hoofdstel, bestaande uit een architraaf, fries en kroonlijst

Dakvorm en bedekking

- Het op de kroonlijst aansluitende platte dak

Bouwhistorische elementen/waardevolle casco-onderdelen

- De middeleeuwse zijmuren van het voorhuis en de balklagen

Indifferente monumentwaarden:

- De invulling van de winkelpui met rolluiken, luifel en dergelijke

WAARDERING

Het exterieur alsmede enkele bouwhistorisch waardevolle casco-onderdelen van het pand Grote Markt 46, 46a zijn van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de middeleeuwse perceels- en bebouwingsstructuur aan de zuidkant van de Grote Markt die redelijk goed bewaard is gebleven. In dit verband is de ozendrup aan de linkerkant van groot belang. De gevel past qua maat en schaal goed in de historische zuidwand van de Grote Markt, het belangrijkste marktplein van Groningen als onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege de straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de karakteristieke 19^e-eeuwse architectuur van de voorgevel in neo-renaïssancestijl. De verhoging van de gevel in 1923 is zorgvuldig uitgevoerd waardoor het 19^e-eeuwse karakter van de gevel goed bewaard is gebleven;
- vanwege de bouwhistorische waarden van de middeleeuwse zijmuren en balklagen van het voorhuis.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Guldenstraat 8
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	middeleeuws (casco-onderdelen); 1965 (voorgevel)
Oorspronkelijke functie:	Bedrijfspan
Huidige bestemming:	Winkel

Inleiding

Guldenstraat 8 is een pand met een opmerkelijke bouwgeschiedenis. Het oogt als een fors pand uit de periode van de naoorlogse Wederopbouw, maar in de kern bevat het twee middeleeuwse huizen. Dit kan worden afgeleid aan de twee naast elkaar gelegen eikenhouten balklagen boven de begane grond in het voorhuis. Tijdens een verbouwing in 2001 kon de balklaag goed bekeken worden. Gezien de karakteristiek van deze eiken balken met een bijna vierkante doorsnede en de zeer zware en brede eikenhouten vloerdelen ligt een laat middeleeuwse datering voor de hand.

Op de kaart van Haubois uit omstreeks 1643 is het huidige pand Guldenstraat 8 weergegeven als een breed tweelaags huis met een zadeldak en achterhuizen. Als deze weergave klopt dan zijn de huizen al vóór 1643 samengevoegd, of het huis is als dubbelpand gebouwd met van meet af aan een dragende tussenmuur. In samengevoegde toestand is het huis eveneens herkenbaar op de oudste kadasterkaart uit omstreeks 1830. Opmerkelijk is de plaats van het verbindingslid tussen voor- en achterhuis, namelijk iets naast de lengteas van het huis met aan weerszijden een binnenplaats, passend bij een indeling in tweeën. Gebruikelijk is dat het verbindingslid aan één kant ligt, in het verlengde van de gang langs de linker of rechter zijmuur. Maar het verbindingslid, gesitueerd ongeveer in het midden past wel bij een dubbelpand met een scheidingsmuur in het midden. Deze muur is nog te zien op een bouwtekening uit 1938. In dat jaar werden de twee naast elkaar gelegen winkels samengevoegd tot één winkel. Al eerder, in de late 19e eeuw was het pand van een nieuwe voorgevel voorzien, waarschijnlijk vanwege het toevoegen van een extra verdieping.

In de oorlog is een belangrijk deel van de bebouwing aan de Guldenstraat verwoest. Na de verwoestingen werden op de open gevallen plaatsen nieuwe winkels gebouwd. Foto's uit de jaren '50 laten zien dat Guldenstraat 8 direct naast het verwoeste rijtje panden stond en dus het eerste

was dat is blijven staan. In het bouwdoosier is na te gaan wat er met het pand gebeurde na de oorlog. De gevel had schade opgelopen tijdens de oorlogshandelingen en werd opgeknapt. In de periode hierna ontvangt de gemeente echter een aantal klachten met betrekking tot gebrekkig onderhoud. Er is onder andere sprake van lekkages en neerstortend muurwerk. Daarop werd het pand in 1965 voor een belangrijk deel vernieuwd naar het ontwerp van de Groningse architect J.A. Boer. De indeling van het pand werd gewijzigd en het gebouw werd gedeeltelijk verhoogd. Het pand kreeg bij deze gelegenheid een compleet nieuwe voorgevel en sluit daarmee aan op de reeks vernieuwde panden ten noorden hiervan. Boer ontwierp een sobere symmetrische en gepleisterde voorgevel met op iedere verdieping een identieke strook stalen vensters in verdiept liggende velden. Iedere vensterstrook bevat een rij van zeven vierkante vensters waarvan drie als kantelramen zijn uitgevoerd. Aan de boven- en onderzijde zijn zeven smalle vensterstroken geplaatst als een soort boven- en onderlichten. Het geheel van iedere vensterstrook is gevat in een iets naar voren springend kader. De winkelpui uit 1965 is naderhand geheel vernieuwd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De vier bouwlagen hoge gepleisterde voorgevel met bijbehorende indeling op de verdiepingen

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De drie horizontale stroken met stalen vensters op de verdiepingen

Dakvorm

- Het platte dak van het voorhuis dat aansluit op de dakrand

Bouwhistorische elementen/waardevolle casco-onderdelen

- De zijmuren en de twee naast elkaar gelegen eikenhouten balklagen met eikenhouten vloerdelen boven de begane grond

Indifferente monumentwaarden:

- De moderne winkelpui

WAARDERING

Het exterieur van het pand Guldenstraat 8 alsmede enkele bouwhistorisch waardevolle casco-onderdelen zijn van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de laatmiddeleeuwse perceels- en bebouwingsstructuur die in het zuidelijke gedeelte van de westwand van de Guldenstraat goed bewaard is gebleven (het noordelijke gedeelte is na de Tweede Wereldoorlog vernieuwd). In dit verband zijn de middeleeuwse zijmuren van belang en de beide en naast elkaar gelegen eikenhouten balklagen boven de begane grond. Deze tweedeling geeft de opmerkelijke ontwikkeling in de verkaveling ter plaatse aan;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de karakteristieke architectuur van deze in de stijl van het functionalisme ontworpen voorgevel naar het ontwerp van de bekende architect J.A. Boer (1895-1971) uit 1965. Met uitzondering van de winkelpui is de gevel gaaf bewaard gebleven en vormt een samenhangend onderdeel van de gevelwand uit de Wederopbouwperiode van de Guldenstraat, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;

- vanwege de bouwhistorische waarden, tot uiting komend in de laatmiddeleeuwse zijmuren van het voorhuis en de beide naast elkaar gelegen middeleeuwse eikenhouten balklagen met bijbehorend vloerhout.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Haddingestraat 21d t/m 21h
Nevenadres:	
Architect:	Kazemier & Tonkens
Bouwjaar:	1923
Oorspronkelijke functie:	Uitbreiding Juffer Margaretha Gasthuis
Huidige bestemming:	Wonen

<p>Afbeelding:</p> 	<p>Situering:</p>
--	--

Inleiding

Haddingestraat 21 d t/m 21 h bestaat uit een lage vleugel van vijf hofwoningen, gesitueerd op een binnenterrein aan de oostzijde van de Lutherse kerk. Het complex werd gebouwd in 1923 als uitbreiding van het Juffer Margaretha Gasthuis. Dit Gasthuis werd gesticht omstreeks 1850. Het weeshuis naast de kerk werd ingericht tot een aantal woningen (Haddingestraat 21). In 1923 werden de achterste gedeelten van het Gasthuis en het Weeshuis afgebroken. Op het vrijgekomen terrein werden vijf moderne hofwoningen gebouwd en het Lutherzaaltje met een bijbehorend gangpoortje vooraan de straat. Aan de noordzijde sluiten de hofwoningen aan bij het Lutherzaaltje achter op het terrein zodat aan de oostzijde van de Lutherse Kerk een smalle omsloten hof ontstond. Deze is vanaf de straat toegankelijk via een gangpoortje. Om het Lutherzaaltje en de achteringang van de kerk toegankelijk te maken voor rolstoelgebruikers is de oorspronkelijke zware houten poortdeur verwijderd en vervangen door een metalen hek. De houten deur is bewaard en opgeslagen. Tijdens een renovatie in 1988 werden de daklijsten van de dakkapellen aan de voorzijde vervangen door trespas; de dakkapellen aan de achterzijde werden uitgebouwd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel en zijgevel zuid

- Hoofdropzet en indeling van eenlaagse hofwoningen en asymmetrisch aangebrachte topgevel
- Gevelmuurwerk van rode baksteen en trasraam van bruine baksteen en bijbehorende geknipte voegen
- Doorlopende rollaag boven de gevelopeningen
- De hardstenen stoepen
- De eerste steen: 26 mei 1923 A.C. S.v.M.

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Driedelige houten vensterstroken met bovenlichten met een kruisende roede
- De vensters in de dakkapellen met een roedeverdeling (3 x 2)
- Deurkozijnen met bovenlichten

Gevelbeëindiging

- Doorlopende rollaag boven de gevelopeningen

Dakvorm en bedekking

- Schilddak (voorbeuk) met zijdakjes in het verlengde van de schilden, gedekt met oranje-rode Tuiles du Noord
- Dubbele houten dakkapellen met platte afdekking

Overig:

- Gevelsteen: GASTHUIS Juffer Margaretha bijgebouwd in 1923
- De gemetselde boog van het gangpoortje voor aan de straat met in kunststeen uitgevoerde naamsteen met de naam van het gasthuis

Indifferente monumentwaarden:

- De vernieuwde voordeuren
- De vernieuwde roeden in de dakkapellen
- Het metalen toegangshek in de gangpoort
- De trespa-bekleding van de dakkapellen

WAARDERING

Het exterieur van het pand Haddingestraat 21d t/m 21 h is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als functioneel en ruimtelijk onderdeel van het complex van de Lutherse Kerk en bijbehorend Juffer Margaretha Gasthuis, vanwege de historisch gegroeide samenhang op een hofachtig binnenterrein achter de Haddingestraat, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn 'hof'beeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de sobere, doch harmonieuze architectuur, passend bij dit type hofwoningen uit het Interbellum, de toegepaste materialen en het oranje-rode pannendak, dat deel uitmaakt van het historische gevelbeeld;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Haddingestraat 27
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	Circa 1880 (voorgevel)
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis
Huidige bestemming:	Bedrijfspand met wonen

Afbeelding:	Situering
	

Inleiding

Haddingestraat 27 is gesitueerd in de gesloten westelijke gevelwand van de Haddingestraat en bestaat uit twee bouwlagen met een mezzanine-verdieping onder een plat dak met steile voor-achter- en zijschilden (nok haaks op de straat). De contour van het bebouwde oppervlak komt overeen met de weergave op de kadastrale minuut van circa 1830; mogelijk heeft het pand een oudere kern. In 1933 werd het balkon midden op de eerste verdieping verwijderd en werd in het voorschild een houten dakkapel aangebracht. Bij een volgende verbouwing in 1936 werd de begane grond gemoderniseerd ten behoeve van kantoor en magazijn. Deze bestond oorspronkelijk uit twee vensters met voordeur opzij (rechts). De ingang werd naar het midden verplaatst en de pui werd van een betegeling voorzien. Rond circa 2000 werden de tegels verwijderd en werd de pui tot aan de onderdorpels van de verdiepingsvensters van een gepleisterde afwerking voorzien (donkergrijs geschilderd). Alle vensters hadden oorspronkelijk T-stolpramen. Aan de linkerkzijde bevindt zich een met een poort afgesloten smalle gang.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Hoofdropzet 19^e eeuwse tweelaags lijstgevel met mezzanine-verdieping en een indeling in drie vensterassen
- De gepleisterde afwerking (gereconstrueerd) van de begane grond, voorzien van een patroon van schijnblokken en een plint
- Het geprofileerde, bepleisterde lijstwerk met kuiven (witgeschilderd)
- Het gevelmuurwerk van de verdiepingen van bruinrode baksteen in staand verband

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Vensters met segmentbogen (H-vensters begane grond en mezzanino) en met korbogen (houten T-stolpramen en kozijnen met duivejager profilering op de eerste verdieping) (De onderramen op de tweede verdieping zijn later vernieuwd)

Gevelbeëindiging

- Houten (?) kroonlijst met decoratieve boogvormen aan de onderzijde (architraaf)

Dakvorm en bedekking

- Plat dak met steile voor-, zij- en achterschilden, gedekt met zwarte oud-Hollandse pannen; deze hebben waarde als historische dakbedekking.

Indifferente monumentwaarden:

- De dubbele houten toegangsdeur (jaren '60'?)
- Het moderne dakraam in het zijdakvlak voor (oost)
- De brede houten dakkapel in het voordakschild

WAARDERING

Het exterieur van het pand Haddingestraat 27 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische verkaveling en bebouwingsstructuur aan de westzijde van de Haddingestraat nabij de gebouwen van de Lutherse kerk. Het pand past qua schaal en maat goed in het historische straatbeeld van de Haddingestraat, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit; de gang aan de westzijde is van belang als verwijzing naar de historische verkaveling;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de 19^e-eeuwse hoofdropzet en indeling van de lijstgevel met karakteristieke mezzanine-verdieping, die kenmerkend is voor de verstedelijking van de binnenstad van Groningen met karakteristieke gepleisterde afwerkingen rond verdiepingvensters en afsluitende gootlijst;
- vanwege de relatieve gaafheid van het gevelbeeld.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Hardewikerstraat 33
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	19 ^e eeuw; 1993 (reconstructie winkelpui en vensters)
Oorspronkelijke functie:	Werkplaats met wonen
Huidige bestemming:	Wonen

Inleiding

Hardewikerstraat 33 maakt deel uit van het dubbelpand Hardewikerstraat 33 en 35, gesitueerd in de gesloten noordelijke gevelwand van de Hardewikerstraat. Het betreft een breed, rechthoekig dwarshuis van twee bouwlagen met een zadeldak (met de nok evenwijdig aan de straat). Het pand dateert in oorsprong uit de 18^e of 19^e eeuw, toen een bestaand huis werd gesloopt. In de 19^e eeuw zijn de beide huizen grondig verbouwd of vernieuwd en onder een doorgaand zadeldak gevat. Omstreeks 1993 volgde een grondige verbouwing van de twee huizen tot appartementen. Hierbij zijn de voorgevels hersteld in hun 19^e-eeuwse verschijningsvorm. De winkelpui van nr. 33 is gereconstrueerd naar 19^e-eeuws model

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De opzet van de tweelaagse lijstgevel met symmetrische indeling
- De symmetrische houten winkelpui op de begane grond, bestaande uit een winkel deur met bovenlicht (midden) en twee etalageruiten (links en rechts) en afgesloten met een geprofileerde houten lijst
- De gepleisterde afwerking met schijnblokken

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De drie houten H-vensters op de verdieping met bovenlichten met glas in lood

Gevelbeëindiging

- De houten gootlijst

Dakvorm en bedekking

- Het zadeldak, gedekt met rode Oudhollandse pannen (voorschild).
- De houten dakkapel in het voordakschild met flauw hellend zadeldak, gedekt met zink. Het venster bevat een stolpraam (circa 1993)

WAARDERING

Het exterieur van Hardewikerstraat 33 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, omdat de voorgevel qua schaal en maat goed past in het 19^e eeuwse straatbeeld van de Hardewikerstraat, gelegen in het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdopzet en indeling van de lijstgevel, met symmetrische houten winkelpui en een gepleisterde afwerking met schijnblokken, kenmerkend voor de architectuur uit de tweede helft van de 19^e eeuw;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Hardewikerstraat 35, 35a t/m 35c
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	18 ^e /19 ^e eeuw; 1993 (reconstructie pui; dakkapellen)
Oorspronkelijke functie:	Wonen
Huidige bestemming:	Wonen

Inleiding

Hardewikerstraat 35, 35a t/m 35c maakt deel uit van het dubbel pand Hardewikerstraat 33 en 35, gesitueerd in de gesloten noordelijke gevelwand van de Hardewikerstraat. Het betreft een breed, rechthoekig dwarshuis van twee bouwlagen met een zadeldak (met de nok evenwijdig aan de straat). Het pand dateert in oorsprong uit de 18de of 19e eeuw, toen een bestaand huis werd gesloopt. In de 19e eeuw zijn de beide huizen grondig verbouwd of vernieuwd en onder een doorgaand zadeldak gevat. Omstreeks 1993 volgde een grondige verbouwing van de twee huizen tot appartementen. Hierbij zijn de voorgevels hersteld in hun 19e-eeuwse verschijningsvorm. Zowel de ramen als voordeuren zijn toen vernieuwd. De linkerdeur is afgesloten.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De opzet van de tweelaagse lijstgevel met indeling van de begane grond in vier vensterassen, de eerste verdieping in drie vensterassen en de verdeling van vensters en deuren
- De indeling van de begane grond met twee deurkozijnen met voordeuren voor de beneden- en bovenwoning en bovenlichten in de buitenste vensterassen op de begane grond en de verdieping met drie vensterassen, afgesloten met een geprofileerde houten lijst

- De gepleisterde afwerking met schijnblokken

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De twee houten H-vensters op de begane grond met T-ramen en glas in lood in de bovenlichten
- De drie vensters op de verdieping met H-schuiframen met glas in lood in de bovenlichten

Gevelbeëindiging

- De houten gootlijst

Dakvorm en bedekking

- Het zadeldak, gedekt met rode Oudhollandse pannen (voorschild).
- De houten dakkapel in het voordakschild met flauw hellend zadeldak, gedekt met zink. Het venster bevat een stolpraam (circa 1993)

WAARDERING

Het exterieur van Hardewikerstraat 35, 35a t/m 35c is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, omdat de voorgevel qua schaal en maat goed past in het 19^e-eeuwse straatbeeld van de Hardewikerstraat, gelegen in het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdopzet en indeling van de lijstgevel in vier en drie vensterassen en een gepleisterde afwerking met schijnblokken, kenmerkend voor de architectuur uit de tweede helft van de 19e eeuw;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Herebinnensingel 25, 25a, 25b
Nevenadres:	
Architect:	K. Hoekzema (?)
Bouwjaar:	1898
Oorspronkelijke functie:	Dubbel woonhuis (beneden- en bovenwoning)
Huidige bestemming:	Wonen

Inleiding

Herebinnensingel 25, 25a en 25b is gesitueerd in de gesloten zuidelijke gevelwand van de Herebinnensingel en bestaat uit twee bouwlagen met een schilddak met de nok evenwijdig aan de straat. Het pand werd gebouwd in 1898 in opdracht van de Wed. Jhr. De Savornin Lohman op het achtererf van het perceel Heresingel 28 (1880). Aan de rechterkant bevindt zich een door een houten gangpoortje afgesloten gang. De Herebinnensingel is aangelegd als binnensingelstraat van de Heresingel na de ontmanteling van de 17^e-eeuwse vestingwallen.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Tweelaagse bakstenen lijstgevel met een symmetrische hoofdopzet, uitgebouwde kajuit met pilasters en indeling in vier vensterassen
- Gevelmuurwerk van bruinrode baksteen met bijbehorend voegwerk
- Gepleisterde plint, dorpelbanden, cordonlijst, geprofileerd lijstwerk, aanzet- en sluitstenen en afdekkingen en ornamentiek van de geveltop van de kajuit
- Bovenlichten met ongekleurd glas in lood
- Oranjegrijze tegeltjes in de boogvullingen van de begane grond
- Gietijzeren levensbomen (origineel?) in de bovenlichten van de deuropeningen
- Hardstenen stoepen (2 treden)

Zijgevel (west)

- Onbeschilderde bepleisterde afwerking, voorzien van een patroon van schijnblokken

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Gepaarde deuropeningen onder segmentboog
- H-vensters op begane grond (raamhout later vernieuwd)
- Vensters met segmentbogen en houten T-stolpramen op de verdieping (met uitzondering van latere wijzigingen)
- Houten stolpramen met gebogen tweedelig bovenlicht van de kajuit

Gevelbeëindiging

- Bakstenen fries van gekleurde bakstenen met consoles en geprofileerde bakgoot

Dakvorm en bedekking

- Schilddak met de nok evenwijdig aan de straat, gedekt met zwart geglazuurde gegolfde Friese pannen

WAARDERING

Het exterieur van het pand Herebinnensingel 25, 25a, 25b is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de gevarieerde en evenwichtige, grotendeels 19^e-eeuwse woon/bedrijfsbebouwing aan de Herebinnensingel, typerend voor de binnensingelstraten, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de gespiegelde hoofdopzet, de toegepaste decoraties, met name aan de geveltop en vanwege zijn oorspronkelijke functionele samenhang als achterhuis van Heresingel 28;
- vanwege de relatieve gaafheid.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Herestraat 2
Nevenadres:	Grote Markt 50, 50a, 50b
Architect:	A.Th. van Elmpt
Bouwjaren:	1903
Oorspronkelijke functie:	Winkel met bovenwoning
Huidige bestemming:	Winkel met wonen

Inleiding

Herestraat 2/Grote Markt 50, 50a, 50b is gesitueerd in de gesloten oostelijke gevelwand van de Herestraat op de hoek met de zuidwand van de Grote Markt en werd gebouwd in 1903 als winkelpand van de Fa. J.J. Geubels. De contour van het bgebouwde oppervlak komt redelijk overeen met de weergave op de kadastrale minuut van circa 1830. Het pand heeft drie bouwlagen met een plat dak, aan de straatzijden voorzien van lessenaarsdaken. De winkelpuien zijn in de loop van de 20ste eeuw diverse malen gemoderniseerd. Voor de bovenlichten van de vensters en erkers zijn voorzetrampen geplaatst.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voor- en zijgevel

- Asymmetrische hoofdopzet en indeling in Art Nouveau-stijl met afgeschuinde hoek op de begane grond en overhoeks geplaatste erkers hierboven over twee bouwlagen en brede erker op de eerste verdieping en een indeling in twee vensterassen op de bovenste verdieping van de voorgevelen en een indeling in drie venstertraveeën in de gevel aan de Grote Marktzijde (verdiepingen)
- Het gevelmuurwerk van de verdiepingen in gele perssteen met middel- en onderdorpelbanden van rode Bremer zandsteen
- De korfboogvormige ontlastingsbogen met siermetselwerk in blokverband
- De winkelpui die in zijn structuur de bovenliggende gevels ondersteunt

- De gedecoreerde erkervoet op de hoek van rode Bremer zandsteen
- De gekleurde tegeltableaus naast de brede erker in sectielvorm van De Porceleyne Fles uit Delft
- Het gekleurde glas in lood in de bovenlichten van de erkers op de eerste verdieping

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De driezijdige houten erker op de eerste verdieping met bijbehorend stijl- en regelwerk, ingevuld met kraaldelen en stolpraam met gebogen bovendorpel in het midden en zijlichten en met bovenlichten met gekleurd glas in lood in Jugendstil en de hoekerkers over twee bouwlagen
- De vensters met houten T-stolpramen op de verdiepingen met houten roeden in de bovenlichten

Gevelbeëindiging

- Siermetselwerk in de vorm van tandlijsten en houten bakgoten op klossen
- De hardstenen afdekking van de topgevels

Dakvorm en bedekking

- Plat dak met zijschilden (lessenaarsdaken)

Indifferente monumentwaarden:

- De invulling van de gemoderniseerde winkelpuien

WAARDERING

Het exterieur van het pand Herestraat 2/Grote Markt 50, 50a, 50b is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische percelerings- en bebouwingsstructuur ter plaatse, vanwege zijn situering op een belangrijke plek in de binnenstad op de hoek van de Grote Markt en de Herestraat, geaccentueerd door de afgeschuinde hoek op de begane grond, de overhoeks geplaatste erkers en topgevel, door zijn hoofdopzet en architectuur beeldbepalend onderdeel in de omringende historische gevelwanden, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, gelet op de esthetische kwaliteiten van het ontwerp in de Art Nouveau-stijl, tot uiting komend in de asymmetrische hoofdopzet en indeling van de beide gevels, de toegepaste materialen als gele strengperssteen en rode Bremer zandsteen, de variatie aan diverse siermetselwerkverbanden, de geleiding van de gevels door middel van accoladevormige en korfboogvormige uitsparingen in het gevelmuurwerk en de toegepaste decoraties als gekleurde tegeltableaus en glas in lood en zandstenen hoekerkervoet; bovendien vormt het pand een belangrijk onderdeel in het vroege oeuvre van de architect;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur;
- vanwege de relatieve zeldzaamheid van een dergelijk ontwerp in Art Nouveau-stijl.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Herestraat 24
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	Kern ouder dan 1830; 19 ^e eeuws (voorgevel)
Oorspronkelijke functie:	Winkel met wonen
Huidige bestemming:	Winkels met wonen?

Inleiding

Herestraat 24 bestaat uit een voor- en achterhuis op een langgerekt perceel. Het voorhuis bestaat uit drie hoge bouwlagen met een schilddak (met de nok haaks op de straat). Het achterhuis bestaat uit een pakhuis van drie bouwlagen en een hoge mansardekap. Aan weerszijden van het pand bevinden zich ozendruppen, die wijzen op een oude verkaveling. Het voorhuis is in de late 19^e eeuw geheel vernieuwd, vermoedelijk met gebruikmaking van de oudere zijgevels. De winkelruimte en de winkelpui op de begane grond zijn in de loop der tijd vele malen aangepast en gemoderniseerd, onder meer in 1914, 1921, 1952, 1954, 1966, 1972 en 1984. De huidige pui stamt uit circa 2000.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Representatieve drielaagse bakstenen lijstgevel met hoge begane grondverdieping, drie vensterassen en witgeschilderde decoraties (hout en pleisterwerk) uit het laatste kwart van de 19^e eeuw
- De druppen aan weerszijden
- De hoge begane grond als herinnering aan de middeleeuwse situatie met winkelpui die in zijn structuur de bovenliggende gevel ondersteunt
- Het gevelmuurwerk van rode baksteen, gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk
- De hardstenen onderdorpels van de vensters
- De spekbanden ter hoogte van de middendorpels van de vensters

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De drie vensters met T-ramen op de eerste verdieping, waarvan het middelste is voorzien van een omlijsting met oren en een kroonlijst. Boven de zijvensters strekken met hoekblokken en sluitstenen.
- De drie vensters met T-ramen op de tweede verdieping waarvan het middelste is voorzien van een omlijsting met oren en een kroonlijst.
- De decoratieve onderpanelen (zog. lambrequins) van de zijvensters

Gevelbeëindiging

- De kroonlijst, bestaande uit een architraaf, een fries met terugliggende spiegelvelden, trigliefen en modillons.

Dakvorm en bedekking

- Het schilddak met de nok haaks op de straat, gedekt met bitumen? (niet zichtbaar)

Indifferente monumentwaarden

- De invulling van de gemoderniseerde winkelpui
- De later aangebrachte uitsparing in het voordakschild

WAARDERING

Het exterieur van het pand Herestraat 24 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, tot uiting komend in zijn situering in de overwegend gesloten oostelijke gevelwand van de Herestraat; de beide ozendruppen zijn van belang omdat zij duiden op een oude verkaveling. Het exterieur is van belang voor de steenbouwkundige ontwikkelingsgeschiedenis van de binnenstad van Groningen en kenmerkend voor de 19^e-eeuwse verstedelijking hiervan. Qua schaal en maat past de gevel goed in de gevelwand ter plaatse, die onderdeel is van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdropzet van de gevel, vanwege de karakteristieke laat 19^e-eeuwse architectuur in sobere renaissancestijl met classicistische elementen (vensteromlijstingen);
- vanwege de relatieve gaafheid van de gevel.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Herestraat 31
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	Middeleeuws; 19 ^e eeuw (voorgevel)
Oorspronkelijke functie:	Winkel met woonhuis
Huidige bestemming:	Winkel met opslagruimte

Inleiding

Het pand Herestraat 31 maakt onderdeel uit van de westelijke gevelwand van de Herestraat en staat op een smal en diep perceel. Het pand bestaat uit een drielaags voorhuis met schilddak, een overdekte binnenplaats en een achterhuis met een zadeldak dan aan de voorzijde van een schildeind is voorzien. Het voorhuis heeft een gemeenschappelijk zijmuur met het linker buurpand. De status van de rechter zijgevel is onduidelijk. Het huis is opvallend smal, slechts twee venstertraveeën breed zoals er aan het begin van de Herestraat ook een aantal panden staan.

Het huis dateert uit de middeleeuwen zo bleek tijdens bouwhistorisch onderzoek dat in 2003 werd uitgevoerd tijdens de verbouwing van de winkel. Met name de eikenhouten balklaag boven de begane grond is hiervoor een aanwijzing. De beide zijgevels dateren eveneens uit de middeleeuwen, wellicht uit de 13^e/14^e eeuw. Maar omdat het (deels?) gemeenschappelijk muren betreft is niet duidelijk waar deze muren primair bij horen.

Gezien de weergave van het huis op de kaart van Haubois uit omstreeks 1643 telde het huis toen twee bouwlagen met een kap. Opvallend is verder het achterhuis dat toen kennelijk al bestond. Over dit achterhuis zijn verder weinig gegevens voorhanden. In aansluiting op Haubois is het achterhuis eveneens herkenbaar op de oudste kadasterkaart uit omstreeks 1830.

Omstreeks 1875 werd het voorhuis met een verdieping verhoogd en van een nieuw kap en een gemoderniseerde gepleisterde voorgevel voorzien. De gevel kreeg een eclectische vormgeving met blokpleister, omlijste vensters met kuiven en een kroonlijst met versierde velden in het fries.

Opvallend zijn de drie muurankers ter hoogte van de balklaag van de tweede verdieping die uit een oudere bouwfase zullen dateren omdat deze ankers in een dergelijke gevel in de 19^e eeuw bij nieuwbouw als blindankers werden uitgevoerd. Opvallend is verder de hoge begane grond wat een

duidelijk herinnering is aan de middeleeuwse oorsprong van het huis. Oorspronkelijk was het voorhuis bovendien onderkelderd (nu dicht gestort) waarbij de begane grondvloer een stuk boven het straatniveau zal hebben gelegen.

Het huis is in de 20ste eeuw meermalen verbouwd waarbij onder andere de etalage een aantal keren is vernieuwd. In 2003 vond de laatste verbouwing plaats waarbij in het voorhuis alle oudere indelingen en afwerkingen zijn verwijderd ten gunste van een efficiënte opslagruimte ten behoeve van de winkel.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De gepleisterde voorgevel (blokpleister) met kunststenen versieringen ronde de vensters waaronder de rijk versierde kuiven

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De T-stolpvensters op de eerste verdieping
- De naar binnen draaiende ramen op de tweede verdieping

Gevelbeëindiging

- De kroonlijst in de vorm van een hoofdstel met ruitvormige versieringen in het fries. De architraaf en het fries zijn van kunststeen terwijl de kroonlijst van hout is.

Dakvorm en bedekking

- Het schilddak van het voorhuis met de zwart geglazuurde oud-Hollandse dakpannen op het voordakschild. De pannen maken deel uit van het gevelbeeld en hebben waarde als historische dakbedekking

Bouwhistorische elementen/waardevolle casco-onderdelen

- De zijmuren en de eikenhouten balklaag boven de begane grond en wellicht ook de balklaag boven de eerste verdieping.

Indifferente waarden:

- De moderne winkelpui

WAARDERING

Het exterieur van het pand Herestraat 31 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden als kenmerkend onderdeel van de middeleeuwse verkavelingsstructuur die in dit deel van de straat redelijk goed bewaard is gebleven. Verder past het huis in maat en schaal goed in de historische gevelrij. Het huis is opvallend smal zoals er iets noordelijk in de straat ook een aantal panden staan. Dit lijkt een relatie te hebben plaats in het hartje van de binnenstad aan de belangrijkste straat waar vanwege een hoge grondprijs kennelijk al vroeg kleine kavels ontstonden. Het pand is onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden van de voorgevel die is ontworpen in een rijke eclectische stijl. Het huis is daardoor een waardevol onderdeel in de westelijke gevelwand van de straat;

- vanwege de bouwhistorische waarden van de gemeenschappelijke middeleeuwse zijmuren en de eikenhouten balklaag boven de begane grond en wellicht ook boven de verdieping. Deze casco-onderdelen zijn belangrijke dragers van de bouwgeschiedenis van dit huis en waarschijnlijk ook van de buurpanden voor zover het gemeenschappelijke zijmuren betreft.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Herestraat 33
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	MiideleeuWs (casco voorhuis); Circa 1885 (voorgevel)
Oorspronkelijke functie:	Winkel met wonen
Huidige bestemming:	Winkel

Inleiding

Herestraat 33 is samengesteld uit een voor- en achterhuis, verbonden door een tussenlid. Het voorhuis heeft een rechthoekige plattegrond en bestaat uit een kelder met drie bouwlagen en een gebroken kap (mansarde-schilddak), met de nok evenwijdig aan de straat. In oorsprong dateert de kern van het voorhuis uit de middeleeuwen. In het laatste kwart van de 19^e eeuw is het voorhuis gemoderniseerd. Hierbij werd het voorhuis met een verdieping verhoogd, de kap vernieuwd en de voorgevel vervangen. De winkelpui is sindsdien diverse malen gemoderniseerd, onder andere, in 1934, 1968. De huidige pui uit 1988 (?) is voorzien van een brede natuurstenen omlijsting. Op de zijmuren van de vroegere voorkamer op de verdieping zitten restanten van vier muurschilderingen met landschapstafereeltjes (19^e-eeuws)

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Representatieve laat 19^e-eeuwse drielaagse lijstgevel met een indeling van drie vensterassen en een gepleisterde afwerking van de eerste en tweede verdieping.
- De hoge begane grond als herinnering aan de middeleeuwse situatie
- De gepleisterde afwerking, voorzien van een patroon van schijnblokken

- Het geprofileerd lijstwerk onder de vensters van de tweede verdieping en de sierlijke omlijstingen met middenkuiven rond de vensters

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De vensters op de eerste en tweede verdieping met houten T-schuiframen
- Het middenvenster op de eerste verdieping met tweeruits bovenlicht als onderdeel van een oorspronkelijk zesruitsschuifraam.

Gevelbeëindiging

- De gepleisterde gootlijst met architraaf en fries en houten kroonlijst

Dakvorm en bedekking

- De mansardeschildkap (gebroken kap), waarvan het voorschild is gedekt met Lucas IJsbrandt-pannen. Deze vrij zeldzame pannen hebben waarde als historische dakbedekking.

Indifferente monumentwaarden:

- De moderne winkelpui

WAARDERING

Het exterieur van Herestraat 33 alsmede enkele bouwhistorisch waardevolle onderdelen zijn van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, tot uiting komend in zijn situering in de overwegend gesloten westelijke gevelwand van de Herestraat. Het exterieur is van belang voor de stedenbouwkundige ontwikkelingsgeschiedenis van de binnenstad van Groningen en kenmerkend voor de 19^e-eeuwse verstedelijking hiervan. Qua schaal en maat past de gevel goed in de gevelwand ter plaatse, die onderdeel is van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in hoofdopzet van de gevel, vanwege de karakteristieke laat 19^e-eeuwse architectuur met een gepleisterde afwerking en decoraties in een eclectische bouwstijl;
- vanwege de bouwhistorische waarden, tot uiting komend in de middeleeuwse zijmuren en vermoedelijk ook balklagen en vanwege de 19^e-eeuwse muurschilderingen op de verdieping in de voormalige voorkamer;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Herestraat 34
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	Vermoedelijk oudere kern; 1883 (voorgevel)
Oorspronkelijke functie:	Winkel met bovenwoning
Huidige bestemming:	Winkel

Inleiding

Herestraat 34 is gesitueerd in de gesloten oostelijke gevelwand van de Herestraat en bestaat uit drie bouwlagen met een dwars geplaatst schilddak (vorste gedeelte) en een plat dak. Het pand heeft aan de rechterkant een ozendrup en wellicht ook aan de linkerkant (nu weggewerkt), wat wijst op een oude verkaveling. De ouderdom van het pand is onbekend. Opvallend is wel dat de contour van het bebouwde oppervlak overeenkomt met de situatie op de kadastrale minuut van circa 1830. Ook de hoge begane grond en de ozendrup doen een oude, wellicht middeleeuwse kern vermoeden. Bij een verbouwing in 1883 werd het pand gemoderniseerd en opgehoogd met een mezzanine-verdieping. De winkelpui werd meerdere malen gemoderniseerd, onder andere in 1913, 1923 en later. De huidige pui stamt uit 1992-1993.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Hoofdropzet drielaags lijstgevel met een indeling in twee vensterassen en het verschil in verdiepingshoogten
- Het gevelmuurwerk van rode baksteen, gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk
- Het geprofileerde lijstwerk van de verdiepingsvensters met sierlijk bewerkte kuiven in zandsteenkleurig geschilderd pleisterwerk of terracotta

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De vensters met 19^e-eeuwse houten kozijnen met afgeronde bovenhoeken met T-stolpramen (eerste verdieping) en met kruisende houten roeden (tweede verdieping)

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst (hoofdgestel)

Dakvorm en bedekking

- Dwarsgeplaatst schilddak met de nok evenwijdig aan de straat (voorste gedeelte), gedekt met rode opnieuw verbeterde Hollandse pannen (vernieuwd)
- De twee houten hoekpironnen

Indifferente monumentwaarden:

- De moderne winkelpui

WAARDERING

Het exterieur van het pand Herestraat 34 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden als onderdeel van de historische perceels- en bebouwingsstructuur. In dit verband is de ozendrup rechts (en mogelijk die aan de linkerkant) van belang die duidt op een oude verkaveling. De gevel past qua schaal en maat goed in de historische oostelijke gevelwand van de Herestraat, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdropzet en indeling van de voorgevel en het verschil in hoogte van de verdiepingen, kenmerkend voor de architectuur uit het laatste kwart van de 19^e eeuw met gepleisterde vensteromlijstingen en kuiven en vanwege de verzorgde kwaliteit van het metselwerk;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Herestraat 63
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	Laat 19 ^e eeuws (voorgevel); casco is ouder
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis
Huidige bestemming:	Winkel?

Inleiding

Herestraat 63 is gesitueerd in de gesloten westelijke gevelwand van de Herestraat en bestaat uit drie bouwlagen met een dwarsgeplaatst afgeknot schilddak (met de nok evenwijdig aan de straat). De ouderdom van het pand is onbekend. De contour van het bebouwde oppervlak komt overeen met de weergave op de kadastrale minuut van circa 1830. In het laatstkwart van de 19^e eeuw vond een verbouwing plaats waarbij een nieuwe kalkzandstenen voorgevel werd aangebracht. Omstreeks 1905 werd de gevel van het woonhuis van een winkelpui voorzien; het balkon midden op de eerste verdieping werd gesloopt. De winkelpui is later diverse malen gemoderniseerd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Symmetrische hoofdropzet 19^e-eeuwse drielaags lijstgevel met geleiding door middel van gemetselde pilasters met kapitelen en een indeling in drie vensterassen
- Het gevelmuurwerk op de verdiepingen van roze kalkzandsteen, gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk
- De gemetselde pilasters, verlevendigd met kunststenen blokken, voorzien van diamantkoppen en bekroond met Ionische kapitelen

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Korfboogvormige vensters met houten T-stolpramen en kunststenen sluitstenen en hardstenen onderdorpels

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst (deels vernieuwd)

Dakvorm en bedekking

- Afgeknot tentdak, gedekt met zwarte gegolfde Friese pannen en rode oud-Hollandse pannen
- De houten dakkapel met rondboogvormige afsluiting en wangen

Indifferente monumentwaarden;

- De moderne winkelpui

WAARDERING

Het exterieur van het pand Herestraat 63 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische percelerings- en bebouwingsstructuur ter plaatse; de gevel past qua schaal en maat goed in de gevarieerde gevelwand van de Herestraat, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de klassieke en symmetrische hoofdopzet en indeling van de gevel met geleding door middel van gemetselde pilasters en de verfijnde kwaliteit van het metselwerk in roze kalkzandsteenmateriaal;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur;
- vanwege de zeldzaamheid van de in kalkzandsteen uitgevoerde gevel.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Herestraat 82
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	19 ^e eeuws (voorgevel)
Oorspronkelijke functie:	Winkelwoonhuis
Huidige bestemming:	Winkel met wonen?

Inleiding

Herestraat 82 is gesitueerd in de gesloten oostelijke gevelwand van het zuidelijke gedeelte van de Herestraat en bestaat uit een lijstgevel van drie bouwlagen met een zeer flauw hellend mansardedak (met de nok haaks op de straat). Aan de rechterkant bevindt zich een ozendrup wat wijst op een oude verkaveling. De contour van het bebouwde oppervlak komt overeen met de weergave op de kadastrale minuut van circa 1830. De dichtgemaakte drup links is ontstaan door de bouw van het nieuwe buurpand links (jaren '60). De gevel dateert uit de tweede helft van de 19^e eeuw en was oorspronkelijk voorzien van een rijk gedecoreerde uitgevoerde winkelpui. Deze is nadien een aantal malen gemoderniseerd. In de jaren '60 was de gevel witgeschilderd en bevatten de vensters H-ramen.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De hoofdopzet van de drielaagse lijstgevel met een indeling van twee vensterassen op de verdiepingen
- Het gevelmuurwerk met bijbehorend voegwerk
- De gepleisterde omlijstingen van de vensters met rijk uitgevoerde decoraties in de segmentboogvormige tympanen met geprofileerde lijsten hierboven

- De opzet en oeil-de-boeuf achtige vorm van de dakkapel met wangen

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- T-vensters met houten stolpramen en houten onderdorpels
- Het rondboogvenster in de dakkapel met twee kruisende roeden

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst met twee bewerkte consoles op de hoeken
- De rondboogvormige geprofileerde daklijst van de dakkapel

Dakvorm en bedekking

- Zeer flauw hellend mansardedak met steile voor- en zijschilden, gedekt met zwarte Lucas IJsbrandsz pannen.
- De houten kroonlijst (hoofdgestel) met consoles op de hoeken

Indifferente monumentwaarden:

- De moderne winkelpui

WAARDERING

Het exterieur van het pand Herestraat 82, 82a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische perceels- en bebouwingsstructuur in dit verlengde deel van de Herestraat. In dit kader is de ozendrup aan de rechterkant van belang als verwijzing naar een oude verkaveling. De gevel past qua schaal en maat goed in het gevarieerde bebouwingsbeeld ter plaatse, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de 19^e-eeuwse opzet en indeling van de gevel, de verfijnde kwaliteit van het metselwerk, de rijk uitgevoerde stucwerkdecoraties boven de verdiepingsvensters en de opzet en vorm van de rijk uitgevoerde dakkapel;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur en de zeldzaamheid van de Lucas IJsbrandsz pannen als historische dakbedekking.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Herestraat 84, 84a
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	Oudere kern van vóór 1830; 19 ^e -eews (voorgevel)
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis
Huidige bestemming:	Winkel met wonen

Inleiding

Herestraat 84, 84a is een drielaags lijstgevel, waarvan de tweede verdieping is uitgevoerd als een mezzanino verdieping (lage verdieping) met een zadeldak met de nok haaks op de straat en een schildeind aan de voorzijde. De ouderdom van het pand is onbekend. Gezien de drup links en de positie van het huis die overeenkomt met de weergave op de kadastrale minuut van circa 1830 heeft het pand waarschijnlijk een oudere kern. In 1926 werd de begane grond verbouwd tot winkelruimte en voorzien van een brede winkelpui. De indeling van de vensters op de verdieping is toen gewijzigd van T-schuiframes naar H-schuiframes. In 1939 vond een herbestemming plaats tot café met bovenwoning. In 1975 werd het gebouw weer een winkelpand. De winkelpui is omstreeks 2003 opnieuw gemoderniseerd. Het voegwerk is vernieuwd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN

Voorgevel

- Drielaagse gevel, waarvan de bovenste als mezzanino is uitgevoerd uit het midden van de 19e eeuw met een indeling in drie vensterassen
- De handvormbaksteen van de gevel, opgemetseld in kruisverband (voegwerk is vernieuwd)
- De getoogde anderhalfsteens hanekammen boven de verdiepingsvensters

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De drie kozijnen van de vensters op de eerste verdieping en de hoofdopzet van de vensterindeling (de detaillering is later gewijzigd)
- De drie mezzanino-vensters met 19^e-eeuwse houten tweeruitsramen, voorzien van brede middenroeden

Gevelbeëindiging

- De houten gootlijst (hoofdgestel)

Dakvorm en bedekking

- Zadeldak met schildeind aan de voorzijde, gedekt met zwarte/rode verbeterde Hollandse pannen (vernieuwd)
- De gemetselde schoorsteen op de voorzijde van de nok met bord

Indifferente monumentwaarden:

- De moderne winkelpui

WAARDERING

Het exterieur van het pand Herestraat 84, 84a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, vanwege de situering in de overwegend gesloten oostelijke gevelwand van het verlengde deel van de Herestraat met een gevarieerd bebouwingsbeeld en onderdeel van de historische perceelsstructuur. Qua schaal en maat past de gevel goed in deze gevelwand, die onderdeel is van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de sobere, doch karakteristieke hoofdopzet en de toepassing van de mezzanino-verdieping, die een fors deel van het relatief steile dak afschermt, kenmerkend voor het midden van de 19^e eeuw;
- vanwege de relatieve gaafheid van het gevelbeeld.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Herestraat 111, 111a, 111b
Nevenadres:	
Architect:	Joh. Prummel
Bouwjaren:	1948-1950
Oorspronkelijke functie:	Winkel met bakkerij met benedenwoning en twee bovenwoningen
Huidige bestemming:	Horeca met wonen (kamerverhuur)

Inleiding

Herestraat 111, 111a, 111b is gesitueerd in de korte, uit drie percelen bestaande gesloten westelijke gevelwand van de Herestraat tussen de Herebinnensingel en de Raamsstraat en bestaat uit drie bouwlagen met een dwarsgeplaatst zadeldak (met de nok evenwijdig aan de straat) en twee hoekschoorstenen. De historische bebouwing ter plaatse werd tijdens de Tweede Wereldoorlog in 1945 verwoest en vervangen door wederopbouw, waarbij de oude perceelsstructuur voor een belangrijk deel gehandhaafd werd. Herestraat 111 is het middelste van dit blok van drie. In 1978 werd de begane grond verbouwd tot restaurant en deels gemoderniseerd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De symmetrische hoofdozet en indeling van de gevel met erkertravee in het midden en topgevel uit de Wederopbouwperiode
- Het gevelmuurwerk van rode handvormbaksteen, gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk
- De bewaard gebleven opzet van de winkelpui die in zijn structuur de bovenliggende gevel ondersteunt
- De kunststenen lijsten boven de pui en de gevelopeningen op de begane grond
- De natuurstenen basementen van de pui

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Alle stalen ramen met verfijnde detaillering en bijzondere roedenverdeling, voorzien van uitzetramen (onder)
- De originele stalen deur rechts met stalen zijramen en glaspaneel

Gevelbeëindiging

- Houten bakgoot op houten klossen
- De kunststenen afdekking van de topgevel

Dakvorm en bedekking

- Dwarsgeplaatst zadeldak (voorbeuk), gedekt met zwarte gotische pannen en gemetselde hoekschoorstenen

Indifferente monumentwaarden:

- De gedeeltelijke moderne invulling van de pui (deur links en middendeel)

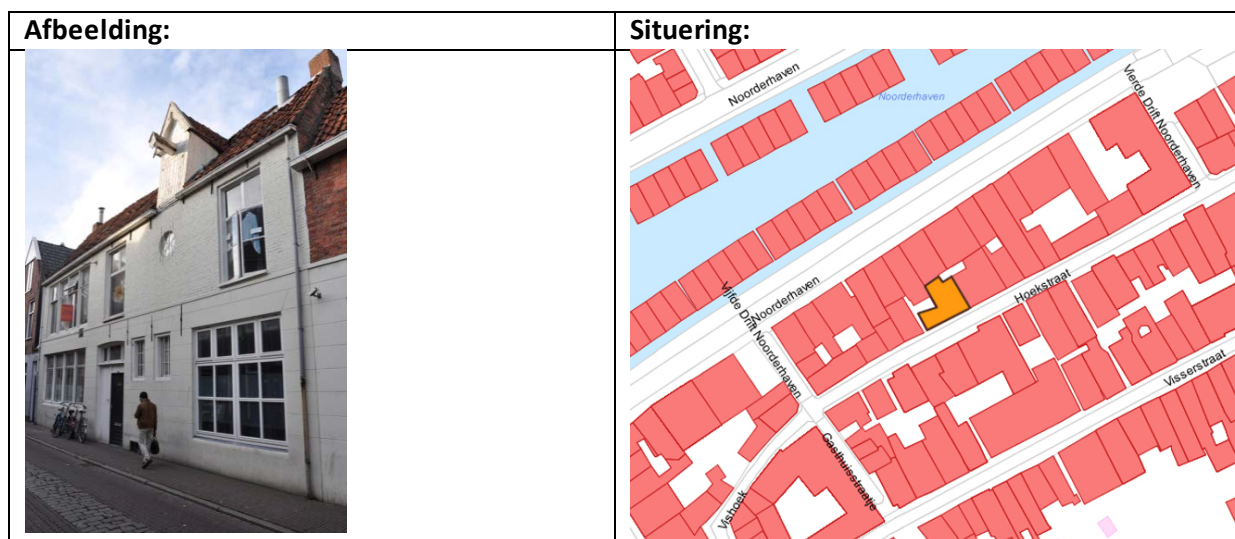
WAARDERING

Het exterieur van het pand Herestraat 111, 111a, 111b is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van het beeldbepalende ensemble van drie wederopbouwpannen, als nieuwe invulling van de westelijke gevelwand van de Herestraat tussen de Herebinnensingel en de Raamstraat die bij de bevrijding van Groningen in april 1945 werd verwoest, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege de straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de klassieke hoofopzet van de bakstenen gevel met topgevel, voorzien van trappen en driehoekige bekroning, de symmetrische indeling van de gevel met centrale trapeziumvormige erkerpartijen en deels bewaard gebleven winkelpui met natuurstenen borstweringen en stalen deur rechts, de verfijnde detaillering van de stalen ramen en de bijzondere roedenverdeling hierin met onder andere onderramen, uitgevoerd als uitzetramen, het verzorgde materiaal zoals de kunststenen lijsten, sluitstenen en borstweringen van de erkers, het zadeldak met goot op houten klossen; de gotische pannen maken deel uit van het gevelbeeld;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur;
- vanwege de hoge zeldzaamheid van de stalen ramen met verfijnde detaillering en roedenverdeling, waarvan er in de stad Groningen weinig zo gaaf bewaard zijn gebleven.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Hoekstraat 33 (linker, westelijke deel)
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	Tweede helft 17 ^e eeuw / 18 ^e / 19 ^e eeuw
Oorspronkelijke functie:	Waarschijnlijk pakhuis, keuken en koetshuis
Huidige bestemming:	Wonen

Inleiding

Hoekstraat 33 (linker bouwdeel) maakt deel uit van het complex Noorderhaven 42 en 44 Noorderhaven 33 (linker bouwdeel) en Noorderhaven 33 (rechter bouwdeel), dat is gelegen in het bouwblok tussen de Noorderhaven ZZ, de Vierde Drift, de Hoekstraat en de Vijfde Drift. Het pand ligt op een breed perceel achter Noorderhaven 44 en 46.

Het pand Hoekstraat 33 bestaat uit een voorbouw van twee bouwlagen met een zadeldak en een dwarsvleugel van twee bouwlagen met een asymmetrisch zadeldak. Deze dwarsvleugel vormt de verbinding met Noorderhaven 44. Tegen de achtergevel staat een gefaseerd tot stand gekomen eenlaags aanbouw met een plat dak.

Hoekstraat 33 (linker bouwdeel) is in de tweede helft van de 17^e of in de 18^e eeuw gebouwd. Op de bekende vogelvluchtkaart van Egbert Haubois uit omstreeks 1643 staat op deze plaats nog geen bebouwing aangegeven, terwijl op de kadastrale minuut uit omstreeks 1830 op het perceel bebouwing staat aangegeven van tenminste de huidige omvang. Er was van meet af aan sprake van een tweelaags pand met een zadeldak evenwijdig aan de straat. De linker zijgevel was waarschijnlijk een gemene muur met het buurpand aan die zijde, wat een verklaring vormt voor het dikkere metselwerk op de begane grond en eerste verdieping. Het pand hoorde van het begin af aan bij een pand aan de Noorderhaven en was vermoedelijk koetshuis, pakhuis annex keuken.

In de late 19^e eeuw is het gebouw Hoekstraat 33 (linker bouwdeel) ingericht tot een (zelfstandige) woning, wat grondige wijzigingen van met name de eerste verdieping betekende. De hoogte van deze verdieping werd vergroot, onder handhaving van de bestaande balklaag en kapconstructie. Deze verhoging valt vooral goed te herkennen in de westelijke zijgevel. De eerste verdieping van de voorgevel werd vernieuwd in machinale baksteen. Van de toen aangebrachte vier vensters met

zesruits schuiframen zijn er nu nog slechts twee bewaard gebleven (waarvan er bovendien een aanzienlijk is verbouwd). Ook het rondvenster voor het trappenhuis stamt uit deze periode. Hierna zijn nog verbouwingen uitgevoerd in 1909 (herbestemming begane grond tot werkplaats), 1918 (samenvoeging diverse ruimtes vanwege een kantoorfunctie), 1919 (uitbreiding werkplaats Hoekstraat 33 en Noorderhaven 44). In 1955 volgde een ingrijpende verbouwing waarbij de panden Noorderhaven 44/ Hoekstraat 33 en Noorderhaven 42 Hoekstraat 31 (rechter bouwdeel) werden gekoppeld. Door sloop van de muren tussen Hoekstraat 33 (rechter bouwdeel) en 33 (linker bouwdeel) en de achtergevel van Hoekstraat 33 (rechter bouwdeel) ontstond een grote ongedeelde bedrijfsruimte. In 1966 vond een verdergaande samenvoeging plaats van de panden Noorderhaven 42 en Hoekstraat 33 (linker bouwdeel) en Noorderhaven 33 (rechter bouwdeel) door sloop van de onderste delen van de achtergevel en de complete indeling van de begane grond van het eerstgenoemde pand. In de jaren 70 en 80 van de 20ste eeuw is het gehele complex ingericht tot een wooncomplex voor studenten, waarvoor de indeling en de interieur-afwerking zijn gewijzigd. Ook de bedrijfsruimte op de begane grond werd daarbij ingedeeld in kamers.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De voorgevel waarvan de begane grond is gepleisterd en de verdieping in schoon metselwerk is opgetrokken

Zijgevel

- De linker zijgevel opgetrokken in schoon metselwerk met daarin de bouwsporen van de ophoging van de verdieping

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Het zesruits venster op de verdieping rechts en het gietijzeren rondvenster evenals het kelderlicht.
- De grote samengestelde vensters herinneren aan de diverse functies die het pand heeft gehad en hebben daarom enige monumentwaarde

Gevelbeëindiging

- Eenvoudige houten bakgoot

Dakvorm en bedekking

- Het zadeldak met rode oud Hollandse dakpannen
- Het trijshuisje met zadeldakje en oud-Hollandse dakpannen

Bouwhistorische elementen/ waardevolle casco-onderdelen:

- De gevels
- De balklagen
- De kapconstructie

WAARDERING

Het exterieur van het pand Hoekstraat 33 (linker bouwdeel) evenals enkele bouwhistorisch waardevolle onderdelen zijn van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden als onderdeel van de bebouwing die vooral in de 17^e eeuw tot ontwikkeling kwam nadat de middeleeuwse stadsmuur met wallen haar functie verloren en (gedeeltelijk) werd gesloopt. In opzet en volume vormt dit gebouw een kenmerkend onderdeel van de historische bebouwing aan de noordkant van de Hoekstraat waar meer van dergelijke dwarshuizen staan en is van belang als achterbebouwing bij een voornaam huis aan de Noorderhaven zoals dat bij meer panden aan een straat ‘achter de muur’ het geval is geweest. Dergelijke huizen functioneerden in veel gevallen als koetshuizen/ pakhuizen etc. Het pand is onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de 18^e/19^e-eeuwse architectuur van het huis met langsgevel aan de straat, zadeldak en trijshuisje;
- vanwege zijn bouwhistorische waarden vanwege de gevels, de kelder, de balklagen en de kapconstructie. In het interieur zijn met name de (hergebruikte) paneeldeuren van belang.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Hoekstraat 33 (rechter, oostelijke deel)
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	18 ^e / vroege 19 ^e eeuw
Oorspronkelijke functie:	Pakhuis
Huidige bestemming:	Wonen

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Hoekstraat 33 (rechter bouwdeel) maakt deel uit van het complex Noorderhaven 42 en 44/ Hoekstraat 33 (linker bouwdeel) en 33 (rechter bouwdeel), dat is gelegen in het bouwblok tussen de Noorderhaven ZZ, de Vierde Drift, de Hoekstraat en de Vijfde Drift. Het gebouw valt duidelijk te herkennen als een zelfstandig pakhuis, gelegen op het achterperceel van Noorderhaven 42.

Dit voormalige pakhuis bestaat uit twee bouwlagen met een zadeldak. De kapconstructie was niet toegankelijk. Tegen de achtergevel staat een brede eenlaags aanbouw.

Op de kaart van Haubois (1643) staat aan de noordzijde van de Hoekstraat (tussen de Vierde en Vijfde Drift) een bijna aaneengesloten reeks van één- en tweelaags pakhuizen getekend. Ter plaatse van het huidige pand Hoekstraat 33 (linker bouwdeel) bevindt zich een onderbreking in deze reeks, een leeg en onbebouwd erf. Daarnaast bevindt zich een één- of tweelaags pakhuis (ter plaatse van Hoekstraat 33, rechter bouwdeel), dat mogelijk nog de kern van het huidige gebouw vormt. In zijn huidige opzet moet het pand echter een stuk jonger zijn, hoogstwaarschijnlijk 18e eeuws of vroeg 19e eeuws, gelet op de opzet van de eerste verdieping van de voorgevel. Helaas was de kap tijdens het onderzoek in 2003 niet toegankelijk, zodat geen nadere datering mogelijk is.

Op de kadastrale minuut van circa 1830 staat het pand Hoekstraat 31 aangeduid als een achterhuis van Noorderhaven 42. In de 20ste eeuw hebben ingrijpende verbouwingen plaatsgevonden. In 1955 betrof dit de bouw van een ongedeelde, eenlaags aanbouw tussen de panden Noorderhaven 42 en Hoekstraat 33 (rechter bouwdeel) (na sloop van de bestaande bebouwing aldaar), sloop van de begane grond van de linkergevel en achtergevel van Hoekstraat 33 (rechter bouwdeel) en sloop van alle tussenwanden op de begane grond van Hoekstraat 33 (rechter bouwdeel). Het muurwerk van de eerste verdieping is opgevangen door middel van een stelsel van stalen balken op kolommen. Verder werd de begane grond van de voorgevel van het pand Hoekstraat 33 gemoderniseerd door de plaatsing van vijf gelijke vensters met zesruitsramen. Het zesde venster met een zesruitsraam kwam

tot stand door de verbouwing van een bestaand deurkozijn. Dit deel van de gevel kreeg een gepleisterde afwerking. In 1966 werd vanwege de samenvoeging van de panden nog muurwerk gesloopt. In de jaren '70 of '80 van de 20ste eeuw werd het pand onderdeel van een wooncomplex voor studenten waarvoor de indeling en de interieurafwerking aanzienlijk is gewijzigd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De voorgevel, bestaande uit de met blokpleister afgewerkt begane grond en de in schoon metselwerk opgetrokken verdieping van helderrode baksteen

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De zesruitsvensters op de begane grond waarvan het raamhout in 1955 is vernieuwd. Het linker venster was oorspronkelijk een deur met bovenlicht en is in 1955 verbouwd tot venster met behoud van het kozijn en het 19^e-eeuwse bovenlicht
- De pakhuisvensters op de verdieping met in ieder venster een diefijzer
- De pakhuisdeuren op de eerste verdieping (openslaand)
- De muurankers

Gevelbeëindiging

- De eenvoudige houten bakgoot op smeedijzeren beugels

Dakvorm en bedekking

- Het zadeldak met bedekking van rode oud-Hollandse pannen

Bouwhistorische elementen/waardevolle casco-onderdelen

- De gevels
- De balklagen
- (vermoedelijk) de kapconstructie

WAARDERING

Het exterieur van het pand Hoekstraat 33 rechts alsmede enkele bouwhistorisch waardevolle onderdelen zijn van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden als onderdeel van de bebouwing die vanaf de 17^e eeuw tot ontwikkeling kwam nadat de middeleeuwse stadsmuur met wallen haar functie verloren had en (gedeeltelijk) werd gesloopt. In opzet en volume vormt dit gebouw een kenmerkend onderdeel van de historische bebouwing aan de noordkant van de Hoekstraat waar meer van dergelijke dwarshuizen staan en is van belang als achterbebouwing bij een voornaam hoofdhuis aan de Noorderhaven zoals dat bij meer panden aan een straat 'achter de muur' het geval is geweest. Dergelijke huizen functioneerden in veel gevallen als koetshuizen/ pakhuisen etc. Het pand is onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de 18^e/19^e-eeuwse architectuur van het huis met langsgevel aan de straat, opgezet als pakhuisgevel met de karakteristieke pakhuisvensters en deuren;
- vanwege de bouwhistorische waarden van de gevels, de balklagen en (vermoedelijk) de kapconstructie.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Hoekstraat 37
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	16 ^e /17 ^e /18 ^e eeuw en 1869 (ophoging)
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis
Huidige bestemming:	Bedrijven en wonen

Inleiding

Het pand is gelegen aan de noordkant van de Hoekstraat en heeft een rechthoekige plattegrond met een uitbouw rechts achter. Het pand telt twee bouwlagen met een zadeldak waarvan de nok evenwijdig aan de straat ligt. Daarom is het huis te karakteriseren als een dwarshuis.

Het huis is in twee fasen gebouwd. De begane grond is in de 16^e of de 17^e eeuw gebouwd als onderdeel van een reeks eenlaagse huizen met de nok evenwijdig aan de straat. In deze toestand is het huis herkenbaar op de bekende vogelvluchtkaart van Egbert Haubois uit omstreeks 1643. Tijdens de sloop van Hoekstraat 39 in 2003 kwam de linker zijgevel in het zicht en deze blijkt uit kloostermoppen te zijn opgemetseld. Dit gegeven gecombineerd met de karakteristiek van de balklaag boven de begane grond die bestaat uit zware balken met een rechthoekige doorsnede is een aanwijzing voor de hoge ouderdom van de begane grond.

Getuige het jaartalsteentje in de rechter penant van de verdieping is het huis in 1869 verhoogd en kreeg bij die gelegenheid een nieuwe kapconstructie. Nadien hebben diverse modernisering plaatsgevonden, zo is de oude panbedekking in de tweede helft van de 20^e eeuw vervangen door de huidige betonpannen.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De tweelaagse voorgevel waarvan de begane grond is gepleisterd en de verdieping is opgetrokken in schoon metselwerk. Het pleisterwerk verbergt waarschijnlijk oud muurwerk uit de bouwtijd van het huis.

Zijgevel

- Het boven de daken van de buurpanden uitstekende gevelwerk van de zijgevels
-

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De gevelindeling van de voorgevel waarbij het opvallende verschil in ritmiek tussen de begane grond en de verdieping een duidelijke aanwijzing vormt voor de ophoging van dit huis dat aanvankelijk één bouwlaag telde.
- De beide deuren met bovenlichten en de H-vensters op de begane grond
- De drie zesruitsvensters op de verdieping waarvan de bovenlichten zijn gevuld met glas in lood.

Gevelbeëindiging

- Houten bakgoot op klossen

Dakvorm en bedekking

- Het zadeldak met schoorsteen, gedekt met vernieuwde pannen

Bouwhistorische elementen/waardevolle casco-onderdelen

- Het casco van de begane grond (bouwmuren en balklaag boven de begane grond) en de zijgevels van de verdieping waarin de driehoekige geveltoppen van het eenlaagse huis zijn bewaard.

WAARDERING

Het exterieur van het pand Hoekstraat 37 alsmede enkele bouwhistorisch waardevolle onderdelen zijn van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden als passend onderdeel in de noordelijke gevelwand van de Hoekstraat als dwarshuis met zadeldak. Vooral de hoofdvorm van een tweelaags dwarshuis is karakteristiek voor deze straatwand, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de zichtbaar gefaseerde bouw van dit huis. Als 16^e/17^e-eeuws eenlaags huis werd het in 1869 met een verdieping verhoogd. Dit zorgde voor het grote verschil in gevelbehandeling tussen de begane grond en de verdieping en is kenmerkend voor de bebouwing aan met name de minder belangrijke straten in de binnenstad waar de bebouwing aanvankelijk bescheiden was en tijdens latere verbouwingen (vooral in de 19^e eeuw) werd vergroot;
- vanwege de bouwhistorische waarden vanwege de hoge ouderdom van de begane grond (muurwerk en balklaag) waaraan de hoge ouderdom en bouwgeschiedenis van het huis afleesbaar is.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Hofstraat 6, 6a, 6b
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	Casco vermoedelijk ouder; 1887 (voorgevel)
Oorspronkelijke functie:	Magazijn met twee bovenwoningen
Huidige bestemming:	Wonen (kamerverhuur)

Inleiding

Het pand Hofstraat 6, 6a, 6b is gesitueerd in de gesloten noordelijke gevelwand van de Hofstraat en bestaat uit een dubbelbreed pand op een rechthoekige plattegrond van twee bouwlagen onder een plat dak met steile voor- en achterschilden. De Hofstraat was oorspronkelijk een middeleeuwse straat achter de (stads)muur. Deze stadsmuur lag aan de noordkant van de straat; enkele delen hiervan zijn in de bebouwing bewaard gebleven (Tibbetoren). Op de Kadastrale Minuut van circa 1830 staat op de plaats van Hofstraat 6 al bebouwing aangegeven met dezelfde omvang. Het pand werd gebouwd of verbouwd (?) in 1887 in opdracht van P. Deutgen als magazijnruimte op de begane grond met twee bovenwoningen. Bij een verbouwing in 1951 krijgt het gebouw tegen de achtergevel een aanbouw ter vergroting van de magazijnruimte.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- 19^e-eeuwse hoofdopzet van de tweelaags lijstgevel met een indeling in zes vensterassen (verdieping)
- De gepleisterde afwerking van de gevel, voorzien van een patroon van schijnvoegen in afwisselend bredere en smallere stroken en hanekammen

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De deuren met bewerkt kalf en bovenlicht

- Het kozijn en zijvenster van de magazijndeuren met bovenlichten
- De twee zesruitsvensters op de begane grond links
- De T-vensters op de verdieping (rechts bovenlichten met ongekleurd glas in lood)

Gevelbeëindiging

- De lijst bovenlangs de gevel in de vorm van een hoofdgestel, bestaande uit een architraaf, fries en een kroonlijst

Dakvorm en bedekking

- Plat dak met steile voor- en achterschilden, vóór gedekt met zwarte oud-Hollandse pannen
- De twee dakkapellen met houten wangen en hijsbalken

Indifferente monumentwaarden:

- De moderne dakramen in het voordakschild
- De vernieuwde bedrijfsdeuren op de begane grond

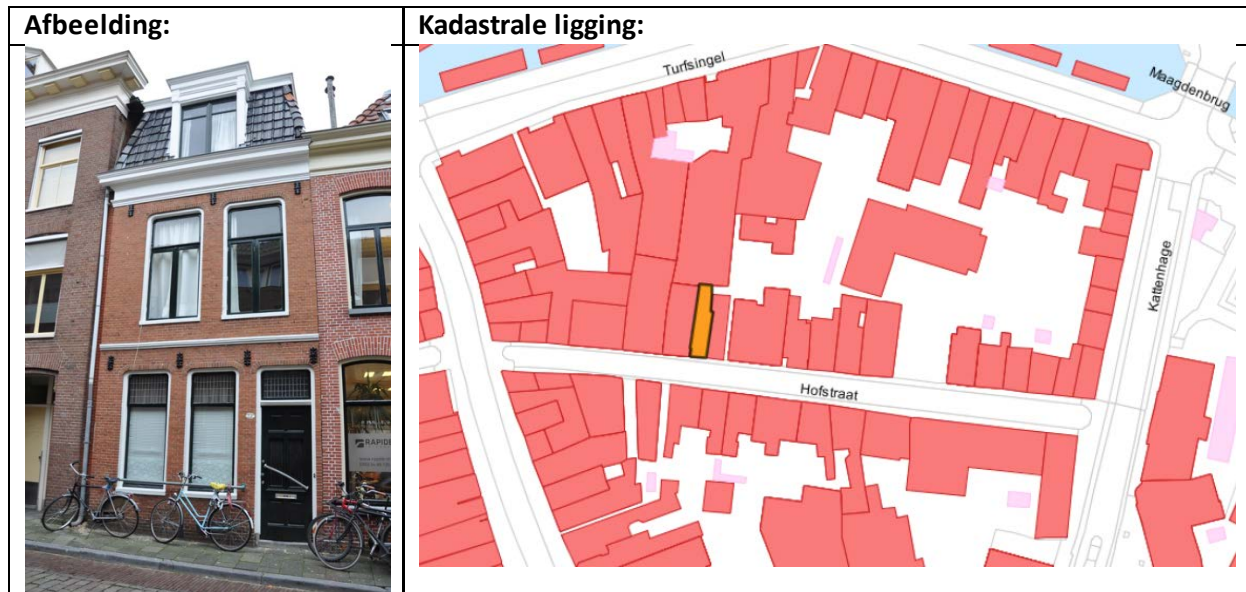
WAARDERING

Het exterieur van het pand Hofstraat 6, 6a, 6b is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische perceels- en bebouwingsstructuur, die aan de noordzijde van de straat grotendeels in tact bewaard is gebleven, als waardevol onderdeel in de grotendeels 19^e-eeuwse gevelwand ter plaatse, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege de straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de sobere, maar harmonieuze 19^e-eeuwse hoofdopzet van een dubbel huis, voorzien van lijstgevels en een karakteristieke gepleisterde afwerking;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Hofstraat 12
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	1879 (voorgevel); 1911 (kap)
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis
Huidige bestemming:	Woonhuis

Inleiding

Hofstraat 12 is gesitueerd in de overwegend gesloten noordelijke gevelwand van de Hofstraat en betreft een woonhuis, voorzien van een lijstgevel van twee bouwlagen met een platte Mansardekap. Het huis heeft mogelijk een oudere oorsprong gehad (na 1643 - 1821). In 1879 werd het voorhuis met een verdieping verhoogd en voorzien van een nieuwe voorgevel. In 1911 werd de bestaande kap gesloopt en vervangen door een platte mansardekap met dakkapel in het voorschild.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De hoofdropzet met onder meer een lagere begane grond en hoekpenanten van ongelijke breedte wat kan duiden op een oudere oorsprong van de begane grond, een indeling van drie gevelopeningen (begane grond) en twee vensterassen (verdieping)
- De drup aan de linkerkant die wijst op een oude verkaveling
- Het schoonmetselwerk van roodbruine baksteen, gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk
- De geprofileerde cordonlijst van kunststeen als scheiding tussen de begane grond en de verdieping
- De gietijzeren sierankers die de balklagen markeren (vier beneden; drie op de verdieping)

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De vorm van deur- en vensteropeningen met afgeronde bovenhoeken en rollagen: H-vensters op de begane grond met glas in lood in de bovenlichten met oorspronkelijke houten kozijnen met afgeronde profielen en raamhout, de zespaneelsdeur met hardstenen dorpel en neuten met jaartal 1879 en initialen en T-vensters (stolpramen) op de verdieping

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst (hoofdgestel)

Dakvorm en bedekking

- Platte mansardekap, afgesloten met eenvoudige houten lijst en voorschild, gedekt met zwart geglazuurde platte Friese pannen; in de steile zijschilden van de kap hergebruikte rode Oudhollandse pannen
- Houten dakkapel met stolpraam en daklijst

WAARDERING

Het exterieur van het pand Hofstraat 12 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, tot uiting komend in zijn situering als herkenbaar onderdeel van de historische stedenbouwkundige structuur ter plaatse, met tamelijk ondiepe bebouwing die gedeeltelijk langs en over de oude stadsmuur tot stand is gekomen. De drup links wijst op een oude verkaveling. Het pand past qua schaal en maat goed in de gevelwand van de Hofstraat, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en is van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdropzet van de voorgevel, een eind 19^e-eeuwse lijstgevel, het resultaat van een verbouwing waarbij de lagere begane grond kan duiden op een oudere oorsprong en met aanpassingen uit 1911;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Hofstraat 21
Nevenadres:	Sint Walburgstraat 24
Architect:	J.G. van Beusekom (stadsbouwmeester)
Bouwjaren:	1864
Oorspronkelijke functie:	Franse kostschool voor Meisjes; later R.H.B.S.
Huidige bestemming:	Ateliers kunstenaars met wonen

Inleiding

Voormalig schoolgebouw, gesitueerd op de hoek van de Hofstraat en de Sint Walburgstraat, bestaande uit twee en drie (deels) bouwlagen met platte daken en lessenaarsdaken aan de straatzijde. Aan de zijde van de Hofstraat is het gebouw in het midden later opgehoogd met een mezzanine-achtige uitbouw, maar zorgvuldig aangepast aan de oorspronkelijke architectuur. Oorspronkelijk bezat de voorgevel aan de Sint Walburgstraat een fors middenrisaliet, bekroond met een driehoekig fronton. Dit risaliet is gesloopt in 1962 in verband met de verbreding van de Kreupelstraat.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN

Voor- en zijgevel (Sint Walburgstraat – Hofstraat)

- Hoofdropzet tweelaags lijstgevel met een restant van het middenrisaliet en een indeling in vijf vensterassen ter weerszijden (Sint Walburgstraat) en 14 vensterassen aan de zijde van de Hofstraat
- Het gevelmuurwerk van bruinrode baksteen, gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk
- De gepleisterde, geprofileerde plint
- Het geprofileerde lijstwerk rondom de gevelopeningen, voorzien van een gepleisterde afwerking
- De gietijzeren rozetankers
- De doorlopende hardstenen onderdorpellijst (begane grond) en afzonderlijke hardstenen onderdorpels (verdiepingen)

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De vensters met afgeronde bovenhoeken en achtruits houten stolpramen (deels met valramen in de bovenlichten)
- De dubbele houten paneeldeur met architraaflijst (Hofstraat) met onder- en bovenpaneel en bovenlicht met twee middenroeden
- De twee blindvensters met geprofileerd lijstwerk (begane grond Hofstraat links)

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst (hoofdgestel)

Dakvorm en bedekking

- Lessenaarsdaken aan de straatzijde, gedekt met zwartgeglazuurde oud-Hollandse pannen en platte daken

Indifferente monumentwaarden:

- Het in 1962 vernieuwde gevelmuurwerk met bijbehorende vensters van het trappenhuis in het midden van de gevelwand aan de Sint Walburgstraat
- De aanbouw aan de westzijde (Hofstraatzijde) met ingang
- De moderne dakramen in het voordakschild (Sint Walburgstraat)

WAARDERING

Het exterieur van het pand Hofstraat 21/Sint Walburgstraat 24 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, vanwege zijn belangrijke stedenbouwkundige situering in de binnenstad van Groningen, als waardevol onderdeel van de gevelwanden ter plaatse en als beëindiging van de historische bebouwing aan de westzijde van de Hofstraat, vanwege zijn markante bouwmassa en hoekligging, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de sobere, doch klassieke hoofdopzet van een monumentaal schoolgebouw uit de tweede helft van de 19^e eeuw met ritmische verdeling van de vensters over het geveloppervlak, de vormgeving van de achtruits vensters met geprofileerd stuc lijstwerk en doorlopende hardstenen onderdorpellijst; bovendien is het gebouw een belangrijk onderdeel in het oeuvre van stadsbouwmeester J.G. van Beusekom;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur;
- vanwege de typologische zeldzaamheid van dit type schoolgebouw gerelateerd aan de bouwtijd met monumentale opzet in de binnenstad van Groningen.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Hofstraat 34
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	Tweede helft 17 ^e of 18 ^e eeuw; 19 ^e eeuw
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis
Huidige bestemming:	Woonhuis

Inleiding

Het pand Hofstraat 34 ligt in een bouwblok aan de noordrand van de middeleeuwse stad, omgeven door de Hofstraat (begrenzing aan de zuidoostzijde), de Kattenhage (noordoostzijde), de Turfsingel (noord- en noordwestzijde) en de Oude Boteringestraat (westzijde).

Hofstraat 34 is een tweebeukig huis, bestaande uit een voorbeuk van twee bouwlagen met een zadeldak (evenwijdig aan de straat) en een achterbeuk van twee bouwlagen met een kap met plat en één kapschild. Het platte deel van de kap van de achterbeuk sluit aan op het achterschild van de kap van de voorbeuk.

Het huis Hofstraat 34 is in de tweede helft van de 17e eeuw of in de 18e eeuw tegen de linkerzijde van de (voormalige) Tibbetoren gebouwd, vermoedelijk als éénlaags huis met een zadeldak. De Tibbetoren was een van de middeleeuwse muurtorens als onderdeel van de verdedigingswerken van de stad. Belangrijke resten van deze toren zijn in het rechter buurpand (Hofstraat 36) behouden gebleven. In de 18e of 19e eeuw heeft een uitbreiding naar achteren plaatsgevonden en was er sprake van een voor- en achterbeuk. In de 19^e eeuw is het pand met een verdieping verhoogd. De voorgevel is een tweelaags lijstgevel, voorzien van witgeschilderd pleisterwerk met schijnvoegen. Begane grond en eerste verdieping zijn verdeeld in drie vensterassen. De driedeling op de begane grond wordt benadrukt door gepleisterde pilasters met Dorische kapitelen, die drager zijn van een eenvoudige cordonlijst. Tussen de kapitelen zijn triplex platen aangebracht. De ouderdom van pilasters en lijstwerk is onbekend, maar op grond van historische foto's mag aangenomen worden

dat het uit (tenminste) de 19^e eeuw dateert. De rechter travee bevat een deurkozijn, voorzien van een smallere deur in historiserende vorm (gevat tussen passtukken), kalf en bovenlicht. De beide andere traveeën bevatten vensters met zesruitschuiframen, vernieuwd bij de restauratie van 1986. Onder deze vensters bevinden zich rechthoekige spaarnissen. Op de eerste verdieping bevinden zich drie vensters met T-stolpramen.

De gevel wordt afgesloten door een lijst, samengesteld uit een architraaflijst, fries en kroonlijst. Vlak hieronder zijn de gedeeltelijk afgedekte ankers voor de zolderbalklaag herkenbaar. Midden op het voorschild staat een grote dakkapel met pilasters en een fronton (1986). Het venster bevat een T-stolpraam.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De gepleisterde voorgevel met pilasters en kapitelen en lijstwerk
- De spaarnissen onder de vensters op de begane grond

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De zesruitsvensters op de begane grond. Hoewel vernieuwd in 1986 passen zij uitstekend in het gevelbeeld en zijn daarom van waarde
- Het deurkozijn met geprofileerd kalf en bovenlicht
- De T-stolpvensters op de verdieping

Gevelbeëindiging

- De afsluitende lijst (hoofdgestel) van de gevel bestaande uit een architraaf, fries en kroonlijst

Dakvorm en bedekking

- Het zadeldak, gedekt met rode oud Hollandse dakpannen. Aan de achterkant is het zadeldak incompleet door het later aangebrachte platte dak tussen de voor- en de achterbeuk.
- De schoorsteen links op de nok van het dak

Bouwhistorische elementen/waardevolle casco-onderdelen

- De rechterzijgevel, de gemene muur tussen nr. 34 en 36, vermoedelijk de zijgevel van de Tibbetoren, een halfronde middeleeuwse muurtoren in de stadsmuur

Positieve monumentwaarden:

- De dakkapel midden op het voordakschild uit 1986 en ontworpen in historiserende trant

WAARDERING

Het exterieur alsmede enkele bouwhistorisch waardevolle onderdelen van het pand Hofstraat 34 zijn van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden gezien het passende bouwvolume (maat en schaal) van dit tweelaagse dwarshuis met zadeldak en als onderdeel van de oude verkavelingsstructuur van dit deel van de straat waarbij de positie van het huis is bepaald door de plaats van de in de bebouwing opgenomen middeleeuwse Tibbetoren. Het pand is onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden aangezien de 19^e-eeuwse lijstgevel zich goed voegt in de evenwichtige architectuur van de straat. De pui met pilasters en Ionische kapitelen zijn vrij zeldzaam

- vanwege de bouwhistorische waarden van de middeleeuwse Tibbetoren waarvan de westelijke zijgevel een gemeenschappelijk muur is van Hofstraat 34 en 36.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Hoge der A 34
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	19 ^e -eeuws (voorgevel); ouder casco
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis (met winkel en werkplaats)
Huidige bestemming:	Kantoor

Inleiding

Hoge der A 34 is gesitueerd in de gesloten gevelwand van het Hoge der A en bestaat uit een drielaags lijstgevel waarvan de bovenste als mezzanino is uitgevoerd onder een langgerekt schilddak, gedekt met zwarte opnieuw verbeterde Hollandse pannen (voorschild). De ouderdom van het pand is onbekend. De contour van het bebouwde oppervlak komt overeen met de situatie op de kadastrale minuut van circa 1830; vermoedelijk heeft het pand een ouder casco. De pui is gereconstrueerd in klassieke stijl in 1985 (?), toen het gebouw in gebruik werd genomen als kantoor. Oorspronkelijk waren de T-vensters zesruits schuifvensters.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Hoofdropzet drielaags lijstgevel waarvan de bovenste als mezzanino is uitgevoerd en met een indeling in twee vensterassen (verdiepingen)
- Het glas in lood in de bovenlichten (jaren '30 van de 20ste eeuw)
- De gepleisterde afwerking van de verdiepingen, voorzien een patroon van stroken

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Lichtgetoogde vensters met houten T-stolpramen (eerste verdieping) en met houten middenroede (mezzanino)

Gevelbeëindiging

- Met ornamenten versierde kroonlijst met drie paar bewerkte consoles ter ondersteuning van de bakgoot

Dakvorm en bedekking

- Schilddak met de nok haaks op de straat, gedekt met zwarte opnieuw verbeterde Hollandse pannen (vernieuwd)
- De hoekschoorsteen voor

Positieve monumentwaarden:

- De gereconstrueerde winkelpui die de hoofdopzet van de bovenliggende gevel ondersteunt

WAARDERING

Het exterieur van het pand Hoge der A 34 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als waardevol onderdeel van de historische percelerings- en bebouwingsstructuur, die voor het overgrote deel goed bewaard is gebleven. De gevel voegt zich qua schaal en maat goed in het historische gevelbeeld ter plaatse met bebouwing uit de 17^e tot met de vroege 21ste eeuw, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in d 19^e-eeuwse hoofdopzet met mezzanine-verdieping met bijbehorende karakteristieke gepleisterde afwerkingen en de rijk versierde kroonlijst;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Hoogstraat 4
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	Wellicht vóór 1600; 1872 (voorgevel)
Oorspronkelijke functie:	Achterhuis van Herestraat 38 (woon of werkplaats)
Huidige bestemming:	Horeca

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Hoogstraat 4 is een tweelaags dwarshuis met een zadeldak waarvan de nok evenwijdig aan de straat ligt. De Hoogstraat is omstreeks 1600 aangelegd als verbinding tussen de Herestraat en de Gelkingestraat. Aangezien de straat ongeveer één perceel breed is, zal voor de aanleg van de straat aan de Herestraat en aan de Gelkingestraat een huis gesloopt zijn. Hoogstraat 4 ligt direct achter het hoekhuis van de Hoogstraat met de Herestraat (nr 38) en het perceel waarop het huis staat, is even breed als dat van het hoekhuis. Het is daarom goed mogelijk dat Hoogstraat 4 (en wellicht ook nr 6) aanvankelijk een achterhuis was van dit hoekhuis zoals dat aan de overkant bij Herestraat 40 nog steeds het geval is. Het huis kan daarom in de kern ouder zijn dan de straat. Op de vogelvluchtplattegrond van Groningen door E. Haubois (omstreeks 1643) lijkt sprake te zijn van een achterhuis van het hoekpand aan de Herestraat (nu Herestraat 38). De kaart suggereert dat het huis toen twee bouwlagen met een kap had, maar of dit werkelijk zo was is niet bekend. Bij het buurpand (Hoogstraat 6) staat het huis op de kaart van Haubois eveneens als tweelaags huis afgebeeld, maar uit bouwhistorisch onderzoek is duidelijk geworden dat dit huis destijds één bouwlaag telde. Over de verdere bouwgeschiedenis zijn weinig gegevens voorhanden. Van de veronderstelde hoge ouderdom is aan de voorkant niets zichtbaar. De gepleisterde voorgevel dateert uit 1872 al kan achter het pleisterwerk ouder muurwerk schuil gaan. Het jaartal staat rechts van de entree. De begane grond heeft een indeling in drieën, aangegeven door pilasters die een cordonlijst dragen. Opvallend is dat de indeling net niet symmetrisch is doordat de rechter travee breder is dan de

linker. In de middelste zit een brede ingangspartij, bereikbaar door middel van drie hardstenen treden. De glasdeur met zijlichten dateert uit de tweede helft van de 20ste eeuw. Ter plaatse van de vensters zitten etalagekasten uit 1984 waarvan de linker overgaat in een luifel boven de entree. De verdieping is vier venstertraveeën breed waarbij het tweede venster vanaf links als blindvenster is uitgevoerd. Voor het overige gaat het om 19^e-eeuwse zesruitsvensters. Het muurwerk van de verdieping is in blokpleister uitgevoerd. De bekronende lijst van de gevel bestaat uit een hoofdgestel dat is opgebouwd uit een architraaf, fries en kroonlijst. De kroonlijst wordt op de uiteinden ondersteund door een console. Midden op het dak staat een 19^e-eeuwse gepleisterde stenen dakkapel met een tweelicht venster. In iedere vensteropening zit een vierruits raam. De dakkapel is rondom afgewerkt met een geprofileerde lijst die later is vermaakt door rondom een boeiboord aan te brengen.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De 19^e-eeuwse hoofdropzet van de gepleisterde voorgevel met pilasters en kroonlijst en vier vensterassen op de verdieping
- De stenen dakkapel

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De zesruitsvensters op de verdieping
- Het tweelichtvenster van de dakkapel

Gevelbeëindiging

- De kroonlijst (hoofdgestel) met consoles
- De geprofileerde lijst rond de dakkapel

Dakvorm

- Het zadeldak met de nok evenwijdig aan de straat

Indifferente monumentwaarden:

- De etalagekasten en luifel uit 1984
- Het boeiboord rond de geprofileerde dakrand van de dakkapel

WAARDERING

Het exterieur van het pand Hoogstraat 4 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de laat middeleeuwse perceels- en bebouwingsstructuur ter plaatse, die voor een belangrijk deel in tact is gebleven. In dit verband zijn de beide mandelige muren van belang. Vermoedelijk is het pand oorspronkelijk een achterhuis geweest van het hoekhuis Herestraat 38 en herinnert het pand samen met Hoogstraat 6 aan de rond 1600 aangelegde (doorgebroken) Hoogstraat. De gevel past qua maat en schaal goed in de noordwand van de Hoogstraat als onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege de straatbeeldkwaliteit.
- vanwege de architectuurhistorische waarden tot uiting komend in de karakteristieke 19^e-eeuwse hoofdropzet van de voorgevel met pilasters, een cordonlijst, blokbepleistering en een kroonlijst en de zesruitsvensters op de verdieping en de stenen dakkapel met vierruits vensters.

- vanwege de samenhang met Hoogstraat 6 dat eveneens een dwarshuis is en waarschijnlijk oorspronkelijk ook een achterhuis was van Herestraat 38. Tevens is de samenhang in oriëntatie en hoofdvorm (dwarshuis met zadeldak evenwijdig aan de straat) met de achterhuizen van het aan de andere zijde van de straat gelegen pand Herestraat 40 van belang. Hier is de situering van een middeleeuws hoofdhuis met achterhuizen gaaf bewaard gebleven.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Kattenhage 1, 1a
Nevenadres:	
Architect:	W.C. Metzelaar (rijksbouwmeester) en S. Wijn (adjunct)
Bouwjaar:	1911
Oorspronkelijke functie:	Kantongerecht
Huidige bestemming:	Kantoor met wonen

Inleiding

Katttenhage 1, 1 a beslaat samen met de aangrenzende en in de rooilijn staande tuinmuur van de Prinsentuin aan de oostzijde de zuidoostelijke korte wand van het Kattenhage. De tuinmuur van de Prinsentuin is uit hetzelfde baksteenmateriaal opgemetseld en voorzien van identieke speklagen van gele baksteen. Aan de westzijde, waar de Kattenhage een knik maakt met de Sint Walburgstraat - grenst het gebouw aan het voormalige kantoorgebouw van de Dienst der Indirecte Belastingen. Beide nieuwe kantoorgebouwen kwamen hier tot stand na sloop van een vleugel van het voormalige Stadhouders Hof, het laatst in gebruik als kazerne en militair ziekenhuis en na verlegging van de rooilijn. Het kantongerecht werd ontworpen door rijksbouwmeester W.C. Metzelaar (1848-1918), hoofdingenieur van de gevangenis- en gerechtsgebouwen, Den Haag. Hij ontwierp verspreid door het land meer dan 20 kantongerechtgebouwen. Het steekkapje van de topgevel is omstreeks 2000 vervangen door een glazen overkapping.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Vorgevel

- Tweelaags gevel met symmetrische hoofdropzet met middenrisaliet van 6 vensterassen, boogvormig ingangsportiek en aansluitende vleugels van vier vensterassen
- Het verschil in geleding, detaillering en materialisatie van het middenrisaliet en de aansluitende vleugels
- Het gevelmuurwerk met bijbehorend voegwerk van grijs-bruine baksteen in staand verband
- De speklagen van gele baksteen (vleugels en zijgevel oost)
- De in hardsteen uitgevoerde architectonische details zoals onder meer de zware imitatie rusticablokken aan weerszijden van de portiekingang, deels gefrijnd en voorzien van

wafelmotief, de plintafdekking, de doorlopende lijst van de vensterdorpels en afdekking van de topgevel

- De in kunststeen uitgevoerde en van geprofileerd lijstwerk voorziene lateien en dorpelbanden van de vensters in het middenrisaliet
- Rode profielsteen als omlijsting van het portiek
- Het gekleurde glas in lood in de bovenlichten van de toegangsdeur
- Het tegeltableau boven de ingang met de naam Kantongerecht
- De gekleurde tegeldecoraties als boogvullingen op de verdieping van het ingangsisaliet
- De terrazzvloer van het portiek

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Vensters met H-schuiframes en bovenlichten met bijzondere indeling met houten roeden en valramen.
- Het segmentboogvormige ingangsportiek
- De dubbele blankgelakte paneeldeur met onderpanelen, voorzien van snijwerk (bloemen) glasruiten en bovenlichten met houten middenroede met gekleurd glas in lood

Gevelbeëindiging

- Fries van siermetselwerk van rode en gele bakstenen tussen gemetselde consoles en rode profielstenen als ondersteuning van de houten bakgoot (vleugels)
- Gemetseld boogfries op kraagsteentjes van het risaliet ter ondersteuning van de gootlijst

Dakvorm en bedekking

- Afgeknot schilddak, met de nok evenwijdig aan de straat, gedekt met rode Tuiles du Nord dakpannen
- Houten dakkapelletjes met driehoekige topjes met wolfseinden, bekleed met houten parelschroten en bekroond met zinken pironnen

Indifferente monumentwaarden:

- De moderne glazen kap achter de topgevel van het middenrisaliet

WAARDERING

Het exterieur van het pand Kattenhage 1, 1a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, met aangrenzende tuinmuur van de Prinsentuin beeldbepalend element en de afsluiting vormend van de korte westelijke wand van het Kattenhage, met het aangrenzende voormalige belastingkantoor gelegen op de voormalige terreinen van de Prinsenhofcomplex, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de symmetrische hoofdopzet met middenrisaliet en aansluitende vleugels, de verspringende geledingen, het verschil in detaillering en materialisatie tussen het middenrisaliet en de vleugels, de toegepaste en gevarieerde bouwmaterialen voor de architectonische details zoals onder meer rode en gele baksteen (speklagen en het fries van de vleugels onder de goot), de ambachtelijke kwaliteit van de deels gefrijnde hardsteen aan het ingangsportiek en onderdorpels, afdekking van de topgevel en portiek, terrazzvloer, bewerkte houten voordeur, glas in lood, de kunststenen lateien, het tegeltableau boven de ingang en de kleurige tegels met bloemen als boogvullingen en de bijzondere indeling van de bovenlichten van de vensters met houten roeden en valramen.
- vanwege de uitzonderlijke gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Kleine der A 5
Nevenadres:	
Architect:	A.R. Wittop-Koning
Bouwjaar:	1937
Oorspronkelijke functie:	Bedrijfspannd met kantoor
Huidige bestemming:	Maritiem Archief en bibliotheek Noordelijk Scheepvaartmuseum

Inleiding

Kleine der A 5 is gesitueerd in de korte, gesloten gevelwand van het Kleine der A, bestaande uit twee bouwlagen met een steil opgaand zadeldak, gebouwd in 1937 in opdracht van de firma in bouwmaterialen P. Ph. Broekschmidt & Co N.V. te Groningen naar ontwerp van architect A.R. Wittop Koning. De firma zat hiervoor in twee oude panden aan het Kleine der A. Ergens in de eerste helft van de 20ste eeuw of later is de gevel enigszins verbouwd. Oorspronkelijk bevatte de begane grond twee identieke voordeuren aan weerszijden van het smalle venster met een extra venster rechts. Deze zijn op een gegeven moment in de jaren '50 (?) van de 20ste eeuw vervangen door de brede bedrijfsdeur. Dit is echter wel zorgvuldig gedaan, gezien de vorm met afgeronde bovenhoeken en een afsluitende rollaag van gele baksteen. Ergens in de jaren '80 zijn de twee dakramen in het voordakschild aangebracht.

Beeldbank Groningen: 1785_21168 en 21169 (oude situatie)

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De hoofdopzet en atypische indeling van de gevel met een veelheid aan deur- en venstervormen, diverse toegepaste (bouw)materialen en metselverbanden
- Het gevelmuurwerk van roodbruine en groene baksteen in halfsteensverband met bijbehorend voegwerk en divers siermetselwerk als rollagen en meandermotieven

- De veelheid aan toegepaste (baksteen)materialen als gebakken tegels, gele en gesinterde bakstenen, rode en bruine bakstenen, mozaïektegels en glas in lood
- De hoge borstwering van hardgebakken gesinterde vierkante roodbruine tegels
- Rollagen van geelbruine baksteen boven de gevelopeningen van de begane grond
- Het ongekleurde glas in lood in rechthoekige en ruitvormige patronen
- Het ronde mozaïek in rood en wit waarin verwerkt de naam van de firma 'Bouwmat J.Ph. Broekschmidt & Co Groningen N.V.'

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Houten tweedelig venster begane grond
- Houten zesruits- en drieruits en drie vierkante vensters
- Breed deurkozijn met afgeronde bovenhoeken
- Houten voordeur met segmentboog, gesneden kalf en geknikt vierhoekig bovenlicht

Gevelbeëindiging

- Bakstenen fries, samengesteld uit reliëfmetselwerk met rollagen en vierkante tegels in meandermotief en opstaande rollaag van gele bakstenen

Dakvorm en bedekking

- Steil zadeldak (voorbeuk) met de nok evenwijdig aan de straat, gedekt met zwarte Romaanse dakpannen

Indifferente monumentwaarden:

- De dakramen in het voordakschild

WAARDERING

Het exterieur van het pand Kleine der A 5 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als karakteristiek en opvallend onderdeel in de gevelwand van het Kleine der A, waar de gevel qua schaal en maat goed in past, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de atypische hoofdopzet en indeling van de gevel, de ambachtelijke kwaliteit van het metselwerk zoals diverse metselverbanden, rollagen en meanderlijsten, de zorgvuldige detaillering van de gevelopeningen en de variatie van de toegepaste baksteenmaterialen;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur;
- vanwege de zeldzaamheid van het ontwerp, enig in zijn soort.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Kleine der A 7
Nevenadres:	Schuitemakersstraat 18, 20, 22
Architect:	J.G. van Beusekom (stadsarchitect)
Bouwjaar:	1872
Oorspronkelijke functie:	Rioolpompgemaal met bovenwoning en later aangebrachte trafo
Huidige bestemming:	Toekomstige horeca met trafo

Inleiding

Kleine der A 7/Schuitemakersstraat 18-22 is vrijstaand gesitueerd aan de kade van de Kleine der A op de hoek met de Reitemakersrijge en de Schuitemakersstraat en bestaat uit twee bouwlagen met een schilddak met de nok evenwijdig aan de kade. Het gebouw werd gebouwd in 1872 als rioolpompgemaal naar ontwerp van stadsarchitect J.G. van Beusekom om het riool in de binnenstad door te kunnen spoelen met water uit de A. Oorspronkelijk stond tegen de zuidelijke kopgevel een forse gemetselde schoorsteen voor het afvoeren van de rookgassen van de stoommachine. Deze is waarschijnlijk gesloopt in 1907 toen een elektrische pomp het werk van de stoommachine overnam. Toen zijn ook de beide topgevels gesloopt. In 1926 nam de brandweer een gedeelte van het gebouw in gebruik omdat toen het rioleringsstelsel werd vervangen en het doorspoelen van de rioolbuizen niet langer nodig was. In 1928 werd het zuidelijke gedeelte van de begane grond verbouwd tot transformatorstation van het Gemeentelijk Electriciteitsbedrijf. In 1955 volgde een ingrijpende verbouwing waarbij het middengedeelte van de begane grond eveneens werd bestemd tot transformatorstation; de verdieping werd heringericht tot twee woningen. Als gevolg van deze verbouwingen zijn diverse venster- en deuropeningen dichtgemetseld en werden in de achtergevel vensters toegevoegd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Vorgevel

- Symmetrische hoofdopzet met middenrisaliet en een indeling in 8 vensterassen (verdieping) waarvan 4 in het middenrisaliet en voorzien van pilasters op de hoeken van het gebouw en op de hoeken van het risaliet
- Gepleisterde afwerkingen (plint, hoekpilasters en de bovenrand onder de dakgoot)
- Het gevelmuurwerk in geel-grijze baksteen in kruisverband
- Ontlastingsbogen van gele IJsselstenen op consoles van donkere bakstenen en een uit het muurwerk stekende rand van donkere bakstenen

Zijgevels

- Opzet en indeling met pilasters, een kroonlijst en een plint
- Gevelmuurwerk van geel-grijze baksteen in kruisverband

Achtergevel

- Opzet met pilasters zoals bij de vorgevel
- Gevelmuurwerk van geel-grijze baksteen in kruisverband

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Verdiepingsvensters met houten H-ramen (1955)
- De tweedelige getoogde verdiepingsvensters met middenstijl en H-ramen en zandstenen vensterdorpels (achtergevel)
- De symmetrische verdeling en vorm van de deuren (deels dichtgemetseld) met halfronde bovenlichten (deels dichtgemetseld) en twee in staal vernieuwd ten behoeve van een trafo)
- De originele linkerdeur met dubbele naar binnendraaiende deuren, gemaakt van dubbel geklampt hout dat diagonaal is aangebracht en bovenlicht met gietijzeren raam met rondboogtracering (vorgevel)
- De vorm en plaatsing van de gekoppelde (later dichtgemetselde) rondboogvensters (zijgevels)

Gevelbeëindiging

- Vlakke, gepleisterde horizontale band onder de dakgoot (voor- en achtergevel)

Dakvorm en bedekking

- Schilddak met de nok evenwijdig aan de straat (kade), gedekt met zwarte oud-Hollandse pannen
- De als kroonlijst geprofileerde dakgoot rond het gebouw

Indifferente monumentwaarden:

- De dakramen in het voor- en achterdakschild
- De in staal vernieuwde twee deuren rechts op de begane grond met metalen ventilatieroosters (trafo, 20ste eeuws) en de moderne stalen deur in de achtergevel
- De dichtgemetselde deuropeningen en rondbogen
- De dichtgemetselde rondboogvensters in de zijgevels
- De later toegevoegde venster- en deuropeningen

WAARDERING

Het exterieur van het pand Kleine der A 7/ Schuitemakersstraat 18- 22 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de cultuurhistorische waarden, vanwege zijn betekenis voor de sociaal-economische ontwikkelingsgeschiedenis van de stad Groningen, in het bijzonder die van de ontwikkeling van het rioleringsstelsel in de 19^e eeuw ter verbetering van de volksgezondheid;
- vanwege de stedenbouwkundige waarden, tot uiting komend in zijn situering als geheel vrijstaand gebouw dat de westelijke beëindiging vormt van het bouwblok Schuitemakersstraat – Munnekeholm – Reitemakersrijge – Kleine der A, op een plaats waar op de kade van de Kleine der A sinds de 17^e eeuw al bebouwing stond. Het achtergelegen straatje is in dit verband ook van belang. Het gebouw maakt deel uit van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en is van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de karakteristieke 19^e-eeuwse hoofdopzet en architectuur, typerende gevelindeling met risaliet en hoekpilasters, de herkenbare opzet en functie van een 19^e-eeuws utiliteitsgebouw met op de begane grond alleen maar deuren met karakteristieke rondbogen en deels nog gietijzeren ramen met rondboogtracering en vanwege de zorgvuldige detaillering van de ontlastingsbogen;
- vanwege de relatieve zeldzaamheid, omdat er – ondanks de versoberde architectuur - van dit type 19^e-eeuwse utiliteitsgebouwen maar weinig van bewaard zijn gebleven in de stad Groningen.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Kleine Pelsterstraat 2, 2-1 t/m 2-17 (betreft westelijke deel van het perceel)
Nevenadres:	
Architect:	T. Holthuis Kzn.
Bouwjaar:	1934
Oorspronkelijke functie:	'Oud Hollandsche Bar' met bovenwoning
Huidige bestemming:	Horeca met wonen (kamerverhuur)

Inleiding

Kleine Pelsterstraat 2, 2 /1 t/m 2/17 (westelijk deel) is gesitueerd midden in de korte en gesloten zuidelijke gevelwand van de Kleine Pelsterstraat en bestaat uit twee bouwlagen met een kap, voorzien van een klokgevel en een plat dak en lessenaarsdak. Op de plaats van het pand lag vroeger een gang, die hoorde bij een monumentaal hoekhuis aan de Herestraat (later hotel Baulig). De gang was oorspronkelijk afgesloten met een lage muur. De bar werd bijgebouwd bij het hotel. Het pand maakt deel uit van het zuidoostelijke deel van het bouwblok dat als gevolg van een grote brand in 1965 deels werd verwoest (aan de linkerzijde en achter Kleine Pelsterstraat 2).

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De hoofdopzet in historiserende trant met bijbehorende pui, klokgevel en kruiskozijsen met luiken
- Het gevelmuurwerk van donkerrode rode baksteen, gemetseld in kruisverband en in sierverband (blokverband)

- De borstwering van de pui, gemetseld in open vlechtwerkverband
- De asymmetrische hoofdopzet en indeling van de houten pui op de begane grond met bewerkte architraaflijst en consoles
- De gepleisterde plint
- De bewerkte smeedijzeren kruisankers
- De architectonische details, uitgevoerd in zandsteen zoals de onderdorpellijst, onderdelen van de waaiervormige hanekammen en het driehoekige fronton van de klokgevel
- De houten onderluiken
- Het glas in lood in de verdiepingsvensters en in de vensters en bovenlichten van de pui in oud-Hollandse stijl met ovaal middenpaneeltje
- De hardstenen stoep (1 trede)

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Kruisvensters op de verdiepingen
- Dubbel glas-in-loodraam ingevuld met kleurig glas in lood

Gevelbeëindiging

- De zandstenen afdekking van de schouders

Dakvorm en bedekking

- Plat dak met lessenaarsdak (voorschild), gedekt met rode opnieuw verbeterde Hollandse pannen

De bescherming geldt tot en met de hoogte van de nok.

Overig:

- De historische zandstenen gevelsteen boven de pui balk. Dit is een 17e-eeuwse steen die oorspronkelijk zat in het hoekpand Herestraat/ Kleine Pelsterstraat (restaurant Baulig) en afkomstig van de verdwenen brouwerij Het Witte Kruis. De sterk verweerde afbeelding bestaat uit een kruis, een paard met wagen en een schip. Het vaartuig zou een 'kluunkof' zijn, waarmee kluinbier naar het Westen werd geëxporteerd

Indifferente monumentwaarden:

- De gemoderniseerde luifel met vaten voor de pui
- De bewerkte houten paneeldeur met kruisvormen

WAARDERING

Het exterieur van het pand Kleine Pelsterstraat 2, 2/1 t/m 2/17 (westelijk deel) is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische bebouwing en perceelstructuur in dit gedeelte van de Kleine Pelsterstraat; het smalle perceel was oorspronkelijk een gang, behorend bij het verdwenen hoekpand aan de Herestraat. Opmerkelijk is dat de gevel een ½ steen achter de rooilijn ligt. De gevel is onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de historiserend hoofdopzet uit het Interbellum met kruiskozijs en klokgevel in oud-Hollandse stijl, de detaillering van onder meer de architectonische details, de kruiskozijs en de ambachtelijke kwaliteit van het metselwerk en de toegepaste sierverbanden hierin;
- vanwege de grote zeldzaamheid van de herplaatste 17^e-eeuwse gevelsteen.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Kleine Pelsterstraat 6, 6a
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	1897 (verbouwing)
Oorspronkelijke functie:	Smederij met werkplaats en bovenwoning
Huidige bestemming:	Horeca met wonen (kamerverhuur)

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Pelsterstraat 6, 6a is gesitueerd in de gesloten zuidelijke gevelwand van de Kleine Pelsterstraat schuin tegenover het Pelster- of Heiligen Geest gasthuis en bestaat uit drie bouwlagen met een dwarsgeplaatst zadeldak, met de nok evenwijdig aan de straat. De Kleine Pelsterstraat is van oorsprong een middeleeuwse weg. Als gevolg van een grote brand in 1965 is een groot deel van het zuidoostelijke bouwblok verwoest en herbouwd. De ouderdom van het pand is onbekend. De contour van het bebouwde oppervlak komt overeen met de weergave op de kadastrale minuut van circa 1830. Bij een verbouwing in de jaren '70 van de 20ste eeuw is de begane grond gewijzigd waarbij de twee bestaande vensters werden vervangen door een breed kozijn ten behoeve van horeca; ook werd de originele deur iets naar rechts verplaatst en ingekort (verwijderen bovenlicht) en voorzien van een smal zijlicht links. Wel bleven de boogtrommels van de oorspronkelijke gevelopeningen op hun plaats. Het raamhout van de vensters is vernieuwd. Oude situatie [Beeldbank Groninger Archieven: 1785_21940].

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Eind 19^e-eeuwse hoofdopzet met indeling in drie vensterassen, kroonlijst en de geleding van de gevel met versierde boogtrommels
- De hardstenen plint met frijnslag, hardstenen negblokken en stoep (1 trede)
- Het gevelmuurwerk van rode baksteen, gemetseld in kruisverband en dorpelbanden van zwart bewerkte bakstenen
- De toepassing van profielstenen om de vensteropeningen en rode en zwartbewerkte bakstenen in de segment- en rondbogen
- De boogvullingen van rode en zwarte baksteen in keperverband met gevelstenen in het midden (begane grond)
- De boogvullingen met sgraffito decoraties in donkerrode en crèmekleurige tinten boven de vensters van de eerste verdieping (midden inscriptie: J.G. Abel)
- De kunststenen gevelstenen
- De zandstenen gevelsteen met de oorspronkelijke naam van de straat uit 1629
- De versierde sluitstenen met mannen- en vrouwenkopjes en dieren (verdiepingen)
- De smeedijzeren muurankers

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- H-vensters en T-vensters (verdiepingen)
- De bewerkte houten paneeldeur met versierd onderpaneel
- De houten kozijnen van de tweede verdieping, voorzien van vellingen aan de bovenkant

Gevelbeëindiging

- Rijk versierde kroonlijst met consoles op de hoeken en voorzien van reeksen knoppen (imitatie van ijzeren nagels?)

Dakvorm en bedekking

- Zadeldak met de nok evenwijdig aan de straat, gedekt met rode oud-Hollandse pannen

Overig:

Gevelstenen begane grond:

- Gevleugeld wiel met lege balk eronder
- DIT IS INDE HILLIGHEN GEEST STRATE 1629 VERNIEUWD 1897
- Aambeeld, tang en hamer en SMIDSE

Sgraffito eerste verdieping:

- ARBEID ADEL, versierd met eikenbladeren
- Interieur van een smidse met werkbank en diverse gereedschappen en producten
- RUST ROEST, versierd met eikenbladeren

Indifferente monumentwaarden:

- De nieuwe invulling van het vensterkozijn op de begane grond met extra raamhout
- De dakramen in het voordakschild
- De moderne beplate naambalk
- De ventilatieroosters (aluminium) in de ramen

WAARDERING

Het exterieur van het pand Kleine Pelsterstraat 6, 6a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, passend in de oude verkaveling en als bewaard gebleven onderdeel van de overwegend laat 19^e-eeuwse bebouwing in de zuidelijke gevelwand van de Kleine Pelsterstraat, waarvan een groot deel als gevolg van een grote brand in 1965 is herbouwd, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdropzet en indeling van de gevel, kenmerkend voor de architectuur uit de laatste jaren van de 19^e eeuw met elementen van de neo-rennaissance, de ambachtelijke kwaliteit van de toegepaste materialen zoals hardsteen met frijnslag, natuursteen, profielstenen, gekleurde bakstenen en de bijzondere decoraties aan de gevel zoals de vullingen van de boogtrommels, voorzien van siermetselwerk en voorstellingen in sgraffito met gevelstenen die verwijzen naar het smidsambacht en de van koppen en dierenfiguren voorziene sluitstenen boven de verdiepingsvensters;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur;
- vanwege de grote zeldzaamheid van de zandstenen gevelsteen uit 1629 met de oorspronkelijke straatnaam; dit is het oudst bewaard gebleven straatnaambord van de stad Groningen.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Lage der A 3, 3a t/m 3k
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	Circa 1870
Oorspronkelijke functie:	Graanpakhuis 'Frankrijk'
Huidige bestemming:	Wonen (kamerverhuur)

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Lage der A 3, 3 a t/m k is een voormalig graanpakhuis en gelegen in de gesloten gevelwand van de Lage der A; het pand bestaat uit vijf bouwlagen met een plat dak. Het gebouw vormt onderdeel van de oude verkaveling. Omstreeks 2000-2010 is het pakhuis verbouwd tot appartementen en voorzien van ramen/glasdeuren in de hijsluikopeningen en een vernieuwde ingang. Aan de bovenzijde is het metselwerk hersteld; hier zat voorheen beplating van een vroegere firma.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Hoofdropzet met de voor een pakhuis klassieke gevelindeling met hijsdeurentravee in het midden, geflankeerd door kleine zijvensters
- Het gevelmuurwerk van rode baksteen, gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk
- De geleiding van de gevel door middel van een uitgemetselde rollaag boven de begane grond en op de verdiepingen smalle hoge rondboognissen waarin de zijvensters zijn geplaatst
- De sierlijke gietijzeren schotelankers in de vorm van rozetten
- De zandstenen duimblokken
- De houten originele hijsluiken (grotendeels) met bijbehorende scharnieren en boom en beugels
- De houten beschermingsplaten en de ijzeren rol hieronder
- De gietijzeren lijst/strip boven de segmentbogen van de hijsdeuropeningen

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De segmentboogvormige gevelopeningen met gemetselde onderdorpels

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst

Dakvorm en bedekking

- Plat dak

Indifferente monumentwaarden:

- De glazen invulling van de middelste gevelopeningen
- De invulling van glas in lood in de zijvensters
- De vernieuwde toegangsdeur op de begane grond
- De metalen hekwerken

WAARDERING

Het exterieur van het pand Lage der A 3, 3 a t/m k is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische gevelwand van de Lage der A, richting Abrug, overwegend bestaande uit grote 19^e-eeuwse/20ste-eeuwse pakhuiscomplexen, die het straat- en stadsbeeld bepalen in ruimtelijke en functionele samenhang met het water en de Hoge der A, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de symmetrische hoofdopzet, indeling en geleding van de gevel met monumentale kroonlijst door middel van rondboognissen, de nog bewaard gebleven oorspronkelijke onderdelen zoals de houten huisluiken met toebehoren als ijzeren rollen, houten beschermingsplanken, bomen en beugels en de gietijzeren rozetankers;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Lage der A 29
Nevenadres:	
Architect:	K.H. Holthuis
Bouwjaar:	1910
Oorspronkelijke functie:	Beneden- en bovenwoning
Huidige bestemming:	Woonhuis

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Lage der A 29 is gesitueerd in de overwegend gesloten gevelwand van het Lage der A en bestaat uit twee bouwlagen met een plat dak met steile voor- en zijschilden (met de nok haaks op de straat) en aan de linkervoorzijde (zuidoosthoek) een uitgebouwd vierkant hoektorentje met een tentdak. Het huis werd gebouwd in 1910 in Vernieuwingsstijl op de plek van een eenlaags 17^e-eeuws pand. Aan de linkerkant bevindt zich een smalle met een gangpoortje afgesloten gang.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De asymmetrische hoofdopzet in een van de Vernieuwingsstijlen van rond 1910 met uitgebouwd vierkant hoektorentje (links) en tuit(top)gevel (rechts) en een indeling in drie (verdieping) en vier vensterassen (begane grond)
- De hardstenen plint, middendorpelbanden, bewerkte hardstenen lateien en afdekking topgeveltje
- Het gevelmuurwerk van rode baksteen, gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk
- De boogvulling van de ontlastingsboog (begane grond) in sierverband van rode en gele bakstenen
- Het gekleurd glas in lood in de bovenlichten (verdieping) en ongekleurd met kathedraalglas op de begane grond

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- H-vensters (begane grond) en verdiepingsvensters met houten T-stolpramen en bovenlichten met gekleurd glas in lood
- Bewerkte houten paneeldeuren met glasruitjes en smeedijzeren raamroostertjes
- H-venstertjes in hoektoren met bovenlichten met roedenverdeling (2 x 2)
- Venster met 3 x 2 roedenverdeling (3 x 2) in topgevel

Gevelbeëindiging

- Houten bakgoten met overstek op bewerkte klossen

Dakvorm en bedekking

- Plat dak met steile zijschilden en lessenaarsdak vóór, gedekt met zwarte Hollandse pannen;
- Zijdakvlak west, gedekt met zwarte Friese gegolfde pannen
- Tentdak van het hoektorentje met keramische piron, gedekt met rode Tuiles du Nord dakpannen

Overig:

- Eerste steen met jaartal 1910 en letters K.B.A.S. (opdrachtgever was K. Beks)

WAARDERING

Het exterieur van het pand Lage der A 29 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische gevelwand van de Lage der A, bestaande uit gevarieerde woonbebouwing (17^e- eeuws/19^e- eeuws en Interbellum en diverse 19^e-eeuwse pakhuiscomplexen, waar het pand qua schaal, maat en afwijkende architectuur als toevoeging goed in past; de gevelbreedte past op de oude verkaveling. In dit verband is de gang links van belang. Het pand is onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de asymmetrische hoofdropzet en indeling van de gevel met uitgebouwd hoektorentje met tentdak en top(tuit)gevel, kenmerkend voor de Vernieuwingsarchitectuur van rond 1910 en vanwege de toegepaste materialen als hardsteen en de detaillering van de architectonische details.
- vanwege de uitzonderlijke gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Lage der A 36
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	17 ^e -eeuws (casco); 19 ^e -eeuws (voorgevel)
Oorspronkelijke functie:	Wonen
Huidige bestemming:	Wonen

Inleiding

Het pand Lage der A is gesitueerd in de overwegend gesloten gevelwand van het gedeelte van de Lage der A ten noorden van de Vissersburg. Dit gedeelte van de stad ten westen van de A lag oorspronkelijk buiten de middeleeuwse omwalling en kwam mogelijk aan het einde van de 15^e eeuw binnen de stadsmuur te liggen. Mogelijk heeft de gevel een 17^e-eeuwse kern die in de 19^e eeuw is opgehoogd en in een lijstgevel is veranderd. De voorgevel bevatte toen zesruitsvensters. In later tijd werd het voorschild van een houten dakkapel voorzien. In de jaren '80 van de 20ste eeuw werd het pand gemoderniseerd waarbij veel elementen van de voorgevel in min of meer historiserende vormen werden vernieuwd (onder meer raamhout, hardstenen dorpels). De beneden- en de bovenwoning werden tevens samengevoegd tot één woning.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De 19e-eeuwse hoofddopzet van een tweelaagse lijstgevel met een indeling in vier vensterassen en een gepleisterde afwerking in smalle en bredere stroken
- De druppelen aan weerszijden die wijzen op de vroeg 17e-eeuwse verkaveling

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De lichtgetoogde bovenkanten van de H-vensters
- De vorm van de houten kozijnen met een kwartbolprofilering
- De deuren in de buitenste traveeën met gietijzeren bovenlichten en versierd kalf

Gevelbeëindiging

- De houten kroonlijst met twee houten consoles

Dakvorm en bedekking

- Zadel dak met schildeind aan de voorzijde, gedekt met zwarte oud-Hollandse pannen en bekroond met een gepleisterde schoorsteen

Indifferente monumentwaarden:

- De later toegevoegde houten dakkapel

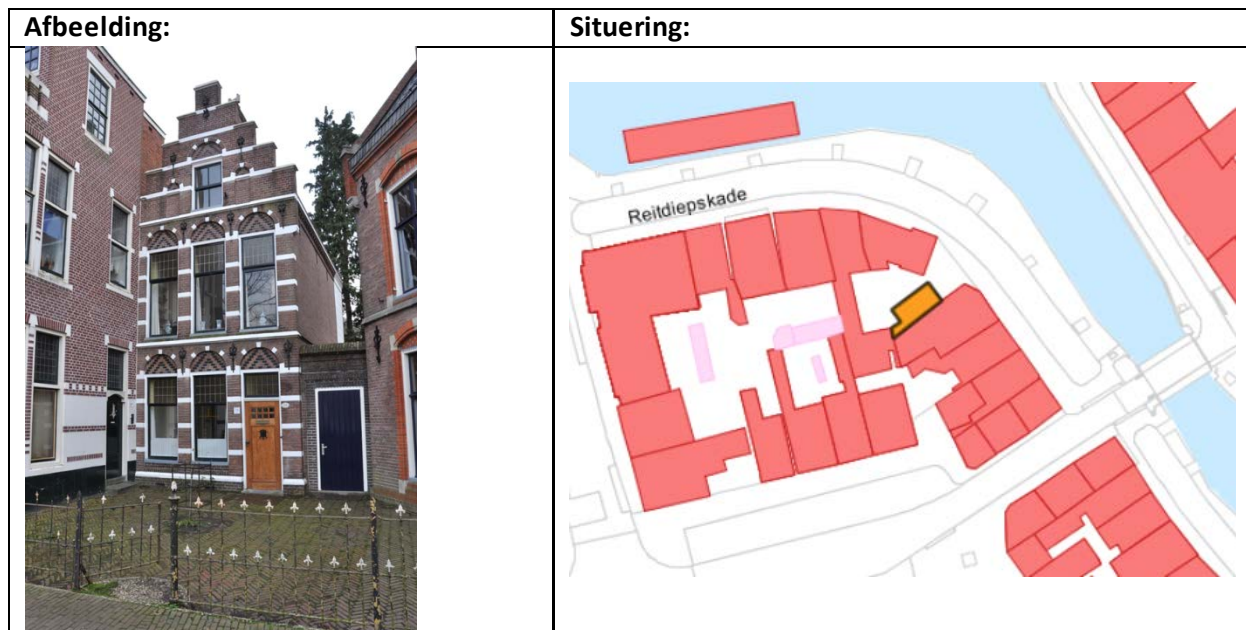
WAARDERING

Het exterieur van het pand Lage der A 36 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, vanwege zijn situering in de historische gevelwand van het Lage der A, gekenmerkt door een gevarieerd bebouwingsbeeld, waar de voorgevel qua schaal en maat goed in past; de druppen aan weerszijden zijn van belang omdat zij duiden op de vroeg 17^e-eeuwse verkaveling;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdopzet van de gevel, een 19^e eeuwse lijstgevel met een karakteristieke gepleisterde afwerking in afwisselend smalle en brede stroken en de dakbedekking van oud-Hollandse pannen;
- vanwege de bouwhistorische waarden, de vermoedelijk 17^e-eeuwse zijmuren en grenen balklaag boven de begane grond;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Lage der A 38
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	Circa 1895
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis
Huidige bestemming:	Woonhuis

Inleiding

Lage der A 38 is gesitueerd in de overwegend gesloten gevelwand van de Lage der A, op de plaats waar de Lage der A overgaat in de Reitdiepskade, en ligt fors terug ten opzichte van de rooilijn en omringende bebouwing waardoor een bestraat voorpleintje is ontstaan, afgesloten met een smeedijzeren hekwerk. Het pand ligt ongeveer op de plaats van een huisje dat ten zuiden van de 17^e-eeuwse Kranepoort heeft gestaan. Het pleintje is ontstaan omdat het aangrenzende belastingkantoor uit 1883/1913 (Reitdiepskade 1) zicht wou hebben op het Hoge der A. Dit verklaart vermoedelijk mede de bijzondere situering. Aan de rechterzijde bevindt zich een later aangebracht gemetseld gangpoortje. Het gebouw bestaat uit twee bouwlagen onder een zadeldak en is voorzien van een trapgevel.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN

Voorgevel

- Laat 19^e-eeuwse hoofdopzet in neo-renaïssancestijl met een indeling in drie smalle vensterassen
- Het gevelmuurwerk van bruinrode baksteen en bijbehorend voegwerk
- De gepleisterde speklagen

- Het siermetselwerk van zwarte en bruinrood gekleurde bakstenen in de boogvullingen in keperverband
- De smeedijzeren muurankers

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- H-vensters met rondboogvormige ontlastingsbogen
- Houten voordeur met bovenlicht
- Het venster met kruisende roeden in de topgevel

Gevelbeëindiging

- Trapgevel met afdekking van kunststeen (witgeschilderd)

Dakvorm en bedekking

- Zadeldak met de nok haaks op de straat, gedekt met zwarte pannen

Overig:

- Het (giet)ijzeren hekwerk met poortje als voorefafscheiding

WAARDERING

Het exterieur van het pand Lage der A 38 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, vanwege zijn opvallende teruggerooide situering op een binnenterrein tussen de buurpanden waardoor het pand aan de voorzijde voorzien is van een voorplein/erf, afgescheiden met een ijzeren hekwerk, onderdeel van het historische gevelbeeld ter plaatse, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de laat 19^e-eeuwse hoofdopzet en indeling met kenmerken van de neo-renaïssancestijl zoals onder meer de trapgevel met kruisvenster en blindnissen, de smeedijzeren muurankers en de vulling van de boogtrommels van gekleurde bakstenen;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur en zijn typologische zeldzaamheid.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Lutkenieuwstraat 31, 31a en 33
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	17 ^e -eeuw; 19 ^e eeuw
Oorspronkelijke functie:	Woonhuizen
Huidige bestemming:	Wonen

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Woonhuizen, gesitueerd in de voor een beperkt deel gesloten oostelijke gevelwand van de Lutkenieuwstraat, karakteristieke eenlaagse bebouwing die tegen de achtergevel van het tweelaagse pand Turftorenstraat 26 staat en daarvan mogelijk het achterhuis vormde, dat in later tijd verzelfstandigd is. De panden dateren in aanleg uit de 17^e eeuw en zijn in de 19^e eeuw gemoderniseerd. In de jaren '80 van de 20ste eeuw zijn de panden gerenoveerd waarbij onder meer de kap en ramen zijn vernieuwd. Sinds de sloop van aangrenzende bebouwing aan de zuidzijde van nr. 31, 31a is de rechter zijgevel hiervan vrij komen te staan.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voor- en rechter zijgevel

- Eenlaagse lijstgevels met een gepleisterde afwerking en een indeling in drie assen met een zadeldak met de nok evenwijdig aan de straat en de rechter zijgevel met rookkanaal, omdat hier de oorspronkelijke indeling afleesbaar is
- De in oorsprong 17^e-eeuwse gevels met een bepleisterde afwerking, voorzien van een patroon van schijnblokken en -hanekammen

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Vensters met houten zesruitsschuiframen en opgeklampte deur met bovenlicht met ruitmotief
- De dubbele bedrijfsdeur met vierdelig bovenlicht in het midden van de gevel

Gevelbeëindiging

- Eenvoudige vlakke lijst met onderprofiel en zinken goot op beugels

Dakvorm en bedekking

- Zadeldak met de nok evenwijdig aan de straat, gedekt met rode oud-Hollandse pannen

Indifferente monumentwaarden:

- De afwerking van de rechter zijgevel van 31, 31a met grijs cementpleisterwerk

WAARDERING

Het exterieur van de panden Lutkenieuwstraat 31, 31a en 33 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische bebouwingsstructuur ter plaatse met eenlaagse woningen, die kenmerkend is voor de zijstraten van het middeleeuwse stadscentrum van Groningen, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege de straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, vanwege de herkenbare opzet van het blokje van twee historische eenkamerwoningen omdat de gevels in aanleg uit de 17^e eeuw stammen; beide panden zijn onderdeel van de (voormalige) achterbouw van het hoekpand Turftorenstraat 26. De rode oud-Hollandse pannen op het voorschild maken deel uit van het historische gevelbeeld en hebben waarde als historische dakbedekking;
- vanwege de relatieve zeldzaamheid van dit type eenlaagse 'kamer'woningen, kenmerkend voor een bebouwingstype dat eeuwenlang karakteristiek was voor de binnenstraten in de binnenstad van Groningen.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Munnekeholm 2
Nevenadres:	
Architect:	G. Nijhuis
Bouwjaren:	1898
Oorspronkelijke functie:	Herenhuis
Huidige bestemming:	Bedrijfsverzamelgebouw

Inleiding

Munnekeholm 2 is gesitueerd op de hoek van het Munnekeholm en het Akerkhof en bestaat uit twee bouwlagen onder een afgeknot schilddak. Het pand is het resultaat van nieuwbouw uit 1898 in opdracht van W. van Bommel van Vloten.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN

Voor- en zijgevel

- De hoofdopzet van de 19^e-eeuwse bouwmassa met tweelaags lijstgevels en een indeling in twee vensterassen (Akerkhof) en acht vensterassen aan de Munnekeholm (verdieping)
- Het gevelmuurwerk van rode baksteen, gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk
- De geleding van het voorste gedeelte door middel van gemetselde pilasters
- De gepleisterde plint en de gepleisterde afwerking van de architectonische details zoals cordonlijst, geprofileerd lijstwerk en dergelijke
- De toegepaste sierverbanden van gele en rode bakstenen in het metselwerk boven de gevelopeningen

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- T-vensters (verdieping)
- De houten paneeldeuren (enkele en dubbele: vier- en zespaneelsdeuren) met bewerkt kalf en bovenlichten
- Tweelichtvensters met bewerkte middenstijl op de begane grond

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst

Dakvorm en bedekking

- Afgeknot schilddak, gedekt met zwarte platte Friese pannen (Akerkhof) en betonpannen (vernieuwd) (Munnekeholm)
- De gemetselde kajuiten met gemetselde hoekpilasters op gestuukte basementen en geprofileerde daklijst

Indifferente monumentwaarden:

- De moderne dakramen (zijde Munnekeholm)

WAARDERING

Het exterieur van het pand Munnekeholm 2 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, tot uiting komend in zijn zeer beeldbepalende situering op de hoek van de Munnekeholm en het historische Akerkhof en als monumentale beëindiging van beide historische gevelwanden, voorts vanwege zijn ensemblewaarden met het aansluitende pand Munnekeholm 4 (Rijksmonument); beide panden vertonen qua opzet en architectuur een sterke stilistische en stedenbouwkundige samenhang, ook vanwege hun sprong in de rooilijn ter plaatse, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de laat 19^e-eeuwse hoofdopzet, indeling en geleding van de gevels door middel van gemetselde pilasters en zwaar uitgevoerde cordonlijsten, de rijk toegepaste decoraties die kenmerkend zijn voor de architectuur uit het laatste kwart van de 19^e eeuw zoals onder meer de gepleisterde afwerkingen van architectonische details zoals het geprofileerde lijstwerk om de vensters met architraaflijsten, de zwaar geprofileerde cordonlijst, dorpelbanden, sluitstenen met mannenkoppen, de gepleisterde plint en de detaillering hiervan, voorts vanwege de verzorgde kwaliteit van het metselwerk en de diverse toegepaste siermetselwerkverbanden in de borstweringen onder de verdiepingsvensters en in de boogvullingen;
- vanwege de uitzonderlijke gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Muurstraat 2, 2a
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	Tweede helft 18 ^e of vroeg 19 ^e eeuw (voorgevel)
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis/werkplaats?
Huidige bestemming:	Wonen (kamerverhuur)

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Muurstraat 2 is de linker van twee dwarshuizen aan het begin van de Muurstraat. Het huis heeft een rechthoekige plattegrond en telt twee bouwlagen met een zadeldak evenwijdig aan de straat. Het zuidelijke dakvlak is van een steekkap voorzien om aan te kunnen sluiten op het achterhuis van Oude Boteringestraat 66.

Over de bouwgeschiedenis is betrekkelijk weinig bekend. Duidelijk is wel dat in de tweede helft van de 20ste eeuw ingrijpende verbouwingen hebben plaatsgevonden. Op grond van de situering in combinatie met de weergave van de panden op de bekende vogelvluchtkaart van Egbert Haubois uit omstreeks 1643 ontstaat een interessant beeld. Het is zeer wel mogelijk dat Muurstraat 2 en 4 oorspronkelijk de achterhuizen waren van een fors hoekpand aan de Oude Boteringestraat. Deze straat maakt onderdeel uit van de belangrijkste historische verkeersas van Groningen (de weg die vanuit Drenthe de verbinding verzorgde met de rijke kleistreken ten noorden van de stad). De Muurstraat was als een smalle weg 'achter de muur' en in vergelijking met de Oude Boteringestraat van veel geringere betekenis. Wanneer er in de middeleeuwse binnenstad sprake is van een dergelijk groot verschil in hiërarchie is dit veelal ook afleesbaar aan de situering en de architectuur van de bebouwing. Momenteel staan er op de zuidwestelijke hoek van de Muurstraat met de Oude Boteringestraat twee vrij smalle huizen. Wanneer we echter de situatie op de kaart van Haubois bekijken dan zien we in het verlengde van Muurstraat 2 en 4 een groot hoekhuis staan waarvan de gezamenlijke breedte overeenkomt met de diepte van de dwarshuizen. Het is daarom aannemelijk dat het hoekhuis in later tijd is gesplitst dan wel afgebroken en vervangen door twee panden. Nader onderzoek in de huizen zou dit moeten uitwijzen. Hoekstraat 2 en 4 hebben de kenmerkende

oriëntatie en de bijpassende sobere architectuur van achterhuizen aan een minder belangrijke zijstraat.

De voorgevel is opgetrokken in rode baksteen en dateert uit de tweede helft van de 18^e of de vroege 19^e eeuw en bevat bouwsporen waaruit blijkt dat de indeling is gewijzigd. Dit komt overeen met de gegevens uit het bouwdoossier waaruit blijkt dat de gevel in 1964 is gewijzigd. De gevel werd toen iets opgehoogd en gelijk getrokken met Muurstraat 4. Verder werden een deur verwijderd evenals twee halfronde pakhuisvensters op de verdieping.

Links zitten twee voordeuren van elkaar gescheiden door een penant. De kozijnen en wellicht ook de bovenlichten dateren uit de bouwtijd van de voorgevel terwijl de voordeuren uit de tweede helft van de 20ste eeuw dateren. In het midden zit een garagedeur met laag bovenlicht die in 1964 is gewijzigd. Het bovenlicht was voor die tijd getoogd. Rechts daarvan is een vierkant vierruits venster daterend uit 1964 en dit vervangt een deur met bovenlicht en een klein raampje rechts daarvan. Vier identieke vierruitsvensters uit 1964 verlichten de verdieping. Uit de bouwtekening van 1964 blijkt dat alleen links een vierruits venster zat en dit zal het voorbeeld geweest zijn voor de vernieuwing. Een eenvoudige bakgoot op klossen sluit de gevel af. Op het dak staan drie bescheiden dakkapellen.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Het gevelmuurwerk en het gedeeltelijk originele voegwerk
- De indeling van de voorgevel met vensters en deuren voor zover zij nog op de originele plaats zitten

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De twee voordeuren links in de gevel

Dakvorm en bedekking

- Het zadeldak met de nok evenwijdig aan de straat, gedekt met grijze pannen (vernieuwd)

WAARDERING

Het exterieur van het pand Muurstraat 2, 2a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden omdat het pand de kenmerkende oriëntatie heeft van een achterhuis van een aan een hoofdstraat of plein gelegen hoofdhuis. Dit verklaart de hoofdvorm van het huis (samen met Muurstraat 4, 4a) van een dwarshuis met de nok evenwijdig aan de straat. Voorts past het huis in maat en schaal in de kleinschaliger bebouwingskarakteristiek van de Muurstraat, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de sobere architectuur die past bij de status van achterhuis aan een minder belangrijke zijstraat. Hoewel de gevelindeling voor een belangrijk deel in 1964 tot stand kwam zorgt de historiserende wijze waarop de werkzaamheden destijds zijn aangepakt voor een rustig gevelbeeld dat past in het Beschermd Stadsgezicht;
- vanwege de historische samenhang en ensemblewaarden met Muurstraat 4, 4a.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Muurstraat 4, 4a
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	Vermoedelijk 17 ^e eeuw
Oorspronkelijke functie:	Werkplaats en woningen
Huidige bestemming:	Wonen

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Muurstraat 4, 4a is de rechter van twee dwarshuizen aan het begin van de Muurstraat. Het huis heeft een rechthoekige plattegrond en telt twee bouwlagen met een zadeldak evenwijdig aan de straat. Over de bouwgeschiedenis van dit huis is betrekkelijk weinig bekend. Op grond van de situering in combinatie met de weergave van de panden op de bekende vogelvluchtkaart van Egbert Haubois uit omstreeks 1643 ontstaat een interessant beeld. Het is zeer wel mogelijk dat Muurstraat 2 en 4 oorspronkelijk de achterhuizen waren van een fors hoekpand aan de Oude Boteringestraat. Deze straat maakt onderdeel uit van de belangrijkste historische verkeersas van Groningen (de weg die vanuit Drenthe de verbinding verzorgde met de rijke kleistreken ten noorden van de stad). De Muurstraat was als een smalle weg 'achter de muur' en in vergelijking met de Oude Boteringestraat van veel geringere betekenis. Wanneer er in de middeleeuwse binnenstad sprake is van een dergelijk groot verschil in hiërarchie is dit veelal ook afleesbaar aan de situering en de architectuur van de bebouwing. Momenteel staan er op de zuidwestelijke hoek van de Muurstraat met de Oude Boteringestraat twee vrij smalle huizen. Wanneer we echter de situatie op de kaart van Haubois bekijken dan zien we in het verlengde van Muurstraat 2 en 4 een groot hoekhuis staan waarvan de gezamenlijke breedte overeenkomt met de diepte van de dwarshuizen. Het is daarom aannemelijk dat het hoekhuis in later tijd is gesplitst dan wel afgebroken en vervangen door twee panden. Nader onderzoek in de huizen zou dit moeten uitwijzen. Hoekstraat 2 en 4 hebben de kenmerkende oriëntatie en de bijpassende sobere architectuur van achterhuizen aan een minder belangrijke zijstraat.

Omdat Muurstraat 4 op de kaart van Haubois in hoofdvorm overeenkomt met de huidige situatie is het zeer wel mogelijk dat het huis in de 17^e eeuw of daarvoor is gebouwd. Gezien de karakteristiek van een groot aantal kozijnen en het metselwerk dateert de voorgevel uit de late 18^e eeuw, maar uit de ongelukkige wijze waarop de muurankers zijn geplaatst ten opzichte van deze vensters blijkt dat de verdiepingsbalklaag ouder moet zijn.

Op de begane grond in het linker deel van de gevel zitten twee 19^e-eeuwse gekoppelde zesruits vensters (waarvan de onderste twee ruiten later zijn samengevoegd tot een ruit). Ter weerszijden hiervan zit een deur met bovenlicht (20ste eeuw) die blijkens de situatie op een historische foto de 19^e-eeuwse deuren vervangen. De beide deuren en het gekoppelde zesruitsvenster zitten op plaatsen waar vóór de 19^e eeuw eveneens vensters of deuren hebben gezeten. Iets boven de bovendorpels zitten de rollagen die hieraan herinneren. Deze zijn gelijk aan de rollagen boven de 18^e-eeuwse kozijnen en geven daarmee de 18^e-eeuwse gevelindeling weer. In de rechterhelft van de gevel op de begane grond zitten drie 19^e-eeuwse zesruits ramen, gevat in zware 18^e-eeuwse kozijnen met kwart bolle profileringen. Boven ieder van de drie vensters zit een muuranker van de verdiepingsbalklaag waarvan de schieter voor het kozijn uitkomt en met een houten klosje is de ruimte opgevuld.

Op de verdieping zitten vier zware 18^e-eeuwse kozijnen. Daarvan hebben de twee binnenste een kwart bolle profilering terwijl de buitenste twee een sponning hebben. Blijkens een historische foto sloten op deze sponningen buiten de muur stekende 19^e-eeuwse raamkasten aan. Thans zijn de vensters op de verdieping niet onderverdeeld. De gevel wordt afgesloten door een eenvoudige bakgoot op klossen.

In de 20ste eeuw hebben diverse verbouwingen plaatsgevonden. Een brand in 1982 maakte ingrijpend herstel noodzakelijk. Vermoedelijk is bij die gebeurtenis de raamindeling van de vensters op de verdieping verloren gegaan. Dit zal waarschijnlijk ook het vernieuwen van de zolderbalklaag en de kap noodzakelijk hebben gemaakt.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De gemetselde voorgevel met de indeling van vensters en deuren en de bouwsporen van vroegere vensters en deuren

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De 18^e- en 19^e-eeuwse kozijnen en de 19^e-eeuwse ramen
- De ijzeren muurankers

Gevelbeëindiging

- Eenvoudige bakgoot op klossen

Dakvorm en bedekking

- Zadeldak met de nok evenwijdig aan de straat

Bouwhistorische elementen/waardevolle casco-onderdelen

- De zijmuren en wellicht de balklaag boven de begane grond

WAARDERING

Het exterieur van het pand Muurstraat 4, 4a alsmede enkele bouwhistorisch waardevolle onderdelen zijn van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden omdat Muurstraat 4, 4a de kenmerkende oriëntatie heeft van een achterhuis achter een aan een hoofdstraat of plein gelegen hoofdhuis. Dit verklaart de hoofdvorm van het huis (samen met Muurstraat 2, 2a van een dwarshuis met de nok evenwijdig aan de straat. Voorts past het huis in maat en schaal in de karakteristieke kleinschaliger bebouwing van de Muurstraat, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de sobere architectuur die past bij de status van achterhuis aan een minder belangrijke zijstraat. De gevelindeling met daarin de 18^e- en 19^e-eeuwse vensters zijn waardevol in het gevelbeeld ter plaatse;
- vanwege de bouwhistorische waarden van het muurwerk en wellicht de balklaag boven de begane grond.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Noorderhaven 62, 62a
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	1867 (voorgevel)
Oorspronkelijke functie:	Café met bovenwoning
Huidige bestemming:	Woonhuis

Inleiding

Noorderhaven 62, 62 a is gesitueerd in de gesloten gevelwand van de zuidzijde van de Noorderhaven naast het voormalige havenkantoor bij de bocht van de Noorderhaven met de Hoge der A en bestaat uit twee bouwlagen met een schilddak met de nok haaks op de straat.

De zuidzijde van de Noorderhaven was oorspronkelijk een 17^e-eeuwse kade ter plaatse van de 15^e-eeuwse wal/gracht. Het westelijke gedeelte van de Noorderhaven sluit met een haakse bocht aan op de Hoge der A.

Over de ouderdom van het huis zijn weinig gegevens voorhanden. Blijkens de weergave van het huis op de kaart van Haubois uit omstreeks 1643 stond op deze plaats een eenlaags dwarshuis. Op de Kadastrale minuut uit circa 1830 heeft het huis al de huidige omvang (contour). Mogelijk zijn delen van het 17e-eeuwse casco bewaard gebleven maar hier zijn geen gegevens van bekend. Omstreeks 1900 was in het pand al een café gevestigd.

In 1923 werd de woning met caféruimte verbouwd waarbij de indeling werd gewijzigd. In 1949 volgde splitsing van het pand. Vermoedelijk in de laatste decennia van de 20ste eeuw is de pui gedeeltelijk gemoderniseerd (middendeel); het raamhout van de kajuit is vernieuwd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN

Vorgevel

- De 19e-eeuwse hoofdopzet van de gevel met voormalige café-pui en een indeling van vier vensterassen op de verdieping
- De symmetrische hoofdopzet van de voormalige houten café-pui
- Het gevelmuurwerk van rode baksteen, gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Lichtgetoogde T-vensters met middenroede in de bovenlichten
- De gevelopeningen van de pui met houten pilasters en afsluitende architraaflijst
- De 19e-eeuwse deurkozijnen, bewerkt kalk en hardstenen drempels en neuten met kapellen
- De gefrijnde en geprofileerde hardstenen basementen van de pilasters, versierd met ruitmotief en voorzien van jaartalsteen (zwartgeschilderd) en naamsteen JDMD

Gevelbeëindiging

- De bekronende lijst in de vorm van een hoofdgestel, bestaande uit een architraaf, fries en kroonlijst met sierlijk bewerkte consoles op de hoeken als ondersteuning van de goot

Dakvorm en bedekking

- Schilddak met de nok haaks op de straat, gedekt met zwarte golfpannen
- De gemetselde kajuit in het midden van het voordakschild met plat dak

Indifferente monumentwaarden:

- De invulling van de gemoderniseerde pui
- De vernieuwde voordeuren
- De moderne dakramen in het voordakschild

WAARDERING

Het exterieur van het pand Noorderhaven 62, 62a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als herkenbaar onderdeel van de historische perceels- en bebouwingsstructuur die grotendeels in tact bewaard is gebleven en als waardevol onderdeel van de historische gevelwand van de zuidzijde van de Noorderhaven, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, vanwege de herkenbare 19^e-eeuwse opzet van de tweelaags lijstgevel uit 1867, uitgevoerd in schoonmetselwerk met bewaard gebleven indeling en omlijsting van een voormalige cafe-pui, voorzien van houten pilasters en sierlijk bewerkte hardstenen basementen uit 1867;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Oosterstaat 2 (voorheen 4)
Nevenadres:	Poelestraat 1(?)
Architect:	
Bouwjaren:	Circa 1898
Oorspronkelijke functie:	Winkel met bovenwoning
Huidige bestemming:	Winkel met wonen

Inleiding

Oosterstraat 2 (voorheen 4) is gesitueerd in de gesloten oostelijke gevelwand van de Poelestraat en bestaat uit drie bouwlagen onder een afgeknot schilddak. Aan de rechterkant bevindt zich een drup. Het pand dateert uit circa 1898; voor die tijd stond op de plaats van Poelestraat 1 een groot middeleeuws huis met een dwars zijhuis (Oosterstraat 2). Bij de nieuwbouw (of ingrijpende verbouwing) is deze hoofdopzet aangehouden. De begane grond is samengevoegd met die van het hoekpand Poelestraat 1 en van een moderne winkelpui voorzien.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN

Voorgevel

- Symmetrische hoofdopzet met een indeling in vier vensterassen (verdiepingen) en geleiding in de vorm van vensternissen
- Het gevelmuurwerk van orangerode baksteen met bijbehorend voegwerk
- De onder- en bovendorpelbanden van bruingeglazuurde bakstenen, gemetseld in koppenverband
- Rollagen van groen geglazuurde bakstenen in de ontlastingsbogen

- Ongekleurd glas in lood in de bovenlichten van de vensters
- Het siermetselwerk in diverse verbanden in de borstweringen tussen de verdiepingsvensters
- De vier gebeeldhouwde koppen van kunststeen/terracotta in cirkelvorm van zwarte bakstenen

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- T-vensters (verdiepingen)
- De blindnisopening met rondboog in de middenpenant

Gevelbeëindiging

- Geprofileerde houten gootlijst

Dakvorm en bedekking

- Afgeknot schilddak met de nok evenwijdig aan de straat, gedekt met grijs gesmoorde Hollandse pannen (vernieuwd)

Indifferente monumentwaarden:

- De invulling van de moderne winkelpui

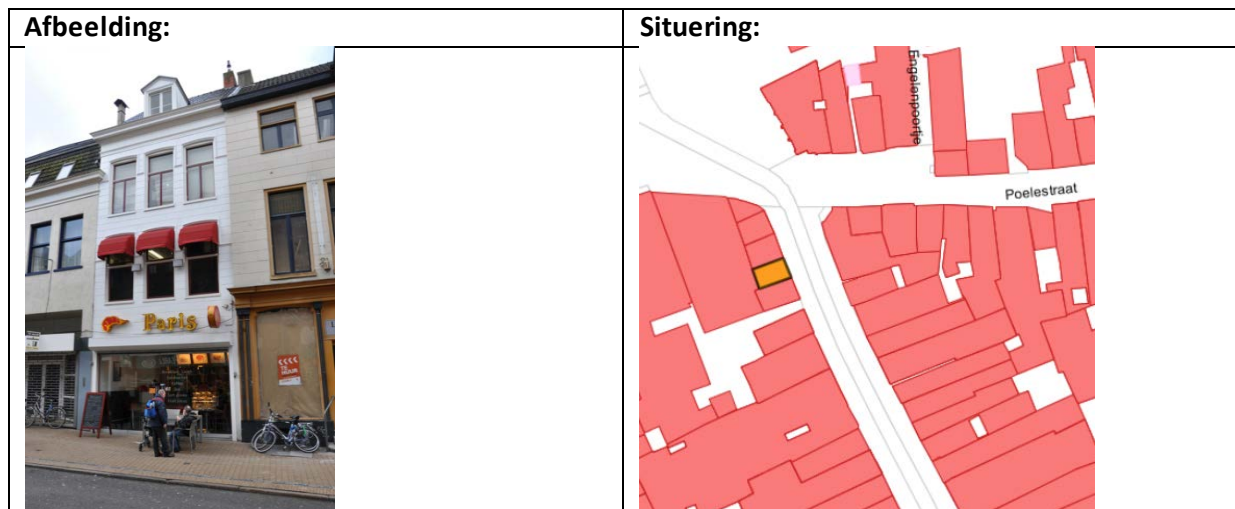
WAARDERING

Het exterieur van het pand Oosterstraat 2 (voorheen 4) is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische percelerings- en bebouwingsstructuur ter plaatse; in dit verband is de drup rechts van belang, als waardevol onderdeel in de historische gevelwand, vanwege zijn ensemblewaarden met het hoekpand Poestraat 1, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de symmetrische hoofdopzet en indeling met boogvelden, het gevarieerde en zorgvuldig toegepaste gebruik van gekleurde bakstenen en diverse siermetselverbanden en de decoraties in de vorm van vier gebeeldhouwde mannenhoofden in renaissancistische trant;
- vanwege de gaafheid van het exterieur;
- vanwege de relatieve zeldzaamheid van de gebeeldhouwde koppen aan de gevel.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Oosterstraat 5
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	Middeleeuws (casco); 19 ^e eeuw (voorgevel)
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis
Huidige bestemming:	Winkel met wonen

Inleiding

Oosterstraat 5 bestaat uit een kelder met drie bouwlagen en een zadeldak met schildeind aan de voorzijde. Het pand is in oorsprong georiënteerd geweest op de Grote Markt, maar vermoedelijk in de tweede helft van de 19^e eeuw van de hoekpanden aan de Grote Markt afgesplitst waarbij de verkavelingsrichting werd omgedraaid waardoor het pand een oriëntatie kreeg op de Oosterstraat. Uit bouwhistorisch onderzoek, gedaan in Oosterstraat 3 is gebleken dat Oosterstraat 5 een middeleeuwse oorsprong heeft.

In 1896 werd de voorgevel voorzien van een winkelpui, die nadien nog diverse malen gemoderniseerd werd, onder andere in 1927 waarbij de aparte voordeur voor de bovenwoning kwam te vervallen en het pand een nieuwe winkelpui kreeg over de volle breedte; verdere modernisering van de winkelpui volgden in 1960, 1985 en later.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Drielaagse lijstgevel met een indeling in drie vensterassen en een gepleisterde afwerking, voorzien van een patroon van schijnblokken en -hanekammen en twee geprofileerde cordonlijsten die de vorm van de verdiepingsvensters volgen.

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Drie vensters met houten H-schuiframen op de eerste verdieping en drie op de tweede verdieping met houten T-stolpramen (19^e eeuw)
- Het venster van de dakkapel

Gevelbeëindiging

- De architraaflijst, fries en kroonlijst

Dakvorm en bedekking

- Het voordakschild, gedekt met een grijze golfpan
- De dakkapel met zadeldakje op het voorschild

Indifferente monumentwaarden:

- De moderne winkelpui

WAARDERING

Het exterieur van het pand Oosterstraat 5 alsmede enkele bouwhistorisch waardevolle onderdelen zijn van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, vanwege zijn situering in de grotendeels gesloten westelijke gevelwand van de Oosterstraat als onderdeel van de historische bebouwingsstructuur ter plaatse; de gevel past qua schaal en maat goed in de gevelwand ter plaatse, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit.
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in zijn hoofdopzet als karakteristiek voorbeeld van een winkelwoonhuis uit de late 19^e eeuw;
- vanwege de bouwhistorische waarden van het casco (zij- en achtermuren en wellicht ook balklagen);
- vanwege de relatieve gaafheid van de voorgevel.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Oosterstraat 18, 18a
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	Circa 1895
Oorspronkelijke functie:	Winkel met bovenwoning
Huidige bestemming:	Winkel met wonen

Inleiding

Oosterstraat 18, 18a is gesitueerd in de overwegend gesloten, oostelijke gevelwand van de Oosterstraat. Het voorhuis bestaat uit drie bouwlagen onder een afgeplat zadeldak met schild aan de voorzijde. De contour van het bebouwde oppervlak komt overeen met de weergave op de kadastrale minuut van circa 1830. Het huidige voorhuis werd in circa 1895 gebouwd na sloop van het bestaande pand.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De houten winkelpui op de begane grond met symmetrische hoofdopzet, voorzien van een gepleisterde plint en van blokken voorziene hoekpilasters en het geprofileerde lijstwerk rondom de bovenlichten van de pui
- De indeling van drie vensterassen met verdiept liggende kozijnen en ramen
- Het gevelmuurwerk van machinaal gevormde baksteen met bijbehorend voegwerk, de geprofileerde muurdammen met decoraties en de van negblokken en sluitstenen voorziene boogvormen van de verdiepingsvensters (kielbogen en segmentbogen)
- De schijn- balustradepanelen onder de vensters van de eerste verdieping
- De gepleisterde speklagen, kapitelen van de muurdammen en sluitstenen van de vensters
- De met diamantkoppen versierde en geprofileerde cordonlijst als scheiding van de verdiepingen
- De sierlijk bewerkte smeedijzeren sierankers

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De vensters met kielbogen, houten kozijnen en houten T-ramen op de eerste verdieping en bovenlichten met ongekleurd glas in lood
- De vensters met houten T-ramen op de tweede verdieping

- **Gevelbeëindiging**
- Geprofileerde en decoratieve kroonlijst met vier bewerkte consoles

Dakvorm en bedekking

- Afgeplat zadeldak met schild aan de voorzijde, dit schild is gedekt met rode oud-Hollandse pannen (vernieuwd)

WAARDERING

Het exterieur van het pand Oosterstraat 18, 18a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische bebouwingsstructuur ter plaatse en van belang voor de stedenbouwkundige ontwikkelingsgeschiedenis van de binnenstad van Groningen en kenmerkend voor de 19e-eeuwse verstedelijking hiervan en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit. Het pand is onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, vanwege de hoofdopzet van de voorgevel, karakteristiek voor de eclectische bouwstijlen uit het einde van de 19^e eeuw met bijbehorende, goed bewaard gebleven winkelpui, de detaillering van de venstervormen en de toegepaste decoraties aan de gevel;
- vanwege de relatieve gaafheid van een als geheel ontworpen en bewaard gebleven winkelwoonhuis, kenmerkend voor de laatste jaren van de 19^e eeuw;
- vanwege de relatieve zeldzaamheid van de houten winkelpui, waarvan er in de stad Groningen nog vrij weinig van bewaard zijn gebleven.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Oosterstraat 25-1
Nevenadres:	
Architect:	K. & G. Hoekzema Kzn.
Bouwjaar:	1901
Oorspronkelijke functie:	Pakhuis en kachelmagazijn
Huidige bestemming:	?

Inleiding

Oosterstraat 25-1 is gesitueerd op een binnenterrein aan de pleinvormige verbreding van de Bentelaarsgang tussen de Oosterstraat en de Gelkingestraat. De brede zijgevel ligt in de zichtas vanuit de entree vanuit de Oosterstraat. Tegen het linker deel van de kopse zuidgevel staat een eenlaagse aanbouw, behorend bij een van de panden aan de Gelkingestraat(?)

De toegangsdeuren op de begane grond zijn vernieuwd evenals de rollagen en de smalle strook muurwerk boven de pakhuisdeuren; vermoedelijk zaten hier oorspronkelijk stalen lateien. Het pand behoorde oorspronkelijk bij Oosterstraat 25 en de open ruimte tussen de achtergevel hiervan en het pakhuis was tuin!

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voor- en zijgevel (zuid)

- De hoofdzet, de vierlaagse bouwmassa met een indeling in twee en vier vensterassen
- Het gevelmuurwerk van rode baksteen, gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk
- De reeksen ijzeren muurankers
- De ijzeren raamroosters (diefijzers) op de begane grond
- De hardstenen neuten van het deurkozijn op de begane grond

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De twee houten hijsdeuren met diagonaal aangebrachte kraalschroten

- De segmentboogvormige gietijzeren ramen met roedenverdeling (verdiepingen voorgevel
- 2 x 3 en 4 x 4 (zijgevel), gemetselde rollagen en onderdorpels
- Het houten trijshuis

Gevelbeëindiging

- Houten boeiboorden

Dakvorm en bedekking

- Plat dak

Indifferente monumentwaarden:

- De vernieuwde toegangsdeuren in de zuidgevel (begane grond)
- De versmalde en vernieuwde hijsopening op de bovenste verdieping

WAARDERING

Het exterieur van het pand Oosterstraat 25-1 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, omdat het pand door zijn karakteristieke bouwmassa een opvallend en herkenbaar element is aan de pleinvormige verbreding van de Bentelaarsgang; van belang vanwege de verkaveling met achterontsluitingen via de Bentelaarsgang van de panden aan de Oosterstraat en Gelkingestraat en daarmee van belang voor de stedenbouwkundige - en ontwikkelingsgeschiedenis van Groningen; bovendien is het gebouw kenmerkend voor de wijze waarop in de 19^e en vroeg 20ste eeuw de binnenterreinen in de binnenstad van Groningen benut werden. Het pand maakt deel uit van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de sobere doch doelmatige architectuur en bouwmassa van een bedrijfspand van rond 1900 met hijsdeurentravee in de kopse gevel en reeksen gietijzeren ramen en muurankers, die het gebouw een industrieel karakter geven; van belang ook als herinnering aan de vele bedrijven die rond 1900 in de Groninger binnenstad waren gevestigd;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur;
- vanwege de relatieve zeldzaamheid van de bewaard gebleven gietijzeren ramen in de gevels.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Oude Boteringestraat 10, 10a
Nevenadres:	Poststraat 5
Architect:	
Bouwjaren:	19 ^e -eeuws (gevels); casco tweede helft 15 ^e eeuw
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis
Huidige bestemming:	Winkel

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Oude Boteringestraat 10, 10a/Poststraat 5 is gesitueerd op de hoek van de Oude Boteringestraat met de Poststraat en bestaat uit drie bouwlagen met een zadeldak met schildeind aan de voorzijde. Het casco dateert uit de tweede helft van de 15^e eeuw. Na diverse verbouwingen heeft het pand echter een onmiskenbaar laat 19^e-eeuws voorkomen gekregen. In 1890 werd het woonhuis verbouwd tot magazijn met bovenwoning en voorzien van een winkelpui. Nadien werd het nog verschillende malen (vooral inwendig) verbouwd. Omstreeks 2005 (?) is de granieten beplating aan de plint en onderdorpels van de vensters op de begane grond (zijgevel) aangebracht.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voor- en zijgevel

- 19^e-eeuwse hoofdopzet met in hoogte afnemende verdiepingen en een indeling in drie vensterassen met een voorzetting in het venstertravee om de hoek in de zijgevel
- De gepleisterde afwerking van de gevels, voorzien van een patroon van schijnblokken in smalle lagen
- Het geprofileerde lijstwerk om de verdiepingsvensters, versierd met kuiven, voorzien van een gepleisterde afwerking (cementpleister)

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Vensters met houten zesruitsramen en vierruits schuiframen
- De driepaneelsdeur met bovenlicht in de zijgevel
- De H-vensters in de zijgevel

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst langs voor- en zijgevel (hoofdgestel)

Dakvorm en bedekking

- Zadel dak met schildeind aan de voorzijde, gedekt met nieuwe grijze pannen en hoekschoorsteen

Bouwhistorische elementen/waardevolle casco-onderdelen:

- Muurwerk en balklagen

Indifferente monumentwaarden:

- De zwarte granieten plaatbekleding van de borstweringen en de raamdorpel van de begane grond

WAARDERING

Het exterieur alsmede enkele bouwhistorisch waardevolle onderdelen van het pand Oude Boteringstraat 10, 10a/Poststraat 5 zijn van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische percelerings- en bebouwingsstructuur, die goed in tact bewaard is gebleven; in dit verband is de drup aan de noordzijde (voor) van belang omdat deze wijst op een oude verkaveling. Voorts vanwege zijn hoekligging en als onderdeel van het historische gevelbeeld ter plaatse, bestaande uit overwegend 19^e-eeuwse lijstgevels met de nok haaks op de straat, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdopzet en indeling van de lijstgevel met in hoogte afnemende verdiepingen en met de nok van de kap haaks op de straat, kenmerkend voor de architectuur uit het laatste kwart van de 19^e eeuw, de gepleisterde afwerkingingen met geprofileerde lijstwerk om de verdiepingsvensters, voorzien van versierde kuiven en zesruitsramen hierin;
- vanwege de bouwhistorische waarden van het deels middeleeuwse casco (muurwerk en balklagen).

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Oude Boteringestraat 32 (rechter, noordelijke deel)
Nevenadres:	(voorheen Oude Boteringestraat 34)
Architect:	Jan Kuiler
Bouwjaren:	1914 (verbouwing)
Oorspronkelijke functie:	Winkel met wonen
Huidige bestemming:	Universiteitsgebouw

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Oude Boteringestraat 32 (rechter, noordelijke deel) is gesitueerd in de gesloten westelijke gevelwand van de Oude Boteringestraat en bestaat uit twee samengevoegde historische panden die tijdens een verbouwing in 1914 van een nieuwe voorgevel werden voorzien. Aan de rechterzijde bevindt zich een drup wat wijst op een oude verkaveling. Het gebouw bevat drie bouwlagen onder een dwarsgeplaatst zadeldak met hoekschoorstenen, met de nok evenwijdig aan de straat (voorbeuk). De aansluitende achterbouw heeft een plat dak. In 1954 werd de winkelpui op de begane grond verwijderd en vervangen door bij het geheel passende vensters met roedenbovenlichten. Het pand werd toen in gebruik genomen door de Rijksuniversiteit voor een van haar faculteiten.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN

Voorgevel

- De hoofdropzet van de klassiek gelede en ingedeelde voorgevel met pilasters (2 - 1 - 2), driehoekig fronton en een indeling in 5 vensterassen; het noordelijke ingangstravee is smaller en valt buiten de met fronton bekroonde geveltop ter breedte van één vensteras
- De scheiding tussen de begane grond en de verdiepingen door middel van geprofileerde kunststenen cordonlijst

- Het gevelmuurwerk van bruinrode baksteen met bijbehorend voegwerk (gesneden voegen), gemetseld in kruisverband
- De in kunststeen uitgevoerde architectonische details ter imitatie van zandsteen, zoals onder meer lateien, negblokken, kapitelen en cordonlijsten
- De hardstenen raamdorpelstenen van de vensters
- De betonplaten met middenconsole van de balkons op de tweede verdieping
- De sierlijke smeedijzeren balkonhekwerken
- Het boogvormige ingangsportiek rechts

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De verdiept liggende vensters met houten T-ramen met bovenlichten (valramen) met houten roeden (3 x 4)
- De balkondeuren op de tweede verdieping met roedenindeling (elk 2x 8) en bovenlichten met roeden (elk 2x 2)
- De bewerkte houten voordeur met afgeronde bovenhoeken
- Het ovale venster (bovenlicht) boven de ingang

Gevelbeëindiging

- Gemetselde kroonlijst ter ondersteuning van de van talrijke klossen voorziene houten gootlijst

Dakvorm en bedekking

- Dwarsgeplaatst zadeldak met hoekschoorstenen (voorbeuk), gedekt met rode pannen

Bouwhistorische elementen/waardevolle casco-onderdelen:

- De noordgevel met sporen van oud muurwerk waarin diverse bouwfases te herkennen zijn

WAARDERING

Het exterieur van het pand Oude Boteringestraat 32 alsmede enkele bouwhistorisch waardevolle onderdelen zijn van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische percelerings- en bebouwingsstructuur, bestaande uit de samenvoeging van twee historische panden die in 1914 van een nieuwe gemeenschappelijke voorgevel werden voorzien; in dit kader is de drup aan de noordzijde van belang omdat deze wijst op een oude verkaveling; de gevel vormt een qua architectuur en opzet opvallend onderdeel van de historische gevelwand ter plaatse, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de nagenoeg symmetrische hoofdopzet en opbouw van de gevel in horizontalen en verticalen met excentrisch geplaatst ingangstravee, de gevelindeling en klassieke geleding door onder meer de toepassing van forse gemetselde pilasters met bewerkte kapitelen over twee bouwlagen van de kolossale orde, de monumentaal opgezette kroonlijst met bijbehorend klassiek driehoekig fronton, vanwege de toegepaste materialen als kunststeen en hardsteen, de detaillering van de gevelopeningen en de bijzondere vormgeving van de balkons met sierlijk bewerkte ijzeren hekwerken en het opvallende 'Serliana'-venster met boogvorm in de topgevel;
- vanwege de bouwhistorische waarden van de noordgevel met sporen van oud muurwerk;
- vanwege de uitzonderlijke gaafheid van het exterieur;

- vanwege de relatieve zeldzaamheid van een dergelijk ontwerp uit 1914 in de zogenaamde Um-1800 - bouwstijl, met invloeden van het classicisme, barok en Jugendstil die in Groningen vrij weinig is toegepast en vrijwel alleen door architect Jan Kuiler.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Oude Boteringestraat 40
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	Middeleeuws (casco); circa 1850 (voorgevel); 1991 (restauratie)
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis
Huidige bestemming:	Wonen

Inleiding

Oude Boteringestraat 40 maakt onderdeel uit van de westelijke gevelwand en bestaat uit een tweelaags diephuis met zadeldak en voorschild en een ondiepe aanbouw met dakterras. Aan weerszijden van het huis is een ozendrup. Het huis dateert uit de middeleeuwen getuige de zware zijmuren, gemetseld van kloostermoppen en de eikenhouten balklaag boven de begane grond. Het huis is meermalen verbouwd, vergroot en in 1991 ingrijpend verbouwd en gerestaureerd. Lange tijd bezat het huis een achterhuis met tussenlid en binnenplaats. In 1991 is dit achterhuis gesloopt en tot tuin bestemd.

Van groot belang voor de bouwgeschiedenis van het huis is de ombouw van de voorgevel tot lijstgevel rond 1850. Dit moet zijn geschied na 1836 aangezien het huis in dat jaar werd afgebeeld op gravure waarop een Maskerade van studenten is te zien met op de achtergrond de westelijke straatwand van de Oude Boteringestraat (gekleurde gravure, collectie Universiteitsmuseum Groningen). Het huis had toen nog een driehoekige topgevel met de voordeur in het midden. Als vervanging van deze gevel kreeg het huis een klassiek uiterlijk zoals dat in die tijd gebruikelijk was. Bij de bouw rond 1850 zullen de vensters zesruits verdeling hebben gehad die later zijn gemoderniseerd in T-vensters. In de tweede helft van de 19^e eeuw werd een winkelpui aangebracht met rechts de deur naar de bovenwoning. Deze pui werd in 1927 vervangen door een pui in Amsterdamse Schoolstijl.

Na jaren van verval volgde in 1991 de genoemde restauratie. De achtergevel, zolderbalklaag en de kap werden vernieuwd en het dak werd wederom belegd met oud Hollandse dakpannen. De winkelpui op de begane grond werd gesloopt en deze zone werd teruggebracht in de originele staat van rond 1850. Rechts kwam een deur met klassieke omlijsting en links twee vensters die in ritme en

detailtering overeenkomen met de vensters er boven. Het metselwerk werd zorgvuldig aangevuld met bijpassende bakstenen.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De gemetselde voorgevel met bijbehorend voegwerk en met een gevelindeling in drie vensterassen

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De houten vensters op de verdieping met T-vensters (vernieuwd) en op de mezzanino vensters raamhout met een middenroede

Gevelbeëindiging

- De lijst bovenlangs de gevel in de vorm van een hoofdgestel, bestaande uit een architraaf, fries en kroonlijst, aan weerszijden voorzien van een console

Dakvorm en bedekking

- Het zadeldak met voordakschild belegd met oud Hollandse dakpannen

Bouwhistorische elementen/waardevolle casco-onderdelen

- De middeleeuwse zijmuren van het voorhuis met de eikenhouten balklaag boven de begane grond

Positieve monumentwaarden:

- De gereconstrueerde begane grond met T-vensters en de voordeur met bovenlicht en omlijsting in klassieke stijl

WAARDERING

Het exterieur alsmede enkele bouwhistorisch waardevolle casco-onderdelen van het pand Oude Boteringestraat 40 zijn van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de laat middeleeuwse perceels- en bebouwingsstructuur ter plaatse, die goed bewaard is gebleven. In dit verband zijn de beide ozendruppen van groot belang. De gevel past qua maat en schaal goed in de historische westelijke gevelwand van de Oude Boteringestraat, een van de belangrijkste en oudste straten in de binnenstad van Groningen, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege de straatbeeldkwaliteit
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de karakteristieke 19^e-eeuwse hoofdopzet van de voorgevel met zorgvuldig uitgevoerd metselwerk, geprofileerde kozijnen en een kroonlijst met consoles;
- vanwege de bouwhistorische waarden, tot uiting komend in de middeleeuwse zijmuren en eikenhouten balklaag boven de begane grond.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Oude Boteringestraat 43 (links, noordelijke deel)
Nevenadres:	(voorheen Oude Boteringestraat 45)
Architect:	
Bouwjaren:	15 ^e eeuws (casco-onderdelen); 19 ^e eeuws (voorgevel)
Oorspronkelijke functie:	Winkelwoonhuis
Huidige bestemming:	Horeca

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Oude Boteringestraat 43 (links, noordelijke deel) maakt deel uit van de oostelijke gevelwand van de straat en bestaat uit een drielaags voorhuis onder een schilddak met de nok haaks op de straat. Aan de rechterkant (zuid) bevindt zich een ozendrup.

Uit bouwhistorisch onderzoek is duidelijk geworden dat de begane grond van het voorhuis uit de late middeleeuwen dateert, vermoedelijk de 15e eeuw. Zowel de karakteristiek van zware zijmuren, gemetseld van kloostermoppen als de eikenhouten balklaag boven de begane grond wijzen daarop. Afgaande op de weergave van het huis op de vogelvluchtkaat van E. Haubois uit 1643 had het huis toen één verdieping en een steile kap tussen twee topgevels. Echter, tijdens het in 1996 uitgevoerde bouwhistorisch onderzoek zijn van een oude eerste verdieping geen sporen gevonden. Wel is duidelijk dat het huis in de late 19e eeuw haar huidige omvang kreeg van drie bouwlagen met een kap. Wellicht is toen de bestaande verdieping gesloopt en vervangen door twee nieuwe, gebouwd op het casco van de begane grond. Een andere mogelijkheid is dat de kaart abusievelijk twee bouwlagen aangeeft terwijl het huis er destijds maar één telde. Echter, gezien de plaats in de stad is een tweelaags huis in de 17e eeuw zeer wel mogelijk. De laat 19e eeuwse verbouwing betekende tevens dat de gehele voorgevel werd vernieuwd in een voor die tijd gebruikelijk lijstgevel.

In 1973 werd de begane grond ingericht en verbouwd tot restaurant. In 1999 is het pand verbouwd en samengevoegd met Oude Boteringestraat 43 als onderdeel van een hotel.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De 19^e hoofdopzet van de drielaags lijstgevel met een indeling in drie vensterassen (verdiepingen)
- De pui die in zijn structuur de bovenliggende gevel ondersteunt.

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De houten vensters met segmentbogen en T-schuiframen (eerste verdieping)
- De houten vensters met segmentbogen en zesruits-schuiframen (tweede verdieping)

Gevelbeëindiging

- De lijst bovenlangs de gevel in de vorm van een hoofdgestel, bestaande uit een architraaf, fries en kroonlijst

Dakvorm en bedekking

- Schilddak met de nok haaks op de straat, gedekt met grijze dakpannen

Bouwhistorische elementen/waardevolle casco-onderdelen

- De zijmuren van het voorhuis en de balklaag boven de begane grond van het voorhuis

Indifferente monumentwaarden:

- De vernieuwde invulling van de pui

WAARDERING

Het exterieur van het pand Oude Boteringestraat 43 (links, noordelijke deel) alsmede enkele bouwhistorisch waardevolle casco-onderdelen zijn van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de laatmiddeleeuwse perceels- en bebouwingsstructuur ter plaatse, die goed bewaard is gebleven. In dit verband is de drup aan de rechterkant van groot belang. De gevel past qua schaal en maat goed in de historische oostelijke gevelwand van de Oude Boteringestraat, een van de belangrijkste en oudste straten in de binnenstad van Groningen, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege de straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de karakteristieke 19^e-eeuwse sobere, maar harmonieuze hoofdopzet van de voorgevel met zorgvuldig uitgevoerd metselwerk;
- vanwege de bouwhistorische waarden, tot uiting komend in de laat middeleeuwse casco van het voorhuis van de begane grond (zijgevels en balklaag). Deze onderdelen zijn van groot belang voor de bouwgeschiedenis van het huis vanwege de hoge ouderdom en de aanwezige bouwsporen.
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Oude Ebbingestraat 75
Nevenadres:	Hofstraat 1
Architect:	
Bouwjaar:	Circa 1885
Oorspronkelijke functie:	Winkel met magazijn en bovenwoning
Huidige bestemming:	Winkel met wonen (?)

Inleiding

Oude Ebbingestraat 75/Hofstraat 1 is gesitueerd op de hoek van de gesloten gevelwand van de Oude Ebbingestraat en de Hofstraat en bestaat uit een drielaags lijstgevel met een indeling in drie vensterassen (verdiepingen voorgevel) en travee met zijvensters om de hoek. De bovenlichten van de winkelpui op de hoek gaan schuil achter golfplaatmateriaal. Niet duidelijk is of de originele onderdelen van de pui (bovenlichten) daarachter nog aanwezig zijn.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN

Voorgevel

- Hoofdropzet van de drielaags lijstgevel met een indeling van drie vensterassen op de verdiepingen en in hoogte afnemende bovenste verdieping
- Het geprofileerde lijstwerk van de verdiepingenvensters met bekronende architraaflijsten
- Het gevelmuurwerk van schoon metselwerk in rode baksteen in kruisverband met bijbehorend voegwerk
- De hoofdropzet van de asymmetrische winkelpui op een gepleisterde borstwering met pilasters, portiekingang rechts en smaller etalageraam om de hoek aan de kant van de Hofstraat en afsluitende architraaflijsten (grotendeels nog aanwezig?) en dichtgezet keldervenster
- Het hardstenen stoepje (2 treden)

Zijgevel

- Hoofdropzet drielaags lijstgevel met indeling en scheiding tussen woningdeel en achtergelegen bedrijfsgebouwe
- Het gevelmuurwerk van rode baksteen met bijbehorend voegwerk
- Houten hijsbalk

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Vensters met houten T-stolpramen (verdiepingen)
- Ongedeelde houten etalageramen
- Venstervormen van divers formaat in zijgevel zoals T-vensters, zesruitsvensters, H-vensters en gietijzeren rozetraam

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst met indeling in drie verdiepte rechthoekige velden en bewerkte consoles op de hoeken ter ondersteuning van de bakgoot

Dakvorm en bedekking

- Plat dak met steile voor-, achter- en zijwanden, gedekt met zwarte golfpannen
- Kajuit met gepleisterde afwerking en plat dak

Indifferente monumentwaarden:

- De golfplaatbekleding van de winkelpui

WAARDERING

Het exterieur van het pand Oude Ebbingestraat 75 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, tot uiting komend in zijn situering als onderdeel van een beeldbepalend ensemble van drie panden die met hun markante en even hoge bouwmassa en kapvormen de zuidoosthoek van de Oude Ebbingestraat en de Hofstraat accentueren, op de plek waar het laatste, noordelijke gedeelte van de Oude Ebbingestraat een licht gebogen verloop kent en vanwege zijn ligging in een belangrijke zichtas vanaf het noorden richting binnenstad (Spilsluizen, Ebbingebrug, Nieuwe Ebbingestraat). Het pand maakt onderdeel uit van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en is van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in zijn bouwmassa op een markante hoek en hoofdropzet en indeling van de gevel(s) met kroonlijst en bijbehorende winkelpui en als onderdeel van het beeldbepalende ensemble met nrs. 73 en 75), kenmerkend voor de architectuur uit het laatste kwart van de 19^e eeuw en typerend voor de verstedelijking van de binnenstad van Groningen;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Oude Ebbingestraat 81, 81a, 81b
Nevenadres:	
Architect:	P.M.A. Hurman
Bouwjaren:	1907
Oorspronkelijke functie:	Winkel met bovenwoning
Huidige bestemming:	Winkel met wonen (kamerverhuur)

Inleiding

Oude Ebbingestraat 81, 81a, 81b is gesitueerd in de gesloten oostelijke gevelwand van de Oude Ebbingestraat en bestaat uit drie bouwlagen met een plat dak. Het pand werd gebouwd in 1907 naar ontwerp van de Groninger architect P.M.A. Hurman in een van de vernieuwingsstijlen van rond 1900. Het pand past in de oude verkaveling en bevat daarom wellicht nog delen van de oudere voorganger. De winkelpui is in de tweede helft van de 20ste eeuw gemoderniseerd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Symmetrische hoofdropzet van de drielaags gevel met een indeling in drie vensterassen met half rond uitgemetselde erker op de eerste verdieping, loggia met rondboog en balkon op de tweede verdieping en gebogen geveltop
- Het gevelmuurwerk van rode baksteen in stand verband
- De architectonische details, uitgevoerd in hardsteen zoals de doorlopende bewerkte latei (verdieping), negblokken en dorpelstenen, omlijste rondboog van de loggia, blokjeslijst onder de geveltop, raamdorpels, erkervoet op console en afdekking van de geveltop en penanten op de hoek

- De smalle muurdammen van de halfronde erker

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De drie erkervensters met houten onderramen (draairamen) met ongekleurd glas in lood en bovenlichten met roedenverdeling (2 x 3)
- Vensters met houten H-schuiframen en bovenlichten met roedenverdeling (3 x 3 en 2 x 4)

Gevelbeëindiging

- Gebogen geveltop (rondlopend) met hardstenen afdekking en hoekpenanten

Dakvorm en bedekking

- Plat dak

Indifferente monumentwaarden:

- De moderne winkelpui

WAARDERING

Het exterieur van het pand Oude Ebbingestraat, 81, 81a, 81b is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische verkavelingsstructuur ter plaatse. Qua architectuur vormt het pand een opvallend element in het laatste gedeelte van de gevarieerde oostelijke gevelwand van de Oude Ebbingestraat, waar de gevel qua schaal en maat goed in past, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden tot uiting komend in de esthetische kwaliteiten van het ontwerp en zijn hoofdopzet met erker en loggia in een van de Vernieuwingsstijlen van rond 1900 met zorgvuldige detaillering van de hardstenen architectonische details en de vensters en het contrast tussen het grijze natuursteen en de helderrode baksteen;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Oude Ebbingestraat 82, 82a
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	17 ^e eeuw, verbouwingen 18 ^e , 19 ^e , 20 ^{ste} eeuw en 2009
Oorspronkelijke functie:	Winkel-woonhuis
Huidige bestemming:	Winkel met wonen (kamerverhuur)

Inleiding

Oude Ebbingestraat 82, 82a is het linker van twee dwarshuizen die onderdeel zijn van de westelijke gevelwand aan het einde van de Oude Ebbingestraat tussen de Hardewikerstraat en de Spilsluizen. Het pand telt twee bouwlagen met een zadeldak evenwijdig aan de straat en heeft gemeenschappelijke muren met de buurpanden. Ter plaatse van de aansluiting met het pand links maakt de rooilijn van de straat een opvallende knik. In dit deel van de straat heeft de middeleeuwse Ebbinge-poort gestaan, maar de precieze plaats is onbekend. Gezien de weergave van de poort op de kaart van Van Geelkercken uit 1616 lag de buitenkant van de poort (noordgevel) gelijk met de knik in de straat. Als deze weergave klopt betekent dit dat de poort aansloot op het omstreeks 1535 gebouwde pand Oude Ebbingestraat 78/80. De kans is daarmee groot dat Oude Ebbingestraat 82 is gebouwd direct buiten de middeleeuwse stad op de gronden die vrijkwamen tijdens de grote uitleg van Groningen aan het begin van de 17^e eeuw. De nieuwe verdedigingswallen werden een stuk buiten de oude stad gelegd en de oude muur met wallen, grachten en poorten verloor haar functie. De Ebbinge-poort werd kort hierna gesloopt en de wallen werden bouwrijp gemaakt waarna spoedig de bouw van een groot aantal huizen volgde. De Ebbingestraat werd hierdoor zo'n 25 m naar het noorden verlengd. Op de hoeken van de straat met de Spilsluizen en de Turfsingel werden grote diephuizen gebouwd terwijl de resterende ruimte aan beide zijden van de straat werd opgevuld met dwarshuizen. Op de kaart van Haubois uit omstreeks 1633 (eerste versie van de kaart) staat de nieuwe situatie gedetailleerd weergegeven. Voor wat betreft Oude Ebbingestraat 82 en 84 is de situatie in de hoofdvorm gelijk aan de weergave op de kaart van Haubois. Aan de overkant van de

straat zijn de dwarshuizen niet meer herkenbaar door grootschalige vernieuwen. Slechts in een enkel huis is de oude structuur nog aanwezig in de constructiewijze (oriëntatie balklagen).

Gezien de hoofdvorm van Oude Ebbingestraat 82, de karakteristiek van de rechter zijgevel van Oude Ebbingestraat 84 en de overeenkomst met de weergave op de kaart van Haubois dateren beide huizen uit de 17^e eeuw, gebouwd voor circa 1633. De huizen zijn nadien meermalen verbouwd waarbij de voorgevels aan de heersende mode werden aangepast. Oude Ebbingestraat 82 kreeg een achterhuis dat blijkens de oudste kadasterkaart vóór circa 1830 moet zijn gebouwd. Gezien de karakteristiek van het metselwerk op de verdieping in de achtergevel met bouwsporen en de zware kozijnen is een 18^e-eeuwse datering van het achterhuis goed mogelijk.

De voorgevel heeft op de verdieping een laat 19^e-eeuwse gepleisterde afwerking met geprofileerd lijstwerk rond de vensters waarop aan de bovenzijde kuiven zijn aangebracht. De gevel kreeg in de 19^e eeuw een kroonlijst (hoofdgestel) waarvan de architraaf en het fries naderhand zijn gewijzigd tot een vlakke strook. In 1908 werd de voorgevel van een winkelpui voorzien. De pui is hierna diverse malen gemoderniseerd, in 1936, 1963, 1978 en 2009.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De gepleisterde voorgevel (blokpleister, verdieping) met versieringen rond de vensters

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De vensters met 19^e-eeuwse kozijnen en de indeling in T-vensters (het raamhout is modern)

Gevelbeëindiging

- De houten kroonlijst

Dakvorm en bedekking

- Het zadeldak (de keramische dakpannen dateren uit de 20ste eeuw)

Bouwhistorische elementen/waardevolle casco-onderdelen

- Het 17^e-eeuwse casco van het huis

Indifferente monumentwaarden

- De dakkapel op het voordakschild
- De invulling van de winkelpui
- De versoering van de kroonlijst

WAARDERING

Het exterieur van het pand Oude Ebbingestraat 82, 82a alsmede enkele bouwhistorisch waardevolle onderdelen zijn van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden als onderdeel van de 17^e-eeuwse stadsuitleg met de perceels- en bebouwingsstructuur die in dit deel van de straat aan de westzijde grotendeels bewaard is gebleven. De gevel past qua maat en schaal goed in de historische straatwand. Van belang is verder de samenhang met Oude Ebbingestraat 84, 84a als twee even grote dwarshuizen die kenmerkend zijn voor de bouwwijze aan het begin van de 17^e eeuw in dit deel van de straat, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege de straatbeeldkwaliteit;

- vanwege de architectuurhistorische waarden vanwege de 17^e-eeuwse hoofdvorm met 19^e-eeuwse architectuur van de voorgevel (verdieping);
- vanwege de bouwhistorische waarden van het 17^e-eeuwse casco.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Oude Ebbingestraat 84, 84a
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	17 ^e eeuw; verbouwingen 19 ^e en 20 ^{ste} eeuw
Oorspronkelijke functie:	Winkel-woonhuis
Huidige bestemming:	Winkel met wonen (jongerenhuisvesting)

Inleiding

Oude Ebbingestraat 84, 84a is het rechter van twee dwarshuizen die onderdeel zijn van de westelijke gevelwand aan het eind van de Oude Ebbingestraat tussen de Hardewikerstraat en de Spilsluizen. Het pand telt twee bouwlagen met een zadeldak evenwijdig aan de straat en heeft een gemeenschappelijke muur met het linker buurpand, rechts het een eigen muur die grenst aan een overbouwde gang. Ter plaatse van de aansluiting met Oude Ebbingestraat 82, 82a maakt de rooilijn van de straat een opvallende knik. In dit deel van de straat heeft de middeleeuwse Ebbingepoort gestaan, maar de precieze plaats is onbekend. Gezien de weergave van de poort op de kaart van Van Geelkercken uit 1616 lag de buitenkant van de poort (noordgevel) gelijk met de knik in de straat. Als deze weergave klopt betekent dit dat de poort aansloot op het omstreeks 1535 gebouwde pand Oude Ebbingestraat 78/80. De kans is daarmee groot dat Oude Ebbingestraat 84, 84a is gebouwd direct buiten de middeleeuwse stad op de gronden die vrijkwamen tijdens de grote uitleg van Groningen aan het begin van de 17^e eeuw. De nieuwe verdedigingswallen werden een stuk buiten de oude stad gelegd en de oude muur met wallen, grachten en poorten verloor haar functie. De Ebbingepoort werd kort hierna gesloopt en de wallen werden bouwrijp gemaakt waarna spoedig de bouw van een groot aantal huizen volgde. De Ebbingestraat werd hierdoor zo'n 25 m naar het noorden verlengd. Op de hoeken van de straat met de Spilsluizen en de Turfsingel werden grote diephuizen gebouwd terwijl de resterende ruimte aan beide zijden van de straat werd opgevuld met dwarshuizen. Op de kaart van Haubois uit omstreeks 1633 (eerste versie van de kaart) staat de

nieuwe situatie gedetailleerd weergegeven. Voor wat betreft Oude Ebbingestraat 82 en 84 is de situatie in de hoofdvorm gelijk aan de weergave op de kaart van Haubois. Aan de overkant van de straat zijn de dwarshuizen niet meer herkenbaar door grootschalige vernieuwen. Slechts in een enkel huis is de oude structuur nog aanwezig in de constructiewijze (oriëntatie balklagen).

Gezien de hoofdvorm van Oude Ebbingestraat 84, 84a, de karakteristiek van de rechter zijgevel met daarin de bouwsporen van zandstenen luikvensters en de overeenkomst met de weergave op de kaart van Haubois dateren beide huizen uit de 17^e eeuw, gebouwd voor circa 1633. De huizen zijn nadien meermalen verbouwd waarbij de voorgevels aan de heersende mode werden aangepast. De voorgevel heeft op de verdieping een 19^e-eeuwse gepleisterde afwerking met geprofileerd lijstwerk rond de bovenkanten van de vensters. Ter hoogte van de wisseldorpels van de vensters zit een cordonlijst waarop het lijstwerk rond de bovenlichten aansluit. Opvallend is de plaatsing van de muurankers boven de vensters op de verdieping. Het ritme van de ankers correspondeert niet met de plaatsing van de vensters waardoor drie ankers op de kozijnen aansluiten. Dit wijst erop dat de vensterindeling oorspronkelijk anders is geweest met smallere vensters. De gevel kreeg in de 19^e eeuw een kroonlijst (hoofdgestel) waarvan de architraaf en het fries behouden zijn; het bovenste gedeelte (de eigenlijke kroonlijst) is aan het begin van de eeuw vernieuwd in een houten bakgoot op klossen (vermoedelijk 1912). Bij die gelegenheid werd in het midden op het voordakschild een stenen dakkapel geplaatst met klauwstukken. Dit is in versoberde vorm behouden gebleven. In 1912 werd een winkelpui gemaakt naar ontwerp van architect A. Th. Van Elmp. Deze pui is grotendeels behouden gebleven, enkele onderdelen zijn versoberd. De pui heeft in het midden een portiek met glasdeur waaraan siersmeedwerk is vastgemaakt. Ter weerszijden hiervan zit een geknikte hardhouten glaspui met bovenlichten. De bovenlichten waren oorspronkelijk onderverdeeld in kleinere ruiten. De penanten ter weerszijden waren voorzien van metselwerk in afwisselend twee kleuren. Nu is dit vlak gepleisterd. De pui wordt aan de bovenkant afgesloten door een houten lijst met fries.

De rechter zijgevel bestaat uit 17^e-eeuws metselwerk met in het midden een rookkanaal. Een gedeelte van de gevel is afgedekt door een overbouwde trap. Bovenin de gevel zit ter weerszijden van het rookkanaal een zandstenen luikvenster met steensponningen en ontlastingsboogjes boven de zandstenen lateien. De geveltop is afgewerkt met vlechtingen die gedeeltelijk aan het zicht zijn onttrokken door pleisterwerk.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De gepleisterde voorgevel met versieringen rond de vensters en cordonlijst. De winkelpui met lijst langs de bovenkant
- De dakkapel in hoofdopzet (modernisering uit later tijd hebben geen monumentwaarde)

Zijgevel

- De gemetselde rechter zijgevel (noord) met uitgemetseld rookkanaal en vlechtingen langs de geveltop

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De T-vensters op de verdieping waarvan de kozijnen uit de 19^e eeuw dateren. Het raamhout is gedeeltelijk vernieuwd (de vernieuwingen hebben geen monumentwaarde)
- De 17^e-eeuwse zandstenen luikvensters bovenin de rechter zijgevel

Gevelbeëindiging

- De architraaf met fries en de houten bakgoot op klossen

Dakvorm en bedekking

- Het zadeldak met rechts een gemetselde schoorsteen

Bouwhistorische elementen/waardevolle casco-onderdelen

- Het 17^e-eeuwse casco van het huis

WAARDERING

Het exterieur van het pand Oude Ebbingestraat 84, 84a alsmede enkele bouwhistorisch waardevolle onderdelen zijn van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden als onderdeel van de 17^e-eeuwse stadsuitleg met de perceels- en bebouwingsstructuur die in dit deel van de straat aan de westzijde grotendeels bewaard is gebleven. De gevel past qua maat en schaal goed in de historische straatwand. Van belang is verder de samenhang met Oude Ebbingestraat 82, 82a als twee even grote dwarshuizen die kenmerkend zijn voor de bouwwijze aan het begin van de 17^e eeuw in dit deel van de straat, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege vanwege de straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden vanwege de 17^e-eeuwse hoofdvorm met 19-eeuwse architectuur van de voorgevel (verdieping) en de winkelpui uit 1912 naar het ontwerp van de bekende architect A. Th. Van Elmpt;
- vanwege de bouwhistorische waarden van het 17^e-eeuwse casco waaronder de rechter zijgevel met origineel muurwerk en luikvensters.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Oude Kijk in 't Jatstraat 2
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	19 ^e -eeuws; 1946; circa 2010 (vernieuwing winkelpuien)
Oorspronkelijke functie:	Winkel met pakhuis/magazijn
Huidige bestemming:	Horeca

Inleiding

Het pand Oude Kijk in 't Jatstraat 2 is gesitueerd op de hoek met de Grote Kromme Elleboog en heeft een rechthoekige plattegrond en bestaat uit drie bouwlagen met een schilddak.

Het pand is gebouwd als winkel met magazijnen op de verdiepingen in de laatste kwart van de 19^e eeuw blijktens een oude foto uit 1915, hoewel een oudere kern niet uitsloten kan worden gezien de plaats van het pand in het centrum van de stad. Vermoedelijk als gevolg van oorlogsschade in 1945 waarbij de hiervoor gelegen bebouwing langs de Stoeldraaiersstraat geheel werd verwoest vond in 1946 een zorgvuldig ontworpen verbouwing plaats. Hierbij werden de gevels van een moderne afwerking voorzien, waarbij de laat 19^e-eeuwse neorenaissance architectuur op subtiële wijze gecombineerd werd met de vroeg naoorlogse vormtaal. Omstreeks 2010 zijn de winkelpuien deels vernieuwd en voorzien van nieuwe etalagevensters op nieuwe hardstenen borstweringen. Ook de deur opzij met toegang naar boven werd vernieuwd naar oud model.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voor- en zijgevel (west)

- De nog herkenbare laat 19^e-eeuwse hoofdopzet met gevelindeling, kroonlijst met consoles gecombineerd met de vormtaal van de vroeg naoorlogse architectuur uit 1946 zoals de

gepleisterde afwerking, met hierin sierranden en speklagen van rode bakstenen, een afsluitend fries van rode en gele bakstenen onder de goot en het metselwerk in de boogvullingen boven de verdiepingsvensters

- De indeling van de verdiepingen in drie vensterassen (voor) en zes vensterassen opzij
- Het hardstenen basement van hardstenen platen
- De vorm van de rechthoekig uitspringende etalagekasten (kozijnen vernieuwd evenals de hardstenen borstweringen hieronder) met de oorspronkelijke bronzen afdekking met gebogen fronton boven de hoofdingang met voorstelling van een spinnewiel

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- T-vensters op de verdiepingen (het raamhout is vernieuwd)
- De segmentboogvormige bronzen/glazen etalagekastjes uit 1946

Gevelbeëindiging

- Gemetseld fries van rode en gele bakstenen, gemetseld in blokverband tussen bewerkte consoles ter ondersteuning van de geprofileerde goot

Dakvorm en bedekking

- Schilddak met de nok haaks op de straat, gedekt met zwarte pannen
- De houten dakkapel in het zijdakvlak

Indifferente monumentwaarden:

- De vernieuwde deuren in de zijgevel
- De moderne dakramen in het voor- en zijdakschild

Overig:

- Eerste steen: 'Deze steen is gelegd door Benny Wortelboer 15 Nov. 1946'.

WAARDERING

Het exterieur van het pand Oude Kijk in 't Jatstraat 2 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, door zijn hoekligging en karakteristieke blokvormige bouwmassa op de hoek van de historische gevelwanden van de Oude Kijk 'in 't Jatstraat en de Grote Kromme Elleboog een belangrijk element in zijn omgeving; het gebouw is gelegen in belangrijke zichtassen vanuit de Stoeldraaiersstraat en de Zwanestraat, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de nog herkenbare laat 19^e-eeuwse opzet met gevelindeling, kroonlijst met consoles, gecombineerd met de vormtaal van de vroeg naoorlogse architectuur uit 1946 zoals de gepleisterde afwerking met hierin sierranden en speklagen van rode handvormsteen, het afsluitend fries van rode en gele bakstenen onder de goot en het metselwerk in de boogvullingen boven de verdiepingsvensters en de rechthoekige etalagekasten met bronzen afdekking en bijbehorende ornamentiek en de originele bronzen/glazen etalagekastjes;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Oude Kijk in 't Jatstraat 5 (linker, noordelijke deel)
Nevenadres:	(voorheen Oude Kijk in 't Jatstraat 7)
Architect:	
Bouwjaar:	1901
Oorspronkelijke functie:	Winkel met bovenwoning
Huidige bestemming:	Onderdeel RUG

Inleiding

Oude Kijk in 't Jatstraat 7 is gesitueerd in de oostelijke gevelwand van het voorste, smallere gedeelte van de Oude Kijk in 't Jatstraat en werd gebouwd in 1901 als winkelpand met bovenwoning. Het pand is gelegen op een oud kavel zoals weergegeven op de kadastrale minuut van circa 1830. Vrij kort na de bouw werd de winkelpui vervangen door de huidige indeling. Ter plaatse van de huidige voordeur zat het portiek van de voormalige winkelpui. Later werd het pand bij de achterliggende voormalige Universiteitsbibliotheek gevoegd. Het gebouw bevat een tweelaags lijstgevel met een afgeknot dak. Aan de noordzijde bevindt zich een steeg, die nu de toegang vormt tot het Universiteitsmuseum.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Vorgevel

- Hoofdropzet van de tweelaags lijstgevel met een indeling in drie vensterassen
- Het gevelmuurwerk in oranje- en geglazuurde baksteen en tegels van de muurdammen
- De hardstenen bekleding van de borstweringen en basementen en ornamenten boven de begane grond

Zijgevel

- Het gevelmuurwerk van het voorste gedeelte idem als bij de vorgevel
- De hardstenen bekleding van de onderpui

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Vensters met houten H-schuiframen en bovenlichten met twee roeden
- Dubbele houten vierpaneelsdeur met bovenlicht met twee roeden
- Venster in dakkapel met houten middenroede
- Tweedelig venster in de zijgevel (begane grond)
- T-venster (verdieping)

Gevelbeëindiging

- Houten gootlijst, ondersteund door vier consoles

Dakvorm en bedekking

- Afgeknot dak met steile voor- en zijschilden (met de nok haaks op de straat), gedekt met donkere kruispannen, op de hoeken voorzien van forse windveren en een forse rondgaande lijst
- Gemetselde dakkapel met tuitgevel

WAARDERING

Het exterieur van het pand Oude Kijk in 't Jatstraat 7 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische verkaveling ter plaatse en als waardevol onderdeel van de historische oostelijke gevelwand van het gedeelte van de Oude Kijk in 't Jatstraat tussen de steeg en de Zwanestraat, bestaande uit gevarieerde bebouwing waar de gevel qua schaal, maat en architectuur goed in past. Het pand is gelegen in het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de klassieke hoofdopzet, indeling en geleding van de gevel door middel van lisenen met een afdekking van korfbogen, de verfijnde kwaliteit en detaillering van de toegepaste materialen zoals de hardstenen borstweringen en basementen en de hardstenen ornamenten boven de muurdammen en de bruin geflazuurde stenen van de muurdammen;
- vanwege de gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Oude Kijk in 't Jatstraat 20, 20a, 20b
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	Middeleeuws (casco-onderdelen); eind 19 ^e -eeuws (voorgevel);
Oorspronkelijke functie:	Winkel met bovenwoning
Huidige bestemming:	Winkel met wonen

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Oude Kijk in 't Jatstraat 20, 20a, 20b is gesitueerd in de gesloten westelijke gevelwand van de Oude Kijk in 't Jatstraat en bestaat uit drie bouwlagen onder een dwarsgeplaatst schilddak met de nok evenwijdig aan de straat). Het pand bestond oorspronkelijk uit een eenlaags dwarshuis onder een steil zadeldak met het buurpand op nr. 18 en werd omstreeks 1640 met een verdieping verhoogd. In het laatste kwart van de 19^e eeuw werd het pand opnieuw verbouwd en gemoderniseerd, opgehoogd en van een nieuwe voorgevel met winkelpui voorzien. In 2008/2009 werd het pand ingrijpend verbouwd en gemoderniseerd en van een nieuwe achterbouw voorzien. Tevens werden op het voor- en achterdakvlak forse dakkapellen gebouwd en het raamhout vernieuwd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Drielaags lijstgevel met een indeling in vier vensterassen
- Het gevelmuurwerk van rode baksteen, gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk
- De symmetrische hoofdopzet en indeling van de houten winkelpui met bewerkte houten pilasters, stijlen en houten hoofdgestel (architraaf, fries en kroonlijst)
- De hardstenen dorpels van de verdiepingsvensters
- De bewerkte aanzet- en sluitstenen van de verdiepingsvensters
- De sierlijke ijzeren hekjes voor de vensters op de tweede verdieping

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Licht getoogde vensters met houten T-stolpramen (eerste verdieping) en met houten middenroede (tweede verdieping)
- De houten paneeldeuren (winkeldeur links en tweepaneelsdeur rechts met geprofileerd kalf) met getoogde bovenlichten
- De etalageramen met getoogde bovenlichten

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst met vier bewerkte consoles en flauw hellend driehoekig fronton

Dakvorm en bedekking

- Dwarsgeplaatst schilddak met de nok evenwijdig aan de straat, gedekt met zwarte verbeterde Hollandse pannen (vernieuwd)

Bouwhistorische elementen/waardevolle casco-onderdelen:

- Het fragment middeleeuws muurwerk van kloostermoppen uit de 13^e/14^e eeuw in de rechterzijgevel

Indifferente monumentwaarden:

- De forse dakkapelopbouw op het voordakschild die afbreuk doet aan het gevelbeeld

WAARDERING

Het exterieur alsmede enkele bouwhistorisch waardevolle onderdelen van het pand Oude Kijk in 't Jatstraat 20/20a/20b zijn van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van een bouwblok met een in aanleg middeleeuwse percelerings- en bebouwingsstructuur die nog herkenbaar bewaard is gebleven. In dit verband is de drup aan de rechterkant van belang en de mandelige muur met het 16e- 17e- eeuwse pand Oude kijk in 't Jatstraat 18 (RM) waarmee het pand vroeger als dwarshuis onder één kap zat, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit; bovendien ligt het pand in een belangrijke zichtas vanaf het Broerplein;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdozet en indeling van de laat 19e-eeuwse lijstgevel met bijbehorende houten winkelpui, als waardevol onderdeel van het gevarieerde bebouwingsbeeld ter plaatse, waar de gevel qua schaal en maat goed in past;
- vanwege de bouwhistorische waarden, tot uiting komend in het bewaard gebleven fragment middeleeuws muurwerk in de rechter zijgevel (noord);
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur, inclusief de winkelpui.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Oude Kijk in 't Jatstraat 22, 22 a t/m d
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	16 ^e eeuws (casco); 19 ^e eeuws (voorgevel)
Oorspronkelijke functie:	Winkel met bovenwoning
Huidige bestemming:	Winkel met wonen (kamerverhuur)

Inleiding

Oude Kijk in 't Jatstraat 22 maakt onderdeel uit van de zuidelijke gevelwand van de Oude Kijk in 't Jatstraat en bestaat uit een tweelaags voorhuis met afgeplat zadeldak en voorschild en een achterhuis dat vooraan drie bouwlagen met een plat dak en achteraan twee bouwlagen met een dakterras heeft. Links heeft het pand een ozendrup en rechts bevindt zich een steeg.

Het voorhuis is van oorsprong een eenlaags diephuis met kap tussen twee puntgevels, dat in de late 19e eeuw met een verdieping werd verhoogd. Tot een verbouwing in 2008 had het voorhuis op de begane grond een groot deel van de vermoedelijk 17e-eeuwse indeling behouden. Er zijn echter sterke aanwijzingen dat het huis aanzienlijk oudere delen bevat. De verdiepingsbalklaag is dendrochronologisch onderzocht en daaruit komen twee dateringen naar voren, te weten het midden van de 15e eeuw en het midden van de 16e eeuw. De karakteristiek van het metselwerk van de zijgevels sluit geen van beide dateringen uit. In de rechter zijgevel zitten restanten van een zandstenen kloostervenster en daarom ligt een 16e-eeuwse datering meer voor de hand dan een 15e-eeuwse, maar zekerheid verschaft dit niet.

De 17e-eeuwse indeling bestond uit een gang linksachter met rechts daarvan een onderkelderde achterkamer. De kelder stak half boven de begane grondvloer uit, zodat de kamer als een opkamer gezien kan worden. De gangmuur aan de kant van de opkamer zorgde mede voor de ondersteuning van de balklaag en deze is hier dan ook lichter uitgevoerd dan in het voorste deel. De opkamer had een haard tegen de achtergevel en hiervoor was in de kelder een buitengewoon fors haardgewelf gemaakt. Dit haardgewelf en de naaldhouten kelderbalklaag dateerden vermoedelijk uit de 17e eeuw.

Dat het huis aanvankelijk eenlaags was, blijkt uit diverse bouwsporen. In de eerste plaats laat het muurwerk van de zijgevels een duidelijk verschil in opbouw zien. Op de oude borstwering van de vroegere zolder staat muurwerk met een laat 19e-eeuws karakter. Dit is in verband gemetseld met de voorgevel die in een eclectische bouwstijl is opgetrokken. Deze bouwstijl komt veel voor bij laat 19e-eeuwse architectuur. De grove rondhouten balken van de zolderbalklaag passen bij deze datering. Toen het huis in de 19e eeuw met een verdieping werd verhoogd, bleef de oude driehoekige geveltop zitten. Een volgende belangrijke aanwijzing betreft de verdiepingsbalklaag die aanvankelijk de zolderbalklaag was. Op regelmatige afstand van elkaar zijn aan de bovenkant van drie balken de pengaten gevonden waarin de kagebinten hebben gerust. Deze gebinten ondersteunden een traditionele sporenkap. Tijdens de verbouwing in 2008 is de achtergevel van het voorhuis gesloopt evenals de gangmuur en de opkamer. Het achterhuis werd in 2008 eveneens geheel nieuw ingedeeld (In 1922 was dit bouwdeel al ingrijpend verbouwd). In 2008 werd tevens de invulling van de 19^e-eeuwse winkelpui gewijzigd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De 19^e-eeuwse hoofdopzet van de gemetselde voorgevel met gevelindeling in drie vensterassen en getoogde vensteropeningen met hanekammen

Zijgevel

- De rechter zijgevel van het voorhuis met pleisterwerk op de begane grond en schoon metselwerk op de verdieping

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De drie getoogde vensters op de verdieping met T-vormige indeling waarvan de bovenlichten nog uit de 19^e eeuw dateren en zijn gevuld met glas in lood uit de jaren 20/30 van de 20ste eeuw. (De openslaande ramen dateren uit 2008)
- De gevelbrede 19^e-eeuwse winkelpui met pilasters en kroonlijst; de hoofdopzet van de indeling dateert uit 2008 en sluit aan op de drie vensters van de verdieping

Gevelbeëindiging

- De bekronende lijst van de gevel in de vorm van een hoofdgestel bestaande uit een architraaf, fries en kroonlijst. Het fries is versierd met liggend velden waarin ornamenten zijn geplaatst. De kroonlijst wordt ondersteund door geprofileerde consoles.

Dakvorm en bedekking

- Het afgeplatte zadeldak met voorschild. Voor- en zijschild zijn bedekt met verbeterde Hollandse dakpannen

Bouwhistorische elementen/waardevolle casco-onderdelen

- De 15^e-/16^e-eeuwse zijmuren met laat 19^e-eeuwse ophoging van het voorhuis en de eikenhouten balklaag boven de begane grond van het voorhuis

Indifferent

- De invulling van de winkelpui (binnen de 19^e-eeuwse omlijsting) aangebracht in 2008

WAARDERING

Het exterieur van het pand Oude Kijk in 't Jatstraat 22, 22 a t/m d alsmede enkele bouwhistorisch waardevolle onderdelen zijn van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de laatmiddeleeuwse perceels- en bebouwingsstructuur ter plaatse die redelijk goed bewaard is gebleven. In dit verband is van belang de ozendrup aan de linkerzijde en de steeg aan de rechterzijde. De gevel past qua maat en schaal goed in de historische westwand van de Oude Kijk in 't Jatstraat, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege de straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de karakteristieke laat 19^e-eeuwse architectuur van de voorgevel met verzorgd metselwerk, getoogde vensters, winkelpui met pilasters en kroonlijst en de versierde kroonlijst bovenaan de gevel en afgeknot zadeldak met voorschild;
- vanwege de bouwhistorische waarden, tot uiting komend in de laat middeleeuwse zijmuren van het voorhuis met bijbehorende eikenhouten balklaag boven de begane grond.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Oude Kijk in 't Jatstraat 27, 27a t/m 27c
Nevenadres:	
Architect:	K. & G. Hoekzema
Bouwjaren:	1912
Oorspronkelijke functie:	Winkel met bovenwoning
Huidige bestemming:	Horeca met wonen (kamerverhuur)

Inleiding

Oude Kijk in 't Jatstraat 27, 27 a t/m c is gesitueerd in de gesloten oostelijke gevelwand van de Oude Kijk in 't Jatstraat en bestaat uit drie bouwlagen onder een plat dak met lessenaarsdak aan de voorzijde. Het pand dateert uit 1912 en staat op een oud perceel van vóór 1830. Oorspronkelijk bevatte de ijzeren pui sierlijke boogvullingen in de bovenlichten; bij een verbouwing in 1950 werden deze vervangen door houten roedenramen. De dakkapel in omstreeks 2000 vervangen door een breder exemplaar.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De hoofdopzet van de drielaags gevel met een indeling in drie vensterassen (verdiepingen)
- De asymmetrische hoofdopzet en indeling van de winkelpui met gebogen etalageraam en ingangsportiek rechts
- De hardstenen borstwering van de winkelpui en sierlijk bewerkte hoekpilasters
- Het gevelmuurwerk van orangerode baksteen, gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk

- De als imitatie zandsteen in kunststeen uitgevoerde architectonische details zoals de geprofileerde raamdorpelstenen en banden, negblokken, de geprofileerde architraaflijsten boven de vensters van de eerste verdieping, de middelste delen van de hoekpilasters en de met de sluitstenen geïntegreerde lijst onder de goot
- De van ijzerbeslag voorziene pilasters van de pui met Ionische kapiteeltjes
- De ijzeren puibalk
- De decoratief en verfijnd bewerkte hoekpilasters met kapitelen en voorzien van koperen ornamenten
- De betegelde portiekwand rechts met lambrisering van groene tegels en blauwgrijze daarboven

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- H-vensters; bovenlichten met roedenverdeling (5 x 2)
- Rondboogvensters met stolpramen (vernieuwd) en kruisende houten roeden in het bovenlicht (origineel)
- De bewerkte houten toegangsdeuren met ruitjes en hoge bovenlichten

Gevelbeëindiging

- Houten goot met fors overstek, ondersteund door houten klossen

Dakvorm en bedekking

- Plat dak met lessenaarsdak (voor), gedekt met zwarte pannen

Indifferente monumentwaarden:

- De verbrede houten dakkapel in het voorschild

WAARDERING

Het exterieur van het pand Oude Kijk in 't Jatstraat 27, 27a t/m c is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische percelerings- en bebouwingsstructuur, die goed bewaard is gebleven, als waardevol onderdeel in het gevarieerde bebouwingsbeeld ter plaatse waar de gevel qua schaal en maat goed in past, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de originele hoofdozet van het ontwerp en de indeling van de gevel met zeer decoratief vormgegeven hoekpilasters en de bijzondere vormgeving en detaillering van de deels ijzeren winkelpui uit 1912, vanwege de toegepaste materialen als hardsteen, kunststeen, orangerode baksteen, ijzer en koper en de ambachtelijke kwaliteit hiervan;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur;
- vanwege de relatieve zeldzaamheid van de winkelpui uit 1912 met bijzondere vormgeving, materiaalgebruik, detaillering en ornamentiek; uit deze periode stammen maar weinig winkelpuien in de stad Groningen.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Oude Kijk in 't Jatstraat 31, 31a t/m 31c
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	Circa 1875
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis
Huidige bestemming:	Bedrijfspand met wonen

Inleiding

Oude Kijk in 't Jatstraat 31, 31a t/m c bestaat uit drie bouwlagen met een dwarsgeplaatst schilddak. Oorspronkelijk was het pand een eenlaags dwarshuis met een steil zadeldak. Bij een grote verbouwing in de jaren '70 van de 19^e eeuw werd het pand opgehoogd en voorzien van een schilddak en een nieuwe voorgevel. Vermoedelijk werd niet lang daarna een winkelpui aangebracht; deze pui werd in 1949-1951 aangepast door een nieuwe bekleding erop aan te brengen. Het bovenste deel van de pui kreeg een kamp van handvorm bakstenen in visgraatmotief. Een verdere modernisering van de pui vond plaats in 1986 en in 2007 toen de klamp werd overgepleisterd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Drielaagse lijstgevel met een indeling van drie vensterassen
- De structuur en vorm van de in oorsprong 19^e eeuwse winkelpui met segmentboogvormige openingen
- Het gevelmuurwerk van bruinrode baksteen, gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk
- De geprofileerde, gepleisterde omlijsting van het middenvenster op de eerste verdieping met gebogen architraaf

- De hardstenen onderdorpels van de vensters op de tweede verdieping
- De zogenaamde 'wenkbrauwen', opgemetselde rollagen boven de verdiepingsvensters van orangerode baksteen, die de vorm van de vensters volgen

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De licht getoogde vensters op de eerste verdieping met 19^e-eeuwse kozijnen en houten T-stolpramen (vernieuwd)
- De vensters op de tweede verdieping met 19^e eeuwse kozijnen met afgeronde bovenhoeken en houten stolpramen in de onderramen (oorspronkelijk vierruits) en tweedelige bovenlichten
- Het houten rondboogvenster in de dakkapel met stolpraam en half rond bovenlicht
- Deuren ingangsportiek en betegeling

Gevelbeëindiging

- De bekronende lijst, bestaande uit een kunststenen architraaf, fries en een houten kroonlijst, voorzien van een rijk gedecoreerd rondboogfries op consoles met triglifien

Dakvorm en bedekking

- Schilddak, met de nok evenwijdig aan de straat, gedekt met zwarte oud-Hollandse pannen
- De dakkapel tegen het midden van het voorschild met geprofileerd lijstwerk rondom het gebogen fronton

Indifferente waarden:

- De invulling van de gemoderniseerde winkelpui

WAARDERING

Het exterieur van het pand Oude Kijk in 't Jatstraat 31, 31 a t/c is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, vanwege zijn situering in een bouwblok met een in aanleg 16^e- en 17^e-eeuwse percelering en bebouwingsstructuur. De mandelige muren duiden erop dat het pand oorspronkelijk onderdeel was van een rij kamerwoningen. De voorgevel past qua schaal en maat goed in de historische gevelwand ter plaatse, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Groningen en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit gevelwand
- vanwege de architectuurhistorische waarden, onder meer tot uiting komend in de 19^e-eeuwse hoofdopzet van de gevel, kenmerkend voor de architectuur uit het laatste kwart van de 19^e eeuw met elementen van het classicisme;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur;
- vanwege de relatieve zeldzaamheid van de rijk gedecoreerde kroonlijst met rondboogfries.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Oude Kijk in 't Jatstraat 33, 33a t/m 33c
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	1895
Oorspronkelijke functie:	Winkel met bovenwoning
Huidige bestemming:	Bedrijfspand met wonen

Inleiding

Oude Kijk in 't Jatstraat 33, 33a t/m 33c bestaat uit drie bouwlagen met een afgeknot schilddak, met op de begane grond een winkelpui. Oorspronkelijk was het pand een eenlaags dwarshuis met een steil zadeldak. Vermoedelijk in de 17^e eeuw is het huis met een verdieping opgehoogd. In 1895 vond een grote verbouwing plaats waarbij de eerste verdieping werd gesloopt en het pand werd uitgebreid met een derde bouwlaag en een zolderverdieping. Tevens kreeg het pand een nieuwe voorgevel met bijbehorende winkelpui.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Drielaagse lijstgevel in neorenaissancestijl uit 1895 met op de verdiepingen een indeling in drie vensterassen
- Het gevelmuurwerk in rode baksteen met pilasters op de hoeken, verlevendigd met stucwerk (kunststeen) banden en lijstwerk en bijbehorend voegwerk
- De houten winkelpui op een gepleisterde plint, voorzien van vierkante en liggende velden
- De houten pilasters met spiegels, kapitelen, engelenkopjes en houten architraaf
- De boogvullingen met rankwerk decoraties in sgraffito

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De deuropeningen en etalages van de houten winkelpui, geflankeerd door gesneden stijlen
- De vensters op de verdiepingen met T-stolpramen en ongedeelde bovenlichten

Gevelbeëindiging

- Kroonlijst op twee bewerkte consoles

Dakvorm en bedekking

- Het afgeknotte schilddak, waarvan het voorschild is gedekt met zwarte kruispannen

Indifferente waarden:

- De moderne dakramen in het voordakschild

WAARDERING

Het exterieur van het pand Oude Kijk in 't Jatstraat 33, 33a t/m 33c is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, vanwege zijn situering in een bouwblok met een in aanleg 16^e- en 17^e-eeuwse percelerings- en bebouwingsstructuur. De mandelige muren duiden erop dat het pand oorspronkelijk onderdeel was van een rij kamerwoningen. De voorgevel past qua schaal en mat goed in de historische gevelwand ter plaatse, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, onder meer tot uiting komend in de 19^e-eeuwse hoofdopzet van de gevel met bijbehorende winkelpui en decoraties, kenmerkend voor de architectuur van de neorenaissance uit 1895 zoals de speklagen en boogvullingen met sierlijk rank- en krulwerk in sgraffito;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur met bijbehorende winkelpui uit 1895;
- vanwege de relatieve zeldzaamheid van de eind 19^e-eeuwse decoratieve houten winkelpui.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Oude Kijk in 't Jatstraat 37
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	1866 (?)
Oorspronkelijke functie:	Winkel met bovenwoningen
Huidige bestemming:	Kunsthandel met wonen (kamerverhuur)

Inleiding

Oude Kijk in 't Jatstraat 37 is gesitueerd in de gesloten oostelijke gevelwand van de Oude Kijk in 't Jatstraat en bestaat uit een brede tweelaags lijstgevel met een schilddak op een L-vormige plattegrond met de nok evenwijdig aan de straat. Aan de noordzijde bevindt zich een oude steeg, die naar het onbebouwde achterterrein leidt; deze steeg staat al aangegeven op de kaart van Jacob van Deventer uit 1565! Het achterterrein maakte oorspronkelijk deel uit van het middeleeuwse Vrouw Menolda Convent (1297-1594).

In 1866 diende vleeshouwer G. Hanekamp een bouwaanvraag in voor herbouw van een behuizing op dit adres. In 1896 werd vergunning verleend voor de bouw van een beneden- en bovenwoning. In de jaren '20 / '30 van de 20ste eeuw werd de noordoostelijke hoek van het pand verbouwd tot winkelen van een winkelpui voorzien [beeldbank: 1785_28803, pui in 1953]. Het zijraam hiervan is nog aanwezig aan de kant van de steeg, evenals een naastgelegen toegangsdeur. Oorspronkelijk waren de vensters op de begane grond ook voorzien van zesruitschuiframen. In de tweede helft van de 20ste eeuw is de winkelpui in de voorgevel verwijderd en zijn lichtgetoogde (H)-vensters gereconstrueerd naar voorbeeld van de bestaande.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De 19^e-eeuwse hoofdopzet van de dubbelbrede tweelaags lijstgevel met een indeling in acht vensterassen
- De gepleisterde afwerking, voorzien van een patroon van schijnblokken en ontlastingsbogen
- De vlak gepleisterde plint

Zijgevel (noord)

- De gepleisterde afwerking, voorzien van een patroon van schijnblokken en hanekammen

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Licht getoogde vensters met houten zesruitsschuiframen op verdieping
- Lichtgetoogde H-vensters op begane grond waarvan de onderramen zijn ingekort
- Omlijste ingang met gebogen architraaflijst
- Het ongedeelde etalageraam uit de jaren '20/'30 (zijgevel)
- De toegangsdeur uit de jaren '20/'30 (zijgevel) en het achterste, licht getoogde deurkozijn
- Het brede 6-ruitsvenster op de verdieping met schijnstolpnaald (zijgevel)

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst (hoofdgestel)

Dakvorm en bedekking

- Schilddak op een L-vormige plattegrond met de nok evenwijdig aan de straat, gedekt met grijs gesmoorde golfpannen

Indifferente monumentwaarden:

- De vernieuwde winkeldeur in de voorgevel
- De brede houten dakkapel in het voordakschild
- De achterste deur in de zijgevel

WAARDERING

Het exterieur van het pand Oude Kijk in 't Jatstraat 37 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische bebouwings- en perceelstructuur; in dit kader is de gang aan de noordzijde van belang. Door zijn dubbelbrede gepleisterde voorgevel en de ritmische verdeling van de acht gevelopeningen over beide verdiepingen vormt het pand een opvallend accent in de gevelwand aan de oostzijde van de Oude Kijk in 't Jatstraat met een gevarieerd bebouwingsbeeld, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de eind 19^e-eeuwse hoofdopzet, de indeling van de gevel met gelijkmatig verdeelde gevelopeningen, de gepleisterde afwerking en de lichtgetoogde vorm van de vensters;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Oude Kijk in 't Jatstraat 46, 46a
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	Circa 1885; 1961 (winkelpui)
Oorspronkelijke functie:	Winkel met bovenwoning
Huidige bestemming:	Staat leeg; met wonen (kamerverhuur)

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Oude kijk in 't Jatstraat 46, 46a is gesitueerd in de gesloten westelijke gevelwand van de Oude Kijk in 't Jatstraat en bestaat uit drie bouwlagen met een schilddak, met de nok haaks op de straat.

Aan de linkerkant bevindt zich een ozendrup wat duidt op een oude verkaveling.

Bij een verbouwing in 1906 werd de voorgevel voorzien van een winkelpui met symmetrische hoofdozet; de gevel bevatte toen nog een balkon voor het middelste verdiepingsvenster. Bij een verbouwing in 1961 werd het pand van een geheel nieuwe moderne winkelpui voorzien. Ook het balkon werd gesloopt. De nok van het schilddak is aan de voorzijde iets afgeplat

TE BESCHERMEN ONDERDELEN

Voorgevel

- 19^e-eeuwse hoofdozet drielaags lijstgevel en het verschil in verdiepingshoogten en een indeling in drie vensterassen
- Het gevelmuurwerk van bruinrode baksteen, gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk
- De gepleisterde afwerking van het geprofileerde lijstwerk met kuiven om de verdiepingsvensters
- De winkelpui met een asymmetrische hoofdozet uit 1961 met diep ingangsportiek en twee etalagekasten, wisselend van vorm en formaat, waarvan de linker 'zwevend' is uitgevoerd.
- De vloer van het portiek van flagstones

- De omlijsting van de winkelpui, bestaande uit serpentino strippen in grijs/groene tinten met horizontale (zijanten) en verticale belijning (boven)
- De borstweringen en ondersteunende penant van de etalagekasten van zwarte tegelstrippen
- De ophangstaven

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Verdiepingsvensters met houten T-stolpramen
- Vlak afgedekte rechthoekige etalagekasten met houten omlijsting, voorzien van groeven en ongedeelde aluminiumramen
- Voordeur bovenwoning, winkelpui en glazen winkel deur en metalen stang met bovenlichten en afwerkend houten lijstwerk en beplating, voorzien van groeven

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst

Dakvorm en bedekking

- Schilddak met de nok haaks op de straat, gedekt met zwart/rode oud-Hollandse pannen rechts (noordzijde) en betonpannen links (zuid).

WAARDERING

Het exterieur van het pand Oude Kijk in 't Jatstraat 46, 46a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische bebouwings- en perceelstructuur; in dit verband is de ozendrup aan de linkerkant van belang. De gevel past qua schaal en maat goed in de gevarieerde westelijke gevelwand, in het noordelijke gedeelte van de Oude Kijk in 't Jatstraat overwegend bestaande uit 19^e-eeuwse lijstgevels, afgewisseld met enkele panden uit latere perioden (Jugendstil en Interbellum), onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de contrasterende 19^e-eeuwse opzet en indeling van de verdiepingen en de hoofdopzet van de voor zijn tijd zeer moderne winkelpui uit 1961 met diep ingangsportiek, zwevende etalagekasten en vanwege de afwerking en toegepaste moderne materialen als tegelstrips, serpentino strips, aluminiumramen en flagstones;
- vanwege de uitzonderlijke gaafheid van het exterieur, in het bijzonder van de zeer goed bewaard gebleven winkelpui met bijhorend portiek en etalagekasten uit 1961.
- vanwege de grote zeldzaamheid van een dergelijke gaaf bewaard gebleven winkelpui uit 1961

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Oude Kijk in 't Jatstraat 63 (betreft alleen de winkelpui)
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	19 ^e -eeuws (winkelpui)
Oorspronkelijke functie:	Winkel met bovenwoning
Huidige bestemming:	Winkel met wonen

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Oude Kijk in 't Jatstraat 63 is gesitueerd in de gesloten oostelijke gevelwand van de Oude Kijk in 't Jatstraat. De contour van het bebouwde oppervlak komt overeen met de weergave op de kadastrale minuut van circa 1830. De 19^e-eeuwse winkelpui is gespaard gebleven bij een brand. De verdiepingen zijn vernieuwd in vermoedelijk de jaren '60 van de 20ste eeuw.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Vorgevel

- De winkelpui over de volle breedte van de voorgevel
- De hoofdopzet en indeling
- De van frijnslag voorziene hardstenen borstwering met plint en basementen van de hoekpilasters, voorzien van verdiepte velden met bossering en zwarte belijning
- De versierde houten hoekpilasters met kapitelen, voorzien van spiegels, knoppen, diamantkoppen en ornamenten en de smallere pilasters die de winkel deur flankeren
- De brede afsluitende geprofileerde architraaflijst boven de pui

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De houten kozijnen van de etalagevensters, voorzien van $\frac{3}{4}$ profilering, uitlopend in kapellen aan de onderzijde
- De winkel deur met houten onderpaneel, geprofileerd kalf en bovenlicht (valraam)

WAARDERING

De winkelpui van het pand Oude Kijk in 't Jatstraat 63 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdropzet en indeling, voorzien van zorgvuldige bewerkte hardstenen borstwering en basementen en versierde pilasters met kapitelen en afsluitende architraaflijst in eind 19^e-eeuwse trant; de breedte van de winkelpui markeert de breedte van het oude, laatmiddeleeuwse kavel
- vanwege de relatieve gaafheid;
- vanwege de relatieve zeldzaamheid van de winkelpui uit het laatste kwart van de 19^e eeuw.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Oude Kijk in 't Jatstraat 73-79 (rechter, zuidelijke deel)
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	
Oorspronkelijke functie:	Winkel met bovenwoning
Huidige bestemming:	Wonen (jongerenhuisvesting)

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Oude Kijk in 't Jatstraat 73-79 (rechter, zuidelijke deel) is gesitueerd in de gesloten oostelijke gevelwand van de Oude Kijk in 't Jatstraat nabij de hoek met de Noorderhaven en bestaat uit een drielaags lijstgevel waarvan de begane grond is vernieuwd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Hoofdropzet tweelaags 19^e-eeuwse lijstgevel met een indeling in twee venterassen op de verdiepingen
- Het gevelmuurwerk van de verdiepingen van rode baksteen, gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Licht getoogde vensters met houten T-stolpramen

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst

Dakvorm en bedekking

- Zadeldak met de nok haaks op de straat en schildeind aan de voorzijde, gedekt met zwartgeglazuurde oud-Hollandse pannen

Indifferente monumentwaarden:

- De geheel vernieuwde pui met portiekingang

Positieve monumentwaarden:

- De gemetselde hoekschoorsteen met bord, hoewel vernieuwd passend bij de gevel

WAARDERING

Het exterieur van het pand Oude Kijk in 't Jatstraat 73-79 (rechter, zuidelijke deel) is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische percelerings- en bebouwingsstructuur. De gevel past qua schaal en maat goed in de gevelwand ter plaatse en vormt een beeldondersteunend ensemble met het naastgelegen hoekpand (Rijksmonument), onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de 19^e-eeuwse hoofdopzet en indeling van de drielaags bakstenen lijstgevel met kenmerkend in hoogte afnemend verschil tussen de verdiepingen en kroonlijst;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur (uitgezonderd de pui).

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Pausgang 6
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	Circa 1890
Oorspronkelijke functie:	Belastingkantoor
Huidige bestemming:	Wonen (kamerverhuur)

Inleiding

Pausgang 6 is gesitueerd aan de westzijde van de Pausgang en bestaat uit twee bouwlagen onder een zadeldak. De Pausgang is een historische gang die de Butjesstraat verbindt met de Hardewikerstraat. Ze loopt achter de grotendeels met tuinmuren afgesloten terreinen/tuinen van de monumentale huizen aan de oostzijde van de Oude Boteringestraat. Het pand werd gebouwd als uitbreiding/achterhuis bij Oude Boteringestraat 63 (onderdeel voormalig belastingkantoor/bank).

TE BESCHERMEN ONDERDELEN

Voor- en zijgevels

- Asymmetrische hoofdopzet van de tweelaags gevel met een indeling in een ingangstravee rechts en twee raamtraveeën links
- Het gevelmuurwerk van bruinrode baksteen, gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk
- De gepleisterde plint en afwerking van de zuidelijke zijgevel (bovenste gedeelte)
- De in schoon metselwerk uitgevoerde noordelijke zijgevel met bijbehorend voegwerk
- De gietijzeren rozet (muur)ankers

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Enkele en dubbele zesruitsvensters waarvan de bovenramen als valramen zijn uitgevoerd
- Houten driepaneelsdeur met gietijzeren versierde indeling van het bovenlicht (ranken)

Gevelbeëindiging

- Houten bakgoot, ondersteund door sierlijke ijzeren consoles/beugels

Dakvorm en bedekking

- Zadeldak met de nok evenwijdig aan de straat, gedekt met ? (niet bekend)
- Links gemetselde hoekschoorsteen (vernieuwd)

Indifferente waarden:

- De voorzetbeglazing

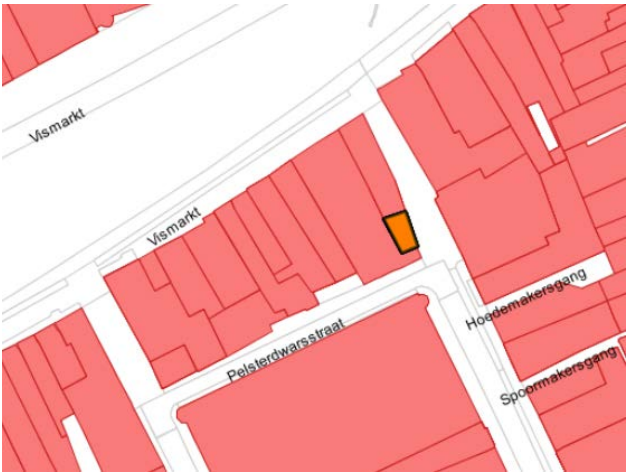
WAARDERING

Het exterieur van het pand Pausgang 6 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische percelerings- en bebouwingsstructuur aan de westzijde van de van oorsprong middeleeuwse Pausgang met afwisselend deels bebouwde en onbebouwde, door in de rooilijn gemetselde tuinmuren afgesloten tuinen die horen bij de bebouwing aan de Oude Boteringestraat, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de sobere, laat-19^e-eeuwse hoofdopzet en indeling van de gevel met paneeldeur en sierlijk gietijzeren bovenlicht, de zesruitsvensters en vanwege de verzorgde kwaliteit van het metselwerk;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Pelsterstraat 5, 5b/1, 5c/1 tm 5c/8, 5d/1 tm 5d/9; 7
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	1880
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis
Huidige bestemming:	Wonen (jongerenhuisvesting)

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Pelsterstraat 5, 5b t/m 5d, 7 is gesitueerd op de hoek van de Pelsterstraat met de Pelsterdwarstraat en bestaat uit drie bouwlagen met een plat dak met lessenaarsdak (voorschild). Het pand staat op een oud perceel van vóór 1830. De directe omgeving van het pand is vernieuwd door de bouw van de parkeergarage (1973/74). Daarvoor zijn panden gesloopt en werd de doodlopende gang aan de westzijde van het pand verbreed tot de huidige omvang van de Pelsterdwarstraat. De breedte van deze oude gang is nog zichtbaar aan de onderdoorgang van de nieuwbouw naast het pand. Aan de oostzijde sluit het pand op de eenlaagse aanbouw van Vismarkt 20.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Vorgevel

- De 19^e eeuwse hoofdropzet van de drielaags lijstgevel met een indeling in vijf assen (begane grond) en vier vensterassen (verdiepingen)
- Het gevelmuurwerk van bruinrode baksteen, gemetseld in kruisverband (begane grond is roze geschilderd) met bijbehorend voegwerk
- De gepleisterde plint (grijs geschilderd)
- De lijst van gekleurde keramische tegels met rankwerk en meandermotief tussen de geprofileerde cordonlijsten

- De gepleisterde afwerkingen: geprofileerd lijstwerk in meanderende vorm op de begane grond en met kuiven, gebogen en rechte architraaflijsten rond en boven de gevelopeningen, de omlijste ingangen met pilasters, kapitelen en architraaflijst

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Vensters met zesruitsschuiframen (eerste verdieping) en T-vensters (tweede verdieping), alle met afgeronde bovenhoeken (alle raamhout is vernieuwd); begane grond met valramen
- Houten kozijnen voorzien van duveljagerprofilering

Gevelbeëindiging

- Houten lijstgoot (hoofdgestel)

Dakvorm en bedekking

- Plat dak met lessenaarsdak (voorschild), gedekt met zwarte golfpannen

Overig:

- Eerste steen: 1880 R.A.G.

Indifferente monumentwaarden:

- De vernieuwde houten voordeuren
- De hardstenen stoepen (2 treden) met tussengedeelte (vernieuwd)
- Het dichtgezette venster op de begane grond met brievenbussen en bellen

WAARDERING

Het exterieur van het pand Pelsterstraat 5, 5b t/m 5d, 7 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als bewaard gebleven onderdeel van de oude verkaveling en van de oorspronkelijke bebouwing in de directe omgeving van de Pelsterstraat en de Pelsterdwarstraat, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdropzet en indeling van de lijstgevel met een in hoogte afnemende tweede verdieping, kenmerkend voor de architectuur uit het laatste kwart van de 19^e eeuw met karakteristieke en klassiek gepleisterde afwerkingen als lijstwerk, meanderlijsten, architraaflijsten, de omlijste ingangen met pilasters, de decoratieve tegellijst boven de begane grond en de verfijnde kwaliteit van het metselwerk;
- vanwege de relatieve gaafheid en de toegepaste decoraties met onder meer pleisterwerk en tegellijst.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Pelsterstraat 6, inclusief hek van de steeg
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	Circa 1885; erker 1904
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis
Huidige bestemming:	? met wonen

Inleiding

Pelsterstraat 6 is gesitueerd in de overwegend gesloten oostelijke gevelwand van de Pelsterstraat en bestaat uit twee bouwlagen met een hoog afgeknot schilddak. Aan de noordzijde bevindt zich een historische steeg, de Hoedemakersgang, die de achtergelegen panden aan de Herestraat ontsluit. De steeg is af te sluiten met een oud smeedijzeren toegangshek. Het pand is onderdeel van de historische, laatmiddeleeuwse verkaveling. De houten erker op de verdieping is later aangebracht, in 1904. De ingang is vernieuwd (jaren 60/'70) evenals het raamhout op de verdieping.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Hoofdropzet van de tweelaags 19^e-eeuwse lijstgevel en indeling met drie vensterassen met een asymmetrische plaatsing van de houten erker op de verdieping
- Het gevelmuurwerk van bruinrode baksteen, gemetseld in kruisverband met gesneden voegen
- De gepleisterde plint, geprofileerd lijstwerk met kuiven rond de vensters en de cordonlijst
- De hardstenen stoep (1 trede)
- Gekleurd glas in lood in de bovenlichten (begane grond)

Zijgevel (noord)

- Vlak gepleisterde afwerking

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- T-vensters (begane grond en zijgevel) en T-stolpramen (verdieping)
- Het brede houten deurkozijn
- Vijfzijdige brede houten erker, ingevuld met kraaldelen en houten roedenramen in de bovenlichten en houten afsluitende lijst met consoles
- Venster in dakkapel met onderpanelen

Gevelbeëindiging

- Houten lijstgoot (hoofdgestel)

Dakvorm en bedekking

- Hoog afgeknot schilddak met de nok haaks op de straat, gedekt met zwart geglazuurde platte Friese pannen
- Gemetselde dakkapel met geknikte houten lijst

Overig:

- Het dubbele smeedijzeren hek vooraan in de steeg, samengesteld uit twee bijna vierkante raamwerken die door middel van pen-en-gatverbindingen in elkaar zijn gezet. Door de boven- en onderregels zijn spijlen met speerpunten gestoken in de daarvoor uitgespaarde gaten. De beide hekdelen zijn draaibaar gemaakt door middel van halsbeugels aan de bovenzijde en taatskommen aan de onderzijde. Later zijn tussen de spijlen iets dunnere spijlen geplaatst die door middel van ijzeren beugels aan de boven- en onderregels zijn bevestigd.

Indifferente monumentwaarden:

- De gemoderniseerde toegangsdeur met zijlichten

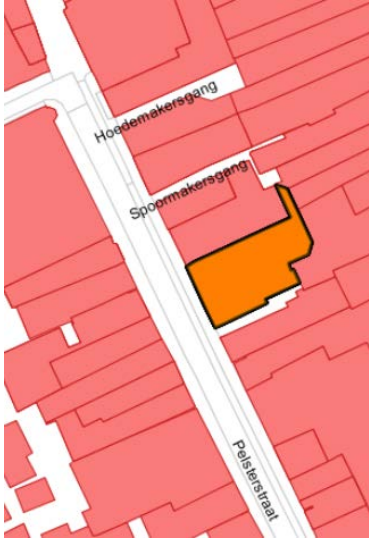
WAARDERING

Het exterieur van het pand Pelsterstraat 6 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische bebouwings- en perceelstructuur ter plaatse; in dit verband is de historische steeg aan de noordzijde, de Hoedemakersgang, van groot belang met bijbehorend smeedijzeren hekwerk; het pand past qua schaal, maat en architectuur goed in de oostelijke gevelwand met een gevarieerd gevelbeeld van wisselende ouderdom (17^e-eeuws, 19^e-eeuws en vroeg 20ste-eeuws), onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in zijn laat 19^e-eeuwse hoofdopzet en indeling en de gepleisterde afwerkingen zoals het geprofileerde lijstwerk om de gevelopeningen met kuiven en de houten erker uit 1904;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur;
- vanwege de grote zeldzaamheid en hoge ouderdom van het historische smeedijzeren hekwerk waarmee de steeg wordt afgesloten.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Pelsterstraat 16, 16a, 16b, 16c/1 tm 16c/4, 16d/1 tm 16d/4 + 16e/1, 16e/2, 16e/3, 16f/1, 16f/2, 16f/3, 18, 18a/1, 18a/2, 18b/1, 18b/2 (linker, noordelijke deel)
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	17 ^e -eeuws; 18 ^e - vroeg 19 ^e -eeuw (voorgevel)
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis
Huidige bestemming:	Wonen

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Pelsterstraat 16, 16a t/m f, 18a en 18b (linker, noordelijke deel) is gesitueerd in de overwegend gesloten oostelijke gevelwand van de Pelsterstraat en bestaat uit drie bouwlagen met een schilddak (met de nok haaks op de straat). Aan de linkerzijde bevindt zich een smalle drup, die aan de voorzijde is dichtgezet.

Het pand dateert in oorsprong uit tenminste de 17^e eeuw. In de 18^e of vroeg 19^e eeuw is de voorgevel gewijzigd in een drielaagse lijstgevel, waartoe het oorspronkelijke zadeldak aan de voorzijde werd voorzien van een scheidend. In 1890 werd de bestaande steile kap gesloopt ten behoeve van de bouw van een tweede verdieping. Bij een verbouwing in 1914 verloor de begane grond haar functie als woonhuis.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Hoofdropzet drielaags lijstgevel met een indeling in vier vensterassen
- De gepleisterde afwerking, voorzien van een patroon van schijnblokken
- De rij 17^e-eeuwse ijzeren muurankers tussen de verdiepingen

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De drie vensters op de begane grond uit 1914 met hooggeplaatste bovenlichten
- De vier 19^e-eeuwse H-vensters op de eerste verdieping met houten schuiframen en ongekleurd glas in lood in de bovenlichten
- De vierruitsvensters van de tweede verdieping (vernieuwd)

Gevelbeëindiging

- De forse, 19^e-eeuwse kroonlijst met aan weerszijden een console (hoofdgestel)

Dakvorm en bedekking

- Het forse schilddak, gedekt met zwart geplazuurde oud-Hollandse pannen.

Bouwhistorische elementen/waardevolle casco-onderdelen

- Beide zijgevels en (vermoedelijk) de balklagen

Indifferente monumentwaarden:

- De deur van recente datum op de begane grond

WAARDERING

Het exterieur alsmede enkele bouwhistorisch waardevolle onderdelen van het pand Pelsterstraat 16, 16a t/m f, 18a, 18b (linker, noordelijke deel) zijn van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, vanwege zijn situering als onderdeel van de historische bebouwingsstructuur ter plaatse. De drup is in dit verband van belang als aanwijzing voor een oude verkaveling. Het pand is een markant onderdeel van de historische bebouwing van de Pelsterstraat, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de karakteristieke 19^e-eeuwse hoofdopzet van de brede lijstgevel met fors pannendak, voorzien van een voordakschild. Het dak met rode en zwarte oud-Hollandse pannen maakt deel uit van het historische gevelbeeld en heeft waarde als historische dakbedekking;
- vanwege de bouwhistorische waarden, tot uiting komend in de beide zijgevels en (vermoedelijk) de balklagen als dragers van informatie over de bouwgeschiedenis van het pand;
- vanwege de relatieve zeldzaamheid van een dergelijke forse lijstgevel met pannendak in de binnenstad van Groningen.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Peperstraat 7, 7a
Nevenadres:	
Architect:	A.Th. van Elmpt
Bouwjaren:	1901
Oorspronkelijke functie:	Magazijnen met kantoor en bovenwoning
Huidige bestemming:	Horeca met wonen (kamerverhuur)

Inleiding

Peperstraat 7, 7a is gesitueerd in de gesloten westelijke gevelwand van de Peperstraat en bestaat uit drie bouwlagen met een plat dak. Het pand werd in 1901 gebouwd als magazijnen met kantoor en bovenwoning waarbij de gangen links en rechts werden overbouwd. Aan de rechterzijde bevindt zich een overbouwde brede doorgang (tweelaags) en aan de linkerzijde een overdekte zijgang. Het pand staat op een historische kavel van vóór 1830. Latere verbouwingen hebben vooral betrekking op de achterste magazijngedeelten, onder andere in 1928, 1929, 1940 en 1971 toen het pand werd ingericht als bar/dancing en geschikt werd gemaakt voor kamerverhuur. Het rechter deel met de onderdoorgang is later wit geschilderd, maar maakt wel deel uit van het oorspronkelijke ontwerp.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Vorgevel

- De asymmetrische hoofdopzet en indeling in zes traveeën, met inbegrip van de overbouwde onderdoorgang rechts en de gang links en de geleiding van de gevel in de vorm van langgerekte rondboognissen over twee bouwlagen op de hoeken en driedelige rondboognis boven de erkertravee
- Hardstenen stoepen (3 treden)
- Het gevelmuurwerk van rode baksteen (deels gezandstraald)

- De stalen lateibalk boven de doorgang in de rechtertravee
- De in hardsteen uitgevoerde architectonische details zoals de bewerkte consoles
- Brede rechthoekige houten erker op bewerkte driehoekige houten schoren (consoles)
- Het gemetselde gangpoortboogje aan de linkerzijde

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De brede driedelige vensters op de begane grond
- Vensters met houten T-stolpramen (verdieping) en bovenlicht met houten middenroede
- De zespaneelsdeuren met gebogen kalf en facetgeslepen glas in de rondboogopeningen en bovenlichten met bijzondere roedenverdeling

Gevelbeëindiging

- Uitgemetseld bakstenen fries met houten consoles
- Gebogen en versierde kunststenen geveltop

Dakvorm en bedekking

- Plat dak

Overig:

- Gevelsteen: 1928 C.E. G. & Zn.

Indifferente monumentwaarden:

- De moderne garagedeur in de onderdoorgang rechts
- De beplating in/vóór het bovenlicht van de rechter voordeur
- Het ventilatierooster in het T-venster boven de garagedeur

WAARDERING

Het exterieur van het pand Peperstraat 7, 7a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de middeleeuwse perceelstructuur; in dit verband zijn de gang en onderdoorgang aan weerszijden van belang; de gevel vormt een waardevol onderdeel in de gevelwand in het noordelijke gedeelte van de Peperstraat ten noorden van de Papengang, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de asymmetrische hoofdopzet en indeling, de geleding van de gevel door middel van rondboognissen en boogvormige gevelopeningen, de zorgvuldige detaillering van de architectonische details en de toegepaste materialen zoals kunststenen consoles en geveltop, de in hout uitgevoerde decoraties van de erker, de originele vormgeving van de zespaneelsdeuren met een bijzondere indeling van het bovenlicht in de vorm van gebogen roeden en ingevuld met facet-geslepen glas; het pand vormt een aantrekkelijk onderdeel in het oeuvre van de bekende architect A.Th. van Elmpt;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Peperstraat 23
Nevenadres:	Papengang 9
Architect:	
Bouwjaren:	1882 (ophoging); 1895 (onderpui)
Oorspronkelijke functie:	Winkel met bovenwoning
Huidige bestemming:	Horeca

Inleiding

Het pand Peperstraat 23 /Papengang 9 is gesitueerd op de hoek van de Peperstraat en de historische Papengang en bestaat uit twee bouwlagen met een mezzanino met een dwarsgeplaatst schilddak (voorste gedeelte) en twee bouwlagen met een zadeldak (achterste gedeelte). In 1882 werd een bestaand woonhuis verbouwd en opgehoogd en voorzien van een winkelpui. Het pand staat op een oud kavel van vóór 1830. De pui werd in 1895 vervangen door deur- en vensterkozijnen (de huidige indeling). In de tweede helft van de 20ste eeuw werd het pand in gebruik genomen als horeca. Het raamhout is gedeeltelijk vernieuwd. De vensters van de begane grond zijn deels voorzien van beplating en rolluiken.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Hoofdropzet tweelaags lijstgevel met mezzanino op het voorste gedeelte, met een indeling in drie vensterassen
- De gepleisterde afwerking van de begane grond, voorzien van een patroon van schijnblokken
- Het hardstenen basement
- Het gevelmuurwerk op de verdiepingen van bruinrode baksteen (klein formaat), gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk

- Het gepleisterde geprofileerde lijstwerk (kabelmotief) rond de verdiepingsvensters met rijk gedecoreerde, gebogen architraaflijsten met kuiven (loofwerk en gorgonenkoppen)
- De hardstenen stoep (1 trede)
- De zinken strips met gefigureerd glas in de bovenlichten van de vensters op de verdieping)

Zijgevel (noord)

- De onbeschilderde gepleisterde afwerking, uitgevoerd als imitatie natuursteen met frijnslag; de onderste zone hiervan is zwart geschilderd

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- H-vensters (?) begane grond
- T-vensters (verdieping) met originele houten kozijnen en deels origineel raamhout
- Dubbele houten paneeldeur met onderpanelen en bovenlicht
- Gietijzeren rozetvenster en T-vensters (zijgevel)
- De dichtgezette, maar originele houten deur- en vensterkozijnen in de zijgevel (venster - deur - venster)

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst (hoofdgestel)

Dakvorm en bedekking

- Schilddak met de nok evenwijdig aan de straat (mezzanino), gedekt met zwart geglazuurde gegolfde Friese pannen
- Zadel dak (achterdakvlak), gedekt met rode oud-Hollandse pannen
- Houten dakkapel en houten trijshuis met hijsbalk (zijdakvlak)
- Zinken goot op beugels (zijgevel)

Indifferente monumentwaarden

- De beplating en rolluiken voor de vensters op de begane grond
- De ventilatieroosters in de ramen

WAARDERING

Het exterieur van het pand Peperstraat 23/Papengang 9 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de middeleeuwse perceelstructuur die goed bewaard is gebleven, vanwege zijn hoekligging en opzet met een mezzanine-verdieping en zijn ensemblewaarden met het soortgelijk opgezette, maar veel oudere pand aan de overzijde van de Papengang, waardoor zij de entree accentueren van de Papengang, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de 19^e-eeuwse hoofdopzet en indeling van de gevel(s) met een mezzanino, kenmerkend voor de verstedelijking van de binnenstad van Groningen, als waardevol onderdeel in dit gedeelte van de gevelwand van de Peperstraat, de gepleisterde afwerkingen van de gevel met onder meer rijk gedecoreerd geprofileerd lijstwerk en kuiven rond de vensteropeningen en de kroonlijst;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur;
- vanwege de relatieve zeldzaamheid van de onbeschilderde gepleisterde afwerking van de noordelijke zijgevel, uitgevoerd in imitatie natuursteenblokken en afgewerkt met frijnslag.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Poelestraat 1
Nevenadres:	Oosterstraat 2
Architect:	A.Th. Van Elmpt
Bouwjaar:	1898
Oorspronkelijke functie:	Winkel met bovenwoning
Huidige bestemming:	Winkel met wonen

Inleiding

Poelestraat 1/Oosterstraat 2 (hoekpand) is gesitueerd op de hoek van de Poelestraat en de Oosterstraat en bestaat uit drie bouwlagen onder een zadeldak met schildeind aan de westzijde. Het pand werd gebouwd in 1898 ter vervanging van een groot middeleeuws huis. Wellicht zijn nog delen van dit oude casco in het pand bewaard. De begane grond is geheel gemoderniseerd, uitgezonderd de ingangspartij aan de Poelestraatzijde.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voor- en zijgevel

- De symmetrische hoofdopzet van de drielaags gevels met afgeschuinde hoek, hoekerker met balkon en gebogen topgevel en een indeling van twee vensterassen aan weerszijden met risalerend ingangstravee met geveltop voor de bovenwoning op de hoek aan de zijde van de Poelestraat
- Het gevelmuurwerk van rode perssteen met bijbehorend voegwerk
- De middendorpelbanden van blokjes rode en gele baksteen
- De rollaag boven de voordeur van rode en bruingeglazuurde stenen
- De geleiding van de gevels door middel van vensternissen en blindnissen met segmentbogen en rondbogen

- De diverse sierbanden van rode baksteen (blok- en keperverband) en boogvullingen van rode en gele baksteen en ruitvormige patronen van gele baksteen
- De in hardsteen uitgevoerde architectonische details zoals de erkervoet met versierde consoles, negblokken, consoles en de stoep van de voordeur (3 treden)
- Het ongekleurde glas in lood in de bovenlichten en zijlichten van de erker
- Het houten balkonhek met rondboogopeningen

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Vensters met houten T-schuiframes en H-schuiframes
- De vijfzijdige houten erker met bewerkte houten stijlen
- De bewerkte houten voordeur (vierpaneelsdeur) met zijlichten en bovenlicht

Gevelbeëindiging

- Gemetseld fries van rode en gele baksteen met gemetselde consoles als ondersteuning van de goten
- De stenen afdekking van de gebogen topgevel (vermoedelijk hardsteen)

Dakvorm en bedekking

- Zaddak met schildeind aan de zijde van de Oosterstraat, gedekt met grijze kruispannen pannen
- De dakkapellen met lessenaarsdaken

Indifferente monumentwaarden:

- De invulling van de moderne winkelpuien met bijbehorend nieuw metselwerk

WAARDERING

Het exterieur van het pand Poelestraat 1/Oosterstraat 2 (hoekpand) is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als waardevol onderdeel van de historische percelerings- en bebouwingsstructuur, vanwege zijn hoekligging op de kruising van belangrijke hoofdstraten nabij de Grote Markt, geaccentueerd door de architectuur, met hoekerker en topgevel als beeldbepalende afsluiting van de historische gevelwanden, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdropzet en geleiding van de gevels met afgeschuinde hoek, hoekerker en topgevel met elementen van de neo-rennaissance, vanwege de vormgeving hiervan en de zorgvuldige detaillering van de diverse architectonische details, de toegepaste materialen en afwisseling van gekleurde bakstenen en diverse siermetselverbanden. Bovendien is het pand een belangrijk onderdeel in het oeuvre van de architect;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Poelestraat 3, 3a
Nevenadres:	
Architect:	A.Th. van Elmpt
Bouwjaar:	1898
Oorspronkelijke functie:	Winkel met beneden- en bovenwoning
Huidige bestemming:	Horeca met wonen (kamerverhuur)

Inleiding

Poelestraat 3, 3a is gesitueerd in de gesloten zuidelijke gevelwand van de Poelestraat en bestaat uit drie bouwlagen met een plat dak met voor- en zijschilden. Het pand werd gebouwd in 1898 en staat op een oud perceel van vóór 1830. De winkelpui is in de loop der jaren gemoderniseerd, onder andere in 1934, waarbij de omlijsting van de hoge pui met erkervoet werd betegeld (architectenbureau Nijhuis & Reker), 1969 en in 1985. Het decoratieve houten balkonhek met rondboogopeningen boven de erker is de loop van de jaren verwijderd evenals de gemetselde hoge hoekschoorsteen links. Betrekkelijk recent is de winkelpui betimmerd; wellicht gaat achter de beplating nog een oudere voorganger schuil. [Beeldbank Groninger Archieven: 1785_17478].

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Symmetrische hoofdopzet met een indeling in drie vensterassen en geleiding door middel van rondboogtraceringen, boogtrommels met sierverbanden en voorzien van een rijk gedecoreerde topgevel met overhoeks gemetselde pinakel in 16^e eeuwse trant
- De hoge begane grond verdieping
- Het gevelmuurwerk van rode perssteen, gemetseld in kruisverband
- Het metselwerk met diverse sierverbanden in de boogtrommels en het fries

- De kunststenen architectonische details (nu grotendeels witgeschilderd) zoals kraagstenen, consoles, negblokken en afdekking van de topgevel met kraagstenen, pinakels en hoekornamenten

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Brede rechthoekige houten erker met zijlichten en bovenlichten met twee houten roeden en met blokjes bewerkte afsluitende houten lijst met overstek en consoles
- Vensters met houten T-stolpramen met één middenroede (eerste verdieping) en drie (tweede verdieping)

Gevelbeëindiging

- Gemetseld fries met ruitvormig sierverband en houten consoles als ondersteuning van de houten bakgoten

Dakvorm en bedekking

- Plat dak met steile zijschilden en voorschild, gedekt met grijze kruispannen

Indifferente monumentwaarden:

- De invulling van de moderne winkelpui (de overgeschilderde betegeling stamt vermoedelijk wel uit 1934, maar past niet bij de gevel)
- De omtimmerde/betegelde erkervoet
- De witgeschilderde boogtrommels en rondboogtraceringen boven de vensters van de eerste verdieping

WAARDERING

Het exterieur van het pand Poelestraat 3, 3a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als karakteristiek onderdeel van de historische bebouwings- en perceelstructuur van de zuidelijke gevelwand van de Poelestraat met een gevarieerde bebouwing, waar het pand qua schaal en maat goed in past; bovendien vormt het qua architectuur een ensemble met het naastgelegen hoekpand Poelestraat 1, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de symmetrische hoofdopzet van het ontwerp met neogotische elementen met decoratief topgeveltje, de indeling en geleding van de gevel door middel van rondboogtraceringen en ontlastingsbogen, de gebruikte materialen zoals perssteen, kunststeen en de toepassing van diverse sierverbanden in boogtrommels, traceringen en fries en de detaillering van diverse architectonische details;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Poelestraat 33, 33a
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	Circa 1870
Oorspronkelijke functie:	Winkel met bovenwoning
Huidige bestemming:	Horeca met wonen

Inleiding

Poelestraat 33, 33a is gesitueerd in de zuidelijke gesloten gevelwand in het brede deel van de Poelestraat en bestaat uit drie bouwlagen met een mezzanino-verdieping op het voorhuis met een dwarsgeplaatst schilddak (met de nok evenwijdig aan de straat). Aan de linkerkant (oosten) bevindt zich een drup, dat wijst op een oude verkaveling. Omstreeks 1870 kreeg het pand zijn huidige vorm en voorgevel. Het balkon in het midden van de verdieping is in de loop der tijd verwijderd. De winkelpui is diverse malen verbouwd en gemoderniseerd. Oorspronkelijk had de pui een symmetrische hoofdopzet.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Drielaagse 19^e-eeuwse lijstgevel met een indeling in drie vensterassen op de verdiepingen en hoekpilaster met spiegels
- De drup aan de linkerkant
- Het gevelmuurwerk (geschilderd) op de verdiepingen
- Het geprofileerde stuc lijstwerk om de vensters en de bewerkte kuiven hierboven

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Drie T-vensters met afgeronde bovenhoeken met een deels gekleurd glas-in-lood bovenraam uit het begin van de 20ste eeuw

- De drie vensters van de mezzanino met afgeronde bovenhoeken en middenstijl

Gevelbeëindiging

- Kroonlijst

Dakvorm en bedekking

- Dwars geplaatst schilddak, gedekt met rode golfpannen.

Indifferente monumentwaarden:

- De invulling van de gemoderniseerde winkelpui
- De 20ste-eeuwse dakkapel in het voordakschild

WAARDERING

Het exterieur van het pand Poelestraat 33, 33a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als herkenbaar element in een bouwblok met een 16^e-/17^e-eeuwse percelerings- en bebouwingsstructuur; van belang in dit verband is de drup aan de linkerkant als aanwijzing voor een oude verkaveling. De voorgevel past qua schaal en maat goed in de historische gevelwand ter plaatse, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdopzet en indeling van de voorgevel uit circa 1870 met een mezzanino en geprofileerd stuc lijstwerk en kuiven om de vensters, die kenmerkend is voor de 19^e-eeuwse verstedelijking van de binnenstad van Groningen;
- vanwege de relatieve gaafheid van het gevelbeeld.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Poelestraat 34 (linker, westelijke pand)
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	16 ^e eeuws (kern van het voorhuis); 19 ^e eeuws (voorgevel)
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis
Huidige bestemming:	Horeca met wonen

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Poelestraat 34 (het linkerdeel) is gesitueerd in de oostelijke, gesloten gevelwand in het brede deel van de Poelestraat en bestaat uit twee bouwlagen met een mezzanine-verdieping onder een zadeldak (nok haaks op de straat) met schildend aan de voorzijde. In oorsprong dateert de kern van het (voor)huis uit de 16^e eeuw. Aan de linkerzijde (west) bevindt zich een drup, dat duidt op een oude verkaveling. Bij een verbouwing van rond 1870 werd het pand gemoderniseerd en van een nieuwe voorgevel voorzien. De vensters op de verdieping waren toen voorzien van zesruitsramen. In 1917 werd een winkelpui aangebracht, die een symmetrische opzet had. Nadien werd deze nog een aantal malen gemoderniseerd, onder andere in 1936, 1938, 1973, 1985 en later. De schoorsteen op het voorschild is in de loop der tijd verdwenen.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Tweelaagse 19^e-eeuwse lijstgevel met een mezzanine-verdieping onder een zadeldak met schildend aan de voorzijde en een indeling op de verdiepingen in twee vensterassen
- De pui op de begane grond die in zijn structuur de bovenliggende gevel ondersteunt
- De gepleisterde afwerking, voorzien van een patroon van schijnblokken en hanekammen

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De lichtgetoogde T-vensters op de eerste verdieping (draairamen, later vernieuwd)) en de tweeruitsvensters van de mezzanino

Gevelbeëindiging

- Kroonlijst

Dakvorm en bedekking

- Zadeldak (met de nok haaks op de straat) met schildeind aan de voorzijde, gedekt met zwarte gesmoorde, opnieuw verbeterde Hollandse pannen (vernieuwd); de zijschilden met rode opnieuw verbeterde Hollandse pannen (vernieuwd).

Indifferente monumentwaarden:

- De invulling van de moderne horeca-pui

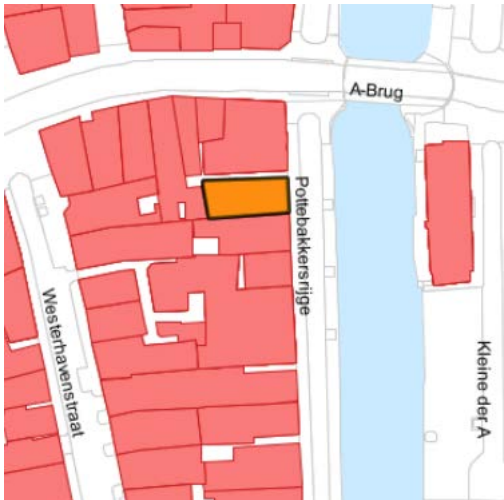
WAARDERING

Het exterieur van het pand Poelestraat 34 (linker deel) is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als herkenbaar en karakteristiek onderdeel van de historische bebouwingsstructuur van de noordelijke gevelwand van het brede deel van de Poelestraat en kenmerkend voor de 19^e-eeuwse verstedelijking van de binnenstad van Groningen. De drup aan de linkerkant is van belang als aanwijzing voor een oude verkaveling. De voorgevel past qua schaal en maat goed in de gevelwand, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de 19^e-eeuwse hoofdopzet van de gevel met een mezzanino en een kenmerkende gepleisterde afwerking met een patroon van schijnblokken;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Pottebakkersrijge 2, 2a
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	1894; pui 1930 en 1964
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis met bovenwoning
Huidige bestemming:	Horeca met wonen (kamerverhuur)

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Pottebakkersrijge 2, 2a is gesitueerd in de gesloten westelijke gevelwand van de Pottebakkersrijge, nabij de Abrug en bestaat uit drie bouwlagen met een plat dak en voordakschild met lessenaarsdak. Aan de noordzijde bevindt zich een smalle, afsluitbare gang. Het pand met de gang staat op een eeuwenoud perceel van vóór 1830. Het woonhuis kreeg in 1930 een winkelpui met portiek. De voordeur links en de zwartgroene natuurstenen basementen zijn hier de onderdelen van. In 1964 is de begane grond ingericht als horeca en de pui deels gemoderniseerd. Ook het balkonhek op de tweede verdieping is toen vervangen door het huidige stalen exemplaar. Vooraan in de zijgevel bevindt zich een oorspronkelijke deuropening (later dichtgemetseld).

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Vorgevel

- De hoofdopzet van de drielaags lijstgevel in een rijkversierde eclectische stijl uit het laatste kwart van de 19^e eeuw met een indeling in drie vensterassen (verdiepingen)
- De (winkel)pui die in zijn structuur de bovenliggende gevel ondersteunt
- De groenzwarte natuurstenen basementen van pikriet of Hessische diabaas op de hoeken als bewaard gebleven onderdelen van de winkelpui uit de jaren '20/'30' en indeling van de winkelpui; wellicht zijn ook de pilasters en lijst hiervan bewaard gebleven)
- Het ongekleurde glas in lood in het bovenlicht van de deur
- Het gevelmuurwerk van bruinrode baksteen met bijbehorend voegwerk

- De in kunststeen uitgevoerde en rijk versierde architectonische details zoals de consoles van de kroonlijst, die van het balkon met bladmotieven, de decoraties en sluitstenen aan de ontlastingsbogen van de vensters met diamantkoppen, de boogvullingen met ruitvormige motieven, de dorpelbanden met lijstwerk en de wangen (niet meer compleet) van de kajuit
- De verschillend uitgevoerde en rijk gedecoreerde ontlastingsbogen van de gevelopeningen op de verdiepingen (zonnebloemen, diamantkoppen)
- Het houten balkon over de volle breedte van de gevel

Zijgevel (noord)

- Bruinrode baksteen en rode baksteen met bijbehorend voegwerk
- Rijk versierde architraaflijst boven dichtgemetselde deuropening in kunststeen (19^e-eeuws) met rankwerk en satyrkopje tussen geprofileerd lijstwerk

Zijgevel (zuid)

- De gevel van de kapverdieping, versierd met een decoratief patroon van gele bakstenen

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De vorm van de vensters met afgeronde bovenhoeken en houten T-stolpramen (eerste verdieping), H-vensters (tweede verdieping) en openslaande balkondeuren
- De teakhouten voordeur met bovenlicht links (jaren '20/'30)
- De (dichtgezette) deuropening vooraan in de zijgevel
- De verdiepingenvensters vooraan in de zijgevel met identieke segmentbogen als in voorgevel
- De houten rondboogramen van de dakkapellen

Gevelbeëindiging

- Rijk versierde houten kroonlijst met een indeling in velden met lijstwerk, zeven consoles met canelures als ondersteuning van de dakgoot

Dakvorm en bedekking

- Plat dak met lessenaarsdak (eindschild) met de nok haaks op de straat), gedekt met leien
- De gemetselde kajuit met lijstwerk, consoles, een restant van klauwstukken en plat dak
- De houten dakkapellen met pilasters en bolvormige kapjes met zinkafdekking

Indifferente monumentwaarden:

- Het metalen balkonhek (jaren '60)
- De invulling van de gemoderniseerde winkelpui (deels, zoals onder meer de houten beplating en het glas in lood in het driedelig bovenlicht)
- De dichtgemetselde toegang vooraan in de zijgevel (noord)

WAARDERING

Het exterieur van het pand Pottebakkersrijge 2, 2a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als beeldbepalend onderdeel van de historische gevelwand aan de Pottebakkersrijge, bestaande uit gevarieerde woonhuis- en bedrijfsbebouwing met een overwegend 19^e-eeuws/20ste-eeuws gevelbeeld, waar het pand qua schaal, maat en architectuur goed in past. Van belang is de gang aan de oostzijde als onderdeel van de historische verkaveling. Het pand ligt in een belangrijke zichtas over het water van de A nabij de Abrug, Brugstraat en de tegenovergelegen Kleine der A, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;

- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdopzet en indeling van de gevel, kenmerkend voor de eclectische architectuur uit het laatste kwart van de 19^e eeuw met rijk uitgedoste architectonische details zoals het balkon over de volle breedte van de gevel, consoles, ontlastingsbogen en vullingen, de bewerkte kroonlijst en het leien dak met 19^e-eeuws vormgegeven kajuit en dakkapellen.
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Pottebakkersrijge 10
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	19 ^e eeuws (mogelijk ouder casco)
Oorspronkelijke functie:	Bedrijfspand met wonen
Huidige bestemming:	Wonen (kamerverhuur)

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Het pand Pottebakkersrijge 10 is gesitueerd in de grotendeels gesloten gevelwand van de Pottebakkersrijge en bestaat uit een breed eenlaags dubbel dwarshuis met een voor- en achterbeuk. Op de eerste bouwlaag bevinden zich twee dwarse kappen achter elkaar en hoekschoorstenen. Aan de rechterzijde (oost) bevindt zich een steeg. De Pottebakkersrijge is van oorsprong een 17^e-eeuwse kade. Na de slechting van de vestingwallen aan het einde van de 19^e eeuw werd de kade voorbij de Apoortenmolendrift recht getrokken en naar het zuiden verlengd. Overwegend 19^e-20ste eeuws gevelbeeld; enkele panden hebben een oudere (17^e/18^e-eeuwse?) kern. In 1966 werden beide panden samengevoegd en is de deurpartij gewijzigd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN

Voorgevel

- De symmetrische hoofdozet en indeling van de eenlaagse lijstgevel in vijf traveeën
- Het gevelmuurwerk van rode baksteen, gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk, voorzien van dagstreepjes
- De gietijzeren muisroostertjes in de ventilatieopeningen onderaan de gevel
- De muurankers (19^e eeuws)

Zijgevel (noord)

- Het gevelmuurwerk in kruisverband met oudere bouwsporen (tweede helft 18^e eeuw of vroeg 19^e eeuws)
- De ijzeren muurankers (tweede helft 19^e eeuw)

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Vensters met houten H-schuiframen; kozijnen met kraalprofiel

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst (hoofdgestel)

Dakvorm en bedekking

- Zadeldaken, met de nok evenwijdig aan de straat en gemetselde hoekschoorstenen, gedekt met rode oud-Hollandse pannen

Indifferente monumentwaarden:

- De vernieuwde houten dakkapellen met omgaande kroonlijst en wangen
- De vernieuwde voormalige pakhuis deur in de noordgevel
- De vernieuwde dubbele deur in de voorgevel
- Het later aangebrachte verbindingsstuk met plat dak tussen beide kappen

WAARDERING

Het exterieur alsmede enkele bouwhistorisch waardevolle onderdelen van het pand Pottebakkersrijge 10 zijn van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van een bouwblok met een vroeg 17^e-eeuwse bebouwings- en perceleringsstructuur, die redelijk goed bewaard is gebleven. In dit kader is de steeg aan de rechterzijde van belang; als karakteristiek eenlaags pand in de historische gevelwand van de Pottebakkersrijge, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdropzet van de karakteristieke bouwmassa van een eenlaags dubbelpand, bestaande uit een voor- en achterbeuk met dwarskappen en voorzien van een sobere, maar karakteristieke 19^e-eeuwse lijstgevel, het schoon metselwerk en het pannendak van oud-Hollandse pannen, als onderdeel van het historische gevelbeeld;
- vanwege de bouwhistorische waarden, tot uiting komend in enkele bouwsporen en bouwfasen uit mogelijk de 18^e en 19^e eeuw in het gevelmuurwerk van de noordelijke zijgevel;
- vanwege de relatieve zeldzaamheid van een eenlaags dubbel dwarshuis; het is het laatst overgebleven eenlaagse pand in de gevelwand van de Pottebakkersrijge waar in de 19^e eeuw en eerste helft van de 20ste eeuw veel panden (fors) zijn opgehoogd.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Praediniussingel 9, 9a; 11, 11a
Nevenadres:	
Architect:	K. Hoekzema
Bouwjaar:	1892
Oorspronkelijke functie:	Dubbel herenhuis
Huidige bestemming:	Praktijk met wonen (9) en kamerverhuur (11)

Inleiding

Dubbel herenhuis, gesitueerd in de gesloten noordelijke gevelwand van de Praediniussingel, bestaande uit een souterrain met drie bouwlagen met een omlopend schilddak, gebouwd in 1892. In de loop der tijd is de dubbele kajuit midden in het voordakvlak vernieuwd; ook de voordeuren van nr. 11, 11a zijn vernieuwd in de jaren '60 van de 20^e eeuw. De lage balustrade van het balkon boven de portieken is verdwenen. Het hekwerk van nr. 9 is vernieuwd naar het voorbeeld van nr. 11. De trap van nr. 11 is vernieuwd in leisteen in plaats van hardsteen.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Vorgevel

- Gespiegelde 19^e-eeuwse hoofdopzet met geaccentueerd middenrisaliet en ingangsportieken met rondbogen en een indeling in 6 vensterassen (2 x 3)
- Het gevelmuurwerk van rode baksteen, gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk en verlevendigd met speklagen (portieken)
- De hardstenen trappen (links vernieuwd in leisteen)
- De in kunststeen uitgevoerde architectonische details als raamdorpelstenen, cordonlijsten, speklagen en sluitstenen met diamantkoppen (alles wit geschilderd) en balkon (deels) met consoles
- De betegelde portiekvloeren

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- H-vensters van de bel etage en vensters met T-schuiframes en T-stolpramen op de verdiepingen
- Liggende vensters in het souterrain met hardstenen raamdorpelsteen
- De voordeuren in het rechter portiek (jaren '20/'30 van de 20ste eeuw)

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst met tandlijst

Dakvorm en bedekking

- Omlopend schilddak, gedekt met zwarte platte Friese pannen

Indifferente monumentwaarden:

- De vernieuwde voordeuren (jaren '60 van de 20ste eeuw)
- De dakramen in het voordakschild
- Het vernieuwde metselwerk van de kajuit

WAARDERING

Het exterieur van het pand Praediniussingel 9, 9a en 11, 11a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als waardevol onderdeel van de eind 19^e-eeuwse representatieve en monumentaal opgezette singelbebouwing langs de noordzijde van de Praediniussingel, tot stand gekomen na de ontmanteling van de 17^e-eeuwse vestingwerken onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de monumentale opzet met middenrisaliet en rondboogportieken en bijbehorende (hardstenen) stoepen met smeedijzeren hekwerken en de toegepaste decoraties, kenmerkend voor de architectuur uit het laatste kwart van de 19^e eeuw;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Radebinnensingel 36, 36a
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	1914
Oorspronkelijke functie:	Werkplaats (zeilmakerij) met bovenwoning
Huidige bestemming:	Woonhuis

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Radebinnensingel 36, 36a is gesitueerd op de hoek van de Radebinnensingel en de Kleine Molenstraat en is met zijn voorgevel gericht op de Trompsstraat en de Radesingel. Het pand bestaat uit twee bouwlagen met een plat dak met steile voor- en zijschilden (hoekgedeelte); de meest noordelijke travee van de zijgevel bestaat uit drie bouwlagen met plat dak.

De merkwaardige rooilijnsprong en de deels nog onbebouwde omgeving (zuidwestzijde) zijn een restant van een historisch molenterrein. Deze molenbelt staat al aangegeven op de kaart van Jacob van Deventer uit circa 1565. Het pand werd gebouwd in 1914 na sloop van twee eenlaagse huisjes.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voor- en zijgevel (west)

- Hoofdropzet met afgeschuinde hoek op de begane grond, overhoekse houten erker hierboven en een asymmetrische indeling van de voor- en zijgevel en verdeling van de vensters over het geveloppervlak
- Trasraam van donkerbruine baksteen en afdekking van geglazuurde orangerode profielstenen
- Overig gevelmuurwerk van helderrode baksteen in staand metselverband
- Bewerkte kunststenen lateien met geometrische motieven

- Het gele kathedraalglas in de bovenlichten van de gevelopeningen

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Vensters met houten T-stolpramen (deels vernieuwd) en bovenlichten met roedenverdeling (2 x 4; valramen), driedelige vensters en H-vensters
- Voordeuren met zijlichten
- T-vensters in hoekkerk met bovenlichten

Gevelbeëindiging

- Houten bakgoot

Dakvorm en bedekking

- Plat dak met steile zijschilden op het hoekgedeelte (zuidwest), gedekt met zwarte gegolfde Friese pannen
- Gemetselde kajuit voorschild met plat dak
- Het halve tentdakje van de hoekkerk, gedekt met leien
- De gemetselde schoorsteen in het zijdakvlak

Indifferente monumentwaarden:

- De vernieuwde dubbele voordeur
- Het uitgebouwde dakterras aan de westzijde
- De moderne dakramen

WAARDERING

Het exterieur van het pand Radebinnensingel 36, 36a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische parcelering met merkwaardige rooilijnsprong en open ruimte aan de zuidzijde, die een herinnering is aan een 16^e-eeuwse molenbelt die hier ooit heeft gestaan, vanwege zijn beeldbepalende ligging op een kruising van diverse straten – Radebinnensingel, Kleine Molenstraat en Trompstraat – onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdopzet en indeling met afgeschuinde hoek en hoekkerk, de gevarieerde indelingen van de gevels, de verfijnde detaillering van de gevelopeningen met kunststenen lateien, roedenbovenlichten en invulling met geel kathedraalglas, kenmerkend voor de Vernieuwingsarchitectuur van rond 1910;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Rademarkt 7
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	Circa 1895
Oorspronkelijke functie:	Winkel met bovenwoning
Huidige bestemming:	Horeca met wonen

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Winkelwoonhuis, gesitueerd in de gesloten westelijke gevelwand van de Rademarkt, bestaande uit twee bouwlagen onder een schilddak met de nok haaks op de straat. Het pand werd gebouwd omstreeks 1895 en staat op een eeuwenoud perceel; mogelijk bevat het casco daarom oudere onderdelen.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Hoofdropzet en indeling van de tweelaags lijstgevel met een indeling in drie vensterassen (verdieping)
- De symmetrische hoofdropzet van de 19^e-eeuwse winkelpui
- Het hardstenen basement van de winkelpui
- Het gevelmuurwerk van rode baksteen, gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk
- De gepleisterde dorpelbanden en aanzet- en sluitstenen (witgeschilderd)
- De versierde houten pilasters en kroonlijst van de winkelpui, voorzien van spiegels en diamantkoppen en Ionische kapitelen
- De boogvullingen van gekleurde bakstenen boven de verdiepingsvensters

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De houten etalagevensters
- Vensters met T-stolpramen (verdieping)
- Het stolpraam in de kajuit

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst (hoofdgestel) met verdiepte velden en vier consoles ter ondersteuning van de geprofileerde bakgoot

Dakvorm en bedekking

- Schilddak met de nok haaks op de straat, gedekt met zwart gegolfde Friese pannen
- Gemetselde kajuit met geknikte houten lijst in het voordakschild

Indifferente monumentwaarden:

- De beplating aan de bovenzijde van de winkelpui
- De vernieuwde winkel deur

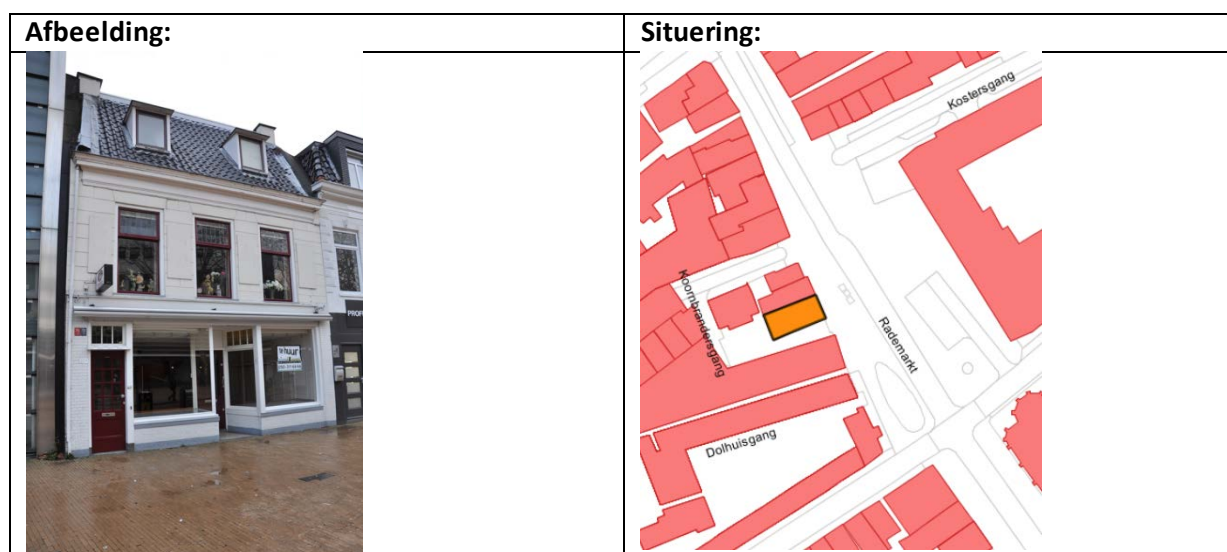
WAARDERING

Het exterieur van het pand Rademarkt 7 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische verkaveling en karakteristiek onderdeel in dit gedeelte van de westelijke gevelwand van de Rademarkt, waar het pand qua schaal en maat goed in past, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in zijn laat 19^e-eeuwse hoofdopzet en indeling met kroonlijst en bijbehorende goed bewaard gebleven houten winkelpui en de hierbij toegepaste decoraties;
- vanwege de relatieve zeldzaamheid van de goed bewaard gebleven 19^e-eeuwse winkelpui;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Rademarkt 23, 23a
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	Mogelijk 17 ^e -eeuws (casco-onderdelen)
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis
Huidige bestemming:	Winkel en wonen

Inleiding

Rademarkt 23, 23a maakt onderdeel uit van de westelijke gevelwand en bestaat uit een tweebeukig dwarshuis met aanbouw, voorzien van een plat dak met aan de voorzijde een dakschild. Vanaf de Rademarkt gezien presenteert het huis zich als een tweelaags pand met een lessenaarsdak evenwijdig aan de rooilijn. Over de bouwgeschiedenis zijn maar beperkt gegevens voorhanden. Uit een tekening in het bouwdoos van de gemeente Groningen blijkt dat het voorhuis de structuur had van een tweebeukig dwarshuis waarbij de achterbeuk was onderkelderd en voorzien van een afhangend lessenaarsdak in één lijn met het zadeldak waarmee de voorbeuk was afgedekt. Op grond van deze typologie is een datering in de 17e eeuw denkbaar aangezien deze opzet overeenkomsten vertoont met een aantal huizen dat in de 17e eeuw in de Hortusbuurt en langs de Diepenring zijn gebouwd.

Gezien de weergave van het huis op de bekende vogelvluchtkaat van Egbert Haubois uit omstreeks 1643 was het aanvankelijk een eenlaags dwarshuis met zadeldak waarvan de nok evenwijdig aan de rooilijn. Als deze weergave klopt dan is de tweebeukige opzet wellicht in de tweede helft van de 17^e eeuw ontstaan.

Hoewel de voorgevel een 19^e-eeuws uiterlijk heeft blijkt uit de plaatsing van een aantal muurankers boven de verdiepingsvensters dat de huidige gevelindeling waarschijnlijk niet de originele is. De kans is groot dat er oorspronkelijke vensters hebben gezeten die wel in het ritme van de muurankers waren geplaatst (tussen de muurankers).

Over verbouwingen in de 18^e eeuw zijn geen gegevens voorhanden. In de late 19^e eeuw is in ieder geval de voorgevel gemoderniseerd. De gevel werd gepleisterd, kreeg nieuwe zesruits vensters en een kroonlijst. Op de begane grond werd een gevelbrede winkelpui geplaatst (zie de foto uit circa

1914 in de beeldbank van de Groninger Archieven nr 1785_19198 toen in het pand zadelmakerij J.J. Sterenberg was gevestigd). In de 20ste eeuw zijn diverse verbouwingen uitgevoerd. Omstreeks 1915-1920 kwam de huidige winkelpui tot stand. De winkel werd in de loop van de tijd naar achteren uitgebreid. De achterbeuk werd op enig moment opgehoogd tot de nok van het dak van de voorbeuk zodat achter deze nok een plat dak werd gemaakt.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN

Voorgevel

- De in blokverband gepleisterde voorgevel met gepleisterde strekken boven de vensters van de verdieping
- De hoofdopzet van de winkelpui met inloopportiek en gemetselde penanten

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De drie H-vensters op de verdieping
- De glasdeuren naar de bovenwoning en de winkel.
- Het bovenlicht van de deur naar de bovenwoning met roedenverdeling waarin glas-in-loodpanelen zijn geplaatst
- De winkelpui met daarin een bovenlicht met roedenverdeling waarin glas-in-loodpanelen zijn geplaatst

Gevelbeëindiging

- De bekronende lijst bovenlangs de gevel in de vorm van een hoofdgestel (architraaf, fries en kroonlijst)

Dakvorm en bedekking

- Het zadeldak aan de voorzijde met hoekschoorstenen (de keramische dakpannen op het voordakschild dateren uit de 20ste eeuw)

Indifferente monumentwaarden:

- De moderne dakkapellen in het voordakschild

WAARDERING

Het exterieur van het pand Rademarkt 23, 23a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden als onderdeel van de laat middeleeuwse perceels- en bebouwingsstructuur die hier gedeeltelijk bewaard is gebleven. De gevel past qua maat en schaal goed in de pleinwand aan de westzijde van de Rademarkt, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege de straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de wellicht 17^e-eeuwse hoofdopzet van het pand als dwarshuis. Typologisch is deze opzet van belang in relatie tot soortgelijke huizen in de binnenstad van Groningen. Voorts is het 19^e-eeuwse uiterlijk van het pand van belang als karakteristieke gepleisterde lijstgevel met winkelpui met inloopportiek;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Radesingel 1, 1a
Nevenadres:	Verlengde Oosterstraat 2
Architect:	
Bouwjaren:	Circa 1895
Oorspronkelijke functie:	Winkel met beneden- en bovenwoning
Huidige bestemming:	Kantoor met wonen (kamerverhuur)

Inleiding

Winkelwoonhuis - met aangrenzende herenhuizen - onderdeel van een symmetrisch opgezet complex, gesitueerd op de hoek van de Radesingel en de Verlengde Oosterstraat. Het winkelpand op de hoek bestaat uit twee bouwlagen met een afgeschuinde hoek voor de ingang van de winkel onder een afgeknot schilddak; aan de zijde van de Radesingel heeft het pand een souterrain. De aangrenzende woonhuizen (2x 2) zijn voorzien van afzonderlijke schilddaken.

Het complex werd gebouwd omstreeks 1890 als onderdeel van de monumentale singelreeks, die na de ontmanteling van de 17^e-eeuwse vestingwerken ten zuiden van de binnenstad van Groningen werd aangelegd.

De oorspronkelijk rijk versierde pilasters van de winkelpui zijn in de loop der tijd vlak gemaakt en de vierdelige bovenlichten van de etalageramen (oorspronkelijk met gekleurd glas in lood, nog aanwezig?) zijn voorzien van moderne beplating. De originele dubbele winkel deur is vervangen door een moderne enkele glasdeur. De ornamentale top met gebogen fronton van de tuit is verwijderd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevels

- De hoofdopzet van het tweelaags hoekpand met souterrain aan de zijde van de Radesingel, afgeschuinde hoek en twee winkelpuien, balkon en hoge tuitgevel met een indeling in twee vensterassen aan de Verlengde Oosterstraat en vier vensterassen aan de Radesingel (verdieping)

- Het gevelmuurwerk van bruinrode baksteen met bijbehorend voegwerk
- De gepleisterde afwerking van diverse architectonische details zoals het souterrain in imitatie rustica (met bossering), dorpelbanden, geprofileerde cordonlijsten, architraaflijsten, sluitstenen en hanekammen boven de vensters, omkadering van de gevelopeningen, consoles onder de goot en afdekking van de tuitgevel
- De vulling van de boogtrommels met gekleurde bakstenen
- Het fries van rode en gele bakstenen onder de goten in diverse decoratieve metselverbanden
- De hoofdropzet en indeling van de houten winkelpui op een gepleisterde borstwering met ingang op de hoek en een enkel en dubbelbreed etalagevenster, elk voorzien van vierdelige bovenlichten (beplaat) met ventilatiespleten, afsluitende architraaf en hoekpilasters
- De hardstenen trap (4/5 treden) met smeedijzeren hekwerken en langs het souterrain

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- H-vensters begane grond met uitklapramen (Radesingelzijde)
- Enkele en dubbele vensters met houten T-ramen op de verdieping; bovenlichten met ongekleurd glas in lood
- Houten voordeur (jaren '20/'30 van de 20ste eeuw) met bovenlicht (Radesingelzijde)

Gevelbeëindiging

- Fries van rode en gele bakstenen met diverse decoratieve sierverbanden en bewerkte consoles als ondersteuning van de goten

Dakvorm en bedekking

- Afgeknot schilddak, met de nokken evenwijdig aan de straat (hoekpand), gedekt met zwarte betonpannen (vernieuwd)
- De gemetselde kajuit met hoekpilasters en driehoekig fronton (Radesingelzijde)

Indifferente monumentwaarden:

- De moderne glazen winkeldeur
- De beplating voor de strook bovenlichten van de winkelpui
- De moderne dakramen in de voordakschilden
- Het metalen balkonhek
- De vernieuwde balkondeuren

WAARDERING

Het exterieur van Radesingel 1, 1a en Verlengde Oosterstraat 2 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de monumentaal opgezette 19^e-eeuwse singelbebouwing na de ontmanteling van de vestingwallen, vanwege zijn beeldbepalende hoekligging op een prominente plaats waar de monumentale singelreeks Heresingel - Radesingel wordt onderbroken door de dwarsverbinding Oosterstraat- Rademarkt, geaccentueerd door de afschuining van het hoekpand, het balkon en de hoge tuitgevel. Het geheel is onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en is van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de karakteristieke eind 19^e-eeuwse en symmetrische hoofdropzet van het blok en indeling met extra accenten voor het hoekpand met een harmonische architectuur in eclectische stijl met passende decoraties en materialen zoals onder meer de karakteristieke kenmerkende bepleisterde afwerkingen en gevarieerde accentueringen van de gevelopeningen, het fries van gekleurde bakstenen in diverse

siermetselverbanden, de bewaard gebleven hardstenen trap met ijzeren hekwerken en vanwege de hoofdropzet en indeling van de houten winkelpuien;

- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur met bijbehorende houten winkelpui.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Radesingel 3, 3a
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	Circa 1895
Oorspronkelijke functie:	Herenhuis
Huidige bestemming:	Kantoor met wonen (kamerverhuur)

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Herenhuis – met aangrenzend winkelpand en herenhuisen aan de Verlengde Oosterstraat onderdeel van een symmetrisch opgezet complex op de hoek van de Radesingel en de Verlengde Oosterstraat. Het huis bestaat uit een souterrain met twee bouwlagen onder een schilddak (met de nok haaks op de straat). Het complex werd gebouwd omstreeks 1895 als onderdeel van de monumentale singelreeks ten zuiden van de binnenstad van Groningen, die na de ontmanteling van de 17^e-eeuwse vestingwallen werd aangelegd. De bekroning van de kajuit is in de loop van de tijd verwijderd/verdwenen.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De hoofdopzet van de tweelaags lijstgevel, voorzien van een souterrain met een indeling in drie vensterassen (verdieping en vier op de begane grond)
- Het gevelmuurwerk van bruinrode baksteen met bijbehorend voegwerk en helderrode baksteen, toegepast als omkadering van de vensters en voor de onderste ontlastingsbogen
- De gepleisterde afwering van diverse architectonische details zoals het souterrain in imitatie rustica (met bossering), dorpelbanden, de (doorlopende) geprofileerde cordonlijst, aanzet-

en sluitstenen boven de vensters, consoles onder de goot en de decoraties aan de kajuit (pilasters, lijstwerk en wangen)

- De vulling van de boogtrommels met divers gekleurde bakstenen in sierverbanden
- De hardstenen trap (4/5 treden)
- De smeedijzeren hekwerken van de stoep en het souterrain
- De betegelde vloer (grijs/geel) van de stoep

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- H-vensters begane grond en verdieping met bovenlichten met ongekleurd glas in lood
- Houten voordeuren (jaren '20/'30 van de 20ste eeuw) met bovenlichten
- De liggende vensters van het souterrain

Gevelbeëindiging

- Decoratief fries van gele, helderrode, blauwe en zwarte bakstenen in diverse metselverbanden met bewerkte consoles als ondersteuning van de goten

Dakvorm en bedekking

- Schilddak met de nok haaks op de straat, gedekt met gesmoorde grijze mulden pannen (vernieuwd)
- De gemetselde kajuit met gepleisterde afwerkingen zoals hoekpilasters, wangen en geprofileerde daklijst

WAARDERING

Het exterieur van het pand Radesingel 3, 3a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de monumentaal opgezette 19^e-eeuwse singelbebouwing na de ontmanteling van de vestingwallen, als onderdeel van het beeldbepalende complex op een prominente plaats waar de monumentale singelreeks Heresingel - Radesingel wordt onderbroken door de dwarsverbinding Oosterstraat- Rademarkt, geaccentueerd door de afschuining van het hoekpand, het balkon en de hoge tuitgevel. Het geheel is onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en is van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de karakteristieke eind 19^e-eeuwse en symmetrische hoofdopzet met een harmonische architectuur in eclectische stijl met passende decoraties en materialen zoals onder meer de kenmerkende bepleisterde afwerkingen en gevarieerde accentueringen van de gevelopeningen, de toepassing van gekleurde bakstenen in het fries, de boogvullingen en de segmentboogvormige ontlastingsbogen en de bewaard gebleven betegelde vloer van de stoep met hardstenen trap en smeedijzeren hekwerken;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Radesingel 5, 5a
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	Circa 1895
Oorspronkelijke functie:	Herenhuis
Huidige bestemming:	Wonen

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Herenhuis – met aangrenzend winkelpand en herenhuisen aan de Verlengde Oosterstraat onderdeel van een symmetrisch opgezet complex op de hoek van de Radesingel en de Verlengde Oosterstraat. Het huis bestaat uit een souterrain met twee bouwlagen onder een schilddak (met de nok haaks op de straat). Het complex werd gebouwd omstreeks 1895 als onderdeel van de monumentale singelreeks ten zuiden van de binnenstad van Groningen, die na de ontmanteling van de 17e-eeuwse vestingwallen werd aangelegd. De bekroning van de kajuit is in de loop van de tijd verwijderd/verdwenen. De ijzeren hekwerken zijn vernieuwd evenals de vloer van de stoep.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De hoofdopzet van de tweelaags lijstgevel, voorzien van een souterrain met een indeling in drie vensterassen (verdieping en vier op de begane grond)
- Het gevelmuurwerk van bruinrode baksteen met bijbehorend voegwerk en helderrode baksteen, toegepast als omkadering van de vensters en voor de onderste ontlastingsbogen
- De gepleisterde afwerking van diverse architectonische details zoals het souterrain in imitatie rustica (met bossering), dorpelbanden, de (doorlopende) geprofileerde cordonlijst, aanzet-

en sluitstenen boven de vensters, consoles onder de goot en de decoraties aan de kajuit (pilasters, lijstwerk en wangen)

- De vulling van de boogtrommels met divers gekleurde bakstenen in sierverbanden
- De hardstenen trap (4/5 treden)

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- H-vensters begane grond en verdieping met bovenlichten met ongekleurd glas in lood (beneden)
- Houten voordeuren (jaren '20/'30 van de 20ste eeuw) met bovenlichten
- Twee liggende vensters (souterrain)

Gevelbeëindiging

- Decoratief fries van gele, helderrode, blauwe en zwarte bakstenen in diverse metselverbanden met bewerkte consoles als ondersteuning van de goten

Dakvorm en bedekking

- Schilddak met de nok haaks op de straat, gedekt met de originele grijze kruispannen (voordakschild)
- De gemetselde kajuit met gepleisterde afwerkingen zoals hoekpilasters, wangen en geprofileerde daklijst

Indifferente waarden:

- De vloer van gebroken natuursteen (?) van de stoep
- De ventilatieroosters van de kelderramen
- De vernieuwde ijzeren/metalen hekwerken

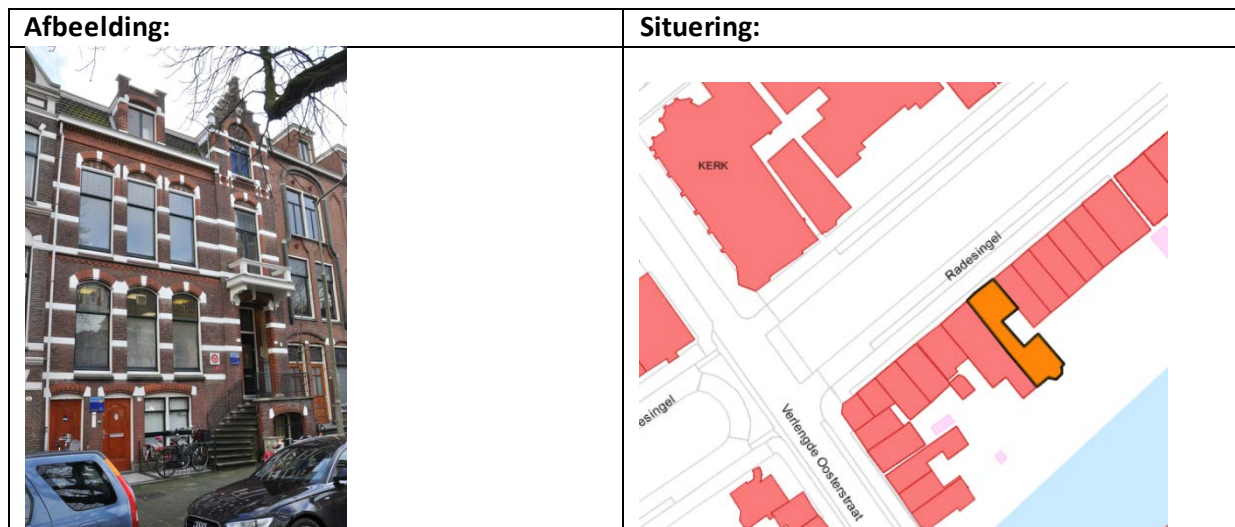
WAARDERING

Het exterieur van het pand Radesingel 5, 5a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de monumentaal opgezette 19^e-eeuwse singelbebouwing na de ontmanteling van de vestingwallen, als onderdeel van het beeldbepalende complex op een prominente plaats waar de monumentale singelreeks Heresingel - Radesingel wordt onderbroken door de dwarsverbinding Oosterstraat-Rademarkt, geaccentueerd door de afschuining van het hoekpand, het balkon en de hoge tuitgevel. Het geheel is onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en is van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de karakteristieke eind 19^e-eeuwse en symmetrische hoofdopzet met een harmonische architectuur in eclectische stijl met passende decoraties en materialen zoals onder meer de kenmerkende bepleisterde afwerkingen en gevarieerde accentueringen van de gevelopeningen, de toepassing van divers gekleurde bakstenen in het fries, de boogvullingen en de segmentboogvormige ontlastingsbogen;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Radesingel 11, 11a, 11b
Nevenadres:	
Architect:	P. van der Wint
Bouwjaar:	Circa 1899
Oorspronkelijke functie:	Herenhuis met praktijk, pakhuis en atelier
Huidige bestemming:	Kliniek met wonen

Inleiding

Radesingel 11, 11a, 11b is gesitueerd in de gesloten zuidelijke gevelwand en bestaat uit een souterrain met twee bouwlagen onder een plat dak met voordakschild (lessenaarsdak). Het hekwerk als voorerfafscheiding is in de loop van de jaren verwijderd. Het oorspronkelijke hekwerk van de trap is vervangen. Ook de balusters van het balkonhek zijn in de loop der tijd verdwenen.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Vorgevel

- De asymmetrische 19^e-eeuwse hoofdopzet met ingangsrisaliet met uitgebouwde bordestrap en ingangsportiek, balkon en toptrapgevel aan de rechterzijde en een indeling in drie vensterassen links hiervan en een naar verhouding lager souterrain
- Het gevelmuurwerk van bruinrode baksteen
- De segmentbogen en dagkanten van de gevelopeningen in roodgekleurde en deels geglazuurde baksteen en profielsteen
- De tandlijst van rode baksteen
- De gepleisterde architectonische details als dorpelbanden, negblokken en sluitstenen en afdekking van de trapgevel
- De gebogen hardstenen bordestrap (11 treden)
- Het glas in lood in de bovenlichten van de vensters
- De smeedijzeren deуроosters in Jugendstilvormen

- De boogvullingen met siermetselwerk in rode en gele baksteen
- Het houten balkon, ondersteund door bewerkte consoles
- De betegelde portiekwand in gele en blauwe tegels met Jugendstildecoraties

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Vensters met houten H-schuiframen
- T-venster in de trapgevel
- Houten voordeuren in portiek met onder- en bovenpanelen
- Houten balkondeuren

Gevelbeëindiging

- Fries van gekleurde bakstenen met ruitvormige motieven in keperverband en profielstenen als ondersteuning van de houten bakgoot
- Gemetselde kajuit in voordakschild

Dakvorm en bedekking

- Plat dak met lessenaarsdak als voorschild, gedekt met grijze kruispannen
- Plat dak van de kajuit

Indifferente monumentwaarden:

- De metalen hekwerken van de trap

WAARDERING

Het exterieur van het pand Radesingel 11, 11a, 11b is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, omdat het gebouw qua schaal, hoofdropzet en architectuur een waardevol onderdeel vormt van het eind 19^e-eeuwse bebouwingsensemble langs de zuidzijde van de Radesingel, onderdeel van de hoogwaardige stedenbouwkundige structuur van de monumentale singelreeks ten zuiden van de binnenstad van Groningen op de plaats van de voormalige 17^e-eeuwse vestingterreinen, gelegen in het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden gelet op de esthetische kwaliteiten van het ontwerp, onder meer tot uiting komend in de asymmetrische hoofdropzet van de voorgevel met monumentale bordesstoep, het ingangrisaliet met balkon en trapgevel, het gevarieerde materiaalgebruik al roodbruine baksteen, rode baksteen en profielstenen, glas in lood, de gebogen vorm van de bordestrap met bijbehorend hekwerk, de variatie in venstervormen per verdieping en toegepaste decoraties als siermetselwerk, gekleurd baksteenmateriaal voor de boogvullingen en ontlastingsbogen, de betegelde portiekwand in Jugendstilvormen en de bewerkte houten toegangsdeuren met Jugendstil deurroosters;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur;
- vanwege de relatieve zeldzaamheid van de gebogen bordesstoep en de betegelde portiekwand met beschilderde Jugendstil motieven.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Radesingel 14, 14 a t/m c
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	Circa 1898
Oorspronkelijke functie:	Dubbel herenhuis
Huidige bestemming:	Wonen met kantoor

Inleiding

Radesingel 14, 14 a t/m c is gesitueerd in de noordelijke gesloten gevelwand van de Radesingel, aangelegd als onderdeel van de monumentale singelreeks ten zuiden van de binnenstad van Groningen na de ontmanteling van de 17^e-eeuwse vestingwallen. Het pand bestaat uit een souterrain met twee bouwlagen en een afgeknot schilddak. Aan de westzijde bevindt zich een met een houten gangpoortje afgesloten smalle gang. De ornamentiek aan de bovenzijde van de kajuit (obelisk en dergelijke) is in de loop der jaren verdwenen.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Vorgevel

- Drielaagse lijstgevel met een klassieke symmetrische hoofdropzet met middenrisaliet en ingangsportiek met bovenliggend balkon en kajuit en een gespiegelde indeling, in totaal vijf vensterassen breed
- Het gevelmuurwerk met bijbehorend voegwerk van bruinrode baksteen
- Rondboogvormig ingangsportiek
- Balkon met balustrade
- Hardstenen stoep (5 treden)

- Het smeed- en gietijzeren hekwerk van de stoep en langs het voorerf
- De gepleisterde afwerking van de dorpelbanden, de aanzet- en sluitstenen (met hanekammen)
- De boogvulling van gekleurde baksteen boven de balkondeuropening
- De gepleisterde afwerking en vorm van de kajuit met pilasters met spiegels, tympaan en geprofileerd lijstwerk en wangen

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- H-vensters begane grond en T-stolpramen op de verdieping
- Houten voordeuren met bovenlicht
- Houten naar binnen draaiende balkondeuren

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst (hoofdgestel)

Dakvorm en bedekking

- Afgeknot schilddak, gedekt met zwarte platte Friese pannen
- De gemetselde kajuit
- De twee zinken oeil-de-boeuf's in het voordakschild

WAARDERING

Het exterieur van het pand Radesingel 14, 14 a t/m c is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, omdat het pand qua schaal, maat en architectuur een waardevol onderdeel vormt van de eind 19^e-eeuwse representatieve en monumentaal opgezette singelbebouwing aan de noordzijde van de Radesingel, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de klassieke hoofdropzet van de baksteenlijstgevel met bijbehorende indeling en sobere ornamentiek zoals onder meer de karakteristiek vormgegeven en versierde kajuit met pilasters, rondboog, geprofileerd lijstwerk en wangen en de zinken oeil-de-boeuf's, kenmerkend voor de architectuur uit het laatste kwart van de 19^e eeuw;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Radesingel 25, 25 1 t/m 22
Nevenadres:	
Architect:	G. Nijhuis
Bouwjaar:	1900
Oorspronkelijke functie:	Herenhuis met kantoor van de architect
Huidige bestemming:	Wonen (woongroepen)

Inleiding

Radesingel 25, 25 1 t/m 22 is gesitueerd in de gesloten zuidelijke gevelwand van de Radesingel en bestaat uit drie bouwlagen met een zadeldak met de nok evenwijdig aan de straat (voorbeuk). Het ingangsrisaliet rechts is voorzien van een trapgevel. Aan de westzijde bevindt zich een smalle gang. De Radesingel is aangelegd rond 1900 als laatste gedeelte van de monumentale singelreeks ten zuiden van de binnenstad van Groningen na de ontmanteling van de 17^e-eeuwse vestingwallen. Het pand werd door architect G. Nijhuis ontworpen als eigen woonhuis met kantoor. Het hekwerk als voorerfafscheiding is in de loop der jaren verwijderd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Asymmetrische eind 19^e-eeuwse hoofdropzet en indeling met ingangsrisaliet ter breedte van twee vensterassen en aansluitende gevel met een indeling van eveneens twee vensterassen
- Het gevelmuurwerk van rode baksteen met bijbehorend voegwerk
- Trasraam van bruine baksteen en meanderende afdekkingslijst van bruin geglazuurde profielstenen
- Hardstenen trede en hardstenen kalfop hardstenen consoles van de voordeur
- De geprofileerde kunststenen cordonlijst boven de begane grond
- Het gekleurde glas in lood met Jugendstilmotieven in de bovenlichten van de verdiepingsvensters
- De trapgevel met boogvormige blindnissen

- Het rondboogfries onder de trapgevel op met kopjes versierde consoles
- De decoratieve baksteenvullingen van de verdiepte borstweringen met ruitvormen in keperverband
- De omlijste bogen van het bovenlicht van de deur van profielstenen

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Vensters met houten H-schuiframen en bovenlichten met glas in lood
- Houten vierpaneelsdeur met gebogen paneel en glaspaneel, bewerkt hardstenen kalven rondbogen
- Driedelig venster begane grond met uitzetraam in het middelste bovenlicht; het raamhout voorzien van vellingen

Gevelbeëindiging

- Houten bakgoot (linker deel) en trapgevel met kunststenen afdekkingsplaten en hardstenen bekroning met smeedijzeren sieranker en bolvormig ornament

Dakvorm en bedekking

- Zadeldak met de nok evenwijdig aan de straat, gedekt met zwarte platte Friese pannen
- Houten dakkapel met plat dak
- Houten hijsbalkje

Indifferente monumentwaarden:

- Het met stoeptegels betegelde voorerf

WAARDERING

Het exterieur van het pand Radesingel 25, 25/1 t/m 22 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, omdat het gebouw qua schaal, hoofdopzet en architectuur een waardevol onderdeel vormt van het eind 19^e-eeuwse bebouwingsensemble langs de zuidzijde van de Radesingel, onderdeel van de hoogwaardige stedenbouwkundige structuur van de monumentale singelreeks ten zuiden van de binnenstad van Groningen op de plaats van de voormalige 17^e-eeuwse vestingterreinen, gelegen in het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, gelet op de esthetische kwaliteiten van het ontwerp, onder meer tot uiting komend in de asymmetrische hoofdopzet van de voorgevel met risalerend voormalig kantoorgedeelte met trapgevel, de geleding door middel van lijstwerk, segmentbogen, verdiepte borstweringen, blindnissen en rondboogfries op consoles, het gevarieerde materiaalgebruik en de ambachtelijke kwaliteit hiervan zoals de decoratieve baksteenvullingen in diverse patronen, de toegepaste decoraties in de vorm van gekleurde glas-in-loodramen met florale Jugendstilmotieven en de driedeling in de bovenlichten met boogvormen, de bewerkte houten paneeldeur met bewerkt hardstenen kalven en de met mannen- en vrouwenkopjes versierde sluitstenen en consoles;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur;
- vanwege de relatieve zeldzaamheid van het bewaard gebleven Jugendstil glas in lood in de bovenlichten van de verdiepingsvensters.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Reitdiepskade 5
Nevenadres:	
Architect:	K. Hoekzema
Bouwjaar:	1887
Oorspronkelijke functie:	Herenhuis
Huidige bestemming:	Woonhuis

Inleiding

Reitdiepskade 5 is gesitueerd in de gesloten zuidelijke gevelwand van de Reitdiepskade en bestaat uit twee bouwlagen met een dwarsgeplaatst schilddak. Het pand werd gebouwd in 1887 toen als gevolg van de ontmanteling van de 17^e-eeuwse vestingwallen en de sloop van de Kranepoort de bestaande rooilijn vanaf de Visserbrug met de bocht mee langs het water van het Reitdiep werd doorgetrokken tot aan de nieuw aangelegde Westersingel. De Kranepoort lag op de plaats van het naastgelegen naoorlogse flatgebouw. Aan de linkerkant bevindt zich een smalle gang met gangpoortje. Als gevolg van een bominslag in de Tweede Wereldoorlog zijn de aangrenzende panden aan de rechterkant (westen) verwoest, ook de zijgevel van nr. 5 raakte daarbij beschadigd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Tweelaagse, eind 19^e-eeuwse lijstgevel met een indeling in drie vensterassen
- Het gevelmuurwerk in schoon metselwerk van rode baksteen met het grotendeels originele voegwerk
- De hardstenen plint
- De hardstenen stoep (3 treden) met ijzeren hekwerken
- De gemetselde strekken van de gevelopeningen

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De lichtgetoogde vensters met houten T-ramen
- De rijk bewerkte dubbele houten toegangsdeur met bovenlicht, in de onderpanelen voorzien van kussens en met smeedijzeren deуроosters

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst (hoofdgestel)

Dakvorm en bedekking

- Dwarsgeplaatst schilddak (voorbouw) met de nok evenwijdig aan de straat, gedekt met zwarte platte Friese pannen

Overig:

- Het houten gangpoortje met driehoekig fronton en houten latwerk hierboven

WAARDERING

Het exterieur van het pand Reitdiepskade 5 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als karakteristiek onderdeel van de historische gebogen gevelwand aan de zuidzijde van de Reitdiepskade en het water van het Reitdiep, in samenhang met de aangrenzende panden aan de oostzijde tot stand gekomen na de ontmanteling van de vestingwallen, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in zijn karakteristieke, eind 19^e-eeuwse karakteristieke hoofdopzet en indeling en de sobere doch harmonieuze architectuur;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur met bewaard gebleven stoep en hekwerk en gangpoortje.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Rodeweeshuisstraat 11
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	1884
Oorspronkelijke functie:	Kantoorgebouw hypotheekbank
Huidige bestemming:	Woonhuis

Inleiding

Rodeweeshuisstraat 11 is gesitueerd in de noordelijke gevelwand van de Rodeweeshuisstraat op de hoek met de Rodeweeshuisgang aan de rechterkant; aan de linkerkant grenst het pand aan de historische toegangspoort van het middeleeuwse Rodeweeshuiscomplex. Het pand is gebouwd in 1884 als bankgebouw voor de hypotheekbank van de Firma Geertsema & Feith. In de tweede helft van de 20ste eeuw zijn in het voordakschild twee dakramen aangebracht.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Vorgevel

- Tweelaags bakstenen lijstgevel met mansardedak met pilastergeleding, indeling met drie vensterassen en ingangsrisaliet met omljst rondboogportiek aan de rechterkant
- De gepleisterde plint
- Het gevelmuurwerk van bruinrode baksteen met bijbehorend voegwerk
- De rechthoekige kaders van zwart geverfde baksteen in de borstweringen van de vensters
- De gepleisterde afwerking van onder meer dorpelbanden, de omljste rondboogpoort met pilasters, de zware geprofileerde cordonlijst en kroonlijst met tandlijst, sluitstenen met vrouwenkopjes
- De hardstenen stoep van de ingang (4 treden)

Zijgevel (zuid)

- Gevelmuurwerk van rode baksteen met bijbehorend voegwerk

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Houten kruiskozijsen op de verdieping
- Bewerkte houten paneeldeur met kussens en rondboogvormig bovenlicht
- Zesruitsvenster in de zijgevel

Gevelbeëindiging

- Kroonlijst met een vierdubbele tandlijst, spiegels en consoles

Dakvorm en bedekking

- Mansardedak met de nok evenwijdig aan de straat; het voordakschild is gedekt met zwarte gegolfde Friese pannen

Indifferente monumentwaarden:

- De later aangebrachte houten driedelige dakramen (soort loggia) in het voordakschild
- Het gemoderniseerde verdiepingsraam in de top van de oostelijke zijgevel

WAARDERING

Het exterieur van het pand Rodeweeshuisstraat 11 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische en nog bewaard gebleven bebouwing aan de noordzijde van de Rodeweeshuisstraat, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdropzet van de 19^e-eeuwse bakstenen lijstgevel met bijpassende decoraties en typologisch van belang als voorbeeld van een 19^e eeuws bankgebouw;
- vanwege de relatieve gaafheid.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Schoolholm 4, 4a, 4b
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	19 ^e -eeuws; (ouder casco?)
Oorspronkelijke functie:	Woonhuizen
Huidige bestemming:	Wonen (Patrimonium)

Inleiding

Schoolholm 4, 4a, 4b is gesitueerd in de gesloten oostelijke gevelwand van de Schoolholm en bestaat uit een dubbelbreed pand van twee bouwlagen onder een dwarsgeplaatst zadeldak (met de nok evenwijdig aan de straat). Rechts van het pand bevindt zich een door een poortje afgesloten gang. De in de jaren vijftig van de 20ste eeuw aangebrachte moderne bedrijfsdeur rechts is omstreeks 1989 verwijderd en vervangen door een deur- en twee vensterkozijnen, passend bij het oorspronkelijke gevelbeeld. Al het raamhout is vernieuwd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Hoofdropzet tweelaagse lijstgevels met een indeling van elk vier vensterassen
- De gepleisterde afwerking van de gevels, voorzien van een patroon van schijnvoegen

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Vensters met H-ramen met uitzetramen (bovenlichten) en T-stolpramen
- Houten deuren met bovenlichten

Gevelbeëindiging

- Eenvoudige houten kroonlijst

Dakvorm en bedekking

- Zaddak met de nok evenwijdig aan de straat, gedekt met gesmoorde opnieuw verbeterde Hollandse pannen (vernieuwd)
- Gemetselde kajuit oostzijde, voorzien van een gepleisterde afdekking met plat dak

Overig:

- Het gemetselde 19^e-eeuwse gangpoortje van roodbruine baksteen tussen Schoolholm 4 en 6, ondersteund door getrapte, gepleisterde consoles met boogvormige onderdoorgang. De bovenrand is recht afgesloten en bevat in het midden een half uitstekende rondboogopening, een en ander voorzien van geprofileerd lijstwerk en bekroond met een siervaas.

Indifferentie monumentwaarden:

- De dakramen in het voordakschild

WAARDERING

Het exterieur van het pand Schoolholm 4, 4a, 4b is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, vanwege zijn situering als onderdeel van de historische bebouwingsstructuur ter plaatse. De gang aan de rechterzijde (zuid) is van belang vanwege de historische verkaveling. Het pand past qua schaal en maat goed in de oostelijke gevelwand van de Schoolholm en vormt een harmonieus beeldbepalend ensemble met de omringende lijstgevels, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de 19^e-eeuwse hoofdopzet van de lijstgevel, met karakteristieke bepleisterde afwerking van de gevel en de ritmiek van de gevelopeningen;
- vanwege de relatieve gaafheid van het gevelbeeld.

GEMEENTELIJK MONUMENT LIGHT – REDENGEVENDE OMSCHRIJVING

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Schoolholm 6, 6a, 6b
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	Circa 1850; 1894 (verdieping)
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis
Huidige bestemming:	Wonen

Inleiding

Schoolholm 6, 6a, 6b is gesitueerd in de overwegend gesloten oostelijke gevelwand van de Schoolholm en bestaat uit een tweelaags huis met opgemetselde kajuit en een afgeknot schilddak. Links van het pand bevindt zich een door een poortje afgesloten gang. Vermoedelijk is het pand het resultaat van nieuwbouw uit het midden van de 19^e eeuw; het was toen een eenlaags pand. In 1894 werd het pand uitgebreid met een verdieping. In 1989 werd het pand ingrijpend verbouwd door woningstichting Patrimonium ten behoeve van studentenhuysvesting.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De tweelaagse lijstgevel met een stenen dakkapel die de lijst doorsnijdt en een indeling in drie vensterassen
- De gepleisterde afwerking van de voorgevel, voorzien van schijnvoegen
- De twee 'gebosseerde' siervelden boven de buitenste verdiepingsvensters
- Het medaillon met leeuwenkop boven het venster in de dakkapel
- Het verschil in patronen van de schijnvoegen tussen begane grond en verdieping

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De H-vensters met 19^e-eeuwse houten kozijnen en (vernieuwde) ramen (hoofdopzet van de vensterindeling)
- De houten T-vensters op de verdieping met laat 19^e-eeuwse kozijnen
- Paneel deur met bovenlicht
- Het houten T-venster van de dakkapel met laat 19^e-eeuws kozijn

Gevelbeëindiging

- Houten gootlijst

Dakvorm en bedekking

- Het afgeknotte schilddak met voor- en zijschilden, gedekt met zwartgeglazuurde gegolfde Friese pannen
- De kajuit met geprofileerde, geknikte lijst

Overig:

- Het gemetselde 19^e-eeuwse gangpoortje van roodbruine baksteen tussen Schoolholm 4 en 6, ondersteund door getrapte, gepleisterde consoles met boogvormige onderdoorgang. De bovenrand is recht afgesloten en bevat in het midden een half uitstekende rondboogopening, een en ander voorzien van geprofileerd lijstwerk en bekroond met een siervaas.

WAARDERING

Het exterieur van het pand Schoolholm 6, 6a, 6b met bijbehorend gangpoortje is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, vanwege zijn situering als onderdeel van de historische bebouwingsstructuur ter plaatse. De gang aan de linkerzijde met bijbehorend gangpoortje is van belang vanwege de historische verkaveling. Het pand past qua schaal en maat goed in de oostelijke gevelwand van het Schoolholm, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad, vanwege zijn ensemblewaarden met de aangrenzende panden en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de 19^e-eeuwse hoofdopzet van het exterieur met bijbehorende, karakteristieke gepleisterde afwerking en vanwege de afleesbare bouwgeschiedenis;
- vanwege de grote zeldzaamheid van het oude gangpoortje, waarvan er in de binnenstad maar een paar bewaard is gebleven.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Schoolholm 30
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	1890
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis
Huidige bestemming:	Woonhuis

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Schoolholm 30 is gesitueerd in de grotendeels gesloten oostelijke gevelwand en bestaat uit één bouwlaag met een zadeldak met de nok haaks op de straat en schildeind aan de voorzijde. Omstreeks 1930 werd de bebouwing ten noorden van het huis gesloopt ten behoeve van de nieuwbouw van het voormalige Joodse bejaardentehuis dat aan de straatzijde van een voorplein werd voorzien. Schoolholm 30 kreeg toen een nieuwe zijgevel of klampgevel. In de tweede helft van de 20ste eeuw zijn de ramen gemoderniseerd waarbij de onderramen werden verwijderd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Vorgevel

- Hoofdpzet eenlaags lijstgevel met een indeling in drie assen
- De gepleisterde plint
- Het gevelmuurwerk (bruinroze geschilderd)
- Pilasters op de hoeken van de dakkapel
- Gekleurd glas in lood in de bovenlichten (jaren '20vorige eeuw)

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Houten voordeur met bovenlicht en bewerkt kalf
- De indeling van de H-vensters met bewerkte kalven en segmentbogen
- Dubbele deur met glaspaneel (vierruits) in dakkapel met onderpanelen

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst (hoofdgestel) met bewerkte consoles op de hoeken als ondersteuning van de goot

Dakvorm en bedekking

- Schilddak met de nok haaks op de straat, gedekt met zwarte Tuiles du Nord dakpannen
- De gemetselde dakkapel met segmentboogvormig gesloten dak en ajour gesneden houten daklijst

Indifferente monumentwaarden:

- De vernieuwde zijgevel

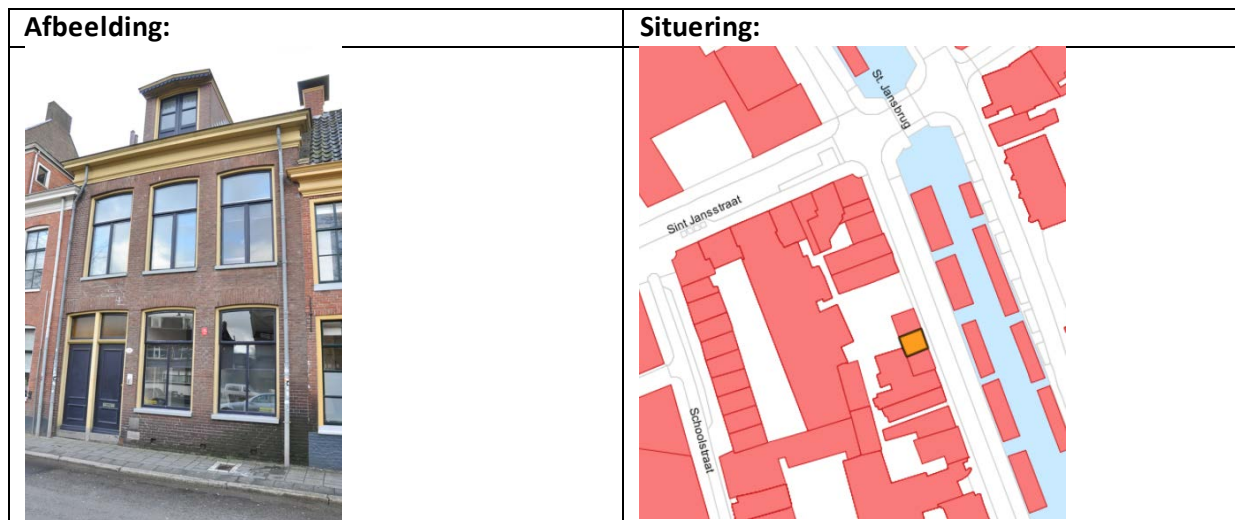
WAARDERING

Het exterieur van het pand Schoolholm 30 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als bewaard gebleven voorbeeld van de eenlaagse bebouwing in dit gedeelte van de binnenstad van Groningen, in het bijzonder aan de Schoolholm waar veel van de oorspronkelijke bebouwing in de loop der jaren is vervangen door grootschalige nieuwbouw, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdopzet en indeling, typerend voor de veelal eenlaagse, oorspronkelijke bebouwing in de secundaire straten in de binnenstad en vanwege de detaillering en vormgeving van de dakkapel met aardige houten ajour gesneden daklijst;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur;
- vanwege de relatieve zeldzaamheid van dit type eenlaagse woningen in de binnenstad van Groningen.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Schuitendiep 11
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	1880
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis
Huidige bestemming:	Bedrijf met wonen

Inleiding

Schuitendiep 11 is gesitueerd in de grotendeels gesloten gevelwand van het gedeelte Schuitendiep tussen de Poelestraat en de Sint Jansstraat en bestaat uit twee bouwlagen onder een dwarsgeplaatst zadeldak. Het pand is gebouwd of ingrijpend verbouwd in 1880. De contour van het bebouwde oppervlak komt overeen met de weergave op de kadastrale minuut van circa 1830. Het metselwerk van de kajuit is vernieuwd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN

Voorgevel

- Hoofdropzet tweelaags 19^e-eeuwse lijstgevel met gemetselde kajuit en een indeling in drie vensterassen
- Het gevelmuurwerk van bruinrode baksteen, gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk
- Eerste (jaartal)steen

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Lichtgetoogde vensters met houten T-ramen
- Houten voordeuren (vernieuwd) met hardstenen drempels, bewerkt kalf en bovenlichten
- De deuren in de kajuit

Gevelbeëindiging

- Houten hoofdgestel (architraaf, fries en kroonlijst)

Dakvorm en bedekking

- Zadeldak met de nok evenwijdig aan de straat, gedekt met rode pannen
- De gemetselde dakkapel (vernieuwd) met geknikte houten lijst en getoogde deuropening

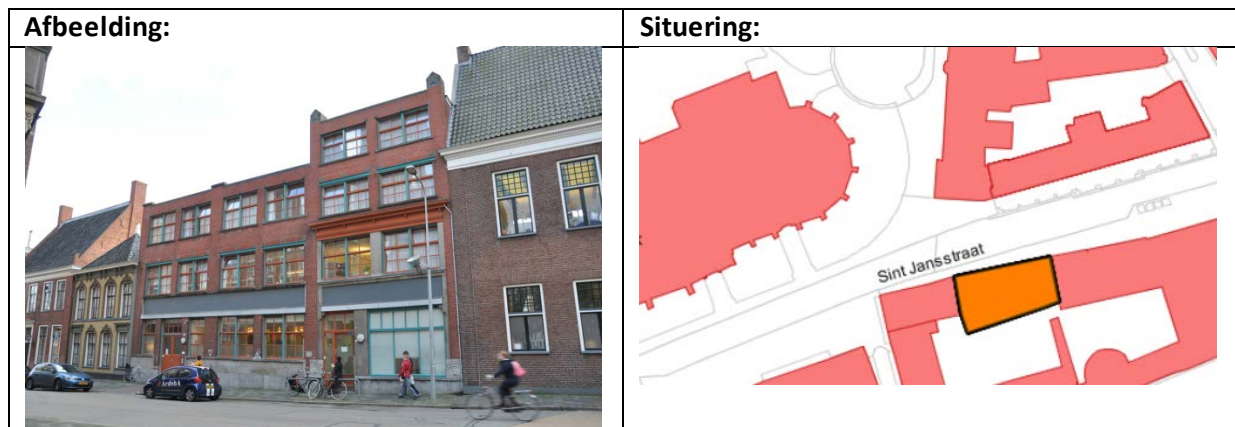
WAARDERING

Het exterieur van het pand Schuitendiep 11 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als restant van de historische bebouwingsstructuur van het Schuitendiep die in het gedeelte tussen de Poelestraat en de Sint Jansstraat maar voor een klein deel bewaard is gebleven, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de sobere, maar karakteristieke hoofdopzet van de tweelaags lijstgevel met kroonlijst en een indeling in drie vensterassen uit het laatste kwart van de 19^e eeuw;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Sint Jansstraat 3, 3-1 t/m 3-12
Nevenadres:	
Architect:	P.M.A. Hurman
Bouwjaren:	1904
Oorspronkelijke functie:	Werkplaatsen, kantoor en magazijn drukkerij B. van de Kamp
Huidige bestemming:	Wonen (jongerenhuisvesting)

Inleiding

Voormalig bedrijfspand uit het begin van de 20ste eeuw, gesitueerd in de gesloten zuidelijke gevelwand van de Sint Jansstraat, bestaande uit drie en vier bouwlagen onder een plat dak. In 1996-1997 is het pand inwendig verbouwd ten behoeve van jongerenhuisvesting.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Hoofdropzet met een indeling in zes vensterassen met een scheiding tussen het representatieve kantoorgedeelte met een indeling van twee vensterassen, vier bouwlagen en kroonlijst boven de eerste verdieping en de aansluitende vleugel van de magazijnen van drie bouwlagen met een indeling van vier vensterassen
- Het gevelmuurwerk van rode perssteen, gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk
- De hardstenen plint waarvan de hoeken naast de hoofdingang voorzien zijn van sierlijk bewerkte krul met bloem in Jugendstil
- Het in graniet uitgevoerde basement boven de plint, de omlijsting van het kantoorgedeelte met omkadering van de verdiepte velden tussen begane grond en eerste verdieping, afgesloten met een houten kroonlijst
- De stalen lateien boven de vensters op de eerste en derde verdieping

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Tweelichtvensters met elk houten zesruitsramen waarvan de bovenramen als valraam zijn uitgevoerd
- Het brede houten driedelige venster op de begane grond met zesdelig bovenlicht

- Ingangen met driedelige bovenlichten (rechts) en dubbele houten deur met bovenlicht en roedenverdeling (2 x 4 links)

Gevelbeëindiging

- Hardstenen ornamenten op de hoeken van het hoge geveldeel

Dakvorm en bedekking

- Plat dak

Indifferente monumentwaarden:

- De vernieuwde voordeur rechts

WAARDERING

Het exterieur van het pand Sint Jansstraat 3, 3-1 t/m 3-12 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als opvallend en door zijn schaal, opzet en architectuur afwijkend element in de historische gevelwand ter plaatse, bestaande uit veel oudere monumentale bebouwing, waar het pand qua hoogte goed is ingepast, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in zijn hoofdopzet van drie en vier bouwlagen met een duidelijke scheiding tussen magazijn gedeelte en het representatieve hogere kantoor gedeelte, geaccentueerd door de granieten omkadering, kroonlijst en bewerkte Jugendstil ornamenten in hardsteen aan weerszijden van de kantoor ingang, de bijzondere mengeling van moderne en traditionele architectonische details en materialen en als karakteristiek voorbeeld van een vroeg 20ste eeuwse bedrijfspand, ontworpen door de bekende Groninger architect P.M.A. Hurman;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur;

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Sint Walburgstraat 9, 9a, 9b
Nevenadres:	
Architect:	J.A. Mulock Houwer
Bouwjaren:	1916-1917
Oorspronkelijke functie:	Kantoorgebouw Dienst der indirecte Belastingen met conciërgewoning
Huidige bestemming:	Wonen (kamerverhuur)

Inleiding

Sint Walburgstraat 9, 9a, 9b is gesitueerd aan de driehoekige, pleinvormige verbreding van de Sint Walburgstraat en sluit aan de oostzijde aan op het voormalig Kantongerecht op de plaats waar de Sint Walburgstraat overgaat in de Kattenhage. De verbreding van de Sint Walburgstraat is ontstaan na de Tweede Wereldoorlog. Beide kantoorgebouwen kwamen hier in het begin van de 20ste eeuw tot stand na sloop van een verwaarloosde bouwvallige vleugel met binnenplaats van het Prinsenhofcomplex, het laatst in gebruik als kazerne en militair ziekenhuis. Het kantongerecht werd gebouwd in 1911 in opdracht van het Rijk; het belastingkantoor in opdracht van de gemeente na een deal met het Rijk waarbij het Rijk de beschikking kreeg over een stuk grond in Helpman voor de bouw van een nieuwe Marechausseekazerne (de Tressenplaats). Het kantoor werd in 1917 in gebruik genomen door de rijksbetaalmeester, de ontvangers en de inspectie der registratie, successie en domeinen (tot 1937). Daarna huisvestte het gebouw nog talloze (gemeentelijke) instellingen zoals onder meer een Bureau voor Werkverschaffing, het Noordelijk Scheepvaartmuseum en het Natuurmuseum. Sinds 2010 is het gebouw in gebruik als kamerverhuur. Ergens in de tweede helft van de 20ste eeuw is het platte dak boven het ingangsrisaliet met een bouwlaag opgehoogd. Oorspronkelijk was dit platte dak aan de straatzijde voorzien van een sierlijke balustrade in gotische trant. Ook de tweekleurige houten raamluiken van de dakkapellen zijn in de loop van de tijd verwijderd. De hardstenen stoep is deels vernieuwd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Vorgevel

- De asymmetrische hoofdropzet in historiserende (16^e-eeuws) trant met van links naar rechts half rond uitgebouwd trappenhuis, ingangstravee met rondboogportiek en een aansluitende kantoorvleugel met hoekrisalieten, voorzien van Vlaamse topgevels.
- Het gevelmuurwerk van rode handvormperssteen, gemetseld in kruisverband met dikke, enigszins gesneden voegen en dat van het trappenhuis, gemetseld in koppenverband
- De forse baksteenformaten 28,0/28,5/29,0 x 12, 5/13,5 x 7,0, 7,0, 7,0 cm en een tienlagenmaat van 85 (incl. de brede voegen)
- De kunststenen architectonische details zoals afdekkingen, het forse en bewerkte kalf van de voordeur met inscriptie boven de ingang, afdekking van de topgevels, schoorsteen en gootblokken
- De roze zandstenen afdekking van het basement aan weerszijden van de ingang
- De hardstenen trap voor de ingang (3 treden)
- De korfboogvormige vensteropeningen en rondboognissen met rollagen en afzaten
- Het gekleurde glas in lood in de bovenlichten van de vensters in de roedenramen
- Het ongekleurde glas in lood en het patroon hiervan in het trappenhuis
- De smeedijzeren muurankers

Zijgevel (zuidwest)

- Rode baksteen (strengperssteen)

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De dubbele houten voordeur met geprofileerde stroken in gotische trant
- Vensters met houten kozijnen met T-vormige indeling waar in de roedenramen glas in lood is ingezet (3 x 2)

Gevelbeëindiging

- Kunststenen gootblokken als ondersteuning van de houten goot, schouderstukken en bewerkte toppen
- De hoge gemetselde schoorsteen

Dakvorm en bedekking

- Samengesteld dak: zadeldak met de nok evenwijdig aan de straat en haaks aansluitende zadeldaken op de hoekrisalieten (kantoorvleugel); zadeldak met driezijdig schildeind, de Vlaamse topgevels, gedekt met oranje-rode Hollandse pannen.
- Drie houten dakkapellen in het voordakschild met zadeldakjes en houten geveltopjes met driepasboogvormen. De zijkanten zijn bekleed met oranje-rode keramische leien.

Overig:

- Inscriptie boven de toegang: '*Vectigalia nervi rei publicae*' (spreuk van de Romeinse Redenaar Cicero, Belastingen zijn de levenskracht voor de staat) in gotische letter
- Jaartalsteen met inscriptie: ANNO MCMXVI

Indifferente monumentwaarden:

- De moderne brievenbussenwanden links van de ingang
- De toegevoegde bouwlaag met zesdelig raamkozijn boven het ingangskrisaliet
- De voorzetraampjes van de onderramen van de dakkapellen

WAARDERING

Het exterieur van het pand Sint Walburgstraat 9, 9a, 9b is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als beeldbepalend onderdeel in de korte oostelijke gevelwand van de Sint Walburgstraat en vanwege zijn aansluiting en ensemblewaarden met het aan de oostzijde aansluitende gebouw van het voormalige Kantongerecht, gebouwd op de terreinen van het Prinsenhofcomplex, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, gelet op de esthetische kwaliteiten van het ontwerp in historiserende trant met gotische elementen (16^e-eeuws), tot uiting komend in de asymmetrische hoofdopzet met halfrond uitgebouwd trappenhuis, ingangsaliet met rondboognissen en traceringen en aansluitende kantoorvleugel met hoekrisalieten en Vlaamse topgevels, de ambachtelijke kwaliteit van het toegepaste baksteenmateriaal met handvormbaksteen in fors formaat, de kunststenen architectonische details en detaillering hiervan zoals afwerkingen van topgevels, schoorsteen en gootblokken, inscriptie-stenen, de vorm en indeling van de gevelopeningen met gekleurd en ongekleurd glas in lood, de vormgeving van de houten dakkapellen met oranjele keramische leien en houten kapjes met driepasboogvormen. Bovendien vormt het gebouw een belangrijk onderdeel in het latere oeuvre van gemeentearchitect J.A. Mulock Houwer;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur en onderdelen van het interieur (ingangsportaal met monumentale portaalwand, betegelde lambriseringen en trappenhuis met natuurstenen trap en bewerkte smeedijzeren leuning);
- vanwege de relatieve zeldzaamheid van een vroeg 20ste-eeuws overheidsgebouw in historiserende trant.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Sledemennerstraat 7, 7a t/m f
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	186? of 188?
Oorspronkelijke functie:	Pakhuis
Huidige bestemming:	Wonen (kamerverhuur)

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Sledemennerstraat 7, 7a t/m f is gesitueerd in de gesloten oostelijke gevelwand van de Sledemennerstraat en bestaat uit een voormalig 19^e eeuwse pakhuys van drie bouwlagen met een zadeldak (met de nok haaks op de straat). Aan weerszijden zijn in het achterste gedeelte hiervan twee stroken dakkapellen toegevoegd. Aan de rechterkant is een boogvorming ingangsportiek ingebroken op de plaats van de vroegere houten toegangsdeur. De deuropening in het midden van de begane grond is gemoderniseerd. De invulling van de deur- en vensteropeningen bestaan uit aluminium ramen.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Hoofdropzet met de voor een pakhuys klassieke gevelindeling met hijsdeurentravee in het midden, geflankeerd door kleine vensters
- Het gevelmuurwerk van bruinrode baksteen, gemetseld in kruisverband met voegwerk
- De smeedijzeren muurankers
- Hardstenen jaartalsteen met 18?? En eerste steen met letters A.M.
- Het half rond gebogen forse houten trijshuis in de geveltop

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De vorm van de deur- en vensteropeningen met segmentbogen
- De gemetselde onderdorpels

Gevelbeëindiging

- Uitgemetselde rollaag

Dakvorm en bedekking

- Zadeldak, gedekt met rode verbeterde Hollandse pannen (vernieuwd)

Positieve monumentwaarden:

- De houten hijsdeurluiken met houten beschermingsplaten onder de hijsopeningen, hoewel vernieuwd, maar passend bij de gevel

Indifferente monumentwaarden:

- De invulling van de gevelopeningen met aluminium ramen
- De moderne toegang

WAARDERING

Het exterieur van het pand Sledemenerstraat 7, 7 a t/m f is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als karakteristiek onderdeel van de bebouwing in het voorste gedeelte van de Sledemenerstraat nabij de Astraat, bestaande uit veelal kleinschalige en sobere woon- en bedrijfspanden van wisselend formaat en schaal, kenmerkend voor deze achterstraat van de Lage der A, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de herkenbare hoofdopzet van een kleinschalig 19^e-eeuws pakhuis met karakteristieke symmetrische indeling van hijsdeuren met luiken en stootborden en kleine boogvensters aan weerszijden en het half rond gebogen trijshuis;
- vanwege de relatieve gaafheid van de hoofdvorm.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Spilsluizen 10
Nevenadres:	
Architect:	K. Hoekzema (1890); Henri Rots (1928)
Bouwjaren:	1890; 1928 (deuren en glas in lood beneden)
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis met kantoor
Huidige bestemming:	Woonhuis

Inleiding

Het pand Spilsluizen 10 is gesitueerd op de hoek van de Spilsluizen met de Eerste Drift Spilsluizen en bestaat uit een souterrain met twee bouwlagen onder een afgeknot schilddak. Het pand bezat oorspronkelijk aan de rechterzijde (west) een smal poortgebouw met rondboogingang. In 1928 volgde een verbouwing naar ontwerp van architect Henri Rots waarbij dit poortgedeelte werd verbouwd; tevens werden wijzigingen aangebracht in Spilsluizen 10; de bovenramen van de begane grond werden ingevuld met kleurig glas in lood in de Stijl van de Amsterdamse School; tevens werden de voordeuren vernieuwd in deze trant. Ook is de kap toen gewijzigd; deze is in de tweede helft van de 20ste eeuw nog een keer gemoderniseerd en voorzien van dakkapellen met trespas en nieuwe pannen.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voor- en zijgevel (oost)

- Symmetrische hoofdopzet met middenrisaliet en balkon met aan weerszijden twee vensterassen; de zijgevel bevat een indeling in twee vensterassen
- De gepleisterde afwerking van het souterrain
- Het gevelmuurwerk van bruinrode baksteen, gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk

- De kunststenen dorpelbanden, voorzien van diamantkoppen en aanzet- en sluitstenen (witgeschilderd) en de geprofileerde cordonlijsten
- Het houten balkon met houten balustrade, ondersteund door versierde zware consoles
- De boogvullingen met een invulling van siermetselwerk van gekleurde bakstenen in diverse sierverbanden
- De boogvullingen van het middenrisaliet van sgraffitto met siervaas en decoratief rankwerk in gele en rode tinten
- De hardstenen stoep en diagonaal gelegde gele tegels
- De smeedijzeren hekwerken op hardstenen banden

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- H-vensters met bovenlichten met gekleurd glas in lood uit 1928 (begane grond)
- H-vensters met bovenlichten met gekleurd glas in lood uit de bouwtijd
- De bredere T-vensters in de zijgevel (1928?)
- De bewerkte houten voordeuren uit 1928

Gevelbeëindiging

- Decoratief gemetseld fries van gekleurde bakstenen ter ondersteuning van de goot

Dakvorm en bedekking

- Afgeknot schilddak, gedekt met zwartgeglazuurde opnieuw verbeterde Hollandse pannen (vernieuwd)

Indifferente monumentwaarden:

- De trespabekleding van de dakkapellen
- Het ventilatierooster in het venster in de zijgevel

WAARDERING

Het exterieur van het pand Spilsluizen 10 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden als onderdeel van de nog herkenbare historische percelering- en bebouwingsstructuur aan de Spilsluizen en als waardevol onderdeel van de gevarieerde gevelwand, waar het pand qua schaal en maat goed in past, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de eind 19^e-eeuwse hoofdopzet met middenrisaliet en indeling van de gevel (s) en bijbehorende decoraties uitgevoerd in kunststeen voor architectonische details als dorpelbanden, cordonlijsten, de fraai gedecoreerde boogvullingen boven de gevelopeningen in diverse soorten sierverbanden van gekleurde baksteen en sgraffitodecoraties in de middelste boogvullingen, het gekleurde glas in lood in lood in Jugendstil en Amsterdamse school-stijl evenals de bewerkte voordeuren en het smeedijzeren hekwerk als afscheiding van het souterrain;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Spilsluizen 22
Nevenadres:	Tweede Drift Spilsluizen 6
Architect:	
Bouwjaren:	19 ^e -eeuws (voor- en zijgevel); 17 ^e -eeuws casco
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis
Huidige bestemming:	Wonen

Inleiding

Spilsluizen 22 / Tweede Drift Spilsluizen 6 is gesitueerd op de hoek van de Spilsluizen en de Tweede Drift (Spilsluizen) en bestaat uit een tweelaags lijstgevel met een afgeknot schilddak en een indeling in drie vensterassen (voorgevel) en twee vensterassen (voorste deel zijgevel; het achterste deel van de zijgevel telt drie bouwlagen met een plat dak en in indeling in twee vensterassen. Het voorste gedeelte van het pand is onderkelderd en dateert in aanleg uit de 17^e eeuw, waarvan de rechter helft ooit is gesloopt; hier staat nu bebouwing uit de late 19^e eeuw. De zijgevel bezat oorspronkelijk een balkon ter plaatse van het voorste verdiepingvenster. Het raamhout is vernieuwd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN

Voorgevel

- Hoofdropzet tweelaags lijstgevel met een indeling in drie vensterassen
- De gepleisterde afwerking, voorzien van een patroon van schijnblokken en hanekammen
- De gebosseerde hoekpilasters (hoekblokken)
- Het gepleisterde geprofileerde lijstwerk om de gevelopeningen en van bossering voorziene sluitstenen
- De zandstenen stoep (onderste vier treden); bovenste trede van hardsteen
- De 17^e-eeuwse lelieankers

Zijgevel

- De gepleisterde afwerking, voorzien van een patroon van schijnblokken

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Vensters met T-stolpramen (indeling, detaillering vernieuwd) en oude kozijnen (voorgevel)
- De houten tweepaneelsdeur met gietijzeren deurrooster en bovenlicht met gietijzeren levensboom
- 8ruits vensters met uitzetramen met oude kozijnen (voorste deel) en T-stolpramen (zijgevel)
- De kelderingang
- De liggende keldervensters
- Het omlijste venster van de dakkapel

Gevelbeëindiging

- Geprofileerde gootlijst; bakgoot op klossen

Dakvorm en bedekking

- Afgeknot schilddak, gedekt met zwartgeglazuurde gegolfde Friese pannen (voorste deel; plat dak (achter)

Indifferente monumentwaarden:

- De gemoderniseerde dakkapel (voor)
- Het hekwerk als voorerfafscheiding
- Het moderne hek op de verdieping (zijgevel)

WAARDERING

Het exterieur van het pand Spilsluizen 22 / Tweede Drift Spilsluizen 6 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische percelerings- en bebouwingsstructuur, die grotendeels in tact bewaard is gebleven; de gevels passen qua schaal en maat goed in het historische en gevarieerde gevelbeeld ter plaatse, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de 19^e-eeuwse hoofdopzet van de gevels met kenmerkende bepleisterde afwerking in blokken, de hoekpilasters, de omlijste gevelopeningen, de zandstenen stoep, de paneeldeur met bovenlicht en vanwege de nog herkenbare opzet van een in aanleg 17^e-eeuws huis;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Stationsstraat 3
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	Circa 1895
Oorspronkelijke functie:	Herenhuis
Huidige bestemming:	Woonhuis

Inleiding

Stationsstraat 3 vormt een dubbelpand met nr. 5 en is gesitueerd in de gesloten westelijke gevelwand van de Stationsstraat, aangelegd na de ontmanteling van de 17^e-eeuwse vestingwerken en gebouwd rond 1895. Het pand bestaat uit twee bouwlagen onder een afgeknot schilddak. Aan de rechterkant (noord) bevindt zich een smalle gang, afgesloten met een houten gangpoortje

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Vorgevel

- Tweelaagse, eind 19^e-eeuwse lijstgevel met een indeling in drie vensterassen met licht uitspringend middenrisaliet en smal ingangsportiek
- Het gevelmuurwerk in schoon metselwerk van bruinrode baksteen met bijbehorend voegwerk
- De hardstenen plint, vensterdorpels en (beschilderde) sluitstenen boven de vensters
- De bepleisterde borstweringen onder de vensters
- De bepleisterde wanden van het ingangsportiek
- Hardstenen stoep (2 treden)
- Ongekleurd glas in lood in de bovenlichten
-

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Lichtgetoogde vensters met houten H-ramen op begane grond
- De hoofdopzet van de raamindeling van de houten T-stolpramen op de verdieping
- De houten voordeur met bovenlicht (jaren 20?)

Gevelbeëindiging

- Houten dak- en gootlijst met paneelvullingen en consoles

Dakvorm en bedekking

- Afgeknot schilddak met de nok haaks op de straat, gedekt met zwarte Friese gegolfde pannen en gemeenschappelijke zakgoot met nr. 5
- Houten dakkapel met tympaanvormig lijstwerk en smalle wangen

WAARDERING

Het exterieur van het pand Stationsstraat 3 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de evenwichtige en goed bewaard gebleven westelijke gevelwand van de Stationsstraat, met qua schaal, maat en architectuur samenhangende bebouwing uit het laatste kwart van de 19^e eeuw, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de eind 19^e-eeuwse hoofdopzet en indeling, met kenmerkende architectonische details, uitgevoerd in stuc en hardsteen en vanwege zijn ensemblewaarde met nr. 5;
- vanwege de relatieve gaafheid.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Stationsstraat 5
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	Circa 1895
Oorspronkelijke functie:	Herenhuis
Huidige bestemming:	Praktijk met woonhuis

Inleiding

Stationsstraat 5 vormt een dubbelpand met nr. 3 en is gesitueerd in de gesloten westelijke gevelwand van de Stationsstraat, aangelegd na de ontmanteling van de 17e-eeuwse vestingwerken en gebouwd rond 1895. Het pand bestaat uit twee bouwlagen onder een afgeknot schilddak.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Tweelaagse, eind 19e-eeuwse lijstgevel met een indeling in drie vensterassen met licht uitspringend middenrisaliet en smal ingangsportiek
- Het gevelmuurwerk in schoon metselwerk van bruinrode baksteen met bijbehorend voegwerk
- De hardstenen plint, vensterdorpels en (beschilderde) sluitstenen boven de vensters
- De bepleisterde borstweringen onder de vensters
- De bepleisterde wanden van het ingangsportiek
- Hardstenen stoep (2 treden)
- Ongekleurd en gekleurd glas in lood in de bovenlichten (jaren '20/'30)

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Lichtgetoogde vensters met houten H-ramen (begane grond) en houten T-stolpramen (verdieping)
- De houten voordeur met bovenlicht (jaren 20?)

- **Gevelbeëindiging**
- Houten dak- en gootlijst met paneelvullingen en consoles

Dakvorm en bedekking

- Afgeknot schilddak met de nok haaks op de straat, gedekt met zwarte Friese gegolfde pannen en gemeenschappelijke zakgoot met nr. 5
- Houten dakkapel met tympaanvormig lijstwerk en smalle wangen

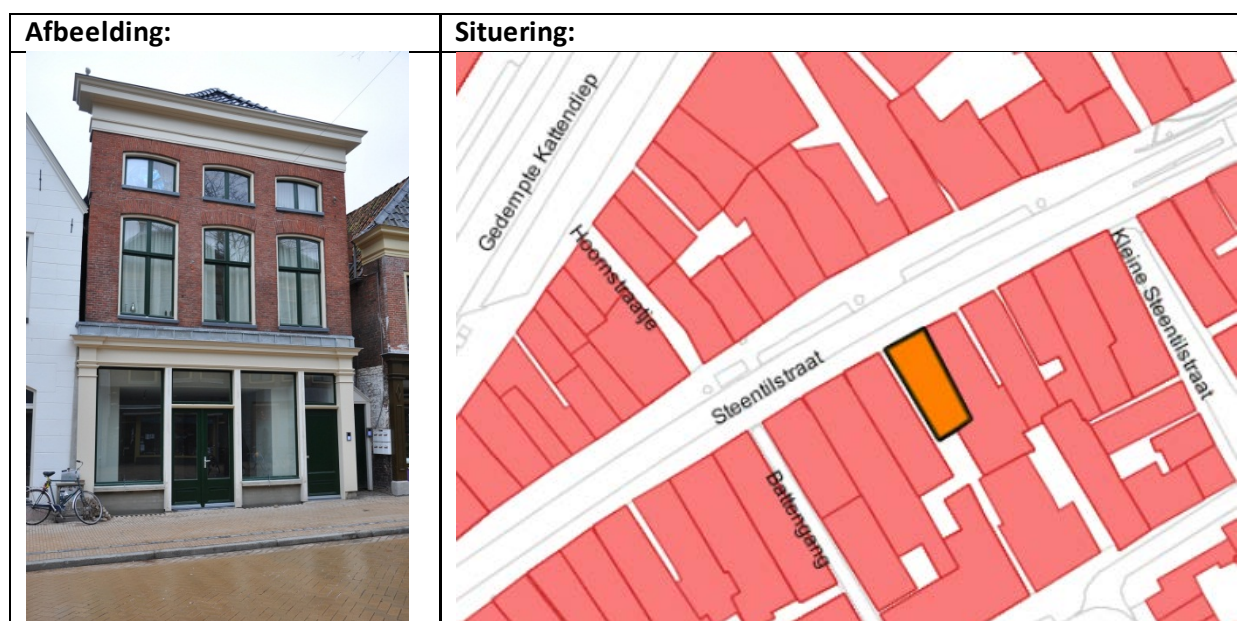
WAARDERING

Het exterieur van het pand Stationsstraat 5 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de evenwichtige en goed bewaard gebleven westelijke gevelwand van de Stationsstraat, met qua schaal, maat en architectuur samenhangende bebouwing uit het laatste kwart van de 19e eeuw, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de eind 19e-eeuwse hoofdopzet en indeling, met kenmerkende architectonische details, uitgevoerd in stuc en hardsteen en vanwege zijn ensemblewaarde met nr. 3;
- vanwege de relatieve gaafheid

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Steentilstraat 31, 31 a t/m e
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	1620 en 1876
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis met winkel
Huidige bestemming:	Winkel met wonen (appartementen)

Inleiding

Steentilstraat 31, 31 a t/m e maakt onderdeel uit van de zuidelijke gevelwand en heeft een rechthoekige plattegrond met twee bouwlagen en een zadeldak met aan de achterzijde een schildeind en aan de voorzijde een wolfseind. Rechts van het pand is een steeg en links een ozendrup. Achter het huis is een plaatsje en een modern (2014) achterhuis (gezamenlijk met Steentilstraat 33).

Het huis dateert in aanleg uit de 17e eeuw toen het als eenlaags huis werd gebouwd. De karakteristiek van de zijmuren (begane grond) en de verdiepingsbalklaag wijzen hierop. Deze balklaag is bovendien dendrochronologisch gedateerd op 1620. Aangezien het voorhuis uit twee delen bestaat (voorhuis met achterbouw in één volume) is het denkbaar dat het voorhuis nog iets ouder is en dat de balklaag werd vernieuwd tijdens het verlengen van het huis.

In 1876 werd op het huis een verdieping gebouwd waarbij de huidige voorgevel tot stand kwam. Een steen met de inscriptie 'GV 1876' herinnert hieraan. De voorgevel werd 2,5 bouwlaag hoog met kroonlijst en mezzanine-vensters ter verlichting van de zolder. De gevel steekt boven de dakvoet uit en functioneert daarom als 'schermgevel'.

Het huis is in de 20^e eeuw diverse malen verbouwd. In 2013/14 vond een ingrijpende verbouw/rehabilitatie van het pand plaats waarbij de oude cascodelen in tact bleven. Bij die gelegenheid kreeg de voorgevel een nieuwe winkelpui in 19^e-eeuwse trant waarmee wordt aangesloten op de architectuur van de gevel. De winkelpui die hiervoor moest wijken was een sterk verbouwde (verminkte) pui uit 1931.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De hoofdopzet van de in kruisverband gemetselde voorgevel met ontlastingsbogen boven de getoogde vensters

Zijgevel

- Het wit gesausde 17^e-eeuwse muurwerk van begane grond van de westgevel en het in schoon metselwerk opgetrokken 19^e-eeuwse muurwerk van de verdieping

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De vensterkozijnen in de voorgevel op de verdieping en de mezzanino.
- De hoofdopzet van de vensterindeling op de verdieping en mezzanino met uitzondering van de middenroedes in de vensters op de verdieping (het raamhout dateert uit 2014, daarvoor zaten op de verdieping H-vensters)

Gevelbeëindiging

- De bekronende lijst van de gevel in de vorm van een hoofdgestel (architraaf, fries en kroonlijst)

Dakvorm en bedekking

- Het zadeldak met wolfseind aan de voorzijde en schildeind aan de achterzijde. (De dakpanbedekking is modern)

Bouwhistorische elementen/waardevolle casco-onderdelen

- Het casco van de begane grond: zijmuren met de verdiepingsbalklaag

WAARDERING

Het exterieur alsmede enkele bouwhistorisch waardevolle casco-onderdelen van het pand Steentilstraat 31, 31 a t/m e is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden als onderdeel van de laat middeleeuwse perceels- en bebouwingsstructuur ter plaatse die voor een belangrijk deel in tact is gebleven. In dit verband zijn de steeg aan de rechterzijde en de ozendrup aan de linkerzijde van groot belang. De gevel past qua maat en schaal goed in de historische zuidelijke gevelwand van de Steentilstraat, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de karakteristieke 19^e-eeuwse architectuur van de voorgevel met mezzanino verdieping en kroonlijst;
- vanwege de bouwhistorische waarden van het casco van de begane grond met verdiepingsbalklaag vanwege de bouwhistorische betekenis als drager van vier eeuwen geschiedenis.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Steentilstraat 41, 41a
Nevenadres:	Kleine Steentilstraat 1, 1a, 1b
Architect:	
Bouwjaren:	Circa 1895
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis met pakhuisruimte
Huidige bestemming:	Winkel met wonen (kamerverhuur)

Inleiding

Steentilstraat 41, 41a is gesitueerd in de gesloten zuidelijke gevelwand van de Steentilstraat op de hoek met de Kleine Steentilstraat. Het smalle diepe pand bestaat uit twee bouwlagen onder een plat dak met steile zijwanden en achterschild. In 1898 werd het pand verbouwd tot beneden- en bovenwoning met fabrieksruiden. Bij een volgende verbouwing in 1909 werd het pand verbouwd tot bijkantoor van de PTT. In de jaren '80 van de 20ste eeuw werd het pand verbouwd tot kamerverhuurbedrijf. Omstreeks 2000 kreeg de pui in de voorgevel een nieuwe invulling.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN

Voorgevel

- Laat 19^e-eeuwse asymmetrische hoofdopzet met topgevel (twee vensterassen) en ingangstravee met portiek en balkon
- De winkelpui die in zijn structuur de bovenliggende gevel ondersteunt
- Het gevelmuurwerk van bruinrode baksteen (begane grond witgeschilderd)
- De in kunssteen (witgeschilderd) uitgevoerde architectonische details als dorpelbanden, sluitstenen en het geprofileerde lijstwerk met rondboogjes boven de winkelramen (ook de hoek om, opzij)

- De vulling van gekleurde tegels in de boogtrommels en in de rondboogjes
- De smeedijzeren muurankers in de topgevel

Zijgevel (oost)

- Hoofdropzet tweelaags langsgevel met een deels onregelmatige indeling van 12 vensterassen
- De gepleisterde afwerking, voorzien van een patroon van schijnblokken en -hanekammen
- De dakkapel met hijsbalk/trijshuisje

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Vensters met houten kozijnen met kwartholle profilering en T-stolpramen en H-vensters
- Openslaande balkondeuren (voor)
- De houten vierpaneelsdeur (zijgevel)
- De twee gietijzeren rozetvensters (zijgevel)

Gevelbeëindiging

- Kunststenen afdekking topgevel (witgeschilderd) en houten bakgoot (voorgevel) en bakgoot op klossen (zijgevel)

Dakvorm en bedekking

- Plat dak met steile zijschilden en achterschild, met de nok haaks op de straat, gedekt met grijze kruispannen

Indifferente monumentwaarden:

- De vernieuwde houten voordeur in het portiek
- De invulling van de moderne winkelpui
- Het vernieuwde en verbrede achterste deurkozijn in de zijgevel en de invulling daarvan
- De afwerking van trespa platen van de dakkapel in het zijdakschild

WAARDERING

Het exterieur van het pand Steentilstraat 41, 41a/Kleine Steentilstraat 1, 1a, 1b is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als waardevol onderdeel van de historische percelerings- en bebouwingsstructuur, die ter plaatse zeer goed bewaard is gebleven, als karakteristiek onderdeel van de gevarieerde gevelwand met karakteristiek verschil in opzet en afwerking van voor- en zijgevel. De gevels passen qua schaal en maat goed in het evenwichtige en gevarieerde, grotendeels 18^e-/19^e-eeuwse bebouwingsbeeld, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de karakteristieke eind 19^e-eeuwse hoofdropzet van de voorgevel met nog herkenbare opzet van de vroegere winkelpui en kenmerkende architectonische details en versieringen in neo-renaïssancestijl zoals onder meer de gekleurde tegels in de boogvormen, dorpelbanden, de smeedijzeren muurankers en de gepleisterde afwerking en opzet van de lange zijgevel met schijnblokken.
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

GEMEENTELIJK MONUMENT LIGHT – REDENGEVENDE OMSCHRIJVING 30 JUNI 2015

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Torenstraat 18, 18 at/m c
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	Circa 1875
Oorspronkelijke functie:	Bedrijfspannd met bovenwoning
Huidige bestemming:	Wonen (kamerverhuur)

Inleiding

Torenstraat 18, 18 a t/m c is gesitueerd in de gesloten zuidelijke gevelwand van de Torenstraat en maakt deel uit van het langgerekte, zeer ondiepe bouwblok tussen het Gedempte Zuiderdiep en de Torenstraat. Ter plaatse vanaf nr. 18 in oostelijke richting is er sprake van dubbele percelen tussen de beide straten. De Torenstraat is van oorsprong een middeleeuwse straat achter de (stads)muur. Het pand bestaat uit twee bouwlagen met een zadeldak met schildeind aan de voorzijde en met de nok haaks op de straat. De contour van het bebouwde oppervlak komt overeen met de weergave op de kadastrale minuut van circa 1830. De begane grond is omstreeks 2000 of later deels gewijzigd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Hoofdropzet tweelaags lijstgevel met voormalige (winkel)pui en een indeling van drie vensterassen op de verdieping
- De gepleisterde afwerking van de begane grond, voorzien van een patroon van schijnblokken en gepleisterde plint
- Het gevelmuurwerk op de verdieping van bruinrode baksteen met bijbehorend voegwerk
- De hardstenen stoep (2 treden)

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Het zesruitsvenster op de begane grond links (bovenlicht deels dichtgezet)
- De houten voordeur (jaren '20?) met bovenlicht
- De lichtgetoogde vensters met zesruits houten schuiframen (verdieping)

Gevelbeëindiging

- Geprofileerde houten gootlijst

Dakvorm en bedekking

- Zadel dak met schildeind aan de voorzijde en met de nok haaks op de straat, gedekt met rode golfpannen
- Dakkapel met geknikte houten lijst en ajour gesneden houten daklijst en met houten hijsbalk

Indifferente monumentwaarden:

- De brede dakkapel in het oostelijke zijdakvlak
- De invulling van de brede gevelopening op de begane grond (nieuw raamkozijn en metselwerk)

WAARDERING

Het exterieur van het pand Torenstraat 18, 18 a t/m c is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische percelerings- en bebouwingsstructuur die ter plaatse in tact is gebleven en als onderdeel van de gevelwand waarvan nog een deel zijn oorspronkelijke karakter heeft behouden, typerend voor een straat 'achter de muur', onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de herkenbare hoofdopzet van een 19^e-eeuwse lijstgevel met bijbehorende gevelindeling, zesruits schuifvensters en dakkapel met aardige ajour gesneden houten daklijst en hijsbalk;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Trompstraat 20, 20a
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	1898
Oorspronkelijke functie:	Beneden- en bovenwoning
Huidige bestemming:	Wonen met kantoor

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Trompstraat 20, 20a is gesitueerd in de korte gesloten gevelwand aan de oostzijde van de Trompstraat en bestaat uit een souterrain met twee bouwlagen met een zadeldak (met de nok haaks op de straat) met schildeind aan de voorzijde. Aan de linkerkant (noorden) bevindt zich een met een houten gangpoortje afgesloten gang, die hoort bij het buurpand.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Vorgevel

- Hoofdropzet van de drielaags lijstgevel met portiekingangen op de hoeken en een indeling in vier assen (begane grond) en drie vensterassen (verdieping)
- Het gevelmuurwerk van rode baksteen
- De gepleisterde afwerking van het souterrain, voorzien van een patroon van schijnblokken en hanekammen
- De geprofileerde stuc cordonlijst, aanzet- en sluitstenen en versierde boogvullingen
- De hardstenen portiektrappen (6 treden)
- De smeedijzeren hekwerken aan weerszijden van de trappen

- De betegelde portiekwanden aan weerszijden, bestaande uit bruine plinttegels, donkergroene lambrisering en tegels in lichtgroene, zachtgele en bruine tinten met bladmotief in Jugendstilachtige vormen

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- H-vensters
- De rijk bewerkte houten toegangsdeuren, versierd met pilasters en driehoekig fronton en met hardstenen kalf en smeedijzeren roosters

Gevelbeëindiging

- Hoofdstel met een indeling in drie rechthoekige velden, voorzien van een bossering

Dakvorm en bedekking

- Zadeldak met schildeind aan de voorzijde, met de nok haaks op de straat, gedekt met zwarte nieuwe golfpannen

WAARDERING

Het exterieur van het pand Trompstraat 20, 20a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de bewaard gebleven, overwegend tweelaags eind 19^e-eeuwse woonhuisbebouwing van de Trompstraat, de noord-zuid verbinding die de singelstructuur van de Radesingel doorkruist, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de eind 19^e-eeuwse hoofdropzet en indeling, de detaillering en toegepaste materialen zoals onder meer hardstenen portiekopgangen, smeedijzeren hekwerken, bewerkte houten voordeuren en decoratieve betegelde portiekwanden;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur;
- vanwege de relatieve zeldzaamheid van de goed bewaard gebleven betegelde portiekwanden met Jugendstiltegels.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Turfsingel 9, 9a t/m 9d
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	Mogelijk vóór 1830?; 19 ^e eeuws (voorgevel)
Oorspronkelijke functie:	Bedrijfspannd met wonen
Huidige bestemming:	Wonen

Inleiding

Turfsingel 9, 9a t/m 9d is gesitueerd in de gesloten zuidelijke gevelwand van de Turfsingel en bestaat uit een ondiep voorhuis van drie bouwlagen onder een dwars geplaatst schilddak, met de nok evenwijdig aan de straat. Mogelijk heeft het pand een oudere oorsprong, maar dit is niet geheel duidelijk. In het laatste kwart van de 19^e eeuw wordt het huis opgehoogd met een derde bouwlaag met een dwars schilddak en voorzien van een nieuwe voorgevel. Rond 1900 was de begane grond in gebruik als monsterkamer van de Fa Switters, handelend in bouwmaterialen. Recent zijn de voormalige deuropeningen aan weerszijden op de begane grond weer voorzien van deuren. Het gevelmuurwerk van de verdiepingen is in de loop der tijd witgeverfd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De hoofdzet van de drielaagse, 19^e-eeuwse lijstgevel met een indeling in drie vensterassen
- Het verschil in hoogte tussen de verdiepingen met een relatief lage begane grond verdieping
- Het gevelmuurwerk van de verdiepingen, gemetseld in kruisverband
- De gepleisterde afwerking van de begane grond, voorzien van een patroon van schijnblokken en sluitstenen met diamantkoppen boven de deur- en vensteropeningen
- De geprofileerde cordonlijsten ter markering van de verdiepingen

- De gepleisterde vensteromlijstingen met kuiven op de verdiepingen

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De segmentboogvormige verdiepingsvensters met houten T-stolpramen en kozijnen met duivejagersprofielen

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst

Indifferente waarden:

- Het ventilatierooster in het venster links op de eerste verdieping
- De witte afwerking van het metselwerk

Dakvorm en bedekking

- Schilddak, met de nok evenwijdig aan de straat, gedekt met pannen (onduidelijk wat voor soort)

WAARDERING

Het exterieur van het pand Turfsingel 9, 9a t/m 9d is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van een in aanleg 17^e-eeuws bouwblok waarvan de bebouwings- en verkavelingsstructuur redelijk bewaard is gebleven. Qua schaal en maat past de gevel goed in de historische gevelwand ter plaatse, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de karakteristieke 19^e-eeuwse hoofdopzet met dwars geplaatst schilddak en de decoratieve bepleisterde afwerkingen;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Turfsingel 13
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	17 ^e en 19 ^e eeuws
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis
Huidige bestemming:	Woonhuis

Inleiding

Turfsingel 13 is gesitueerd in de gesloten zuidelijke gevelwand van de Turfsingel en bestaat uit twee bouwlagen met een zolderverdieping, voorzien van een plat dak en een voorschild. De voorgevel is een tweelaags lijstgevel, deels voorzien van een gepleisterde afwerking met een indeling in drie assen (begane grond) en twee vensterassen op de verdieping. Het pand dateert in aanleg uit de 17^e eeuw en was opgezet als een eenlaags dwars pandje met steil zadeldak. In de 19^e eeuw werd bij een verbouwing het pand opgehoogd met een verdieping; de kap werd een kwartslag gedraaid en het huis werd voorzien van een nieuwe voorgevel. In 1927 werd het zadeldak veranderd in een mansardedak en later in een plat dak met voorschild. De paneeldeur met levensboom in het bovenlicht is nieuw.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De hoofdopzet van de 19^e-eeuwse lijstgevel met een indeling in drie en twee vensterassen
- De gepleisterde afwerking van de begane grond, voorzien van schijnblokken met frijnslag
- Het gevelmuurwerk van de verdieping
- Het ijzeren muuranker

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De lichtgetoogde vensters met H-ramen van de begane grond met 19^e-eeuwse houten kozijnen met duivejagersprofilering
- De (vernieuwde) paneeldeur met bovenlicht en houten deurkozijn met kwartholprofilering op hardstenen neuten met kapelletjes en hardstenen dorpel
- De lichtgetoogde vensters op de verdieping met houten T-stolpramen

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst(vermaakt in 1927)

Dakvorm en bedekking

- Het voordakschild met zwartblauw geglazuurde Lucas Ysbrandszpannen

Bouwhistorische elementen/waardevolle casco-onderdelen

- De balken en vloerdelen boven de begane grond en mogelijk de zijmuren als onderdelen van het oorspronkelijke, 17^e-eeuwse eenlaagse casco

Indifferente monumentwaarden:

- De dakkapel in het voordakschild
- Het balkonhek op het dak
- Het schilderwerk op het muurwerk van de verdieping

WAARDERING

Het exterieur alsmede enkele bouwhistorisch waardevolle casco-onderdelen van het pand Turfsingel 13 zijn van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische perceels- en bebouwingsstructuur, kenmerkend voor de 17^e-eeuwse stadsuitbreiding ten noorden van de middeleeuwse stad en die redelijk goed bewaard is gebleven. Qua schaal en maat past de gevel goed in de historische gevelwand ter plaatse, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de karakteristieke 19^e-eeuwse hoofdopzet van de tweelaagse lijstgevel met bijbehorende vensterindeling en de gepleisterde afwerking;
- vanwege de bouwhistorische waarden, tot uiting komend in een aantal constructies en bouwsporen zoals de bewaard gebleven balken en vloerdelen boven de begane grond en mogelijk de zijmuren als onderdelen van de in aanleg 17^e-eeuwse eenlaagse kern van het pand;
- vanwege de relatieve zeldzaamheid van de Lucas IJsbrandszpannen.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Turfsingel 41
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	1892 (verbouwing)
Oorspronkelijke functie:	Winkel met pakhuis en bovenwoning
Huidige bestemming:	Wonen

Inleiding

Turfsingel 41 is gesitueerd op de hoek van de Turfsingel met de Kattenhage en vormt de oostelijke beëindiging van een aaneengesloten blok dwarshuizen aan de Turfsingel dat in oorsprong uit de eerste helft van de 17^e eeuw dateert. In 1892 volgde een ingrijpende verbouwing waarbij het (voor) huis werd verbouwd tot winkel met pakhuis en een bovenwoning. De voor- en oostelijke zijgevel zijn toen geheel vernieuwd. Het balkonhek en de balkondeuren zijn in later tijd vernieuwd evenals het raamhout van de bovenramen. Veel raamhout werd vervangen door vast glas.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De asymmetrische, eind 19^e-eeuwse hoofdopzet en indeling van de gevel van twee bouwlagen met middenrisaliet en afgeschuinde hoek met tuitgevel die de diverse functies aangeeft, vormgegeven in een eclectische bouwstijl met elementen van de neorenaissance.
- De voormalige winkelpui in het middenrisaliet met symmetrische opzet en een gepleisterde afwerking, voorzien van schijnblokken en een houten architraaflijst
- De accentuering van de afgeschuinde hoek met entree, balkon en gemetselde Vlaamse top met steile tuitgevel

- Het gevelmuurwerk van roodbruine baksteen met rondstaafprofielstenen van helderrode baksteen als omlijsting van deur- en vensteropeningen met bijbehorend voegwerk
- De segmentbogen en boogtrommels van de verdiepingsvensters met invulling van gekleurde bakstenen en diamantkoppen in sierpatronen
- De geleding van de gevel door middel van spekbanden en cordonlijsten en dergelijke, voorzien van een gepleisterde afwerking
- De gepleisterde plint

Zijgevel (zuidoost)

- Het blinde karakter als verwijzing naar de vroegere pakhuisfunctie
- Het gevelmuurwerk
- De gepleisterde speklagen

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Hoofdopzet van de raamindeling: H-vensters met uitklapbare bovenramen (deels)
- De dubbele paneeldeur in de afgeschuinde hoek, voorzien van ijzeren siersmeedwerk
- Het rondvenster op de verdieping van de zijgevel

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst en fries in metselwerk van gekleurde bakstenen

Dakvorm en bedekking

- Schilddak, met de nok evenwijdig aan de straat, gedekt met grijze pannen.

Indifferente waarden:

- Het balkonhek
- Diverse ventilatierooster en ventilatiekasten

WAARDERING

Het exterieur van het pand Turfsingel 41 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische perceels- en bebouwingsstructuur ter plaatse en als beëindiging van een blok, in oorsprong 17^e-eeuwse dwarshuizen met dwarskappen aan de Turfsingel. De gevels zijn door hun hoekligging een belangrijk onderdeel in de oostelijke begrenzing van de historische binnenstad op de hoek van de Turfsingel met het Kattenhage, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege hun straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de asymmetrische hoofdopzet en indeling van de gevels, ter accentuering van de verschillende functies en karakteristiek voor de architectuur uit het laatste decennium van de 19^e eeuw, de rijke detaillering en ambachtelijke kwaliteit van de toegepaste materialen als pleisterwerk en sierpatronen van gekleurde bakstenen;
- vanwege de relatieve gaafheid van het gevelbeeld.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Turfstraat 2
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	Na 1630; vroeg 19 ^e -eeuws
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis
Huidige bestemming:	Woonhuis

Inleiding

Het pand staat aan de noordzijde van de Turfstraat op een vierkant perceel (circa 5 x 5 m) en is onderdeel van een lange dwarsgebouw aan de Turfstraat dat bekend staat als de voormalige stal van het Prinsenhof. Het is een dwars eenlaags huis met een zadeldak met aan een zijde (westzijde) een eindschild. De grootte bedraagt ca. 8 x 5,5 m. De zijmuren zijn vermoedelijk mandelig. De linkerzijde van het huis staat op eigenaardige wijze dicht tegen de Gardepoort (1639) aan en zal vermoedelijk secundair zijn aan deze poort. Aan de rechterzijde staat het aan de kop van een lange eenlaagse vleugel aan de Turfstraat. Tussen beide zit een tussengevel die iets hoger is dan het dak van de aansluitende vleugel.

Op de kaart van Haubois van 1643 gaat dit huis schuil achter de Gardepoort, zodat niet uit de kaart afgeleid kan worden of het gebouw toen al bestond.

Het huis staat op de plek van een 'Achter de muur' die tussen de huizen aan het Martinikerkhof en de stadsmuur liep. Toen de stad uitgelegd werd in 1620 kon de 'Achter de Muur' op dit punt vervallen. Het huis moet in ieder geval na 1620 dateren. De Turfstraat werd aangelegd en een lange vleugel met stallen werd ca. 1630-40 aangelegd. In 1639 werd de Gardepoort aangelegd om de Turfstraat te kunnen bereiken. Het huidige Turfstraat 2 maakt sterk de indruk na de bouw van de poort aangelegd te zijn omdat het zicht van een voormalig luikvenster in het poortgebouw belemmerd wordt door de aanwezigheid van Turfstraat 2. Daarmee zou het gebouw dan na 1639 zijn en mogelijk was het dan ook jonger dan de lange vleugel met stallen aan de Turfstraat. De lange vleugel diende aanvankelijk als stal en later als militair hospitaal.

Op het minuutplan van omstreeks 1830 is het huis met de huidige omtrek aangegeven zodat het kennelijk tussen 1639 en 1830 gebouwd is. Het was toen nog niet verdeeld en onderdeel van het

militair hospitaal. Mogelijk werd in de vroege 19^e eeuw de huidige voorgevel gebouwd (gezien het metselverband in ieder geval na 1730).

Bij de restauratie in de late 20ste eeuw is de vleugel in kleinere wooneenheden verdeeld. Turfstraat 2 werd gemoderniseerd en vrij hard gerestaureerd waarbij alle kozijnen en het raamhout zijn vernieuwd naar historisch model.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De hoofdopzet van de eenlaags lijstgevel met een indeling in vier traveeën
- Het gevelmuurwerk van bruinrode baksteen, gemetseld in kruisverband

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Licht getoogd blindvenster en zesruitsvensters
- Tweepaneelsdeur met tweeruits bovenlicht

Gevelbeëindiging

- Geprofileerde houten kroonlijst

Dakvorm en bedekking

- Zadeldak met schildeind en de nok evenwijdig aan de straat, gedekt met rode oud-Hollandse pannen
- Brede houten dakkapel (vernieuwd)

Bouwhistorische elementen/waardevolle casco-onderdelen:

- De bouwmassa en het volume als dwars eenlaags pand met steil zadeldak met schildeind
- De mogelijk 17^e-eeuwse zijmuren en achtergevel

WAARDERING

Het exterieur alsmede enkele bouwhistorisch waardevolle onderdelen van het pand Turfstraat 2 zijn van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als waardevol en beeldondersteunend onderdeel van de eenlaagse gevelwand aan de noordoostzijde van de Turfstraat, onderdeel van het grote historische complex van het stadhouderslijk hof, de Prinsenhof, met een 17^e-eeuwse aanleg voor de voormalige stallen. Deze bebouwingsstructuur, waar Turfstraat 2 deel van uitmaakt is goed bewaard gebleven; voorts vanwege zijn ensemblewaarden met de naastgelegen Gardepoort, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, als dwars eenlaags pand met steil zadeldak met schildeind en een ruimtelijk/functionele samenhang heeft met het complex van de Prinsenhof, met een 19^e-eeuwse hoofdopzet en indeling van de voorgevel;
- vanwege de bouwhistorische waarden, vanwege de bouwmassa met bewaard gebleven, mogelijk 17^e-eeuwse zijmuren en achtergevel;
- vanwege de relatieve gaafheid van het gevelbeeld.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Turfstraat 5
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	19 ^e -eeuws
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis
Huidige bestemming:	Wonen

Inleiding

Woonhuis, gesitueerd in de gesloten zuidwestelijke gevelwand van de Turfstraat en bestaande uit twee bouwlagen onder een dwarsgeplaatst zadeldak met de nok evenwijdig aan de straat. De contour van het bebouwde oppervlak komt overeen met de weergave op de kadastrale minuut van circa 1830. Omstreeks de jaren '60 van de 20ste eeuw was alleen de begane grond van het pand gepleisterd; omstreeks 1995 is deze bepleistering weer verwijderd en was het gevelmuurwerk wit geschilderd. Omstreeks 2000 is de huidige pleistering weer aangebracht op beide verdiepingen. Het raamhout van de vensters op de begane grond is vernieuwd; dat van de onderramen op de verdieping ook in passende stijl.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN

Voorgevel

- Hoofdropzet tweelaags lijstgevel met een indeling in drie vensterassen
- De weliswaar vernieuwde, maar goed passende gepleisterde afwerking, voorzien van een patroon van schijnblokken en -hanekammen

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Zesruitsvensters met originele 19^e-eeuwse kozijnen en bovenramen op de verdieping
- De bewerkte houten paneeldeuren met kalf en bovenlicht en sierlijk bewerkte smeedijzeren deurroosters

- Het stolpraam met houten roedenkruis van de kajuit

Gevelbeëindiging

- Houten hoofdgestel (architraaf, fries en kroonlijst) met consoles op de hoeken ter ondersteuning van de goot

Dakvorm en bedekking

- Dwarsgeplaatst zadeldak met de nok evenwijdig aan de straat, gedekt met rode opnieuw verbeterde Hollandse pannen (vernieuwd)
- De gemetselde dakkapel met decoratief ajour gesneden houten daklijst

WAARDERING

Het exterieur van het pand Turfstraat 5 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als waardevol onderdeel van de historische gevelwand, bestaande uit overwegend 17^e-eeuwse en latere bebouwing aan de zuidwestzijde van de Turfstraat, waar het pand qua schaal en maat goed in past, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in sobere, doch karakteristieke 19^e eeuwse hoofdopzet met een indeling in drie vensterassen, zesruitsvensters, paneeldeuren en kajuit met ajour gesneden houten daklijst;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Turftorenstraat 5, 5a, 5b
Nevenadres:	
Architect:	Th. Wildeboeren A.J. Overzet
Bouwjaar:	1938
Oorspronkelijke functie:	Kantoor architectenbureau met twee bovenwoningen
Huidige bestemming:	Bedrijven met wonen (kamerverhuur)

Inleiding

Turftorenstraat 5, 5a, 5b is gesitueerd in de gesloten noordelijke gevelwand van de Turftorenstraat en bestaat uit drie bouwlagen met een plat dak en een zadeldak aan de voorzijde, met de nok evenwijdig aan de straat. Het pand is door de architecten gebouwd als eigen kantoor na gedeeltelijke afbraak van een bestaand woonhuis en staat op een oud perceel. Omstreeks 2000 is het bovenste stalen erkerraam op zorgvuldige wijze vervangen door een nieuw, met behoud met de indeling. Ook is de oorspronkelijke loggia-achtige dakkapel in het voordakschild dichtgezet met kruisroedenvensters.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Vorgevel

- Hoofdropzet en indeling van de gevel met centraal erkertravee en diep portiek aan de linkerkant
- Het gevelmuurwerk van donkerbruine, lichtgesinterde baksteen met verdiepte voegen (begane grond) en op de verdiepingen van gele baksteen met brede verdiepte voegen in halfsteensverband
- Het metselwerk in sierverband (blokverband) van de borstweringen van de erkerramen
- De portiekvloer, samengesteld uit diverse gekleurde natuursteensoorten zoals Belgisch marmer, travertin en dergelijke.
- De portiekwanden van schoon metselwerk (donkerbruine baksteen)

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De stalen erkerramen met bijbehorende roedenindeling en smalle zijlichten, voorzien van stalen uitzetramen
- De hoofdopzet en indeling van de stalen pui op de begane grond op een gemetselde borstwering en de hoek omlopend in het portiek), waarvan de onderramen zijn ingevuld met mat glas
- Het stalen keldervenster in het portiek

Gevelbeëindiging

- Houten bakgoot met fors overstek, ondersteund door uitgemetselde penanten

Dakvorm en bedekking

- Dwarsgeplaatst zadeldak (voorzijde), gedekt met groengeglazuurde pannen; overig plat dak

Indifferente monumentwaarden:

- De vernieuwde roedenvensters in de dakkapel (voormalige loggia) in het voorschild

WAARDERING

Het exterieur van het pand Turftorenstraat 5, 5a, 5b is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische percelerings- en bebouwingsstructuur, die voor een belangrijk deel intact is gebleven en qua schaal en maat goed passend in de gevarieerde gevelwand ter plaatse, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdopzet en indeling, kenmerkend voor de architectuur uit het Interbellum met een mengeling van zowel traditionele elementen als decoratieve bakstenen sierverbanden, de geprofileerde gootlijst en groengeglazuurde dakpannen en zakelijke elementen als de stalen pui en erkerramen met verfijnd gedetailleerde roeden en in het zicht gelaten betonlijsten; bovendien vormt het gebouw een belangrijk onderdeel in het oeuvre van de architecten Wildeboer & Overzet;
- vanwege de grote mate van gaafheid van het exterieur, in het bijzonder van de stalen pui en de erkerramen;
- vanwege de relatieve zeldzaamheid van een dergelijk ontwerp en de groengeglazuurde pannen van het zadeldak uit het Interbellum in de stad Groningen.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Turftorenstraat 12, 12a
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	17 ^e eeuws; 19 ^e eeuws (voorgevel)
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis
Huidige bestemming:	Woonhuis

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Turftorenstraat 12, 12a is gesitueerd in de overwegend gesloten zuidelijke gevelwand van de Turftorenstraat en bevat een lijstgevel van twee bouwlagen met een mezzanine-verdieping onder een schilddak, gedekt met zwart geglazuurde Friese golfpannen in het voorschild. Aan de rechterzijde bevindt zich een drup wat duidt op een oude verkaveling. Het pand dateert in oorsprong uit de 17^e eeuw maar bij een verbouwing in het laatste kwart van de 19^e eeuw kreeg het pand zijn huidige voorgevel.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De 19^e-eeuwse hoofdopzet van de lijstgevel van twee bouwlagen en een mezzanino met een indeling in drie vensterassen
- Het gevelmuurwerk van rode baksteen in kruisverband
- Het gesneden voegwerk
- Diverse hardstenen onderdelen zoals de geprofileerde cordonlijst, de spekband tussen de middendorpels, de plintzone onder de vensters van de begane grond met geïntegreerde onderdorpels, de sluitstenen boven de vensters waarvan die op de begane grond zijn voorzien van een bloemstengel en de brievenbus;

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De segmentboogvormige H-vensters met houten schuiframen en de tweeruitsvensters van de mezzanino met houten tussenroede

Gevelbeëindiging

- De rijk versierde, geprofileerde kroonlijst, ondersteund door vier bewerkte consoles, waartussen gepleisterde velden

Dakvorm en bedekking

- Het schilddak met geglazuurde Friese pannen

Bouwhistorische elementen/waardevolle casco-onderdelen:

- De zijmuren en eiken balklagen

Overig:

- Het koperen kraantje rechts van de entree

WAARDERING

Het exterieur van het pand Turftorenstraat 12, 12a alsmede enkele bouwhistorisch waardevolle casco-onderdelen zijn van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de grotendeels gaaf bewaard gebleven oude perceels- en bebouwingsstructuur; in dit verband is de drup aan de rechterzijde van belang. De voorgevel past qua schaal en maat goed in de harmonieuze gevelwand ter plaatse, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege de straatbeeldkwaliteit (ensemblewaarde met Turftorenstraat 14);
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in ondermeer de karakteristieke eind 19^e-eeuwse hoofdopzet en indeling van de gevel met mezzanino, de ambachtelijke kwaliteit en detaillering van de diverse hardstenen onderdelen en de rijk bewerkte kroonlijst;
- vanwege de bouwhistorische waarden, tot uiting komend in de zijmuren en balklagen;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Turftorenstraat 14
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	16 ^e -eeuws; eind 19 ^e eeuw of 1901? (voorgevel)
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis
Huidige bestemming:	Wonen

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Turftorenstraat 14 is gesitueerd in de overwegend gesloten zuidelijke gevelwand van de Turftorenstraat en bevat een lijstgevel van twee bouwlagen en een mezzanine-verdieping onder een afgeknot schilddak. Aan weerszijden bevinden zich druppels, wat duidt op een oude verkaveling. Het pand dateert in oorsprong wellicht uit de 16^e eeuw maar kreeg bij een verbouw aan het eind van de 19^e eeuw of in 1901 (?) zijn huidige voorgevel. In de loop der tijd zijn de onderramen vernieuwd; ook de entree deur is vernieuwd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De 19^e-eeuwse hoofdopzet en indeling van de lijstgevel van twee bouwlagen en een mezzanine-verdieping met een indeling in drie vensterassen
- Het gevelmuurwerk in rode baksteen in kruisverband
- Het deels nog originele, gesneden voegwerk
- De hardstenen plint
- De geprofileerde cordonlijst
- De geprofileerde kunststenen omlijsting van de bovenramen van de vensters met kuiven

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De segmentboogvormige vensters (houten H-vensters begane grond; houten-vensters op de verdieping; de tweeruitsvensters met middenroede van de mezzanino)

Gevelbeëindiging

- De houten kroonlijst (hoofdgestel)

Bouwhistorische elementen/waardevolle casco-onderdelen:

- De middeleeuwse zijmuren en wellicht de eiken balklagen

Dakvorm en bedekking

- Het afgeknotte schilddak, gedekt met rode pannen.

Indifferente monumentwaarden:

- De nieuwe entree deur van de begane grond

WAARDERING

Het exterieur van het pand Turftorenstraat 14 alsmede enkele bouwhistorisch waardevolle onderdelen zijn van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de grotendeels goed bewaard gebleven oude perceels- en bebouwingsstructuur; het exterieur past qua schaal en maat goed in de harmonieuze gevelwand ter plaatse, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege de straatbeeldkwaliteit (ensemblewaarde met Turftorenstraat 12);
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de eind 19^e-eeuwse hoofdopzet en indeling van de gevel met een mezzanine-verdieping, de decoratieve vensteromlijstingen met kuiven en het deels nog originele voegwerk;
- vanwege de bouwhistorische waarden van de middeleeuwse zijmuren en wellicht de eiken balklagen;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Ubbo Emmiussingel 63
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	1887; 1902 (erker)
Oorspronkelijke functie:	Herenhuis (beneden- en bovenwoning)
Huidige bestemming:	Woonhuis met kantoor

Inleiding

Ubbo Emmiussingel 63 is gesitueerd in de gesloten noordelijke gevelwand van de Ubbo Emmiussingel, onderdeel van de monumentale singelreeks ten zuiden van de binnenstad van Groningen, aangelegd na de ontmanteling van de 17^e-eeuwse vestingwallen. Het pand bestaat uit drie bouwlagen met een schilddak met de nok evenwijdig aan de straat (voorbeuk). In 1902 werd een grotere erker aangebracht.

Het voegwerk is deels vernieuwd. Oorspronkelijk bezat het pand een rijk gedecoreerde topgevel met fronton. In de loop van de tijd is deze verwijderd en werd de kap voorzien van een grote, niet passende dakkapel. Het hekwerk als omzoming van het voorerf is in de afgelopen jaren (>1988 en later) verwijderd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Drielaagse eind 19^e-eeuwse lijstgevel met een per verdieping verspringende asymmetrische hoofdopzet en klassiek middenrisaliet op de bovenste verdieping en hoekpilasters en een indeling in drie vensterassen

- Het gevelmuurwerk van rode baksteen met bijbehorend voegwerk
- De gepleisterde plint
- De hardstenen stoep en bekleding van het voorerf
- De brede trapeziumvormige houten erker op de eerste verdieping ter breedte van 2 traveeën met snijwerkdecoraties (vrouwenkopjes, bloemmotieven en bijbehorende stijlen)
- Het bovenliggende balkon met smeedijzeren hekwerk (origineel?)
- De gepleisterde afwerking van architectonische details zoals de hoekpilasters op de begane grond (blokpleister), diamantkoppen (verdiepingen), cordonlijst, consoles en geprofileerd lijstwerk rondom de vensters
- De sluitstenen boven de vensters en deuren van de begane grond, versierd met vrouwenkopjes in terracotta/of stuc?

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- H-vensters (begane grond) en T-vensters met houten schuiframen op de verdiepingen (veel raamhout is later vernieuwd)
- H-vensters in de erker
- Dubbel stel rijk bewerkte houten voordeuren met bewerkt kalf, tussenstijl en bovenlichten

Gevelbeëindiging

- Houten gootlijst met bakgoot

Dakvorm en bedekking

- Schilddak met de nok evenwijdig aan de straat (voorbeuk), gedekt met zwarte Friese golfpannen.

Indifferente monumentwaarden:

- De later aangebrachte dakkapel in het voorschild
- De windschermen opzij van het balkon

WAARDERING

Het exterieur van het pand Ubbo Emmiussingel 63 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, omdat het pand qua schaal, maat en architectuur een waardevol onderdeel vormt van de eind 19^e-eeuwse representatieve en monumentaal opgezette singelbebouwing langs de noordzijde van de Ubbo Emmiussingel, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de per verdieping verspringende asymmetrische opzet met bijbehorende venster-erkerindeling, vanwege de ambachtelijke kwaliteit van de toegepaste decoraties zoals onder meer het snijwerk van de erker, kalf van de voordeuren, de sluitstenen met vrouwenkopjes en de rijk gebeeldhouwde deuren;
- vanwege de relatieve gaafheid.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Verlengde Oosterstraat 4, 4a
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	Circa 1895
Oorspronkelijke functie:	Beneden- en bovenwoning
Huidige bestemming:	Kantoor met wonen (kamerverhuur)

<p>Afbeelding:</p> 	<p>Situering:</p>
---	---

Inleiding

Herenhuis – met aangrenzend huis en winkelpand en herenhuizen aan de Radesingel onderdeel van een symmetrisch opgezet complex op de hoek van de Radesingel en de Verlengde Oosterstraat. Het huis bestaat uit een souterrain met twee bouwlagen onder een schilddak (met de nok haaks op de straat). Het complex werd gebouwd omstreeks 1895 als onderdeel van de monumentale singelreeks ten zuiden van de binnenstad van Groningen, die na de ontmanteling van de 17^e-eeuwse vestingwallen werd aangelegd. De bekroning van de kajuit is in de loop van de tijd verwijderd/verdwenen. Het meeste raamhout is vernieuwd evenals de voordeuren

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De hoofdropzet van de tweelaags lijstgevel, voorzien van een souterrain met een indeling in drie vensterassen (verdieping en vier op de begane grond)
- Het gevelmuurwerk van bruinrode baksteen met bijbehorend voegwerk
- De gepleisterde afwerking van diverse architectonische details zoals het souterrain in imitatie rustica, dorpelbanden, de (doorlopende) geprofileerde cordonlijst, de hanekammen boven de vensters van de begane grond, consoles onder de goot en de decoraties aan de kajuit (pilasters, lijstwerk en wangen)
- De vulling van de boogtrommels met divers gekleurde bakstenen in sierverbanden

- De hardstenen trap (4/5 treden)
- De smeedijzeren hekwerken
- De betegelde vloer van het ingangsportiek

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De hoofdopzet van de raamindeling (H-vensters)
- De liggende vensters van het souterrain
- De ingangsportieken
- Het bewerkte kalf en bovenlicht van de voordeuren

Gevelbeëindiging

- Decoratief fries van gele, helderrode, blauwe en zwarte bakstenen in diverse metselverbanden met bewerkte consoles als ondersteuning van de goten

Dakvorm en bedekking

- Schilddak met de nok haaks op de straat, gedekt met zwarte verbeterde Hollandse pannen (vernieuwd)
- De gemetselde kajuit met gepleisterde afwerkingen zoals hoekpilasters, wangen en geprofileerde daklijst

Indifferente waarden:

- De vernieuwde houten voordeuren
- Het vernieuwde raamhout

WAARDERING

Het exterieur van het pand Verlengde Oosterstraat 4, 4a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de monumentaal opgezette 19^e-eeuwse singelbebouwing na de ontmanteling van de vestingwallen, als onderdeel van het beeldbepalende complex op een prominente plaats waar de monumentale singelreeks Heresingel - Radesingel wordt onderbroken door de dwarsverbinding Oosterstraat-Rademarkt, geaccentueerd door de afschuining van het hoekpand, het balkon en de hoge tuitgevel. Het geheel is onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en is van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de karakteristieke eind 19^e-eeuwse en symmetrische hoofdopzet met een harmonische architectuur in eclectische stijl met passende decoraties en materialen zoals onder meer de kenmerkende bepleisterde afwerkingen en gevarieerde accentueringen van de gevelopeningen, de toepassing van gekleurde bakstenen in het fries, de boogvullingen en de korfboog- en segmentboogvormige ontlastingsbogen, de ingangsportieken en de bewaard gebleven ijzeren hekwerken en hardstenen trappen;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als ‘Monument light’ betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Verlengde Oosterstraat 6, 6a t/m 6d
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar(en):	Circa 1895
Oorspronkelijke functie:	Winkel met herenhuizen
Huidige bestemming:	Kantoor met wonen (kamerverhuur)

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Herenhuis – met aangrenzend pand, winkelpand op de hoek en herenhuizen aan de Radesingel onderdeel van een symmetrisch opgezet complex op de hoek van de Radesingel en de Verlengde Oosterstraat. Het huis bestaat uit een souterrain met twee bouwlagen onder een schilddak (met de nok haaks op de straat). Het complex werd gebouwd omstreeks 1895 als onderdeel van de monumentale singelreeks ten zuiden van de binnenstad van Groningen, die na de ontmanteling van de 17^e-eeuwse vestingwallen werd aangelegd. De bekroning van de kajuit is in de loop van de tijd verwijderd/verdwenen. In de vensters op de begane grond is een kozijn in het bestaande kozijn geplaatst en van nieuwe onderramen voorzien.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De hoofdopzet van de tweelaags lijstgevel, voorzien van een souterrain met een indeling in drie vensterassen (verdieping en vier op de begane grond)
- Het gevelmuurwerk van bruinrode baksteen met bijbehorend voegwerk
- De gepleisterde afwerking van diverse architectonische details zoals het souterrain in imitatie rustica, dorpelbanden, de (doorlopende) geprofileerde cordonlijst, de hanekammen boven

de vensters van de begane grond, consoles onder de goot en de decoraties aan de kajuit (pilasters, lijstwerk en wangen)

- De vulling van de boogtrommels met divers gekleurde bakstenen in sierverbanden
- De hardstenen trap (4/5 treden)
- De smeedijzeren hekwerken
- De betegelde vloeren van het ingangsportiek

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De hoofdopzet van de raamindeling (H-vensters)
- Het gekleurde glas in lood in de bovenlichten (op de verdieping gekleurd)
- De liggende vensters van het souterrain
- De ingangsportieken
- Het bewerkte kalf en bovenlicht van de voordeuren

Gevelbeëindiging

- Decoratief fries van gele, helderrode, blauwe en zwarte bakstenen in diverse metselverbanden met bewerkte consoles als ondersteuning van de goten

Dakvorm en bedekking

- Schilddak met de nok haaks op de straat, gedekt met zwarte opnieuw verbeterde Hollandse pannen (vernieuwd)
- De gemetselde kajuit met gepleisterde afwerkingen zoals hoekpilasters, wangen en geprofileerde daklijst

Indifferente waarden:

- De vernieuwde houten voordeuren
- Het vernieuwde raamhout (begane grond)
- De voorzetbeglazing

WAARDERING

Het exterieur van het pand Verlengde Oosterstraat 6, 6a t/m 6d is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de monumentaal opgezette 19^e-eeuwse singelbebouwing na de ontmanteling van de vestingwallen, als onderdeel van het beeldbepalende complex op een prominente plaats waar de monumentale singelreeks Heresingel - Radesingel wordt onderbroken door de dwarsverbinding Oosterstraat-Rademarkt, geaccentueerd door de afschuining van het hoekpand, het balkon en de hoge tuitgevel. Het geheel is onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en is van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de karakteristieke eind 19^e-eeuwse en symmetrische hoofdopzet met een harmonische architectuur in eclectische stijl met passende decoraties en materialen zoals onder meer de kenmerkende bepleisterde afwerkingen en gevarieerde accentueringen van de gevelopeningen, de toepassing van gekleurde bakstenen in het fries, de boogvullingen en de korfboog- en segmentboogvormige ontlastingsbogen, de ingangsportieken en de bewaard gebleven ijzeren hekwerken en hardstenen trappen;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Vismarkt NZ 3
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	19 ^e eeuws (voorgevel); 1922 bepleistering voorgevel
Oorspronkelijke functie:	Winkel met bovenwoning
Huidige bestemming:	Winkel met wonen

Inleiding:

Het pand Vismarkt 3 is gesitueerd in de noordelijke, gesloten gevelwand van de Vismarkt en bestaat uit drie bouwlagen met een mezzanine-verdieping met een plat dak met eindschild (lessenaarsdak). De oude perceelstructuur aan de noordzijde van de vismarkt is voor een beperkt deel bewaard gebleven. In de 20ste eeuw zijn diverse percelen samengevoegd tot grotere eenheden vanwege de vestiging van warenhuizen of vervangen door integrale nieuwbouw.

De van oorsprong 19^e-eeuwse winkelpui van Vismarkt 3 is in de loop der jaren een aantal maal gemoderniseerd; de kap was oorspronkelijk een schild- of zadeldak met eindschild aan de voorzijde. In 1922 werd de voorgevel van een gepleisterde afwerking voorzien. De hoge begane grondverdieping wijst op een ouderdom van het pand van tenminste vóór 1850.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De hoofdopzet van de drielaags lijstgevel met een mezzanine-verdieping en een indeling in drie vensterassen
- De gepleisterde afwerking van de verdiepingen, voorzien van een patroon van schijnblokken

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Vensters met houten T-stolpramen
- Mezzanine-vensters met houten middenroede

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst (hoofdgestel)

Dakvorm en bedekking

- Mansardedak met lessenaarsdak als voorschild met de nok evenwijdig aan de straat, gedekt met zwarte oud-Hollandse pannen

Indifferente monumentwaarden:

- De invulling van de moderne winkelpui
- Het dakraam in het voorschild

WAARDERING

Het exterieur van het pand Vismarkt 3 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische percelerings- en bebouwingsstructuur die aan de noordzijde van de Vismarkt voor een beperkt deel bewaard is gebleven; de gevel past qua schaal en maat goed in de gevelwand, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de klassieke hoofdopzet en indeling van de lijstgevel met mezzanine-verdieping, kenmerkend voor de 19^e-eeuwse verstedelijking van de binnenstad van Groningen;
- vanwege de ensemblewaarden samen met Vismarkt 5. De beide panden zijn opvallend smal en zijn de laatste panden aan de noordkant van de Vismarkt nabij de hoek met de Guldenstraat die de oude, middeleeuwse verkaveling aangeven;

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Vismarkt 5, 5a, 5/1, 5/2, 5/3
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	19 ^e eeuws (voorgevel)
Oorspronkelijke functie:	Winkel met beneden- en bovenwoning
Huidige bestemming:	Winkel met wonen

Inleiding:

Het pand Vismarkt 5, 5a, 5/1 tm 5/3 is gesitueerd in de noordelijke, gesloten gevelwand van de Vismarkt en bestaat uit drie bouwlagen met een plat dak met eindschild (lessenaarsdak).

De oude middeleeuwse perceelstructuur aan de noordzijde van de vismarkt is voor een beperkt deel bewaard gebleven. In de 20ste eeuw zijn diverse percelen samengevoegd tot grotere eenheden vanwege de vestiging van warenhuizen of vervangen door integrale nieuwbouw.

De winkelpui van Vismarkt 5 is in de loop der jaren een aantal maal gemoderniseerd; de kap was oorspronkelijk een schild- of zadeldak met eindschild aan de voorzijde. Deze is bij een verbouwing in 1937 (architect T. Holthuis) vervangen door een plat dak met lessenaarsdak. Het voegwerk is vernieuwd. De hoge begane grondverdieping wijst op een ouderdom van het pand van tenminste vóór 1850.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De hoofdopzet van de drielaags lijstgevel en een indeling in drie vensterassen
- Het gevelmuurwerk van de verdiepingen van rode baksteen, gemetseld in kruisverband
- Het glas in lood in de bovenlichten (jaren '20 van de 20ste eeuw)

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Vensters met houten T-stolpramen

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst (hoofdgestel)

Dakvorm en bedekking

- Plat dak met lessenaarsdak, gedekt met zwarte Romaanse pannen (vernieuwd)

Indifferente monumentwaarden:

- De invulling van de moderne winkelpui
- De houten dakkapel

WAARDERING

Het exterieur van het pand Vismarkt 5, 5a, 5/1 tm 5/3 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische percelerings- en bebouwingsstructuur die aan de noordzijde van de Vismarkt voor een beperkt deel bewaard is gebleven; de gevel past qua schaal en maat goed in de gevelwand, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de klassieke hoofdopzet en indeling van de lijstgevel, kenmerkend voor de 19^e-eeuwse verstedelijking van de binnenstad van Groningen;
- vanwege de ensemblewaarden samen met Vismarkt 3. De beide panden zijn opvallend smal en zijn de laatste panden aan de noordkant van de Vismarkt nabij de hoek met de Guldenstraat die de oude, middeleeuwse verkaveling aangeven.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Vismarkt 24 (rechter deel/west)
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	Circa 1875 (voorgevel)
Oorspronkelijke functie:	Winkel met bovenwoning
Huidige bestemming:	Winkel

Inleiding

Vismarkt 24 (rechter deel/west) is gesitueerd in de gesloten zuidelijke gevelwand van de Vismarkt en bestaat uit drie bouwlagen met een zadeldak met schildeind aan de voorzijde met de nok haaks op de straat. De ouderdom van het pand is onbekend. De contour van het bebouwde oppervlak komt overeen met de weergave op de kadastrale minuut van circa 1830. Omstreeks 1875 kreeg het pand bij een verbouwing een nieuwe voorgevel. De winkelpui is in de loop van de twintigste eeuw diverse malen gemoderniseerd, onder andere in 1909, 1957, 1988 en samengevoegd met die van het linker buurpand (oorspronkelijk Vismarkt 22 en Rijksmonument).

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Symmetrische 19^e-eeuwse hoofdopzet en indeling van drie vensterassen (verdiepingen)
- Het gevelmuurwerk op de verdiepingen van bruinrode baksteen in klein formaat, gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk
- De doorlopende geprofileerde kunststenen cordonlijst onder de vensters
- De kunststenen geprofileerde en gedecoreerde omlijstingen van de verdiepingervensters, waarvan de middelste is versierd met diamantkopjes en bekroond met een tympan met akroteria en vensterdorpels (alles geschilderd)
-

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Vensters met houten H-schuiframen

Gevelbeëindiging

- Gedecoreerde kroonlijst (hoofdgestel) met tandlijst en een indeling in drie verdiepte velden

Dakvorm en bedekking

- Zadeldak met schildeind aan de voorzijde met de nok haaks op de straat, gedekt met grijze opnieuw verbeterde Hollandse pannen (vernieuwd)

Indifferente monumentwaarden:

- De invulling van de moderne winkelpui
- De houten dakkapel in het voordakschild

WAARDERING

Het exterieur van het pand Vismarkt 24 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als waardevol onderdeel van de historische percelerings- en bebouwingsstructuur die aan de zuidzijde van de Vismarkt grotendeels gaaf bewaard is gebleven. De gevel past qua schaal, maat en architectuur goed in het gevarieerde gevelbeeld van lijstgevels ter plaatse, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de klassieke symmetrische hoofdopzet van de 19^e-eeuwse lijstgevel met bijbehorende kenmerkende decoraties aan kroonlijst en vensteromlijstingen en vanwege de verfijnde kwaliteit van het gevelmuurwerk;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Vismarkt 36, 36a
Nevenadres:	
Architect:	P. van der Wint (1902); Henri Rots (1930)
Bouwjaren:	1902; 1930 (pui)
Oorspronkelijke functie:	Restaurant 'Riche'
Huidige bestemming:	Winkel met wonen (kamerverhuur)

Inleiding

Vismarkt 36, 36a is gesitueerd in de gesloten zuidelijke pleinwand van de Vismarkt en bestaat uit drie bouwlagen met een dwarsgeplaatst, afgeknot schilddak (voorbeuk); het achterste deel heeft een plat dak. Het pand staat op een oude verkaveling en werd gebouwd in 1902 als restaurant en bezat toen een Jugendstilpui met bovenliggend balkon over de volle breedte van de gevel en openslaande balkondeuren. [Beeldbank Groninger Archieven: 1785_29717]. Bij een grondige verbouwing in 1930 kreeg het pand een geheel nieuwe winkelpui in de stijl van de Amsterdamse School met bijbehorend ingangsportiek. Van de balkondeuren werden vensters gemaakt.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Hoofdropzet van de drielaags lijstgevel, voorzien van een winkelpui in de stijl van de Amsterdamse School en een indeling in drie vensterassen op de verdiepingen
- De hoofdropzet van de winkelpui in de stijl van de Amsterdamse School met ingangsportiek voorzien van grote spitsboogopeningen

- Het gevelmuurwerk van rode perssteen (verdiepingen), gemetseld in kruisverband en voorzien van profielstenen rond de verdiepingsvensters en kunststenen dorpelbanden en sluitstenen met bijbehorend voegwerk
- Het gevelmuurwerk van de omkadering van de winkelpui en het portiek van donkerrode baksteen (vormbaksteen) in ½steens verband met verdiepte, brede en zwartgekleurde terugliggende voegen (straalsgewijs)
- De trapsgewijs verspringende en omkaderende lijst van zwart geschilderde bakstenen
- De natuurstenen sluitstenen (syeniet?) en de trapsgewijs naar boven verspringende gedenkplaat met wapenschild, golflijn en de signatuur van de architect (rechtsonder)
- Het gevelmuurwerk van de portiekwanden, gemetseld in sierverband bestaande uit om en om lagen van strekken en rollagen en blokverband
- De kleurige tegelvloer van het portiek

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De grote spitsvormige openingen van de winkelpui en het ingangsportiek rechts
- De verdiepingsvensters met houten H-ramen met segmentbogen en omkaderd met profielstenen
- De nog bewaard gebleven (onderdelen van) overhoeks geplaatste deuren links in het portiek met bovenlichten met glas in lood
- De gemetselde rondboogpoort van het trappenhuis in het portiek

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst met sierlijk bewerkte consoleparen die de met schubvormen versierde houten bakgoot ondersteunen

Dakvorm en bedekking

- Afgeknot schilddak met de nok evenwijdig aan de straat (voor), gedekt met zwartgeglazuurde verbeterde Hollandse pannen en plat dak (achter) (vernieuwd)
- De gemetselde kajuit met geknikte houten lijst

Indifferente monumentwaarden:

- De invulling van de pui binnen de boogvormen
- De gevelreclame en de rolluikkast voor de winkelpui
- Het moderne metalen hek van het portiek

WAARDERING

Het exterieur van het pand Vismarkt 36, 36a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als waardevol onderdeel van de historische percelerings- en bebouwingsstructuur die aan de zuidzijde van de Vismarkt grotendeels gaaf bewaard is gebleven. Het pand past qua schaal, maat en architectuur goed in het gevarieerde gevelbeeld van lijstgevels ter plaatse, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdropzet en indeling van de gevel met geheel verschillend ontworpen begane grond en verdiepingen en het contrast hiertussen, vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp en de hoofdropzet van de pui in de stijl van de Amsterdamse School, de ambachtelijke kwaliteit van de toegepaste materialen zoals vormbaksteen met bijbehorende brede voegen, donker geschilderde stenen als afsluitende lijst, syeniet voor de bewerkte sluitstenen, de toegepaste metsel(sier)verbanden en decoraties; bovendien vormt het ontwerp een belangrijk onderdeel in het oeuvre van architect Henri Rots;

- vanwege de zeldzaamheid van het ontwerp van de pui in de stijl van de Amsterdamse School met markante spitsboogvormen en bijbehorende afwerkingen;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Visserstraat 6
Nevenadres:	
Architect:	G. Nijhuis
Bouwjaar:	1891
Oorspronkelijke functie:	Dansschool met bovenwoning
Huidige bestemming:	Wonen (kamerverhuur)

Inleiding

Visserstraat 6 is gesitueerd in de gesloten, zuidelijke gevelwand van de Visserstraat en bestaat uit twee bouwlagen met een plat dak met steile voor- en zijschilden. Het pand werd gebouwd in 1891 als dansschool (!) met bovenwoning naar ontwerp van de bekende architect G. Nijhuis met rijke stucwerkdecoraties in eclectische stijl. De contour van het bebouwde oppervlak komt overeen met de weergave op de kadastrale minuut van circa 1830. Het venster op de begane grond had oorspronkelijk een driedelige opzet, corresponderend met de bovenlichten.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Hoofdropzet eind 19^e-eeuwse tweelaags lijstgevel in eclectische stijl met een indeling in twee vensterassen
- De gepleisterde afwerking van de begane grond, voorzien van een hardstenen (?) plint en een patroon van schijnblokken op de muurdammen, van onderen voorzien van diamantkoppen en de afsluitende versierde kroonlijst
- De hardstenen stoep van de ingang
- De gepleisterde en van bossering voorziene verspringende hoekblokken op de verdieping en de borstweringen onder de vensters

- Het gevelmuurwerk van de verdieping van bruinrode baksteen, gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Het houten venster op de begane grond met driedelig bovenlicht
- De rondboogvensters op de verdieping met houten T-stolpramen
- Het openslaande venster in de dakkapel

Gevelbeëindiging

- Kroonlijst (hoofdgestel)

Dakvorm en bedekking

- Plat dak met steile voor- en zijschilden met de nok haaks op de straat, gedekt met zwarte Fries gegolfde Friese pannen
- De dakkapel in het voordakschild, voorzien van een gepleisterde afwerking met pilasters, met rolwerk versierde wangen en een driehoekig tympaan met houten hijsbalk

Indifferente monumentwaarden:

- Het kunststof roedenraam in het bovenlicht van de entree
- De vernieuwde voordeur

WAARDERING

Het exterieur van het pand Visserstraat 6 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische, in aanleg 15^e-/16^e-eeuwse verkavelings- en bebouwingsstructuur, die voor een belangrijk deel behouden is gebleven; met het buurpand op nr. 8 vormt Visserstraat 6 het restant van de oorspronkelijke rooilijn die later in de 19^e eeuw op verschillende plaatsen aan de zuidkant is teruggelegd ter verbreding van de straat. De gevel past qua schaal en maat goed in de historische gevelwand ter plaatse, bestaande uit veelal kleinschalige oudere bebouwing, afgewisseld met nieuwbouwcomplexen, maar valt door het smalle karakter van de Visserstraat niet echt op; onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdropzet, indeling en decoraties van de gevel, kenmerkend voor de eind 19^e-eeuwse eclectische bouwstijlen zoals onder meer de gepleisterde afwerkingen met bijbehorende decoraties en de vormgeving van de dakkapel;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Visserstraat 37
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	17 ^e eeuw; 19 ^e eeuws (voorgevel)
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis
Huidige bestemming:	Wonen

<p>Afbeelding:</p> 	<p>Situering:</p>
--	--

Inleiding

Visserstraat 37 is gesitueerd in de gesloten noordelijke gevelwand van de Visserstraat en telt één bouwlaag met vooraan een steil zadeldak met de nok haaks op de straat. Aan de linkerkant bevindt zich een drup en rechts een zeer smalle tussenruimte. Het pand werd gebouwd in de 17e eeuw. De gepleisterde voorgevel is het resultaat van een verbouwing in de tweede helft van de 19e eeuw. In 1976 werd het pand gemoderniseerd, waarbij onder meer het deurkozijn en de ramen zijn vernieuwd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Eenlaagse afgeknotte topgevel, voorzien van een 19^e-eeuwse blokpleister met imitatie-randslag met een indeling in drie traveeën
- Het geprofileerde studlijstwerk op consoles langs de bovenramen van vensters en deur en versierd met stuc kuiven

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De lichtgetoogde bovendorpels van deur en vensters
- De houten kozijnen met duivejagerprofilering en T-ramen

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst

Dakvorm en bedekking

- Zadeldak, gedekt met rode 20ste-eeuwse golfpannen

WAARDERING

Het exterieur van het pand Visserstraat 37 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische, in aanleg 16^e-17^e-eeuwse verkavelings- en bebouwingsstructuur aan de Visserstraat. In dit verband is de drup aan de linkerkant van belang omdat deze duidt op een oude verkaveling. Het pand is exemplarisch voor het oorspronkelijke en kleinschalige karakter van de Visserstraat, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarde, tot uiting komend in de 19^e-eeuwse hoofdopzet van topgevel met een gepleisterde afwerking met onder meer het karakteristieke lijstwerk met kuiven om de bovenlichten van de gevelopeningen;
- vanwege de relatieve zeldzaamheid van het in aanleg 17^e eeuwse pand (zijmuren).

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Visserstraat 43, 43a
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	Circa 1880
Oorspronkelijke functie:	Winkel met bovenwoning
Huidige bestemming:	Wonen

Inleiding

Visserstraat 43, 43a is gesitueerd in de gesloten noordelijke gevelwand van de Visserstraat en bestaat uit twee bouwlagen met een zadeldak met schildeind aan de voorzijde. Aan de rechterkant bevindt zich een historische (nu afgesloten) gang, de Pot- en Pannengang, gelegen tussen de Visserstraat en de Hoekstraat, en aan de linkerkant een drup, onderdeel van de historische verkaveling. In de tweede helft van de 20ste eeuw is het voegwerk op de verdieping vernieuwd. Het rijk versierde smeedijzeren deorrooster van de woningvoordeur is in de loop der tijd verdwenen/verwijderd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Hoofdropzet tweelaags lijstgevel met een indeling in drie vensterassen (verdieping)
- De symmetrische hoofdropzet van de 19^e-eeuwse winkelpui
- Het hardstenen basement van de winkelpui
- De afsluitende architraaflijst
- De geleding van de pui door middel van rijk versierde houten pilasters met kapiteeltjes
- Het glas in lood in het bovenlicht boven de voordeur

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Segmentboogvormige vensters met houten T-(stolp)ramen (verdieping)
- De houten woningvoordeur met bewerkte liggende panelen (onder en boven)
- De licht getoogde vorm van de bovenlichten van de pui, voorzien van geprofileerd lijstwerk

- De ongedeelde etalagevensters aan weerszijden van de winkeldeuren

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst

Dakvorm en bedekking

- Zadeldak met schildeind aan de voorzijde, gedekt met rode pannen

Indifferente monumentwaarden

- Het vernieuwde voegwerk
- De houten dakkapel in het voorschild
- De gemoderniseerde winkeldeur

WAARDERING

Het exterieur van het pand Visserstraat 43, 43a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische percelerings- en bebouwingsstructuur die voor een belangrijk deel bewaard is gebleven; in dit kader zijn de historische gang aan de oostzijde en de drup links van het pand van groot belang. De gevel vormt een waardevol onderdeel in het evenwichtige bebouwingsbeeld ter plaatse, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de 19^e-eeuwse hoofdopzet en indeling van de gevel met bijbehorende rijk gedecoreerde winkelpui met een symmetrische opzet en indeling en rijk versierde pilasters op een hardstenen basement, kenmerkend voor de architectuur uit het laatste kwart van de 19^e eeuw;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur met bijbehorende winkelpui;
- vanwege de zeldzaamheid van een dergelijke goed bewaard gebleven 19^e-eeuwse winkelpui met bijzonder gedecoreerde hoekpilasters.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Visserstraat 61, 63
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	17 ^e -/19 ^e -eeuws (gevels)
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis
Huidige bestemming:	Wonen

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Visserstraat 61, 63 is gesitueerd op de hoek van de Visserstraat met de Vishoek en bestaat uit een dwarshuis van twee bouwlagen onder een zadeldak met de nok evenwijdig aan de Visserstraat en een schildende aan de zijde van de Vishoek. Het pand dateert in oorsprong vermoedelijk uit de 17^e eeuw, maar is in de 19^e eeuw verbouwd en van een gepleisterde afwerking voorzien. Rond 1906 bevatte de gevel nabij de hoek met de Vishoek een winkelpui. In 1982 is het pand verbouwd waarbij veel onderdelen zijn vernieuwd zoals onder meer vensters, het plaatsen van extra vensters, het aanbrengen van een houten dakkapel in historische trant, nieuwe nokschoorstenen en pannen.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Gepleisterde gevel, voorzien van een patroon van schijnblokken, van twee bouwlagen met een onregelmatige indeling van venster- en deuropeningen
- De oude ijzeren muurankers

Zijgevel

- Gepleisterde gevel, voorzien van een patroon van schijnblokken, van twee bouwlagen met een indeling in twee vensterassen
- De oude ijzeren muurankers

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Vensters met houten zesruits schuiframen

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst

Dakvorm en bedekking

- Zadeldak met schildeind aan de voorzijde (westzijde), gedekt met zwartblauw geglazuurde Laumans pannen (nieuw) en gemetselde hoekschoorstenen.

WAARDERING

Het exterieur van het pand Visserstraat 61, 63 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, vanwege de markante en beeldbepalende situering op de hoek en omdat de gevels een qua ritme en schaal passende beëindiging vormen van historische straatwanden, die deel uitmaken van de 16^e-17^e-eeuwse verkavelings- en bebouwingsstructuur ter plaatse, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege hun straatbeeldkwaliteit
- vanwege de architectuurhistorische waarden, omdat de lijstgevels met een 19^e-eeuws karakter architectonisch op elkaar aansluiten en op dezelfde wijze zijn vormgegeven; mogelijk is het pand onderdeel geweest van het aangrenzende Jacob en Anna Gasthuis;
- vanwege de relatieve zeldzaamheid van dit type woonhuis met een steile kap dat de indruk geeft van een 17^e-eeuws woonhuis.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Westerbinnensingel 4
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	Eind 19 ^e -eeuws
Oorspronkelijke functie:	Pakhuis
Huidige bestemming:	Wonen

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Westersingel 4 is een voormalig pakhuis, gesitueerd in de gesloten westelijke gevelwand van de Westerbinnensingel en bestaat uit drie bouwlagen met een zadeldak met de nok haaks op de straat. Het werd gebouwd samen met het aangrenzende pakhuis op nr. 6 als tweelingpakhuis in het laatste kwart van de 19^e eeuw. De Westerbinnensingel is aangelegd aan het eind van de 19^e eeuw en ligt ongeveer op de plaats van het pad dat achter de voormalige 17^e-eeuwse vestingwallag. De hijsdeuropeningen zijn in de loop van de tijd voorzien van glaspuien met metalen hekwerken ten behoeve van de woonfunctie.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN

Voorgevel

- Symmetrische opzet met middenrisaliet en pilasters met hijsdeurtravee en boogvenstertjes aan weerszijden met tuitgevel en geleding door cordonlijsten
- Het gevelmuurwerk van rode baksteen, gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk
- Cordonlijsten van uitgemetselde en verspringende lagen van rode bakstenen en grijze kalkzandstenen en afgesloten met een rollaag van grijze kalkzandsteen
- De onderdorpels van de zijvensters van grijze kalkzandsteen

- De segmentbogen boven de gevelopeningen met een afwisseling van rode bakstenen en grijze kalkzandstenen
- Het rechthoekige houten trijshuis
- De met cement afgepleisterde rollagen en driehoekige geveltop

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Segmentboogvormige vensters, ongedeeld en met kruisende roeden
- De ijzeren beugels in de luikopeningen waarmee het hijstouw werd geleid
- De ijzeren profielen boven de hijsdeuropeningen ter bescherming van het metselwerk

Gevelbeëindiging

- De geprofileerde lijsten van de driehoekige geveltop en de topjes van de pilasters van cement en sierrand van rode baksteen en grijze kalkzandsteen

Dakvorm en bedekking

- Zaddeldak (met de nok haaks op de straat), gedekt met grijze betonpannen (vernieuwd)
- Houten trijshuis met zadelkapje op houten consoles

Positieve monumentwaarden:

- De houten hijsdeurluiken, hoewel vernieuwd, maar passend bij de gevel
- De dubbele houten bedrijfsdeur, wellicht betrekkelijk recent vernieuwd, maar passend bij de gevel

Indifferente monumentwaarden:

- De glaspuien binnen de bestaande hijsluikopeningen
- De ijzeren hekwerken

WAARDERING

Het exterieur van het pand Westerbinnensingel 4 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als beeldbepalend en markant onderdeel van de westelijke gevelwand van de Westerbinnensingel, bestaande uit een gevarieerd, laat 19e-eeuws bebouwingsbeeld van woon- en bedrijfsbebouwing van één tot drie bouwlagen, afgewisseld met panden uit de jaren '30 van de 20ste eeuw, onderdeel van het beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de karakteristieke en herkenbare hoofdopzet van een laat 19^e-eeuws pakhuis en de geleding van de gevel in de vorm van middenrisaliet en hoekpilasters en horizontale verdiepingslijsten en de karakteristieke toepassing van rode bakstenen en grijze kalkzandstenen, de klassieke afwerking van de geveltop met driehoekige frontons en corresponderende markante vorm van het houten trijshuis;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Westerbinnensingel 40
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	Circa 1895
Oorspronkelijke functie:	Magazijn/stalling met bovenwoning
Huidige bestemming:	Wonen

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Het pand Westerbinnensingel 40 is gesitueerd in de gesloten westelijke gevelwand van de Westerbinnensingel en bestaat uit twee bouwlagen met een zadeldak met de nok haaks op de straat. De Westerbinnensingel is aangelegd aan het einde van de 19^e eeuw en ligt ongeveer op de plaats van het pad dat achter de 17e-eeuwse vestingwal lag. Het pand werd gebouwd omstreeks 1895. In 1918 werden de dubbele bedrijfsdeuren op de begane grond veranderd in raamkozijnen. De verdieping bevatte oorspronkelijk zesruitsvensters. Bij nr. 40 hoort de deels overbouwde gang van één bouwlaag tussen nrs. 40 en 42.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De symmetrische hoofdozet en indeling in vier vesterassen (verdieping)
- Het gevelmuurwerk van bruinrode baksteen, gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk (gesneden voeg)
- Aanzet- en sluitstenen en bovendorpelband van gele bakstenen
- De houten vakwerkindeling en topgevelbeschieting van de topgevel
- De gepleisterde plint
- De uitgemetselde rollagen als scheiding tussen begane grond en verdieping

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Driedelige raamkozijnen (begane grond)
- H- en T-vensters op de verdieping (hoofdropzet van de indeling)
- Het rondvenster midden op de verdieping

Gevelbeëindiging

- Houten goot met overstek

Dakvorm en bedekking

- Zadeldak met de nok haaks op de straat, gedekt met grijze betonpannen (vernieuwd)

Indifferente monumentwaarden:

- De vernieuwde voordeur en deur van de overbouwde gang
- De invulling van de oorspronkelijke deurkozijnen op de begane grond

WAARDERING

Het exterieur van het pand Westerbinnensingel 40 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de laat 19^e-eeuwse perceelsstructuur die goed bewaard is gebleven en als beeldbepalend onderdeel met nr. 42 in de westelijke gevelwand van de Westerbinnensingel, bestaande uit een gevarieerd eind 19^e-eeuws bebouwingsbeeld, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de laat 19^e-eeuwse hoofdropzet en indeling met elementen van de Chaletstijl zoals de karakteristieke houten vakwerkconstructie/indeling aan de topgevel, vanwege zijn afwijkende maat in het straatbeeld en zijn ensemblewaarden met het buurpand Westerbinnensingel 42 met gelijksoortige omvang en opzet;
- vanwege de relatieve gaafheid en typologische zeldzaamheid.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Westerbinnensingel 42, 42a
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	Circa 1895
Oorspronkelijke functie:	Stalling (wagenhuis met paardenstal) met bovenwoning
Huidige bestemming:	Wonen (kamerverhuur)

Inleiding

Het pand Westerbinnensingel 42, 42a is gesitueerd in de gesloten westelijke gevelwand van de Westerbinnensingel en bestaat uit twee bouwlagen met een zadeldak met de nok haaks op de straat. De Westerbinnensingel is aangelegd aan het einde van de 19^e eeuw en ligt ongeveer op de plaats van het pad dat achter de 17^e-eeuwse vestingwal lag. Het pand werd gebouwd omstreeks 1895. In de tweede helft van de 20ste eeuw werden de dubbele bedrijfsdeuren op de begane grond vervangen door moderne deuren. De verdieping bevatte oorspronkelijk zesruitsvensters. Tussen nrs 40 en 42, 42a bevindt zich een deels overbouwde gang.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De symmetrische hoofdropzet en indeling in vier vesterassen (verdieping)
- Het gevelmuurwerk van bruinrode baksteen, gemetseld in kruisverband met bijbehorend voegwerk (gesneden voeg)
- Aanzet- en sluitstenen en midden- en bovendorpelband van gele bakstenen
- De houten vakwerkindeling en topgevelbeschieting van de topgevel
- De gepleisterde plint
- De uitgemetselde rollagen van gele bakstenen als scheiding tussen begane grond en verdieping

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- H- vensters op de verdieping (hoofdropzet van de raamindeling)
- Het rondvenster midden op de verdieping

Gevelbeëindiging

- Houten goot met overstek

Dakvorm en bedekking

- Zadeldak met de nok haaks op de straat, gedekt met rode kruispannen

Indifferente monumentwaarden:

- De moderne bedrijfsdeuren op de begane grond

WAARDERING

Het exterieur van het pand Westerbinnensingel 42, 42a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de laat 19^e-eeuwse perceelstructuur die goed bewaard is gebleven en als beeldbepalend onderdeel met nr. 40 in de westelijke gevelwand van de Westerbinnensingel, bestaande uit een gevarieerd eind 19^e-eeuws bebouwingsbeeld, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de laat 19^e-eeuwse hoofdropzet en indeling met elementen van de Chaletstijl zoals de karakteristieke houten vakwerkconstructie/indeling aan de topgevel, vanwege zijn afwijkende maat in het straatbeeld en zijn ensemblewaarden met het buurpand Westerbinnensingel 40 met gelijksoortige omvang en opzet;
- vanwege de relatieve gaafheid en typologische zeldzaamheid.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Westerhavenstraat 4, 4a, 4b
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	1896; 1901 (winkelpui)
Oorspronkelijke functie:	Winkel met bovenwoning
Huidige bestemming:	Wonen (kamerverhuur)

Inleiding

Westerhavenstraat 4, 4a, 4b is gesitueerd in de oostelijke, gesloten gevelwand van de Westerhavenstraat en bestaat uit twee bouwlagen met een langgerekt, iets geknikt schilddak, waarvan het zuidelijke zijschild bijna geheel is uitgebouwd met een lange uitbouw met plat. Aan de zuidkant bevindt zich een lange gang. Het pand werd gebouwd in 1896 in opdracht van J. Hazenberg en in 1901 werd de winkelpui aangebracht. De Westerhavenstraat ligt ongeveer op de plaats waar vroeger het pad liep achter de voormalige vestingwal. Dit pad werd na de ontmanteling van de vesting in de jaren '80 van de 19^e eeuw rechtgetrokken en verbreed tot een straat. Het langgerekte zuidelijke dakvlak is in de afgelopen jaren voorzien van een langgerekte uitbouw ten behoeve van kamerverhuur.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De tweelaagselijstgevel uit 1898
- De bijbehorende houten winkelpui uit 1901 met symmetrische hoofdropzet en versierde houten hoekpilasters en afsluitende architraaflijst
- Het hardstenen basement en de borstwering van de winkelpui
- Het gevelmuurwerk in schoon metselwerk van bruinrode baksteen met bijbehorend voegwerk

- De midden- en bovendorpelbanden op de verdieping in oranje kleurige baksteen
- De gemetselde segmentbogen boven de vensters met stuc aanzet- en sluitstenen
- Het houten hijsbalkje in de kajuit
- Het siermetselwerk in het fries onder de goot en van de boogvullingen boven de verdiepingsvensters

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De houten etalageramen met ventilatiespleten aan de bovenzijde
- De voordeuren met hoge bovenlichten (linker voordeur jaren '20/'30 van de 20ste eeuw)
- De vensters met houten T-stolpramen op de verdieping
- Het rondboogvenster van de kajuit
- Het keldervenster met middenroede

Gevelbeëindiging

- Geprofileerde houten bakgoot

Dakvorm en bedekking

- Schilddak met de nok haaks op de straat, gedekt met zwarte golfpannen
- De gemetselde kajuit met stucwerkdecoraties

WAARDERING

Het exterieur van het pand Westerhavenstraat 4, 4a, 4b is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als karakteristiek onderdeel van de grotendeels 19^e-eeuwse bebouwingsstructuur aan de Westerhavenstraat, overwegend kleinschalig van karakter en onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdropzet en gevelindeling met klassiek opgezette winkelpui, kenmerkend voor de architectuur rond 1900 en vanwege de toegepaste materialen zoals onder meer hardsteen, hout en gekleurd siermetselwerk;
- vanwege de relatieve gaafheid en zeldzaamheid van de goed bewaard gebleven decoratieve winkelpui uit 1901.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Westerhavenstraat 18, 18a
Nevenadres:	
Architect:	K. Holthuis
Bouwjaar:	1901
Oorspronkelijke functie:	Beneden- en bovenwoning
Huidige bestemming:	Bedrijfspand met wonen

Inleiding

Westerhavenstraat 18, 18a is gesitueerd in de gesloten oostelijke gevelwand van de Westerhavenstraat en bestaat uit een souterrain met twee bouwlagen met een schilddak. Aan de zuidzijde bevindt zich een gang, afgesloten met een gangpoortje. Het pand werd gebouwd in 1901 in opdracht van W.J. Westenborg naar ontwerp van de Groninger architect K. Holthuis.

De Westerhavenstraat ligt ongeveer op de plaats waar vroeger het pad liep achter de voormalige vestingwal. Dit pad werd na de ontmanteling van de 17^e-eeuwse vestingwerken in de jaren '80 van de 19^e eeuw rechtgetrokken en verbreed tot een straat. Boven de vensters van het souterrain eerste steen: W.J.W | F.H.O 1901. De voordeuren zijn vernieuwd in de jaren '20 van de 20ste eeuw. In het zuidelijke dakschild is halverwege een dakterras uitgebroken.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Tweelaagse lijstgevel met souterrain en ingangsrisaliet (½ steens) en twee vensterassen
- Het gevelmuurwerk in schoon metselwerk van rode perssteen met bijbehorend voegwerk
- Het gevelmuurwerk van bruine baksteen voor het souterrain, de hanekammen en de omlijstingen van vensters en deuren
- De lijst van bruine profielsteen van het fries
- Het afwisselende gebruik van rode en bruine baksteen in hanekammen, ontlastingsbogen en de boogvullingen van de vensters

- De gevarieerde vormen van de ontlastingsbogen: rondboog, segmentboog en keperboog
- De hardstenen stoep voor de ingang van de begane grond (5 treden)
- De kunststenen onder- midden- en bovendorpelbanden en kunststenen architectonische details zoals de borstweringen met facetten onder de vensters van de begane grond en kin het fries aan de bovenzijde
- Het smeedijzeren hekwerk op hardstenen banden aan weerszijden van de stoep en als afscheiding van het souterrain

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- H-vensters begane grond en verdiepingsvensters met houten T-stolpramen en bovenlichten met twee roeden
- Het vierdelige venster boven de ingang met houten stolpramen en bovenlicht met middenroede

Gevelbeëindiging

- Geprofileerde houten bakgoot, ondersteund door bewerkte consoles (voor) en op gemetselde consoles (opzij)

Dakvorm en bedekking

- Schilddak met de nok haaks op de straat, gedekt met zwarte platte Friese pannen
- De zinken oeil-de-boeuf in het voordakschild

WAARDERING

Het exterieur van het pand Westerhavenstraat 18, 18a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als karakteristiek onderdeel van de grotendeels 19^e-eeuwse bebouwingsstructuur aan de Westerhavenstraat, overwegend kleinschalig van karakter en onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdropzet van de gevel, kenmerkend voor de architectuur rond 1900, de detaillering van de diverse architectonische details en de gevarieerd toegepaste materialen zoals rode perssteen, bruine baksteen, bruine profielsteen, kunststeen, zink, hardsteen en smeedijzer en de variatie in de vorm van de ontlastingsbogen van de gevelopeningen;
- vanwege de gaafheid van het exterieur met bewaard gebleven stoep en hekwerken.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Westerkade 6, 6/1, 6a t/m 6g; 7
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	1890
Oorspronkelijke functie:	Kantoor met wonen (Algemene Groninger Levensverzekering MIJ)
Huidige bestemming:	Bedrijfspand met wonen

Inleiding

Westerkade 6, 6/1, 6 a t/m g, en 7 is gesitueerd in de oostelijke gevelwand van de westerkade en bestaat uit drie bouwlagen met een mansardedak. Het pand werd gebouwd in 1890 in opdracht van de Algemene Groninger Levensverzekering Maatschappij. De Westerkade met (gedempte) Westervan is ontstaan na de ontmanteling van de 17^e-eeuwse vestingwallen. De gevels van de verdiepingen waren oorspronkelijk niet beschilderd. Betrekkelijk recent zijn de Lucas IJbrandsz pannen vervangen, de originele voordeur (vervangen in een glasdeur) en tevens zijn enkele vensters gemoderniseerd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Representatieve dubbelbrede drielaagse lijstgevel in 19^e-eeuwse eclectische trant
- De hoofdopzet met een indeling in 2 x drie vensterassen, risalerende ingangspartijen met omlijste portieken en een naar verhouding lage begane grond
- De gepleisterde afwerking van de begane grond in natuursteenimitatie en plint
- Het gevelmuurwerk op de verdiepingen in schoon metselwerk (later overgeschilderd)
- De geaccentueerde risalieten met imitatie spekbanden en omlijste ingangen door middel van pilasters en balkons met balusterbalustrades op consoles op de eerste verdieping

- De gepleisterde omlijsting van de vensters van de risalieten met gebogen geprofileerd lijstwerk met palmetten, de cordonlijsten en sluitstenen boven de overige vensters

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Rechtgesloten H-vensters op de begane grond. Hiervan is de hoofdopzet van de indeling origineel, de latere wijzigingen (o.a. de duidelijk zichtbare glaslatten) niet.
- De licht getoogde H-vensters met houten schuiframen op de verdiepingen. (Twee bovenramen op de 1^e verdieping zijn gewijzigd, de detaillering hiervan is niet beschermd)
- De beide houten voordeuren links met ieder een bovenlicht.
- De openslaande ramen van de dakkapellen

Gevelbeëindiging

- Hoofdgestel (architraaf, fries en kroonlijst)

Dakvorm en bedekking

- Mansardedak met de nok evenwijdig aan de straat en voordakschild
- Houten dakkapellen met wangen

Indifferente monumentwaarden:

- De moderne dakramen in het voordakschild
- De geschilderde afwerking van het muurwerk van de eerste en tweede verdieping
- De glasdeur van de hoofdingang
- De latere wijzigingen aan de H-vensters op de begane grond
- De bovenramen van het linker en het middelste venster op de eerste verdieping die zijn gewijzigd in uitzetramen
- De later aangebrachte lichtkoepels in het flauw hellende dakgedeelte
- De bitumineuze bedekking van het flauw hellende dakgedeelte

WAARDERING

Het exterieur van het pand Westerkade 6, 6/1, 6 a t/m g en 7 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de gevarieerde en statige eind 19^e-eeuwse gevelwand van dit gedeelte van de Westerkade, waar het dubbelbrede pand qua schaal, maat en architectuur goed in past, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de eind 19^e-eeuwse hoofdopzet en gevelindeling met een relatief lage begane grond, hogere verdiepingen en kroonlijst, geaccentueerde ingangsrisalieten, voorts vanwege de kwaliteit van de gepleisterde afwerkingen in natuursteenimitatie zoals onder meer cordonlijsten, vensteromlijstingen, balustrades en bewerkte pilasters;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Westerkade 12, 12a
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	1890
Oorspronkelijke functie:	Herenhuis
Huidige bestemming:	Winkel met wonen

Inleiding

Westerkade 12, 12a is gesitueerd in de gesloten oostelijke gevelwand van de Westerkade en bestaat uit twee bouwlagen met een zeer flauw hellend schilddak met de nok haaks op de straat en steile voor- zij- en achterschilden. Aan de rechterkant (zuid) bevindt zich een door een gangpoort afgesloten smalle gang. Het pand werd gebouwd in 1890. Op een gegeven moment is in de tweede helft van de 20ste eeuw de begane grond ingericht als winkelruimte; deze is samengevoegd met die van het buurpand links (nr. 11). In de periode 2005-2010 is het dak gerenoveerd waarbij het flauw hellende dakgedeelte is vernieuwd in bitumen. De daklijst bovenlangs de dakpannen is eveneens vernieuwd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Tweelaagse eind 19^e-eeuwse gevel met asymmetrische hoofdozet en indeling in vier assen en toegangsrisaliet met omlijste poortingang en topgevel
- Het gevelmuurwerk van roodbruine baksteen (begane grond witgeschilderd) en de boogvullingen met siermetselwerk van rode en gele baksteen
- De omlijste portiekingang met rondboog en aedicula (samenstel van pilasters, hoofdgestel en fronton) en cartouche met jaartal 1890

- Eerste steen in portiek met: H.L. – S.S.
- De gepleisterde architectonische details zoals negblokken, sluitstenen, cordonlijst en dorpelbanden en afdekking van de topgevel met fronton
- De hardstenen stoep (3 treden)

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Deels dichtgemetselde en doorbroken rondboogvensters op de begane grond
- H- en T-vensters op verdieping in de topgevel
- De bewerkte dubbele houten toegangsdeuren in neo-renaïssancestijl

Gevelbeëindiging

- Kroonlijst met spiegels, ondersteund door bewerkte consoles

Dakvorm en bedekking

- Zeer flauw hellend schilddak (met de nok haaks op de straat), met steile voor-, zij- en achterschilden, gedekt met zwarte gegolfde Friese pannen

Indifferente monumentwaarden:

- De beplatingen boven de winkelpui en vóór de deels dichtgemetselde vensters
- De uitgebroken etalage ter plaatse van de twee linker onderramen op de begane grond
- De moderne dakramen in het voordakschild
- De geschilderde afwerking van het muurwerk op de begane grond
- De bitumineuze dakbedekking van het flauw hellende gedeelte met de daarin aanwezige lichtkoepels

WAARDERING

Het exterieur van het pand Westerkade 12, 12a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de gevarieerde en statige eind 19^e-eeuwse gevelwand van dit gedeelte van de Westerkade, waar de gevel qua schaal en maat goed in past, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de asymmetrische hoofdopzet en indeling van de gevel met onder meer ingangsisaliet met topgevel, rijk versierde rondboogpoort en kroonlijst, kenmerkend voor de architectuur van de eind 19^e-eeuwse neo-renaïssancestijl;
- vanwege de relatieve zeldzaamheid van de rijk versierde toegangspoort met klassieke architectonische details.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Westersingel 53
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	1888
Oorspronkelijke functie:	Herenhuis
Huidige bestemming:	Kamerverhuur

Inleiding

Westersingel 53 is gesitueerd in de gesloten oostelijke gevelwand van de Westersingel en bestaat uit twee bouwlagen onder een schilddak. Het pand werd gebouwd in 1888. De Westersingel is aangelegd na de ontmanteling van de 17^e-eeuwse vestingwallen als onderdeel van een doorgaande verbidingsstructuur via de Westerhaven met de zuidelijke singelreeks.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Brede tweelaagse lijstgevel met een asymmetrische hoofdropzet met risaliet ter breedte van de twee rechter vensterassen en een indeling in vier vensterassen
- De brede hardstenen plint en hardstenen stoep (4 treden)
- Het gevelmuurwerk in schoon metselwerk van rode baksteen met bijbehorend voegwerk
- De gepleisterde architectonische details zoals onderdorpellijsten, zwaar geprofileerde cordonlijst, gebosseerde speklagen, de negblokken en aanzet- en sluitstenen van de strekken en ontlastingsbogen van de gevelopeningen en de stucwerk decoraties in de boogvullingen boven de verdiepingsvensters

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Enkele en tweedelige vensters met houten H-schuiframen en houten T-schuiframen (verdieping)
- Houten voordeur met bovenlicht

Gevelbeëindiging

- Kroonlijst, ondersteund door rijk versierde enkele en dubbele consoles

Dakvorm en bedekking

- Afgeknot schilddak, gedekt met betonpannen (vernieuwd)
- Eenvoudige houten dakkapel (enigszins gemoderniseerd) met geknikte houten lijst en de symmetrische plaats boven het risaliet

Indifferente monumentwaarden:

- De vernieuwde ijzeren leuning aan weerszijden van de stoep

WAARDERING

Het exterieur van het pand Westersingel 53 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als monumentaal onderdeel in de grotendeels nog goed bewaard gebleven gevelwand, onderdeel van de 19^e-eeuwse singelstructuur met qua schaal, maat en architectuur samenhangende bebouwing, tot stand gekomen na de ontmanteling van de vestingwerken, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdopzet en indeling met risaliet, monumentale kroonlijst op consoles, de geleding van de gevel door middel van allerlei architectonische details als geprofileerde lijsten, speklagen, negblokken en stucwerkdecoraties met rankwerk in de boogvullingen boven de verdiepingsvensters, kenmerkend voor de eclectische architectuur uit het laatste kwart van de 19^e eeuw;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Winschoterkade 3, 3a
Nevenadres:	
Architect:	Y. van der Veen
Bouwjaar:	1903
Oorspronkelijke functie:	Winkel met bovenwoning
Huidige bestemming:	Kamerverhuur

Inleiding

Winschoterkade 3, 3a is gesitueerd in de gesloten westelijke gevelwand van de Winschoterkade en maakt (met nrs. 2 en 4) onderdeel uit van een winkelwoningcomplex uit 1903 ter vervanging van aan aantal oudere huizen. Het pand bestaat uit drie bouwlagen met een plat dak. In de loop der tijd is de winkelpui aangepast en gemoderniseerd en zijn de bovenramen met gebogen roeden van de winkelpui vervangen evenals de winkeldeuren. Omstreeks 2010 is het raamhout van de verdiepingsvensters vernieuwd en de roeden en het glas in lood in de bovenlichten verwijderd. Het metselwerk in het bovenste gedeelte van de gevel is vernieuwd. De voordeur naar de bovenwoning stamt uit de jaren '20 van de 20ste eeuw.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De symmetrische hoofdopzet van de drielaagse bakstenen gevel met houten winkelpui uit 1903
- Het gevelmuurwerk in schoon metselwerk met bijbehorend voegwerk (uitgezonderd de top) van rode baksteen met negblokken, sluitstenen en hanekammen van oranje gele baksteen
- De symmetrische hoofdopzet van de houten winkelpui met hardstenen plint, bewerkte hardstenen basementen van de hoekpilasters

- De versierde houten tussenstijlen, architraaflijst en hoekpilasters, bekroond met uitbundig versierde vrouwenkoppen met palmetten, loof- en rankwerk

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- H-vensters op de eerste verdieping en T-vensters op de tweede verdieping
- De trapeziumvormige houten erker in het midden van de eerste verdieping met bijbehorend stijl- en regelwerk, diagonaalsgewijs ingevuld met schroten
- Houten voordeur met bovenlicht met ongekleurd glas in lood

Gevelbeëindiging

- Gemetselde afdekking met twee penanten in het midden

Dakvorm en bedekking

- Plat dak

Indifferente monumentwaarden:

- Het metalen balkonhek boven de erker
- De aluminium ventilatieroosters in ramen en deur

WAARDERING

Het exterieur van het pand Winschoterkade 3, 3a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de deels omstreeks 1900 vernieuwde gevelwand langs de Winschoterkade, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad, vanwege zijn ensemblewaarden en architectonische samenhang met de aangrenzende buurpanden en straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de symmetrische hoofdopzet van de gevel met erker en klassiek vormgegeven winkelpui met decoratieve Jugendstilelementen, kenmerkend voor de architectuur van rond 1900;
- vanwege de relatieve gaafheid van de decoratieve winkelpui uit 1903 met bijbehorende, uitbundig versierde vrouwenkoppen als beëindiging van de hoekpilasters.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Winschoterkade 7
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaar:	Circa 1885
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis
Huidige bestemming:	Woonhuis

Inleiding

Winschoterkade 7 is gesitueerd in de gesloten westelijke gevelwand van de Winschoterkade en bestaat uit twee bouwlagen met een schilddak. In de linker zijgevel zijn sporen aangetroffen van muurwerk uit de 17^e eeuw. Aan weerszijden bevinden zich ozendruppen wat wijst op een oude verkaveling. De voorgevel is aangebracht omstreeks 1895. In 1926 werd het pand verbouwd waarbij onder meer de toegang werd veranderd en een portiek wordt aangebracht met een toegang naar de bovenverdieping.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Tweelaagse, eind 19^e-eeuwse lijstgevel met een indeling in drie vensterassen en een ingangsportiek uit 1926
- Het gevelmuurwerk in schoon metselwerk in bruinrode baksteen met bijbehorend voegwerk en gepleisterde speklagen op de begane grond
- Gepleisterde plint, voorzien van gebosseerde velden en diamantkoppen
- De stucwerklijstingen van de verdiepingsvensters met sluitstenen en rankwerk, waarvan het middelste met architraaflijst en stuc sluitstenen boven de vensters van de begane grond

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- H-vensters
- Dubbele houten deuren in portiek met bovenlichten uit 1926
- Oeil-de-boeuf venster in de kajuit

Gewelbeëindiging

- Fries, voorzien een gepleisterde afwerking met consoles en goot

Dakvorm en bedekking

- Schilddak met de nok haaks op de straat, gedekt met zwarte betonpannen (vernieuwd)
- Gemetselde kajuit met stucwerkdecoraties en doorbroken tympan met obelisk

WAARDERING

Het exterieur van het pand Winschoterkade 7 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, passend in de historische verkaveling en als karakteristiek onderdeel van de historische gevelwand aan de Winschoterkade, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de 17^e-eeuwse zijmuren en eind 19^e-eeuwse hoofdopzet en indeling met kenmerkende stucwerkdecoraties en de rijk uitgevoerde decoraties en bekroning van de kajuit;
- vanwege de relatieve gaafheid.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Zuiderkuipen 18, 18a
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	Circa 1895
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis (beneden- en bovenwoning)
Huidige bestemming:	Woonhuis

Inleiding

Het pand Zuiderkuipen 18, 18a is gesitueerd op de hoek van de Zuiderkuipen en de Museumstraat en bestaat uit een souterrain met twee bouwlagen en een indeling in drie vensterassen. Het pand vormt met zijn buurman links het laatste restant van de overwegend 19^e-eeuwse bebouwing aan de Zuiderkuipen. Het driehoekige fronton is vernieuwd en ontdaan van de pinakelachtige bekroning evenals het raamhout van de verdieping (oorspronkelijk T-vensters) en het houten hekwerk van het balkon.

[Foto beeldbank Groninger archieven: 1785_21063, 1926]

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De hoofdopzet met souterrain, twee bouwlagen met balkon en gemetselde kajuit, indeling in drie vensterassen en hoge ingangsportieken op de hoeken en decoraties in neorenaissancestijl
- Het gevelmuurwerk van bruinrode baksteen, helrode dag-kraalprofielsteen, geglazuurde raamdorpelsteen met bijbehorend voegwerk

- De gepleisterde afwerking van het souterrain in imitatie-rustica, dorpelbanden, architraaflijsten van de bel etage en decoraties aan de kajuit (consoles, driehoekig fronton) en de rijk bewerkte consoles van het balkon
- De vullingen van de boogtrommels en het fries onder de goot van gekleurde bakstenen
- De hardstenen trappen met smeedijzeren hekwerken op de hoeken (6 treden)
- De stoep met smeedijzeren hekwerken op hardstenen banden langs het souterrain

Zijgevel

- Het gevelmuurwerk in rode baksteen met bijbehorend voegwerk

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Kruisvenster (bel-etage), H-vensters (verdieping en T-venster (kajuit en zijgevel) (hoofdropzet van de raamindeling)
- Deuren met bovenlichten in portieken

Gevelbeëindiging

- Fries van gekleurde bakstenen en goot aan weerszijden van de gemetselde kajuit

Dakvorm en bedekking

- Zadeldak met schildeind aan de voorzijde, gedekt met zwarte gegolfde Friese pannen

WAARDERING

Het exterieur van het pand Zuiderkuipen 18, 18a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als nog bewaard gebleven restant van de historische, overwegend 19^e-eeuwse bebouwing aan de Zuiderkuipen en omgeving, die door wijzigingen in de rooilijn (Academie Minerva) en stadsvernieuwing een ingrijpende transformatie heeft ondergaan; het pand vormt door zijn hoekligging een belangrijk en beeldbepalend element in de omgeving, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de eind 19^e-eeuwse hoofdropzet met elementen van de neorenaissance met kenmerkende detaillering, gevarieerd materiaalgebruik zoals onder meer helderrode profielsteen aan vensteromlijstingen, gekleurde baksteen voor boogtrommels en fries onder de goten en gepleisterde afwerkingen van het souterrain, dorpelbanden, architraaflijsten, consoles, sluitstenen en bewaard gebleven stoepen met hekwerken;
- vanwege de relatieve gaafheid en de vrij zeldzame stoep.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Zwanestraat 3, 3a
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	Wellicht een 17 ^e -eeuwse kern; 19 ^e eeuws (voorgevel)
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis
Huidige bestemming:	Winkel met wonen

Inleiding

Zwanestraat 3, 3a is gesitueerd in de noordelijke gevelwand van de Zwanestraat en bestaat uit een kelder met drie bouwlagen en een zeer flauw hellend mansardedak. Het pand heeft mogelijk een 17^e-eeuwse kern. Bij een verbouwing in het laatste kwart van de 19^e eeuw werd het pand van een nieuwe voorgevel voorzien. De oorspronkelijke winkelpui is in de loop der tijd gemoderniseerd en aangepast, met behoud van het ingangsportiek.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- 19^e-eeuwse drielaagse lijstgevel met kajuit en een indeling van drie vensterassen op de verdiepingen
- Het gevelmuurwerk van rode baksteen met bijbehorend voegwerk
- De winkelpui die in zijn structuur de bovenliggende gevel ondersteunt
- Het omlijste ingangsportiek links met hardstenen trap
- Het geprofileerde stuc lijstwerk om de verdiepingvensters met versierde kuiven (vrouwenkopjes en lametten).
- De houten hijsbalk

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Lichtgetoogde vensters met houten H-schuiframen (eerste verdieping) en T-stolpramen (tweede verdieping)
- De drie liggende keldervensters

Gevelbeëindiging

- Houten kroonlijst (hoofdgestel)

Dakvorm en bedekking

- Mansardedak, gedekt met zwarte betonpannen (zijschilden)(vernieuwd)
- De gemetselde kajuit met geknikte houten lijst

Indifferente monumentwaarden:

- De invulling van de moderne pui op de begane grond

WAARDERING

Het exterieur van het pand Zwanestraat 3, 3a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de in aanleg 17^e-eeuwse perceels- en bebouwingsstructuur. De voorgevel past qua schaal, maat en opzet goed in de historische gevelwand ter plaatse, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdopzet en indeling van de drielaagse lijstgevel met kenmerkende gepleisterde vensteromlijstingen met versierde kuiven, karakteristiek voor de architectuur uit het laatste kwart van de 19^e eeuw;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Zwanestraat 4
Nevenadres:	
Architect:	G. Nijhuis
Bouwjaren:	1919; 1730 (gevelstenen en ornamentiek halsgevel)
Oorspronkelijke functie:	Magazijn
Huidige bestemming:	Winkel

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Zwanestraat 4 is gesitueerd in de gesloten zuidelijke gevelwand van de Zwanestraat en bestaat uit één bouwlaag met een zadeldak met de nok haaks op de straat. Het pand werd samen met het buurpand nrs. 6 en 8 gebouwd in 1919 door architect Nijhuis na sloop van de bestaande historische bebouwing. Zwanestraat 4 kreeg dezelfde hoofdvorm en opzet terug als de 18e-eeuwse voorganger op deze plek. De 18e-eeuwse gevelsteen en de ornamentiek hiervan langs de hals en het tympaan werden herplaatst in het nieuwe ontwerp; de vorm van de deur en het ovalen venster hierboven werden nagebootst. De pui werd wél nieuw ontworpen; hiervan resteert nog de vierdelige strook bovenlichten. De pui zelf is in de tweede helft van de 20ste eeuw gemoderniseerd en verbreed.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De hoofdopzet met halsgevel naar 18e-eeuws voorbeeld op deze plaats
- Het gevelmuurwerk van bruinrode baksteen, gemetseld in kruisverband met gesneden voegen
- De zandstenen ornamenten van de hals (gebeeldhouwde klauwstukken, siervazen en fronton) en de linker gevelsteen, alles uit 1730
- De kunststenen jaartalsteen 1919 rechts en de basementen op de hoeken van de begane grond

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De korbboogvormige houten luikdeur met smeedijzeren deurbeslag
- Het ovalen vensters in de top
- De vierdelige strook met bovenlichten met kunststenen omkadering

Gevelbeëindiging

- Het segmentboogvormige gebeeldhouwde tympaan met schelpmotief, klauwstukken met rankwerk en siervazen van zandsteen

Dakvorm en bedekking

- Zadeldak (met de nok haaks op de straat), gedekt met zwartgeglazuurde Friese golfpannen

Indifferente monumentwaarden:

- De invulling van de gemoderniseerde en verbrede winkelpui en de betonnen latei hierboven

WAARDERING

Het exterieur van het pand Zwanestraat 4 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische percelerings- en bebouwingsstructuur ter plaatse, door zijn afwijkende eenlaagse hoofdvorm met historiserende halsgevel een opvallend element in het gevarieerde gevelbeeld ter plaatse, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdopzet en indeling naar 18^e-eeuws voorbeeld in 1919 op dezelfde plaatst herbouwd met hergebruik van de 18^e-gebeeldhouwde zandstenen ornamenten;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur;
- vanwege de zeldzaamheid van de 18^e-eeuwse hergebruikte zandstenen ornamenten.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Zwanestraat 6, 6a, 8, 8a
Nevenadres:	
Architect:	G. Nijhuis
Bouwjaren:	1919
Oorspronkelijke functie:	Kantoorgebouw met magazijn en drie bovenhuizen
Huidige bestemming:	Winkels met wonen

Inleiding

Zwanestraat 6, 6a, 8, 8a is gesitueerd in de gesloten westelijke gevelwand van de Zwanestraat en bestaat uit drie bouwlagen onder een schilddak. Het achterste deel van deze kap is uitgebouwd tot vier bouwlagen met een plat (achterbeuk). De voorgevel bevat een gespiegelde indeling van twee erkertraveeën op de eerste verdieping, geflankeerd door vensters; de tweede verdieping heeft een indeling van acht vensterassen. Dit bouwplan werd ontwikkeld in 1919 door architect G. Nijhuis samen met het lagere buurpand op nr. 4 en bestond uit een kantoorgebouw, drie bovenhuizen, magazijnen en een knechtenwoning op de plaats van twee oude woonhuizen.

In de periode 1995 - 2005 is de begane grond (met uitzondering van de toegangen naar de bovenwoningen) aangepast en gemoderniseerd ten behoeve van een winkelfunctie. Daartoe werd een brede stalen puibalk op een stalen kolom aangebracht ter ondersteuning van de bovenliggende gevels. De invulling van de winkelpuien werd achter de kolom geplaatst. Oorspronkelijk was de kajuit voorzien van een gebogen fronton met decoraties; deze is in de loop der tijd verwijderd.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De gespiegelde en symmetrische hoofdpzet en indeling van de drielaags gevel, met toegangstraveeën voor de voordeuren op de hoeken, centrale driezijdige erkers op de

verdiepingen met bovenliggende balkons en een gemetselde brede kajuit boven het middenrisaliet

- Het gevelmuurwerk van bruinrode baksteen met bijbehorend voegwerk
- De gemetselde borstweringen van de balkons
- De hardstenen stoepen van de voordeuren
- De architectonische details, uitgevoerd in (geschilderde) kunststeen zoals onder meer de geprofileerde lijst boven de begane grond, de portiekomlijstingen, negblokken, onderdorpels, afdekkingen en de toegepaste decoratie zoals paneel met guirlande en de bewerkte voluten aan weerszijden van de kajuit
- De stalen kolom met bijbehorende gebogen puibalk die in zijn structuur de bovenliggende gevel ondersteunt

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De rechtgesloten vensters met houten H-schuiframen en bovenlichten met een roedenverdeling (3x3) en ongekleurd glas in lood, de glazen balkondeuren met een roedenverdeling (2x4) (enkele ramen zijn later vernieuwd)
- De vorm van de toegangsportieken met bewerkte houten voordeuren
- De ovale bovenlichten van de voordeuren met ongekleurd glas in lood

Gevelbeëindiging

- Geprofileerde houten bakgoot op consoles (klossen), aan weerszijden van de kajuit en houten daklijst van de kajuit

Dakvorm en bedekking

- Steil schilddak (voorbeuk) met de nok evenwijdig aan de straat, gedekt met zwarte gegolfde Friese pannen

Indifferente monumentwaarden:

- De invulling van de moderne winkelpuien
- Het dakraam in het voordakschild
- De voorzetbeglazing

WAARDERING

Het exterieur van het pand Zwanestraat 6, 6a; 8, 8a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, tot uiting komend in zijn situering in de historische zuidelijke gevelwand van de Zwanestraat en in zijn opvallend brede bouwvolume dat herinnert aan de historische percelering en vanwege zijn ensemblewaarde met het buurpand Zwanestraat 4, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit door de klassiek vormgegeven gevel;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, gelet op de esthetische kwaliteiten van het ontwerp, een klassiek vormgegeven fors bedrijfspand met woningen met een symmetrische hoofdopzet, kenmerkend voor de 'Um 1800'- stijl van kort na de Eerste Wereldoorlog met zorgvuldig toegepaste materialen zoals de in natuursteen uitgevoerde architectonische details en decoraties;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Zwanestraat 13
Nevenadres:	
Architect:	K. & G. Hoekzema
Bouwjaar:	1900
Oorspronkelijke functie:	Winkelwoonhuis
Huidige bestemming:	Winkel met wonen

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Winkelwoonhuis, gesitueerd in de gesloten oostelijke gevelwand van de Zwanestraat, bestaande uit een kelder met drie bouwlagen onder een mansardedak met schildeind aan de voorzijde. Het pand werd gebouwd in 1900 naar ontwerp van de Groninger architecten K. & G. Hoekzema in Overgangsstijl met elementen van de Chaletstijl. Het pand past op de in het begin van de 17^e eeuw aangelegde historische verkaveling. De winkelruimte werd in 1932 vergroot, met behoud van het portiek maar de toegang naar de bovenwoning verdwijnt/wordt winkeldeur. In het portiek wordt in de rechterwand een etalagekastje aangebracht.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Drielaagse gevel met gemetselde kajuit met een indeling in twee vensterassen op de verdiepingen, samengevat en geleed door middel van diverse boogvormige ontlastingsbogen
- Het gevelmuurwerk in rode perssteen en gele baksteen en het gevarieerde gebruik van rollagen, decoratieve baksteenpatronen onder en boven de vensteropeningen, diverse gemetselde boogvormige ontlastingsbogen (tweede verdieping) en keperboogjes in gele baksteen onder de vensters van de tweede verdieping
- Het originele voegwerk

- De originele houten winkelpui met gebogen rechterkant op een hardstenen basement
- De stalen H-puibalk boven het etalagevenster
- De bewerkte hardstenen kapitelen met driehoekige frontons als afsluiting van de pilasters van de winkelpui

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- Het brede houten etalagevenster met afgeronde hoek en gebogen glazen zijvenster van de winkelpui
- De glazen/houten winkel deur (1932) met bovenlicht en koperen deurstangen
- De verdiepingsvensters met houten T-stolpramen en bovenlichten met twee houten roeden (eerste verdieping) en een roedenverdeling van 3 x 3 (tweede verdieping)
- Het venster van de kajuit met keperboogvormig bovenlicht en T- stolpramen
- Het metalen kelderrooster

Gevelbeëindiging

- Geprofileerde houten bakgoten aan weerszijden van de kajuit
- De houten keperboogvormige houten overkapping met overstek van de kajuit

Dakvorm en bedekking

- Mansardedak met schildeind aan de voorzijde, gedekt met grijze kruispannen.

WAARDERING

Het exterieur van het pand Zwanestraat 13 is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de historische, in aanleg 17^e- eeuwse perceels- en bebouwingsstructuur, die redelijk in tact is gebleven. De smalle hoge gevel vormt een opvallend element in de gevarieerde gevelwand ter plaatse, onderdeel van het Beschermd stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de hoofdropzet van het ontwerp, kenmerkend voor de overgangsstijlen rond 1900 met bijbehorende en goed bewaard gebleven winkelpui, voorts onder meer vanwege de ambachtelijke kwaliteit van de toegepaste materialen als orangerode perssteen, gele baksteen, hardsteen, de vorm van de houten kapvormige luifel boven de kajuit en de geleiding van de gevel;
- vanwege de uitzonderlijke gaafheid van de voorgevel met bijbehorende en goed bewaard gebleven winkelpui uit 1900;
- vanwege de relatieve zeldzaamheid van de winkelpui uit 1900 met een asymmetrische hoofdropzet met gebogen glasruit waarvan er in de stad Groningen niet veel van bewaard zijn gebleven.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofadres:	Zwanestraat 21, 21a
Nevenadres:	
Architect:	G. Nijhuis
Bouwjaren:	1898
Oorspronkelijke functie:	Winkelwoonhuis
Huidige bestemming:	Winkel met wonen

Afbeelding:	Situering:
	

Inleiding

Winkelwoonhuis, gesitueerd in de overwegend gesloten oostelijke gevelwand van de Zwanestraat en bestaande uit drie bouwlagen met een zeer flauw mansardedak met steile zijschilden. Aan de oostzijde bevindt zich een afgesloten gang. Het pand is gelegen in het midden van de oostelijke gevelwand op de plaats waar deze een knik maakt. De oostelijke zijgevel springt daardoor iets naar voren ten opzichte van de rooilijn. Het pand werd gebouwd in 1898 als winkelwoonhuis naar ontwerp van de Groninger architect G. Nijhuis in neo-renaïssancestijl. Het pand staat op de 17^e-eeuwse verkaveling; wellicht bevat het pand nog restanten van oudere bebouwing.

De originele winkelpui is in de loop der tijd gemoderniseerd, in 1920 en later. In de periode circa 2000 - 2005 is het pand voorzien van een nieuw geconstrueerde houten winkelpui in de geest van de oorspronkelijke, symmetrische opzet.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Vorgevel

- De eind 19de hoofdozet van de drielaagse gevel in neorenaissance stijl met centraal breed venstertravee, omlijst door pilasters en beëindigd met een trapgevel
- Het gevelmuurwerk van rode perssteen met bijbehorend voegwerk (terugliggend en deels rood van kleur)

- De (witgeschilderde) geprofileerde en gedecoreerde kunststenen verdiepingslijst met kapiteelsuggesties en dorpelbanden
- De segmentboogvormige gemetselde ontlastingsboog op de tweede verdieping met kunststenen aanzet- en sluitstenen en stalen (?) lateibalk
- Het houten balkonhekje

Zijgevel (oost)

- De onbeschilderde, gepleisterde afwerking, voorzien van een patroon van schijnblokken

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De driezijdige houten erker op de eerste verdieping met houten hoekkolommetjes en bovenlichten met kleurig glas in lood
- De houten balkondeur met zijlichten op de tweede verdieping met uitklapramen in de bovenlichten (glas in lood)

Gevelbeëindiging

- Houten bakgoot, geplaatst op een rand van geprofileerde bakstenen waarin mannenkoppen zijn geplaatst

Dakvorm en bedekking

- Zeer flauw hellend mansardedak met steile zijschilden en eindschild aan de voorzijde en houten daklijst, gedekt met grijze kruispannen.

Overig:

- De sporen van een oude muurreclame (moeilijk leesbaar) op het voorste/bovenste muurgedeelte van de zijgevel

Indifferente monumentwaarden:

- De voorzetramen van de erker

Positieve monumentwaarden:

- De gereconstrueerde, maar passende winkelpui

WAARDERING

Het exterieur van het pand Zwanestraat 21, 21a is van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de in aanleg 17^e-eeuwse perceels- en bebouwingsstructuur, die redelijk intact is gebleven. In dit verband is de steeg aan de oostzijde van belang, gelegen tegenover het smalle Soephuisstraatje; de smalle hoge gevel met traptorentje accentueert de knik halverwege de straat en is gelegen in de hoofdzichtas van de Zwanestraat, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, onder meer tot uiting komend in de hoofdropzet van het ontwerp en de indeling van de smalle gevel in neo-renaïssancestijl, kenmerkend voor de architectuur van kort voor 1900 en voor de verstedelijking van de binnenstad van Groningen en vanwege de toegepaste materialen zoals rode perssteen, kunststeen en de detaillering hiervan;
- vanwege de relatieve gaafheid van het exterieur.

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Zwanestraat 24
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	17 ^e eeuws; 19 ^e eeuws
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis
Huidige bestemming:	Winkel met wonen

Inleiding

Zwanestraat 24 is gesitueerd in de westelijke gesloten gevelwand van de Zwanestraat en bestaat uit drie bouwlagen en een kap met plat en drie schilden (voorhuis). Aan de rechterkant (westen) bevindt zich een smalle ozendrup wat wijst op een oude verkaveling.

Uit historische bronnen is bekend dat de Zwanestraat in 1610 is aangelegd als verbinding tussen de Grote Markt (oostzijde) en de Oude Kijk in 't Jatstraat. Het oostelijke deel van deze straat ligt op het perceel van de voormalige herberg de Zwaan, eertijds gelegen aan de Grote Markt (Guldenstraat). Ook aan de Oude Kijk in 't Jatstraat moet de bebouwing van tenminste één perceel zijn gesloopt. Het middelste deel van deze straat doorsnijdt de hof van het Minderbroedersklooster. Aan weerszijden van deze nieuwe straat zijn percelen uitgezet, deels op achterterreinen van huizen aan de Grote Markt/ Oude Boteringestraat en deels over het hof van het Minderbroedersklooster. Vrijwel onmiddellijk is de straat aan beide zijden bebouwd, want op de kaart van Nicolaas Geelkercken (1616) staat al aaneengesloten bebouwing getekend.

In aanleg dateert het huis uit het begin van de 17^e eeuw, vermoedelijk zelfs van vóór 1616.

In het laatste kwart van de 19^e eeuw werd het huis ingrijpend verbouwd waarbij het pand werd verhoogd tot drie lagen met een kap en van een nieuwe voorgevel werd voorzien. Dit valt te herkennen in de zijgevel, die enigszins zichtbaar is in de ozendrup tussen Zwanestraat 24 en 26. Daarbij heeft ook de voorgevel zijn gepleisterde afwerking gekregen, waarbij de vensters zijn omkaderd met geprofileerde lijsten met kuiven.

In 1903 wordt de begane grond ingericht tot winkel en van een winkelpui voorzien. De winkelpui is later nog een aantal malen gemoderniseerd, onder andere in 1958 (portiek met etalageruimten),

1973, 1980 en later. De stolpramen van de verdiepingsvensters zijn vernieuwd. Volgens de vogelvluchtplattegrond van Egbert Haubois uit 1643 was er sprake van een tweelaags diephuis met een zadeldak, voorzien van een trapgevel aan de voorzijde en een tuitgevel aan de achterzijde.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- Drielaagse lijstgevel met een indeling in twee vensterassen op de verdiepingen
- De asymmetrische plaatsing van de vensters in de gevel
- De symmetrische winkelpui die in zijn structuur de bovenliggende gevel ondersteunt met identiek gepleisterde pilasters als op de verdiepingen
- De gepleisterde afwerking van de voorgevel, voorzien van alternerende lagen van dunne en dikke schijnblokken en hanekammen boven de verdiepingsvensters.
- De 17^e-eeuwse sierankers boven de vensters van de eerste verdieping
- Het geprofileerde lijstwerk van cementpleisterwerk om de vensters met kuiven en de licht getoogde vorm hiervan

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- 19^e-eeuwse vensters met T-stolpramen

Gevelbeëindiging

- De bekronende lijst van de gevel in de vorm van een hoofdstel, bestaande uit een architraaf, fries en kroonlijst. In later tijd is de kroonlijst aangepast, kennelijk om het afschot van de dakgoot te verbeteren.

Dakvorm en bedekking

- Plat dak met drie schilden (voor en opzij), gedekt met zwart geflazuurde muldenpannen (vernieuwd) (voorschild) en houten daklijst.

Bouwhistorische elementen/waardevolle casco-onderdelen

- Het 17^e-eeuwse casco van de begane grond en eerste verdieping (buitengevels en balklagen)

Indifferente monumentwaarden:

- De invulling van de gemoderniseerde winkelpui
- De wijzigingen aan de kroonlijst
- De oranje betonpannen op de zijschilden

Positieve monumentwaarden:

- De nieuwe, maar passende winkelpui

WAARDERING

Het exterieur van Zwanestraat 24 alsmede enkele bouwhistorisch waardevolle casco-onderdelen zijn van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als herkenbaar onderdeel van de historische 17^e-eeuwse perceels- en bebouwingsstructuur. In dit verband is de ozendrup aan de rechterkant van belang als onderdeel van de originele verkaveling. De voorgevel past qua schaal en maat goed in de historische westelijke gevelwand van de Zwanestraat, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en van belang vanwege de straatbeeldkwaliteit;

- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de herkenbare 19^e-eeuwse hoofdropzet van de voorgevel, karakteristiek voor de architectuur uit het laatste kwart van de 19^e eeuw met kenmerkende bepleistering en geprofileerde vensteromlijstingen met versierde kuiven;
- vanwege de bouwhistorische waarden, tot uiting komend in het 17- eeuwse casco van de begane grond en eerste verdieping (buitenmuren en balklagen met 17^e-eeuwse ankers).

De aanwijzing van een gebouw als 'Monument light' betreft de bescherming van onderdelen van een gebouw, zoals benoemd in de redengevende omschrijving. De bescherming is net als bij een gemeentelijk monument dat in zijn geheel beschermd is, gebaseerd op de gemeentelijke erfgoedverordening.

Hoofdadres:	Zwanestraat 29, 29a
Nevenadres:	
Architect:	
Bouwjaren:	17-eeuws - 19 ^e -eeuws; 1935 (tweede verdieping)
Oorspronkelijke functie:	Woonhuis
Huidige bestemming:	Winkel met wonen

Afbeelding:	Situering
	

Inleiding

Zwanestraat 29, 29a is gesitueerd in de noordelijke gevelwand van de Zwanestraat en bestaat uit drie bouwlagen met een plat dak (voorhuis); recent is het platte dak voorzien van een opbouw. Het pand kan in aanleg uit de 17^e/18^e eeuw dateren en bestond oorspronkelijk uit twee bouwlagen met een steile kap. Bij een verbouwing vermoedelijk in de 18^e eeuw werd de voorgevel gemoderniseerd. Bij een volgende verbouwing in de 19^e eeuw werd de voorgevel opnieuw aangepast en voorzien van een lijstgevel met een mezzanino. In 1935 werd de bestaande kap gesloopt; hiervoor in de plaats kwam een nieuwe verdieping met een plat dak. De vensters hierin werden aangepast aan die van de eerste verdieping. In 1957 werd de begane grond aangepast en voorzien van een grote open winkelpui. De kelder werd dichtgemaakt. Daarna volgden nog diverse aanpassingen aan de winkelpui. Vrijrecent werd het pand verbouwd en onder andere van een dakterras voorzien.

TE BESCHERMEN ONDERDELEN:

Voorgevel

- De opzet van de drielaagse lijstgevel met een indeling in drie vensterassen op de verdiepingen
- De gepleisterde afwerking, voorzien van een patroon van schijnblokken en hanekammen

Gevelopeningen (vensters en deuren)

- De houten kozijnen met kwartholprofilering (mogelijk 18^e-eeuws) en houten T-stolpramen met bovenlichten met middenstijl en aan weerszijden vierruitsramen met kleurig glas in lood (circa 1910) op de eerste verdieping
- De kozijnen met duivejagersprofielen en houten T-stolpramen met bovenlichten met brede middenroede en vierruitsramen op de tweede verdieping

Gevelbeëindiging

- Eenvoudig geprofileerde houten kroonlijst

Dakvorm en bedekking

- Plat dak

Bouwhistorische elementen/waardevolle casco-onderdelen

- De vermoedelijke 17^e-18^e eeuwse muren en balklagen als onderdeel van de oudere kern van het voorhuis

Indifferente monumentwaarden:

- De invulling van de moderne winkelpui
- Het dakterras met bijbehorende hekwerken

WAARDERING

Het exterieur van het pand Zwanestraat 29, 29a alsmede enkele bouwhistorisch waardevolle onderdelen zijn van algemeen belang voor de gemeente Groningen:

- vanwege de stedenbouwkundige waarden, als onderdeel van de 17^e-eeuwse perceels- en bebouwingsstructuur die redelijk in tact is gebleven; in dit verband zijn de mandelige muren van belang. De gevel past qua schaal, maat en opzet goed in de historische gevelwand ter plaatse, onderdeel van het Beschermd Stadsgezicht Binnenstad en vanwege zijn straatbeeldkwaliteit;
- vanwege de architectuurhistorische waarden, tot uiting komend in de 19^e-eeuwse hoofdopzet van de lijstgevel met een kenmerkende blokbeploistering en een toegevoegde en qua stijl zorgvuldig aangepaste bouwlaag uit 1935;
- vanwege de bouwhistorische waarden, onder meer tot uiting komend in een aantal constructies en bouwsporen van de vermoedelijk bewaard gebleven oudere kern van het voorhuis (17^e- of 18^e-eeuwse muren en balklagen).